

**MANUAL PENTRU LIDERUL
DEPARTAMENTULUI DE LIBERTATE RELIGIOASĂ**

DANIELA IOANA BORDEIANU

ERIKA ANDRONE

NELU BURCEA

MANUAL PENTRU LIDERUL
DEPARTAMENTULUI DE
LIBERTATE RELIGIOASĂ

© 2013 – Editura Viață și Sănătate

Toate drepturile rezervate

Redactare: Adela Băncău-Burcea

Corectură: Adela Băncău-Burcea

Tehnoredactare: George Toncu

Copertă: Irina Toncu

Cărțile Editurii Viață și Sănătate pot fi achiziționate prin
rețeaua sa națională de librării
www.viatasisanatate.ro/librarii

Pentru comenzi prin poștă sau agenți de vânzare:

Editura Viață și Sănătate

Telefon: 021 323 00 20, 0740 10 10 34

Fax: 021 323 00 40

E-mail: comenzi@viatasisanatate.ro

Site: www.viatasisanatate.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Manual pentru liderul Departamentului de Libertate Religioasă /

coord.: Daniela Ioana Bordeianu, Erika Androne, Nelu Burcea. –

Pantelimon: Viață și Sănătate, 2013

ISBN 978-973-101-670-2

I. Bordeianu, Daniela Ioana (coord.)

II. Androne, Erika (coord.)

III. Burcea, Nelu (coord.)

CUPRINS

Editorial	7
-----------------	---

SECȚIUNEA I – Declarații oficiale

Libertatea religioasă.....	11
Libertatea de exprimare și defăimarea religiei	11
Drepturile copilului	13
Drepturile omului.....	14
Prozelitismul.....	15
Poziția de necombatant	16
Simbolurile religioase.....	17

SECȚIUNEA A II-A – Instituțiile Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea

Asociația Internațională pentru Libertate Religioasă	21
Departamentul Relații Oficiale și Libertate Religioasă al Conferinței Generale	25

SECȚIUNEA A III-A – Legislație privind libertatea religioasă

Introducere.....	35
a. Învățământul preuniversitar.....	42
b. Învățământul universitar	48
c. Discriminare în legătură cu obținerea sau păstrarea unui loc de muncă	51
d. Religia în școli	57
e. Cimitirele comunale	61
f. Drepturile minorilor după desfacerea căsătoriei.....	63
g. Sistemul național de protecție a drepturilor omului	68

SECȚIUNEA A IV-A – Anexe. Modele de cerere

Anexe.....	75
Legislație utilă.....	105
LEGEA nr. 489 din 28 decembrie 2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor.....	105
ORDONANȚA nr. 137 – din 31 august 2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare...	119
EXTRAS din LEGEA nr. 1 din 5 ianuarie 2011 a educației naționale...	140

SECȚIUNEA A V-A – Resurse spirituale despre libertatea religioasă

Ce am învățat din trecut?	177
Liberul arbitru versus voia lui Dumnezeu	185
Liber în libertate	193
Paradoxurile libertății	197
Liberul arbitru, ce facem cu el?	200
Ca să fiți fii ai Tatălui vostru	205
Libertatea religioasă – temelie a demnității umane	210
Libertatea creștină	216
Binecuvântarea persecuției	219
Libertate și toleranță	222
Alegeri libere	226
Liber să fii chiar... argat	230
Adevărata libertate, sau slobozenie	234
Isus – Eliberatorul liber	239
Libertate Religioasă	243
Libertatea – sabia cu două tăișuri	245
Pledoarie pentru libertate	252
Cu cântul sau cu legea?	256

CUVINTE DE APRECIERE...

Libertate? Conștiință? Libertate religioasă? Sunt termeni care prind contur în secolul XXI.

Dacă privim înapoi în timp, acum câteva zeci de ani, dar mai ales acum câteva sute de ani, libertatea religioasă și de conștiință era o himeră; orice abatere de la gândirea, opinia sau religia majorității populației sau specifică unui imperiu era catalogată imediat ca erezie, fiind pedepsită aspru, chiar cu arderea pe rug.

Chiar și în țara noastră, respectarea sentimentelor și valorilor religioase nu reprezintă o tradiție, însă, când compari România de acum cu cea din timpurile trecute sau cu alte țări, nu poți să nu observi schimbările pozitive în opinia publică, a presei și a personalităților influente.

Deși nu este totul perfect, suntem pe drumul cel bun – am ales direcția libertății. O libertate asumată, trăită și într-o continuă dezvoltare.

Putem să gândim, corect de altfel, că toate aceste drepturi ni se cuvin, că sunt drepturi inalienabile, că Uniunea Europeană sau Organizația Națiunilor Unite promovează aceste drepturi și veghează la respectarea lor. Și totuși...

Și totuși într-un asemenea timp de libertate imperfectă, există, atât în mass-media, la locul de muncă, în școli, cât și în mentalitatea poporului român, indicii vizibile ale prezenței elementelor discriminării fondate pe religie sau convingere. Tendința de respingere a minorităților religioase reiese și din Raportul de Cercetare „Religie și Comportament Religios”, iunie 2011, realizat de Fundația Soros, în care 39% dintre români nu ar dori să aibă ca vecini „sectanți”, sau persoane aparținând altor religii.

În cazuri de intoleranță religioasă, mai rare ce-i drept, tăcerea nu este o soluție. Și totuși reactivitatea trebuie să conțină o mare doză de înțelepciune, nevoia de a fi proactiv devenind imperativă.

Orice tip de reacție față de discriminare trebuie să se facă organizat, atât pentru soluționarea cazurilor, cât și pentru prevenirea sau evitarea lor. De aceea

8 Manual pentru liderul Departamentului de Libertate Religioasă

recomandarea noastră este simplă și se realizează în mai mulți pași, prezentați în detaliu în acest manual: de la soluționarea pe cale amiabilă până la medierea cu accent revendicativ și chiar la apelarea la instanța judecătorească.

Fără a avea pretenția de a fi epuizat toate metodele posibile pentru înlăturarea actelor de intoleranță și a atitudinii discriminatorii, considerăm că lucrul făcut la timp – prin formularea unor cereri, de exemplu, prin medierea, într-o primă etapă, fără iz revendicativ, și abia ca ultimă soluție prin cererea drepturilor în instanță – nu numai că va duce la soluționarea problemei, ci va determina, cu demnitate, reprezentarea Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România.

De asemenea, considerăm că unei persoane (elev, student, angajat ș.a.) plăcute, de încredere, care este conștiincioasă în mediul său de influență, îi va fi mult mai ușor să obțină privilegii în legătură cu aspecte care, de obicei, generează comportamente discriminatorii (de exemplu obținerea Sabatului liber). Este absolut necesar să fii o persoană perseverentă, credincioasă și conștiincioasă, nu doar una cu convingeri.

De asemenea este important să nu se acționeze independent, ci să se păstreze contactul cu pastorul bisericii locale, care, în funcție de anvergura problemei, va ține legătura cu Departamentul de Libertate Religioasă al Conferinței sau Uniunii pentru obținerea celor mai bune rezultate, căci un proces personal pierdut va afecta mai multe persoane care pot fi în aceeași situație.

Cu toate că luptăm permanent pentru menținerea și aplicarea libertății religioase, trebuie să fim pregătiți și pentru refuzuri. Acestea nu sunt menite să distrugă viața spirituală, ci dimpotrivă. Personal, am înțeles mai bine cuvintele Mântuitorului referitoare la fericirea celor care sunt prigoniți pentru El, discriminați. Nu pledez pentru prezența persecuției, însă vreau să învăț, din toate lucrurile îngăduite de Dumnezeu, lecții spirituale importante.

*Pastorul Nelu Burcea,
directorul Departamentului Libertate Religioasă,
Uniunea de Conferințe a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România*

SECȚIUNEA I

Declarații oficiale

LIBERTATEA RELIGIOASĂ

Timp de peste un secol, adventiștii de ziua a șaptea au fost promotori activi ai libertății religioase. Noi recunoaștem nevoia de a apăra libertatea religioasă și de conștiință ca drept fundamental al omului, în armonie cu documentele Națiunilor Unite.

Biserica Creștină Adventistă de Ziua a Șaptea este prezentă în 209 țări. Cu unele excepții, adventiștii constituie totuși o minoritate religioasă și au existat situații în care ei au fost subiectul restricțiilor și discriminării. De aceea au simțit că este necesar să se situeze în favoarea drepturilor omului.

Ca cetățeni loiali, adventiștii cred că au dreptul la libertatea religiei, respectând drepturile egale ale altora. Aceasta implică libertatea de întrunire pentru instruire și închinare, închinarea în ziua a șaptea a săptămânii (sâmbăta) și răspândirea convingerilor religioase prin predicare publică sau prin mass-media. Această libertate mai include dreptul cuiva de a-și schimba religia, precum și invitarea respectuoasă a altora de a face lucrul acesta. Orice persoană are dreptul de a pretinde înțelegere ori de câte ori conștiința nu-i permite să participe la anumite servicii publice, cum ar fi purtarea armelor. Când bisericilor li se oferă acces la mijloacele de informare, adventiștii trebuie implicați fără părtinire.

Noi vom continua să cooperăm cu cei care apără libertatea religioasă pentru toți oamenii, inclusiv pentru aceia cu care noi s-ar putea să nu fim de acord.

Această declarație a fost votată de către Comitetul Administrativ al Conferinței Generale a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea și autorizată de către președintele acesteia, Robert Folkenberg, la sesiunea generală de la Utrecht, Olanda, în perioada 29 iunie-8 iulie 1995.

LIBERTATEA DE EXPRIMARE ȘI DEFĂIMAREA RELIGIEI

O trăsătură distinctivă a oamenilor este abilitatea oferită de Dumnezeu de a comunica în mod abstract, prin discurs, simboluri și cuvântul scris. Această capacitate nu este nicăieri exprimată ca în domeniul credinței. Comunicarea convingerilor religioase este esențială pentru abilitatea noastră de a explora sensul și scopul în viață, de a discuta despre valorile care ne ghidează acțiunile

și de a ne împărtăși experiența pe măsură ce cunoaștem mai mult despre Dumnezeu.

Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea sprijină cu fermitate libertatea de exprimare, în general, și libertatea de exprimare religioasă, în special. Deși libertatea de exprimare este garantată de articolul 19 al Declarației Universale a Drepturilor Omului, se fac, în continuare, eforturi pentru a limita exprimarea atât la nivel național, cât și în cadrul Națiunilor Unite. La ambele niveluri, s-a acordat o atenție deosebită limitării exprimării care ofensează convingerile religioase ale ascultătorului. Adventiștii de ziua a șaptea susțin sensibilitatea și respectul în toate formele de comunicare. Suntem astfel preocupați cu privire la discursul conceput pentru a ofensa sensibilitățile religioase. Cu toate acestea, credem că cedarea dreptului de a controla discursul religios statului duce la apariția unei amenințări mult mai mari a autonomiei credincioșilor decât cea reprezentată de exprimarea ofensatoare. Într-adevăr, astăzi există numeroase exemple de state care invocă dorința de a proteja sentimentele religioase pentru a justifica reducerea forțată la tăcere a vorbirii religioase pașnice.

Opoziția noastră față de restricționarea discursului nu este fără excepții. Biserica recunoaște că, în anumite circumstanțe, exprimarea poate conduce la prejudicii semnificative, tangibile, ale dreptului la siguranță fizică, ale dreptului la proprietate și alte drepturi similare. În astfel de cazuri foarte rare, recunoaștem responsabilitatea statului de a acționa pentru protejarea populației. Atunci când aceste limite sunt necesare, biserica se așteaptă ca guvernele să formuleze restricții stricte pentru a aborda doar discursul periculos în cauză.

Biserica recunoaște responsabilitatea specială a celor aflați la putere pentru a comunica un mesaj care susține drepturile fundamentale ale omului, inclusiv toate dimensiunile libertății religioase. Această responsabilitate este în mod deosebit legată de guvernanți, care sunt, în general, într-o poziție unică de a încuraja respectul pentru drepturile poporului lor și, în special, ale minorităților.

Recunoscând dreptul de a-și exprima liber convingerile religioase, adventiștii de ziua a șaptea acceptă responsabilitatea de a-și adapta discursul pentru a se asigura că este în concordanță cu învățăturile biblice. Aceasta include obligația de a fi atât cinstiți, cât și iubitori. Acest lucru este deosebit de important atunci când se discută o altă credință deoarece pasiunea religioasă poate duce la o percepere uni dimensională a celorlalți. Onestitatea nu înseamnă doar prezentarea acurată a faptelor, ci și plasarea informațiilor în contextul corect; adică redarea unor fapte care să ateste cu exactitate, dar și introducerea de informații într-un

context precis. Adventiștii de ziua a șaptea vor fi conduși de legea iubirii a lui Hristos în tot ce spun și fac. Atunci când darul vorbirii este folosit pentru a comunica în dragoste, îi vom binecuvânta nu numai pe semenii noștri, ci Îl vom onora pe Dumnezeu, care ne-a creat pe toți cu darul de a ne exprima.

Această declarație a fost aprobată și votată de către Comitetul Administrativ al Conferinței Generale a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea, pe 23 iunie 2010, la sesiunea Conferinței Generale, desfășurată la Atlanta, Statele Unite ale Americii.

DREPTURILE COPILULUI

Adventiștii de ziua a șaptea susțin dreptul fiecărui copil de a avea un cămin fericit și stabil, dar și libertatea și sprijinul pentru a se dezvolta ca persoană, așa cum a intenționat Dumnezeu. În 1989, Adunarea Generală a Națiunilor Unite a recunoscut importanța fundamentală pe care o au copiii, votând „Convenția Drepturilor Copilului”. În armonie cu multe dintre aceste principii înalte și având în vedere valoarea pe care Isus a dat-o copiilor atunci când a spus „Lăsați copilașii să vină la Mine și nu-i opriți, căci Împărăția cerurilor este a celor ca ei” (Matei 19:14), noi căutăm să-i ajutăm pe copiii care suferă din cauza următoarelor influențe distructive:

Sărăcie – Sărăcia influențează dezvoltarea copiilor, lipsindu-i de hrană, îmbrăcăminte, adăpost și afectează sănătatea și educația lor.

Analfabetism – Analfabetismul face dificilă câștigarea veniturilor prin care părinții să-și îngrijească familia și astfel este greu pentru copil să se dezvolte.

Slabă îngrijire medicală – Milioane de copii nu au acces la îngrijire medicală din cauza lipsei de asigurări medicale sau pentru că trăiesc în locuri unde îngrijirea medicală nu există.

Exploatare și vulnerabilitate – Copiii sunt corupți și exploatați în cazul în care sunt folosiți la munca ieftină, acțiuni de corvoadă, conflicte armate și în cazul în care sunt supuși plăcerilor sexuale pervertite ale violatorilor adulți și sunt expuși la materiale pornografice din mass-media și de pe Internet.

Violență – În fiecare an, mulți copii mor în mod violent. Majoritatea persoanelor care au de suferit în urma conflictelor armate sunt femeile și copiii. Copiii rămân cu răni fizice și psihice adânci chiar și după încheierea conflictelor.

Ca răspuns la problematica și la nevoile prezentate mai sus, adventiștii de ziua a șaptea susțin următoarele drepturi ale copiilor:

1. Dreptul la un cămin iubitor și stabil, unde să se simtă sigur și ferit de abuzuri.
 2. Dreptul la hrană, îmbrăcăminte și adăpost adecvate.
 3. Dreptul la îngrijire medicală corectă.
 4. Dreptul la o educație care să ofere copiilor un rol pozitiv în societate, prin dezvoltarea potențialului personal și prin posibilitatea de a câștiga.
 5. Dreptul la o educație religioasă și morală în cămin și biserică.
 6. Dreptul de a fi liber față de discriminare și exploatare.
 7. Dreptul la personalitate, respect și dezvoltarea unei imagini de sine pozitive.
- Această declarație a fost votată de Comitetul administrativ al Conferinței Generale a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea, la sesiunea Conferinței Generale, desfășurată la Toronto, Canada, 29 iunie – 9 iulie 2000.

DREPTURILE OMULUI

Încă de la începuturile ei, din mijlocul secolului al XIX-lea, Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea a apărut drepturile omului. Inspirați de principiile biblice, primii adventiști s-au implicat în lupta împotriva sclaviei și a nedreptății. Ei au cerut dreptul ca fiecare persoană să-și aleagă convingerile în conformitate cu conștiința sa și să practice și să-și manifeste religia în libertate deplină, fără discriminare, respectând întotdeauna drepturile egale ale celorlalți. Adventiștii de ziua a șaptea sunt convinși că folosirea forței în problemele religioase este contrară principiilor lui Dumnezeu.

În promovarea libertății religioase, a vieții de familie, educației, sănătății, asistenței mutuale și în întâmpinarea nevoilor umane, adventiștii de ziua a șaptea susțin demnitatea ființei umane, creată după chipul lui Dumnezeu.

Declarația Universală a Drepturilor Omului (1948) a fost redactată și adoptată de oameni care cunoscuseră dezastrul, dezorientarea și durerea fără precedent cauzate de cel de-al Doilea Război Mondial. Această experiență cumplită le-a dat viziunea și dorința după o lume a păcii și libertății. Avându-și originea în cele mai bune și mai înalte dorințe umane, Declarația Universală este un document fundamental care sprijină în mod ferm demnitatea umană, libertatea, egalitatea și nediscriminarea minorităților. Articolul 18, care sprijină în mod necondiționat libertatea religioasă prin credință și practică, are o importanță specială deoarece libertatea religiei este dreptul fundamental al omului, care susține și promovează toate celelalte drepturi ale omului.

Astăzi, Declarația Universală a Drepturilor Omului este adesea violată, inclusiv articolul 18. Deseori intoleranța își scoate capul hidos, în ciuda progreselor realizate în domeniul drepturilor omului în multe țări. Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea cere Națiunilor Unite, autorităților guvernamentale, liderilor religioși și credincioșilor, precum și organizațiilor non guvernamentale să lucreze în mod consecvent pentru implementarea acestei declarații. Politicieni, lideri sindicali, profesori, patroni, reprezentanți ai presei și toți liderii de opinie trebuie să ofere un sprijin puternic apărării drepturilor omului. Acest lucru va conduce la diminuarea extremismului religios violent, a intoleranței, crimelor și discriminării bazate pe religie sau pe secularism antireligios. În acest mod, va crește importanța practică a Declarației Universale a Drepturilor Omului și nu va exista niciodată riscul de a deveni un document irelevant.

Această declarație a fost votată de către Comitetul Administrativ al Conferinței Generale, la 17 noiembrie 1998 și a fost autorizată de către Biroul Relațiilor Publice al Conferinței Generale.

PROZELITISMUL

Advențiștii de Ziua a Șaptea cred că libertatea religioasă este un drept fundamental al omului. Fiind creștini, noi suntem convinși că răspândirea religiei nu este doar un drept, ci și o fericită responsabilitate bazată pe o însărcinare divină pentru misiune.

Dumnezeu i-a chemat pe creștini să evanghelizeze – adică să proclame vestea bună a mântuirii prin Isus Hristos (Matei 28:19,20). Acest lucru se află în centrul vieții și mărturiei creștine. Creștinismul este misionar în însăși esența sa.

În sprijinirea misiunii globale și a evanghelizării, advențiștii sunt motivați de dorința de ascultare față de însărcinarea lui Hristos și față de dorința sinceră ca fiecare ființă umană să fie mântuită și să moștenească viața veșnică. De asemenea, ei sunt motivați de un simțământ al urgenței, în așteptarea iminentei reveniri a lui Hristos. Astfel, în dorința lor de a îndeplini însărcinarea Evangheliei, advențiștii dau mărturie, predică și slujesc în peste 200 de țări.

În contextul răspândirii religiei, s-a ridicat problematica „prozelitismului”, deoarece acest termen este definit în multe moduri, dându-i-se din ce în ce mai mult o conotație peiorativă, fiind asociat de multe ori cu metode incorecte de convingere, inclusiv folosirea forței. Advențiștii de Ziua a Șaptea condamnă cu fermitate folosirea unor astfel de metode. Ei cred că religia și credința sunt cel

mai bine răspândite atunci când convingerile sunt manifestate și învățate cu umilință și respect și când mărturia vieții cuiva este în armonie cu mesajul prezentat, stârnindu-se astfel o acceptare liberă și bucurioasă de către aceia care sunt evanghelizați.

Activitățile evanghelistice și misionare necesită respectarea demnității tuturor ființelor umane. Este nevoie să fii demn de încredere și deschis în lucrarea cu alte grupuri religioase. Trebuie folosită terminologia care nu ofensează alte comunități religioase. Nu trebuie făcute declarații care sunt false sau care ridiculizează alte religii.

Convertirea este o experiență a Duhului Sfânt și astfel nu ar trebui să fie în niciun fel legată de oferirea și primirea de avantaje materiale. În timp ce trebuie recunoscut pe deplin dreptul de angajare în acțiuni umanitare, acest fel de acțiuni nu trebuie legat niciodată de evanghelizare într-un mod care să-i exploateze pe cei vulnerabili, prin oferirea de stimulente materiale și financiare pentru a-i ademeni să-și schimbe religia.

Advențiștii de ziua a șaptea sunt implicați în slujirea semenilor lor prin predicarea Evangheliei veșnice „oricărui neam, oricărei seminții, oricărei limbi și oricărui norod” (Apocalipsa 14:6).

Această declarație a fost votată de către Comitetul Administrativ al Conferinței Generale a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea, în timpul sesiunii Conferinței Generale desfășurată în Toronto, Canada, în perioada 29 iunie - 9 iulie 2000.

POZIȚIA DE NECOMBATANT

Ca parte a Bisericii mondiale a advențiștilor de ziua a șaptea, Biserica Creștină Adventistă de Ziua a Șaptea din România mărturisește aceeași credință și se conduce după aceleași principii morale și de organizare ca și biserica mondială. Ea consideră Biblia ca fiind Cuvântul lui Dumnezeu și deci autoritatea supremă de credință și de purtare.

Conform Bibliei, biserica recunoaște că autoritățile civile sunt rânduite de Dumnezeu ca să asigure ordinea socială, să protejeze viața și bunurile cetățenilor, să garanteze respectarea drepturilor și libertăților acestora. În consecință, așa cum ne învață Sfintele Scripturi în Epistola către Romani 13:1-7, creștinii advențiști de ziua a șaptea declară și manifestă loialitate față de țară, respectă legile ei și susțin autoritatea de stat în exercitarea atribuțiilor ei legitime. În același

timp, ei mărturisesc că autoritatea și legile lui Dumnezeu au prioritate față de autoritatea și legile omenești.

Biserica Adventistă recunoaște că toate poruncile Decalogului (Exodul 20:1-17) au o valoare permanentă și sunt obligatorii pentru oricine, în orice timp și împrejurări. În consecință, conform poruncii a șasea: „Să nu ucizi!”, adventiștii au oroare față de război și vărsare de sânge și se situează pe poziția de a nu fi constrânși să îndeplinească serviciul militar combatant. În schimb, ei sunt gata să îndeplinească serviciul militar ca necombatanți, cu condiția să li se permită să-și respecte ziua de odihnă săptămânală, sâmbăta, conform poruncii a patra din Decalog.

În lumina celor de mai sus, conform tradiției ei istorice, biserica se preocupă de îndrumarea tinerilor adventiști, pentru a se califica în domenii care să le permită să efectueze cu succes servicii umanitare, în cadrul serviciului militar necombatant și să-și poată respecta ziua de odihnă săptămânală, conform Bibliei.

Poziția de necombatant a adventiștilor de ziua a șaptea a fost recunoscută rând pe rând de către multe guverne din lume, la scurt timp după constituirea bisericii. Această atitudine a rămas aceeași până astăzi. Acolo unde această poziție nu a fost recunoscută, s-au produs abuzuri. Pentru a preveni pe viitor eventuale acte de persecuție și pentru a evita confuziile posibile printre membrii bisericii, afirmăm în mod oficial poziția necombatantă a conducerii bisericii noastre.

În timp ce poziția generală a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea este de necombatantă, ținând cont de complexitatea situațiilor care pot să apară și de imposibilitatea de a stabili în mod dogmatic ce trebuie să se facă în fiecare împrejurare, noi recunoaștem libertatea membrilor bisericii de a-și îndeplini îndatoririle cetățenești, după cea mai bună înțelegere pe care o au.

Declarația a fost adoptată de către Comitetul Uniunii de Conferințe a Bisericii Creștine Adventiste de Ziua a Șaptea din România, în anul 1996.

SIMBOLURILE RELIGIOASE

Consiliul de conducere al Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România a luat notă de decizia Colegiului Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD) de a recomanda retragerea simbolurilor religioase din instituțiile de învățământ public. În cadrul sesiunii de toamnă, din 24-26 noiembrie 2012, consiliul de conducere al Bisericii Adventiste a formulat poziția exprimată în cele ce urmează.

Simbolurile religioase sunt o formă de exprimare a credinței și o manifestare a identității religioase, având un rol important în educația copiilor. Din aceste motive, folosirea lor constituie o manifestare a libertății religioase care trebuie să caracterizeze orice societate democratică.

Totuși, luând în considerare principiul liberului arbitru, conform căruia Dumnezeu l-a creat pe om liber și responsabil pentru alegerile sale, credem că orice persoană și instituție, mai ales biserică, trebuie să manifeste respect față de demnitatea umană și față de Creator, recunoscând fiecărui individ libertatea și responsabilitatea de a alege. În acest sens, folosirea simbolurilor religioase în școlile publice, în contextul în care bisericile minoritare întâmpină dificultăți la predarea religiei, poate constitui o lezare a sentimentului religios al elevilor aparținând cultelor minoritare și o discriminare.

Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea susține principiul separației statului de biserică. Din acest motiv, consideră că statul și instituțiile sale, inclusiv școlile publice, nu trebuie să se implice în promovarea și susținerea învățăturilor și valorilor unei anumite religii sau confesiuni religioase; dacă se acordă posibilitatea manifestării religioase în școlile publice, aceasta ar trebui să fie accesibilă oricărui cult.

Luând în considerare cele de mai sus, socotim că decizia CNCD de a recomanda retragerea simbolurilor religioase din instituțiile de învățământ public este corectă.

Președinte,

Pastor Teodor Huțanu

Acest comunicat a fost votat de consiliul de conducere al Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România și publicat la data de 30 noiembrie 2006.

SECȚIUNEA A II-A

**Instituțiile Bisericii Adventiste
de Ziua a Șaptea
pentru apărarea libertății religioase**

ASOCIAȚIA INTERNAȚIONALĂ PENTRU LIBERTATE RELIGIOASĂ*

Declarație de misiune

Asociația Internațională pentru Libertate Religioasă (IRLA) va răspândi principiile libertății religioase în lume; va apăra și proteja dreptul tuturor oamenilor de a se închina sau de a nu se închina, de a adopta sau de a nu adopta o religie sau credință aleasă de ei, de a-și manifesta convingerile religioase prin practica-re, promovarea și predarea acestora, aceasta fiind limitată doar de respectul față de drepturile echivalente ale celorlalți; va susține dreptul organizațiilor religioase de a funcționa liber în toate țările prin înființarea și deținerea de instituții caritabile sau educaționale și va organiza filiale locale, regionale și naționale, ca și seminare și congrese.

Scop

Să răspândească principiile libertății religioase în lume.

Să apere și să protejeze dreptul tuturor oamenilor de a se închina, de a adopta o religie sau credință aleasă de ei, de a-și manifesta convingerile religioase prin practicarea, promovarea și predarea lor, fiind limitați doar de respectul față de drepturile echivalente ale celorlalți.

Să susțină dreptul organizațiilor religioase de a funcționa liber în toate țările prin înființarea și deținerea de instituții caritabile sau educaționale.

Să organizeze filiale locale, naționale și regionale, ca și seminare și congrese.

Declarație de principii

Noi credem că libertatea religioasă este un drept oferit de Dumnezeu.

Noi credem că legislația și alte acțiuni guvernamentale care unesc biserica și statul sunt opuse intereselor celor două instituții și pot aduce prejudicii drepturilor omului, și considerăm că acestea sunt exercitate cel mai bine acolo unde se menține separarea bisericii de stat.

* International Religious Liberty Association (IRLA)

Noi credem că autoritatea statului este stabilită de Dumnezeu pentru susținerea și protejarea cetățenilor pentru ca aceștia să se bucure de drepturile lor naturale și pentru a reglementa problemele civile; și că, pentru a face acest lucru, statul justifică ascultarea respectuoasă și susținerea de bunăvoie.

Noi credem în dreptul natural și inalienabil al omului la libertatea de conștiință – a adopta sau a nu avea o religie, a adopta religia sau credința aleasă de el; a-și schimba convingerile religioase în conformitate cu conștiința; a-și manifesta religia în mod individual sau împreună cu alții prin închinare, respectare, practică, promovare și predare – fiind limitați doar de respectul față de drepturile echivalente ale celorlalți.

Noi credem că libertatea religioasă include și libertatea de a înființa și administra instituții caritabile sau educaționale, de a solicita sau a primi contribuții financiare voluntare, de a respecta zilele de odihnă și sărbătorile în concordanță cu percepțiile propriiei religii și de a comunica cu credincioșii de la nivel național și internațional.

Noi credem că libertatea religioasă și eliminarea intoleranței și discriminării ce au la bază religia sau credința sunt esențiale pentru promovarea înțelegerii, păcii și a relațiilor de prietenie dintre oameni.

Noi credem că cetățenii trebuie să folosească metode legale și onorabile de a preveni limitarea libertății religioase, astfel încât toți să se bucure de binecuvântarea-i inestimabilă.

Noi credem că spiritul adevăratei libertăți religioase este rezumat în regula de aur: „Tot ce voiți să vă facă vouă oamenii, faceți-le și voi la fel.”

Un raport cu privire la libertatea religioasă îi numește pe cei mai mari violatori ai acesteia.

Raportul redă o „imagine sumbră” a libertății religioase, spune un expert.

O agenție din Statele Unite a adăugat în luna martie 2012 alte două țări – Turcia și Tadjikistan – pe lista principalilor violatori ai libertății religioase. Paisprezece alte țări din Asia, Orientul Mijlociu, Asia Centrală și Africa au fost, de asemenea, considerate țări ce încalcă grav libertatea religioasă.

Lista face parte dintr-un raport anual redactat de Comisia pentru Libertate Religioasă a Statelor Unite (cunoscută ca USCIRF), care face recomandări Departamentului de Stat al Statelor Unite cu privire la țările care ar trebui considerate „țări de interes special” în ceea ce privește protejarea drepturilor cetățenilor de a se închina liber. Dacă Departamentul de Stat pune această etichetă unei anumite țări, Statele Unite îi pot impune sancțiuni economice.

„În ansamblu, raportul din acest an redă o „imagine sumbră” a libertății religioase la nivel global”, spune avocatul Dwayne Leslie, secretar general asistent al Asociației Internaționale pentru Libertate Religioasă. „El sugerează, în acord cu alte studii recente, că represiunea și persecuția religioasă cresc rapid în multe părți ale lumii.”

Rămâne de văzut cât de departe va merge Departamentul de Stat în implementarea recomandărilor prezentate în raport. „Dar acest raport, spune Leslie, este cel puțin o măsură importantă de a păstra persecuția religioasă în atenția publicului și pe agenda publică.”

Cele 16 țări numite în raport „țări de interes special” sunt Burma, China, Egipt, Eritrea, Irak, Iran, Nigeria, Coreea de Nord, Pakistan, Arabia Saudită, Sudan, Tadjikistan, Turcia, Turkmenistan, Uzbekistan și Vietnam.

Leslie explică faptul că raportul identifică, de asemenea, diferite tipuri de persecuție religioasă. De exemplu, există represiunea guvernului, cum se întâmplă în Burma, Arabia Saudită și Iran, sau persecuția extremiștilor religioși – cum sunt violențele îndreptate împotriva minorităților religioase ce au loc în țări precum Nigeria și Irak.”

Raportul USCIRF atrage atenția și asupra țărilor precum Pakistan și Egipt în care există elemente ale ambelor tipuri de persecuție – represiunea religioasă realizată de autorități, ca și violențele întreprinse de extremiști. Raportul complet poate fi consultat online pe <http://www.uscifr.gov/reports-and-briefs/annual-report/3706-2012-annual-report.html>.

USCIRF a fost creată de Congres în urmă cu 13 ani pentru a promova libertatea religioasă în străinătate și funcționează ca organizație independentă, bipartidă, ce investighează și realizează rapoarte cu privire la violările libertății religioase la nivel mondial.

Bettina Krause/IRLA

<http://www.irla.org/report-names-worlds-worst-religious-freedom-violators>

Despre IRLA

Înființată în 1893, Asociația Internațională pentru Libertate Religioasă (IRLA) este cea mai veche asociație dedicată libertății de conștiință a tuturor oamenilor.

IRLA este un ONG cu una dintre cele mai bune rețele internaționale. Are asociații naționale în 80 de țări, inclusiv în Kazakstan, Azerbaijan și Rusia. 13 filiale regionale acoperă întregul glob, având corespondenți în 200 de țări.

În anul 2003, IRLA a fost recunoscută de Consiliul Economic și Social al Națiunilor Unite, primind statutul de Organizație Non guvernamentală de categoria a II-a a Națiunilor Unite. Este reprezentată în New York și Geneva și ia parte în fiecare an la întâlnirile Consiliului pentru Drepturile Omului.

Unul dintre principalele aspecte ale lucrării IRLA constă în asigurarea celei mai bune vizibilități a libertății religioase pe scena mondială. Pentru aceasta, organizează congrese, simpozioane naționale și întâlniri locale – prin toate acestea dorind ca libertatea religioasă să rămână printre cele mai importante puncte de pe agenda societății, deoarece în ciuda importanței convențiilor internaționale și a legislației naționale, fără susținerea publică a libertății religioase, toate câștigurile rămân la nivelul teoriei, nu al practicii.

IRLA publică un jurnal, *Fides et Libertas*, care prezintă articole excelente pe tema libertății religioase scrise de experți din toată lumea. Transmite, de asemenea, un program de televiziune numit *Global Faith and Freedom*.

Echipa IRLA este invitată în fiecare an să ofere prezentări în universități și biserici, să scrie articole și să ofere interviuri la radio și televiziune.

IRLA este înregistrată ca asociație educațională non-profit scutită de taxe în Districtul Columbia. Înființată de Biserica Adventista de Ziua a Șaptea, obiectivul IRLA este promovarea universală și nerestricționată la un singur cult a libertății religioase a tuturor oamenilor de pretutindeni. IRLA nu se identifică cu niciun partid politic, nici nu susține candidați pentru vreo funcție politică.

În cadrul Consiliului Director sunt reprezentate diferite tradiții religioase. În 1989 a fost președinte fostul Secretar General al Federației Mondiale a Luteranilor. Actualul președinte (2001-prezent) este fostul Secretar General al Alianței Mondiale Baptiste. IRLA nu are personal angajat; funcționarii și directorii slujind voluntar. Fondurile pentru acțiunile IRLA provin de la organizații care susțin obiectivul asociației.

<http://www.irla.org/354>

Toleranță și simpatie

Advențiștii de ziua a șaptea au sprijinit proclamarea de către Organizația Națiunilor Unite a anului 1995 ca Anul Toleranței. Această declarație vine la un moment oportun, când intoleranța abundă pe toate continentele – extremism religios bigot, rasism, tribalism, epurări etnice, animozitate lingvistică și alte forme de terorism și violență. Creștinii au partea lor de vină pentru prejudiciile și brutalitatea la care sunt supuși oamenii.

Toleranța, capacitatea de a suporta circumstanțe nefavorabile, este numai un început. Creștinii și toți oamenii de bună credință trebuie să meargă dincolo de acest concept negativ și să dezvolte înțelegere pentru credințele și practicile, care nu numai că diferă de ale lor, ci intră chiar în conflict cu acestea. Cu siguranță, dialogul este mult mai bun decât critica răutăcioasă. Ființele umane trebuie să învețe să fie de acord sau nu, dar fără violență: ele trebuie să fie capabile să discute diverse puncte de vedere fără ură sau răutate. Aceasta nu înseamnă docilitate sau umilință degradantă, ci parteneriat și respect pentru drepturile egale ale altora. Fiecare persoană are dreptul și responsabilitatea de a-și exprima ideile și idealurile cu vigoare și entuziasm, dar fără a atinge pragul vorbelor și faptelor violente.

În final, toleranța, în cel mai bun sens al ei, nu înseamnă doar acceptarea altor oameni și a altor concepții, ci și bunăvoință, simpatie și înțelegere față de ceilalți, față de fiecare ființă umană.

Această declarație a fost aprobată și votată de către comitetul administrativ al Conferinței Generale a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea și autorizată de către Biroul președintelui Robert Folkenberg, la sesiunea Conferinței Generale, desfășurată la Utrecht, Olanda, în perioada 29 iunie - 8 iulie 1995.

DEPARTAMENTUL RELAȚII OFICIALE ȘI LIBERTATE RELIGIOASĂ AL CONFERINȚEI GENERALE*

Departamentul Relații Oficiale și Libertate Religioasă al Conferinței Generale se ocupă de reprezentarea Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea în fața liderilor naționali din toată lumea, în fața Organizației Națiunilor Unite și a altor entități internaționale, a Guvernului Statelor Unite ale Americii și a altor comunități religioase.

În plus, acesta susține și contribuie la coordonarea activității Departamentelor pentru Relații Oficiale și Libertate Religioasă ale fiecăreia dintre cele 13 diviziuni și ale entităților lor constituente.

Departamentul Relații Oficiale și Libertate Religioasă se concentrează în special asupra asigurării faptului că libertatea religioasă, drept universal oferit de Dumnezeu, devine o realitate universală. Acesta lucrează, în cooperare cu alte departamente ale bisericii, pentru a susține poziții cu privire la politicile publice în probleme din domenii diverse precum sănătatea, educația, pacea, protecția mediului, probleme referitoare la femei și copii, drepturile prizonierilor, ajutor și dezvoltare.

* Department of Public Affairs and Religious Liberty (PARL)

Departamentul are birourile la sediul bisericii mondiale din Silver Spring, Maryland, o suburbie a Washington, DC. În plus, departamentul are un birou vizavi de sediul Organizației Națiunilor Unite din Manhattan și unul vizavi de Capitol. În centrul Washington-ului, D.C., dr. John Graz este directorul Departamentului Relații Oficiale și Libertate Religioasă, dr. Ganoune Diop este director asociat responsabil cu reprezentarea bisericii în relația cu Organizația Națiunilor Unite, iar Dwayne Leslie este director asociat responsabil cu reprezentarea Bisericii în fața Guvernului Statelor Unite.

<http://www.adventistliberty.org/mission-parl>

Metodă

Advențiștii s-au implicat în pledoaria pentru politici publice încă de la începutul existenței sale. Advențiștii nu au fost pionieri doar în eforturile de garantare a dreptului la libertate religioasă oferit de Dumnezeu, ci au fost implicați și în lupta pentru abolirea sclaviei în Statele Unite, în mișcarea timpurie pentru drepturile femeilor, au fost liderii mișcării pentru sănătate publică și au fost persistenți în promovarea păcii. Astăzi, Departamentul Relații Oficiale și Libertate Religioasă dorește nu doar să continue această tradiție, ci să dezvolte profilul și impactul Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea în societățile în care existăm.

În această inițiativă, aderăm la trei principii generale:

1. A tăcea în fața răului nu este neutralitate, ci complicitate.

Ca și creștini, suntem chemați să fim vocea celor care nu au o voce, și tăria celor fără influență. În Isaia 58 suntem îndemnați să „strigăm în gura mare” împotriva exploatării celor vulnerabili. Ellen White a repetat acest mesaj, spunând că eșuăm în a îndeplini voia lui Dumnezeu dacă stăm „fără a face nimic pentru a proteja libertatea de conștiință”. Ea le-a spus creștinilor că „eșuează în îndeplinirea în totalitate a datoriei dacă nu își folosesc influența prin principii și exemplu – prin voce și stilou...” Astăzi, echipa Departamentului Relații Oficiale și Libertate Religioasă dorește să își folosească vocea și stiloul, mijloacele video, audio și internetul, pentru a pleda pentru cei care sunt abuzați în societate.

Departamentul Relații Oficiale și Libertate Religioasă se concentrează în special asupra asigurării faptului că libertatea religioasă, drept universal oferit de Dumnezeu, devine o realitate universală. Acesta lucrează, în cooperare cu alte

departamente ale bisericii, pentru a susține poziții cu privire la politicile publice în probleme din domenii diverse precum sănătatea, educația, pacea, protecția mediului, probleme referitoare la femei și copii, drepturile prizonierilor, ajutor și dezvoltare.

2. Deși toate legile ar trebui să fie morale, nu toată moralitatea ar trebui să fie lege.

În calitate de creștini adventiști, ne fundamentăm înțelegerea cu privire la moralitate pe Scriptură. Dar acest lucru nu înseamnă că pledăm ca toate interdicțiile care se găsesc în Biblie să se transforme în legi ale statului. Noi urmăm o abordare în trei pași în demersul de a hotărî dacă o lege trebuie implementată sau dacă modul în care este implementată este unul potrivit. În primul rând, respingem toate legile care au ca scop reglementarea relației dintre Dumnezeu și om. În al doilea rând, susținem analiza atentă a moralității tuturor legilor și a metodelor de implementare a acestora. În al treilea rând, respectăm faptul că o societate liberă necesită spațiu pentru ca indivizii să se implice în comportamente greșite din punct de vedere moral.

a) Adventiștii resping toate legile care au ca scop reglementarea relației dintre ființele umane și Creatorul lor.

Adventiștii resping în totalitate ideea că Statul are responsabilitatea de a reglementa relația dintre ființele umane și Creatorul lor. Astfel, respingem legile blasfemiei, legile prin care se decretează respectarea sărbătorilor religioase, eforturile statului de a promova o credință în defavoarea alteia, și toate celelalte eforturi care implică statul în reglementarea dispoziției cetățenilor săi față de credință.

b) Adventiștii susțin acordarea unei atenții deosebite implicațiilor morale ale politicilor publice ce reglementează relațiile dintre indivizi și dintre individ și societate.

Uneori se pretinde că moralitatea nu poate fi reglementată. Acest slogan simplist are la bază o neînțelegere fundamentală a relației dintre lege și moralitate. Nu numai statele pot reglementa moralitatea, ci fiecare fragment de lege și fiecare decizie de implementare au la bază inevitabil alegeri morale. Totul, de la impozite la programele sociale, de la politica externă la legislația cu privire la familie, de la reglementările civile la judecarea cazurilor penale, are la bază o referință morală. Chiar și în rarele cazuri în care un legislator poate

încerca să fie complet amoral, el/ea va face o alegere profund morală de a face acest lucru.

Odată ce se recunoaște faptul că toată legislația se bazează pe alegeri morale, apare în mod natural întrebarea: „A cui moralitate?” Sunt multe teorii ale moralității și ale surselor acesteia, dar nu există o moralitate „neutră”. Altfel spus, nu putem lua decizii morale fără a alege sursa acelei moralități, iar în acest proces ridicăm o sursă deasupra alteia.

Se poate argumenta spunându-se că numai sursele „seculare” ale moralității sunt legitime pentru analizarea legilor statelor seculare. Dar statele seculare nu sunt seculare pentru că resping în mod activ moralitatea religioasă, devenind astfel active în promovarea unei moralități alternative, ci pentru că rămân neutre în probleme de religie, bazându-se pe procesul democratic pentru a determina moralitatea care denunță politicile publice (după cum am subliniat în secțiunea anterioară, această neutralitate cere ca statul să se abțină de la reglementarea relațiilor dintre ființele umane și Dumnezeu). Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea nu își cere scuze pentru că promovează viața și învățăturile lui Isus Hristos ca fiind cea mai bună referință pentru morală, nu doar pentru viețile indivizilor, ci, în limitele avertismentelor incluse în secțiunile anterioare, și pentru politicile publice ce modelează felul în care societatea este organizată și în care indivizii relaționează.

Acestea fiind spuse, recunoaștem faptul că statul nu este sursa moralității și că nu este nici posibil, nici de dorit ca statul să reglementeze multe fațete ale moralității interpersonale.

c) Într-o societate liberă, indivizii trebuie să poată lua decizii morale greșite care nu le cauzează probleme altora.

Într-o societate liberă, indivizilor trebuie să li se permită să ia atât decizii morale bune, cât și greșite, tot așa cum Hristos Însuși le-a permis celor din jurul Lui să Îl accepte sau să Îl respingă, pe El și învățăturile Sale. Deși le-a permis indivizilor să ia decizii morale greșite, Hristos i-a pedepsit pe cei care stau și nu fac nimic pentru a-i proteja pe cei afectați în mod serios de deciziile morale greșite. (Vezi Matei 25.) Astfel, în timp ce recunoaște nevoia ca societatea să le permită indivizilor să ia decizii morale greșite, Departamentul Relații Oficiale și Libertate Religioasă susține și politicile publice create pentru protejarea victimelor nevinovate ale unor asemenea decizii morale greșite.

Deoarece toate activitățile imorale afectează într-o oarecare măsură o a treia parte, poate fi dificilă trasarea unei linii exacte între situațiile în care societatea

ar trebui să acționeze pentru protejarea victimelor și situațiile când nu ar trebui să o facă. În realizarea analizei politicii sale, Departamentul Relații Oficiale și Libertate Religioasă analizează cât de sever și direct e afectată a treia parte de o decizie morală greșită. Din cauza raționamentului uneori complex necesar în astfel de situații, deciziile de implicare într-o anumită problemă pot fi controversate. Cu toate acestea, este mai bine să realizăm o analiză onestă și să ajungem la cea mai bună soluție posibilă într-o lume complicată, decât să ne negăm responsabilitatea de a contribui cu gândurile și influența noastră în comunitățile de care aparținem. După cum spunea Ellen White, „Fiecare individ are o influență în societate... Nu ar trebui ca acea influență și acel vot să fie de partea temperanței și virtuții?”

3. Doar pentru că putem spune ceva, nu înseamnă că trebuie să și spunem.

În aparentă discordanță cu primul principiu după care ne realizăm lucrarea este al treilea principiu. Deși Biserica Adventistă de Ziua a Șapte este interesată de foarte multe lucruri, există o limită a numărului problemelor asupra cărora echipa noastră pentru politici publice se poate concentra și în cazul cărora poate contribui semnificativ. Atunci când decidem problemele asupra cărora ne vom concentra, păstrăm în minte domeniile noastre de expertiză, nivelul unanimității membrilor într-o anumită problemă, nivelul resurselor investite deja în acea problemă și dacă a vorbi public despre acea problemă reprezintă cea mai bună modalitate de a ne atinge obiectivele.

Nu e nimic mai puțin atrăgător și mai banal decât entități care își oferă opinia cu pretenția de a avea autoritate în domenii în care au puțină expertiză. De exemplu, Ellen White i-a certat pe conducătorii Bisericii Adventiste timpurii deoarece au promovat diferite aspecte ale politicii monetare. Deși aceasta are un impact puternic asupra sărăciei, liderii bisericii nu erau pregătiți să o analizeze. Astăzi trebuie să recunoaștem cu umilință faptul că, deși Biserica Adventistă are un nivel ridicat de expertiză în anumite domenii, cum ar fi sănătatea preventivă, educația și libertatea religioasă, sunt prea multe întrebări din domeniul politicilor publice despre care nu știm mai mult decât orice altă entitate.

În legătură cu problema expertizei, se pune întrebarea dacă există suficiență susținere din partea membrilor pentru o anumită poziție într-o problemă de politici publice. Sunt atât de multe probleme asupra cărora opiniile din interiorul bisericii sunt foarte variate, încât formularea unei viziuni unice asupra nuanțelor politicilor publice este aproape imposibilă. În timp ce liderii bisericii trebuie să

conducă, aceștia nu ar trebui să creeze disonanțe cu membrii decât dacă există un imperativ moral clar și convingător de a face astfel. În multe probleme de politici publice în legătură cu care adventiștii nu au un punct de vedere comun, nu există un asemenea imperativ moral clar și convingător.

O altă metodă de a limita varietatea problemelor asupra cărora se concentrează Departamentul Relații Oficiale și Libertate Religioasă este de a nu ne centra resursele limitate pe problemele care au atras deja atenția multor entități. Adventiștii și-ar putea îndrepta eforturile înspre problemele de mediu, de exemplu, dar sunt deja multe entități financiare cu personal suficient și expertiză, integrate în dezbaterile pe această temă. Astfel, chiar dacă ne-am concentra toate resursele asupra acestei probleme, acestea ar reprezenta o contribuție mică pe lângă cele care se fac deja în acest domeniu. Sunt multe alte domenii în care există deja multe resurse. Noi vrem să ne folosim resursele acolo unde putem influența cel mai mult. Și, se pare că domeniile în care biserica s-a implicat de-a lungul timpului – libertatea de conștiință, prevenția în sănătate, educația holistică și poziția de necombatant – sunt domenii în care nu există multe resurse.

În cele din urmă, lucrarea noastră necesită înțelepciune și îndemânare. Spre deosebire de multe alte organizații, punctul tare al Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea este faptul că este prezentă în toată lumea, că e reală și crește repede. Acest lucru înseamnă că trebuie să luăm în considerare impactul pledoariilor noastre publice asupra misiunii bisericii în ansamblu, și în mod deosebit asupra membrilor din țările în care acționăm. Atunci când vorbim în public despre opresiunea dintr-o anumită țară, de exemplu, trebuie să ne gândim întotdeauna la impactul pe care această pledoarie publică l-ar putea avea asupra membrilor noștri din acea țară. De aceea ne consultăm în mod constant cu colegii noștri din toată lumea și acordăm o atenție deosebită realităților culturale și politice din fiecare țară înainte de a decide care este cea mai bună metodă de a interacționa cu acea conducere opresivă. Uneori, cea mai bună metodă de a acționa este tăcerea, în alte cazuri este mai bine să cerem ajutorul intermediarilor, iar în alte cazuri, cea mai bună metodă este să facem public abuzul. Ne rugăm zilnic pentru înțelepciune pentru a ști care este cea mai bună metodă în fiecare situație.

Concluzie

Departamentul Relații Oficiale și Libertate Religioasă al Conferinței Generale dorește ca, după cum spunea Ellen White: „să ridice cât mai mult stindardul adevărului” și al libertății religioase. Este o lucrare complexă, însoțită de multe provocări și, uneori de frustrări considerabile, dar este, de asemenea, o lucrare foarte provocatoare și satisfăcătoare. Împreună cu celelalte departamente ale bisericii care lucrează mână în mână cu membrii noștri din întreaga lume, dorim să exercităm o influență pozitivă în înălțarea societății și a Mântuitorului nostru.

<http://www.adventistliberty.org/method>.

Mai multe despre PARL

Întâlnirea liderilor guvernamentali

Departamentul Relații Oficiale și Libertate Religioasă întreține relațiile cu oficialii guvernamentali și organizațiile internaționale. Acesta reprezintă biserica mondială în întâlnirile cu oficiali din toată lumea, monitorizând starea libertății religioase. În această lucrare, departamentul colaborează îndeaproape cu președintele Conferinței Generale și cu diferite comisii din cadrul Conferinței Generale. Sub supravegherea comitetului de protocol al Conferinței Generale, Departamentul Relații Oficiale și Libertate Religioasă organizează vizitele șefilor de stat, miniștrilor, ambasadurilor și ale altor oficiali la sediul bisericii mondiale și în timpul sesiunii Conferinței Generale sau al altor întâlniri ale bisericii.

Organizația Națiunilor Unite

Advenștii de Ziua a Șaptea au fost activi la Organizația Națiunilor Unite încă de la înființarea acesteia. Liderii adventiști dr. Nussbaum și dr. Bert Beach, pe atunci încă tineri, s-au întâlnit cu Eleanor Roosevelt pentru a discuta probleme de libertate religioasă la înființarea ONU. Dr. Gianfranco Rossi a reprezentat timp de mulți ani biserica la Națiunile Unite și a fost implicat activ în redactarea Declarației Organizației Națiunilor Unite cu privire la eliminarea tuturor formelor de intoleranță și discriminare care au la bază religia sau credința.

În prezent, dr. Ganoune Diop este reprezentantul Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea la ONU. Principalul interes al bisericii îl reprezintă libertatea religioasă pentru toți oamenii, deși biserica este implicată și în alte domenii. Biserica Adventistă are un birou vizavi de sediul ONU din New York, iar reprezentanții

călătoresc frecvent la Geneva, în Elveția, pentru a prezenta viziunea bisericii în fața Consiliului pentru Drepturile Omului al ONU.

Biroul adventist pentru probleme legislative

Biroul pentru Probleme Legislative se află pe dealul Capitolului, într-o clădire învecinată Curții Supreme a Statelor Unite. Acest birou, condus de avocatul Dwayne Leslie, are misiunea de a supraveghea schimbările politice, legale și executive ale politicilor publice ale Statelor Unite. Dat fiind contextul actual, politica Statelor Unite are implicații asupra libertății religioase din toată lumea. Biroul pentru Probleme Legislative organizează anual Dineul Libertății Religioase, la care participă politicieni, birocrati, organizații neguvernamentale și comunitate diplomatică, având ca temă libertatea religioasă în Statele Unite și în lume.

Relațiile interreligioase

Departamentul Relații Oficiale și Libertate Religioasă are sarcina de a reprezenta Biserica mondială în fața altor entități religioase. Acest fapt include reprezentarea acesteia la conferința Secretarilor Comuniunii Creștine Mondiale și la alte întâlniri interreligioase. Directorul Departamentului Relații Oficiale și Libertate Religioasă este și secretarul consiliului pentru relații interconfesionale și interreligioase al Conferinței Generale, având responsabilitatea de a comunica cu alte biserici sau confesiuni și întâlnirile cu liderii religioși. Deși aceste discuții și relații sunt importante, nu ar trebui înțelese ca fiind compromițătoare pentru doctrinele sau practica adventistă.

<http://www.adventistliberty.org/more-about-parl>.

SECȚIUNEA A III-A

Legislație privind libertatea religioasă

INTRODUCERE – O PRIVIRE DE ANSAMBLU ASUPRA LEGISLAȚIEI INCIDENTE

Statul român recunoaște religia ca parte a vieții publice. Potrivit art. 29 alin. 5 din Constituție, cultele religioase (deci și Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea) sunt autonome față de stat și se bucură de sprijinul acestuia.

În România secolului XXI, cu legislația în vigoare, nu este admisă discriminarea pe motive religioase.

Dupa Revoluția din 1989, Romania a adoptat o serie de legi care să apere interesele minorităților împotriva discriminării. Se pot aminti aici:

- Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare;
- Legea nr. 48/2002 pentru aprobarea OG nr. 137/2000 privind prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare;
- Hotărârea nr. 1197/27.11.2001 privind organizarea și funcționarea *Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării*;
- Hotărârea nr. 1258/13.08.2004 privind aprobarea Planului național de acțiune pentru combaterea discriminării;
- Legea nr. 324/14.07.2006 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare;
- Legea nr. 27/2004 privind aprobarea OG nr. 77/2003 pentru modificarea și completarea OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare; Instrucțiunea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării nr. 1/05.03.2003;
- OG nr. 77/2003 pentru modificarea OG nr. 137/2003;
- Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor;
- Constituția României;
- Codul Muncii;
- Legea nr. 1/2011 privind educația;

- Codul Civil al României;
- Codul Penal al României.

Legea 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, este o lege organică, prin faptul că privește libertatea religioasă și regimul general al cultelor, și conferă un rol deosebit religiei în spațiul public românesc.

Este garantată libertatea religioasă la nivel individual și colectiv, instituindu-se astfel cadrul necesar afirmării acestora.

Libertatea religioasă este un drept fundamental care trebuie promovat și apărut.

Statul român protejează libertatea religioasă în România prin adoptarea unor legi menite a favoriza dezvoltarea vieții religioase.

Legea conține prevederi clare, menite a crea un cadru în care și Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea să fie tratată nediscriminatoriu. Din păcate, acest lucru nu se întâmplă și în practică, motiv pentru care, creștinii adventiști trebuie să cunoască drepturile lor legale de care să uzeze în orice situație ivită.

În prezenta lucrare, ne-am propus o abordare bazată pe legile existente în România, dar care din diverse motive nu sunt respectate. Dorim ca fiecare capitol să cuprindă legislația, studiile de caz, cât și soluții concrete, în funcție de situație, pentru a fi de un real folos oricărui creștin Adventist din România.

Cetățenii beneficiază de drepturile și libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea (art. 15 alin. 1 – Constituția României).

Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări (art. 16, alin. 1 – Constituția României).

Nimeni nu este mai presus de lege (art. 16, alin. 2 – Constituția României).

Constituția României este și în folosul creștinilor adventiști asemenea oricărui alt cetățean al acestei țări. Art. 16 reglementează egalitatea în drepturi – (1) cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări; (2) nimeni nu este mai presus de lege; (3) funcțiile și demnitățile publice, civile sau militare, pot fi ocupate, în condițiile legii de persoanele care au cetățenia română și domiciliul în țară. Statul român garantează egalitatea de șanse între femei și bărbați pentru ocuparea acestor funcții și demnități.

Tot în Constituția României la capitolul drepturile și libertățile fundamentale, legiuitorul stabilește în art. 29 libertatea de conștiință: (1) – Libertatea gândirii și a opiniilor, precum și libertatea credințelor religioase nu poate fi îngrădită

sub nici o formă. Nimeni nu poate fi constrâns să adopte o opinie ori să adere la o credință religioasă, contrar convingerilor sale; (2) – Libertatea conștiinței este garantată, ea trebuie să se manifeste în spirit de toleranță și de respect reciproc; (3) – Cultele religioase sunt libere și se organizează potrivit statutelor proprii, în condițiile legii; (4) – În relațiile dintre culte sunt interzise orice forme, mijloace, acte sau acțiuni de învrăjbire religioasă; (5) – Cultele religioase sunt autonome față de stat și se bucură de sprijinul acestuia, inclusiv prin înlesnirea asistenței religioase în armată, în spitale, în penitenciare și în orfelinate; (6) – Părinții sau tutorii au dreptul de a asigura, potrivit propriilor convingeri, educația copiilor minori a căror răspundere le revine.

Principiul egalității și nediscriminării constituie un element fundamental și al dreptului internațional în materia drepturilor omului. În acest sens, expunem mai jos câteva reglementări internaționale privind dreptul internațional în materie de libertate religioasă:

Art. 1 din Declarația Universală a Drepturilor Omului stipulează: „Toate ființele umane se nasc libere și egale în demnitate și în drepturi.”

Art. 7 din Declarația Universală a Drepturilor Omului și art. 26 din Pactul Internațional cu privire la drepturile civile și politice consacră principiul interzicerii discriminării.

Art. 9 din Declarația Universală stipulează: (1) „Orice om are dreptul la libertatea gândirii, a conștiinței și a religiei; acest drept include și libertatea de a-și schimba religia sau convingerile, libertatea de a-și exprima singur sau împreună cu alții, în public sau în mod privat; (2) Libertatea de a-și exprima religia sau convingerile poate fi îngădită numai prin prevederi legale și care sunt considerate necesare într-o societate democratică în interesul siguranței publice.”

Art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului dispune: „Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute în prezenta Convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.”

Protocolul adițional nr. 12 al Convenției Europene introduce o clauză generală prin care se interzice discriminarea în legătură cu orice drept garantat de legea internă.

Art. 9 al Convenției Europene garantează oricărei persoane libertatea de gândire, conștiință și religie, dar și dreptul de manifestare în societate a convingerilor și religiilor.

Art. 1 alin. 1 din Declarația asupra eliminării tuturor formelor de intoleranță și de discriminare bazate pe religie sau convingere adoptată prin Rezoluția nr. 36/55 din 25.11.1981 de către Adunarea Generală a ONU prevede: „Orice persoană are dreptul la libertatea de gândire, de conștiință și de religie. Acest drept implică libertatea de a avea o religie sau orice altă convingere la alegere, precum și libertatea de a-și manifesta religia sau convingerea, în mod individual sau în comun, atât în public, cât și în particular, prin cult sau înfăptuirea de rituri, practici și învățământ ; alin. 2 - Nimeni nu va fi supus constrângerii care ar putea să aducă atingere libertății sale de a avea o religie sau o convingere la alegerea sa.”

Jurisprudența Curții de la Strasbourg stabilește că această libertate fundamentală este una dintre bazele regimului democratic, libertate care include elementele esențiale ale identității credincioșilor și ale concepției lor despre viață.

Creștinii adventiști de ziua a șaptea cred în învățătura biblică. Drept dovadă a faptului că mărturisirea de credință a acestora este întemeiată pe Biblie, ziua de odihnă conform Scripturii este ziua a Șaptea – sâmbătă.

O mulțime de probleme pentru creștinii adventiști se nasc din convingerile acestora bazate pe Biblie, că ziua de odihnă este sâmbătă.

Creștinii adventiști de ziua a șaptea au aceleași drepturi și obligații ca orice cetățean al unui stat de drept, motiv pentru care nu trebuie discriminate, doar pentru că ziua lor de odihnă sau repaos este sâmbătă, și doresc respectarea acesteia cu tot ceea ce presupune, potrivit propriei conștiințe ghidate de percepțiile biblice.

Le amintim creștinilor adventiști că au la îndemână pentru apărarea drepturilor, ca orice alt cetățean, acte normative, pe care trebuie să le cunoască și să le folosească în situațiile în care pot fi puși.

Pe lângă instituțiile statului privind rezolvarea fiecărei probleme, s-a înființat Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, unde se pot adresa atunci când sunt discriminați pe motive religioase.

Conform art. 16 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD) este o autoritate de stat autonomă, cu personalitate juridică, aflată sub control parlamentar și al cărei rol este de a garanta respectarea și aplicarea principiului nediscriminării, în conformitate cu legislația în vigoare și tratatele internaționale la care România este parte.

Orice persoană care apreciază că a fost victima discriminării în toate formele sale (discriminare directă, indirectă, hărțuire, victimizare) poate sesiza CNCD în termen de un an de la data săvârșirii faptei sau de la data la care putea lua cunoștință de săvârșirea ei. (art. 20 din O.G. nr. 137/2000)

Mai mult, chiar Uniunea Europeană recunoaște prevalența dreptului intern în ceea ce privește interacțiunea statelor membre cu entitățile religioase, atâta timp cât se respectă tratatele și convențiile internaționale. Articolul I-52 al *Tratatului Constituțional* al Uniunii Europene prevede că acesta respectă și nu prejudiciază statutul de care beneficiază bisericile și asociațiile sau comunitățile religioase în statele membre în virtutea dreptului național.

Mai mult, în condițiile în care creștinii adventiști nu au găsit rezolvare în niciuna dintre modalitățile expuse mai sus, se pot adresa instanțelor de judecată, pentru a-și apăra drepturile.

Ellen G. White, în *Mărturii pentru biserică*, volumul 5, declară: „Noi avem oameni desemnați drept conducători și legi după care să fie condus poporul. Dacă nu ar fi existat aceste legi, starea lumii ar fi fost cu mult mai rea decât este acum. Unele dintre aceste legi sunt bune, altele sunt rele. Numărul celor rele a crescut, astfel că de multe ori ajungem în situații dificile. Dar Dumnezeu Își va susține poporul ca să rămână statornic și să trăiască la înălțimea principiilor Cuvântului Său. Atunci când legile oamenilor intră în conflict cu Cuvântul și cu Legea lui Dumnezeu, noi trebuie să ascultăm de cele din urmă, indiferent care ar fi consecințele.

Am văzut că Domnul încă Se implică în legile țării. Cât timp Isus Se află în Sanctuar, conducătorii și poporul simt puterea Duhului Sfânt al lui Dumnezeu, care îi ține în frâu. Dar Satana controlează într-o mare măsură masele de oameni, și, dacă nu ar fi legile țării, am avea mult de suferit. **Mi-a fost arătat că, atunci când este cu adevărat necesar și copiii lui Dumnezeu sunt chemați să dea mărturie într-un cadru juridic, nu reprezintă o încălcare a Cuvântului Său să Îl ia pe Dumnezeu ca martor că ceea ce spun ei este adevărul și numai adevărul.”**

Prin urmare, în condițiile în care creștinul adventist este obligat să apeleze întâi la instituțiile statului și apoi la justiție, biserica, prin profetul ei, ne atrage atenția asupra faptului că aceasta nu reprezintă o încălcare a Cuvântului lui Dumnezeu, mai mult, însuși jurământul depus în cadrul juridic fiind permis.

Din nefericire, și în țara noastră, se creează de multe ori situația în care comunităților religioase și membrilor acestora le sunt refuzate drepturi individuale și colective în baza unei clasificări și a unor criterii impuse de stat sau alte instituții.

Trebuie să știm însă, că Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, afirmă neutralitatea statului român în raport cu cele 18 culte religioase recunoscute, printre care și Biserica Creștină Adventistă de Ziua

a Șaptea, oferind garanții în ceea ce privește autonomia lor față de stat. Prin lege se recunoaște rolul cultelor religioase ca parteneri sociali ai statului.

În sociologie, termenul *discriminare* este tratamentul defavorabil al unui individ sau al unui grup de indivizi bazat pe apartenența lor la o anumită „clasă” sau „categorie”. Discriminarea se referă la comportamentul pe care o persoană, o instituție sau un grup o are împotriva membrilor respectivei clase sau categorii. Poate implica excluderea sau limitarea accesului membrilor grupului de persoane discriminate de la exercițiul anumitor drepturi și oportunități care altfel sunt disponibile celorlalte grupuri.

Pentru a fi discriminată, o persoană trebuie să fie tratată mai rău decât alta, pentru anumite motive arbitrare. Orice fel de discriminare, și mai cu seamă cea pe motive religioase, căci la această formă ne referim, implică o anume formă de excludere sau respingere sau de tratament inegal.

Discriminarea religioasă reprezintă evaluarea sau tratarea în mod diferit a unei persoane sau a unui grup din cauza a ceea ce fac sau cred.

În România, continuă să existe cazuri de discriminare religioasă, în care nevoile și așteptările minorităților religioase nu sunt respectate în aceeași măsură cu așteptările și nevoile majorității religioase.

Mai multe cauze (poate cea mai importantă ar fi prejudecata românilor) duc de multe ori la discriminări religioase, în special în mediul rural. Moștenirea comunistă, în care fenomenul religios a fost considerat ca marginal constituie încă un factor ce conduce în multe cazuri la acest tip de discriminare religioasă.

După o perioadă foarte lungă de persecuție instituționalizată a bisericilor în timpul comunismului, se pare că libertatea religioasă încă se confruntă cu probleme nevralgice, indiferent de aspectul potrivit căruia România este membră a Uniunii Europene de la 1 ianuarie 2007.

Vom detalia, în cele ce urmează, dreptul creștinilor adventiști, potrivit libertății de conștiință, în sistemul de pregătire profesională, pe parcursul anilor de școală, cât și numirea și desfășurarea activității la locul de muncă.

Discriminare privind stabilirea datei susținerii evaluărilor specifice procesului de învățare într-o zi de Sabat (examen capacitate, olimpiade, bacalaureat, licență etc.)

Ziarul de Iași nota în 7 iunie 1999:

În primă fază, pare obligatorie conformarea la directivele Ministerului Învățământului cu privire la susținerea în ziua stabilită a examenului. Desigur,

orice cursant fie el elev, licean, student, masterand sau doctorand la finalizarea unui ciclu și mai ales la încheierea formei respective de învățământ, este obligat prin Legea Învățământului să demonstreze cunoștințele acumulate susținând diverse examene, mai mult, promovarea acestuia ținând de participarea la acestea și obținerea notei de trecere (cel puțin). Așa, din această perspectivă, soluția nu ar fi decât una – să accepti, ca o impunere mai presus de puterea ta.

Totuși, lecturând Legea Învățământului, veți observa că aceasta este în acord cu celelalte acte normative ce fac referire la drepturile și libertățile cetățenești.

Învățământul de toate gradele se desfășoară în unități de stat, particulare și confesionale, în condițiile legii (art. 32, alin. 5 – Constituția României).

Prin Legea nr. 1/05.01.2011 se reglementează și autonomia cultelor religioase, deci și a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea, în ceea ce privește educația cetățenilor statului român.

Legea 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, Legea nr. 1/2011 privind educația și O.G. nr. 137/2000 republicată privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, stabilesc principiile autonomiei cultelor în ceea ce privește educația. Cu toate acestea, există practici contrare principiilor autonomiei cultelor stipulate de lege, astfel că, în anumite situații, se manifestă atitudini discriminatorii de către autorități ale statului față de anumite culte, printre care și Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea.

Educația în școlile din România se face de multe ori în sens opus. Există discriminare împotriva celor de o altă religie decât cea majoritară. Nu discutăm din punct de vedere legal. Temei legal există, însă probleme apar atunci când normele juridice nu sunt aplicate.

Declarația privind eliminarea tuturor formelor de toleranță și de discriminare bazate pe religie sau convingere adoptată prin Rezoluția nr. 36/55 din 25.11.1981 de către Adunarea Generală a ONU prevede la art. 1, alin. 1: „Orice persoană are dreptul la libertatea de gândire, de conștiință și de religie. Acest drept implică libertatea de a avea o religie sau orice altă convingere la alegere, precum și libertatea de a-și manifesta religia sau convingerea, în mod individual sau în comun, atât în public, cât și în particular, prin cult sau înfăptuirea de rituri, practici și învățământ; alin. 2 - nimeni nu va fi supus constrângerii care ar putea să aducă atingerea libertății sale de a avea o religie sau o convingere la alegerea sa;

Art. 2 alin. 1 al aceleiași Declarații prevede „Nimeni nu poate face obiectul discriminării din partea unui stat, a unei instituții, a unui grup sau a unui individ oarecare din cauza religiei sau a convingerii sale; alin. 2 – În scopurile prezentei

Declarații, prin termenii *intoleranță* și *discriminare* fondate pe religie și convingere se înțelege orice distincție, excludere, restricție sau preferință fondate pe religie sau convingere și care au ca obiect sau ca efect să suprimă sau să limiteze recunoașterea, beneficierea sau exercitarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale pe bază de egalitate.”

Art. 3: „Discriminarea între ființele umane pentru motiv de religie sau convingere constituie o ofensă adusă demnității umane și o încălcare a principiilor Cartei Națiunilor Unite și trebuie să fie condamnată ca o violare a drepturilor omului și a libertăților fundamentale proclamate în Declarația Universală a Drepturilor Omului (...)”

Aceeași declarație privind eliminarea tuturor formelor de intoleranță și discriminare bazate pe religie sau credință, prevede la art. 6 litera h, că: „(...) dreptul la libertatea de gândire, conștiință, religie sau credință, include între altele, libertatea de a respecta zilele de odihnă și de a celebra sărbătorile și ceremoniile în conformitate cu religia sau cu convingerea sa.”

Iată cazuri concrete de discriminare:

a. ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

Examenul de capacitate

Au existat cazuri în care elevi ai claselor a VIII-a au fost puși în situația de a nu avea posibilitatea susținerii examenului de capacitate ca urmare a faptului că data acestuia se stabilise într-o zi de sâmbătă. Cu mari eforturi, păstrând poziția hotărâtă, Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea, prin intermediul Departamentului de Libertate și Conștiință, a reușit organizarea examenului în afara Sabatului.

O altă situație în care au fost puși elevii clasei a VIII-a este aceea în care **simularea** examenului de capacitate a fost stabilită într-o zi de Sâmbătă. Elevii adventiști au dreptul de a susține aceste examene ca oricare alt cetățean român.

Studiu de caz:

A. A. elevă în clasa a VIII-a la Școala generală din B., a aflat că examenul de capacitate are loc într-o zi de sâmbătă. Eleva a formulat o cerere către Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, prin care a solicitat ca, potrivit legii, să i se ofere posibilitatea susținerii examenului de capacitate în altă zi decât cea de sâmbătă. A învederat Ministerului aspectul potrivit căruia face parte din

Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea și, din motive de conștiință, nu poate susține examenul într-o zi de sâmbătă.

În cazul în care Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului refuză soluționarea pozitivă a unei astfel de cereri, membrii bisericii se pot adresa cu o cerere scrisă (nu telefonic) Departamentului de Libertate Religioasă al Conferinței, în care se explică situația. Conferința va formula oficial o cerere către Ministerul Educației referindu-se concret la problema elevei/elevului.

O altă procedură în cazul unui refuz din partea Ministerului Educației este cea contencioasă, potrivit căreia se formulează o acțiune în instanță, judecătorul fiind cel care trebuie să se pronunțe într-un caz de discriminare a elevei, căreia legea îi conferă dreptul susținerii examenului de capacitate, potrivit convingerilor religioase personale.

Examenul de bacalaureat

Un alt exemplu îl reprezintă susținerea examenului de bacalaureat pentru elevii adventiști de ziua a șaptea din clasa a XII-a. Au existat situații în care aceștia au întâmpinat mari greutăți în ceea ce privește susținerea examenului de bacalaureat, datorită fixării ca dată într-o zi de sâmbătă.

Studiu de caz:

A. A. din București, membru al Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea, elev în clasa a XII-a, a aflat că una dintre probele examenului de bacalaureat se susține într-o zi de sâmbătă. A formulat o cerere către Ministerul Educației, solicitând analizarea situației, ca urmare a faptului că este creștin adventist de ziua a șaptea, motiv pentru care, din motive de conștiință personale, nu poate susține examenul de Bacalaureat într-o zi de sâmbătă. Aceasta fiind ziua de repaus a bisericii adventiste (de vineri de la apusul soarelui și până la apusul soarelui din ziua de sâmbătă).

Elevul trebuie să se adreseze printr-o cerere scrisă, Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului în care să menționeze motivele pentru care nu poate participa la examenul de bacalaureat în ziua fixată. Să precizeze, de asemenea, că libertatea religioasă este garantată de Constituția României în aceeași măsură în care este garantată și de Tratatul Internațional privitor la drepturile omului.

Este de recomandat calea necontencioasă – adresarea organelor în drept prin cereri scrise, deoarece presupune timp și costuri minime, de cele mai multe ori cu rezultate pozitive.

În cazul în care Ministerul Educației refuză soluționarea pozitivă a cererii elevului, acesta are la dispoziție calea contenciosului, mai exact, posibilitatea acționării Ministerului Educației în instanță.

Fiecare creștin adventist de ziua a șaptea se poate adresa inclusiv instanțelor judecătorești pentru a-și apăra libertatea de conștiință.

Olimpiade, concursuri, competiții

Studiu de caz:

T. R. este în clasa a VII-a. Pentru că excelează la limba română și engleză a fost înscris la Concursul Internațional de Limbă și Civilizație „Cangurul Lingvistic”. S-a stabilit ca zi de organizare a concursului ziua de sâmbătă. Părinții nu știu cum să procedeze având în vedere că nu are caracter obligatoriu, și totuși nu vor să piardă ocazia fiului de a participa la acest concurs internațional.

Situația redată mai sus privește concursuri extracurriculare, neintegrate învățământului obligatoriu. Dată fiind această situație, organizatorii prea puțin dau atenție aspectelor de conștiință sau de apartenență religioasă a candidaților pe premisa tacită: „participă cine dorește/ poate”.

Abordare legislativă și soluții concrete cu privire la evaluările preuniversitare

În **Raportul pe 2010 de libertate religioasă în România**, întocmit de **Ambasada Statelor Unite la București**, se reține: „Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea s-a plâns că mai multe examene școlare au fost programate sâmbătă, când studenții adventiști nu pot participa. În unele cazuri, după discuții cu reprezentanți ai Ministerului Educației și ai universităților s-au găsit soluții de compromis, pentru a asigura participarea studenților adventiști. Cu toate acestea, alte activități programate să se desfășoare sâmbăta nu au fost reprogramate, iar organizatorii au inclus mențiunea „adventist” alături de numele celor care nu au participat. Într-unul dintre cazuri, un elev adventist a reușit să-și reprogrameze audiția pentru faza județeană a olimpiadei pentru școlile de muzică într-o zi de vineri, însă profesorul examinator a spus că trimiterea acestui elev la faza națională a olimpiadei este inutilă, dat fiind faptul că elevul este adventist, iar audiția ar avea loc într-o zi de sâmbătă. Tatăl elevului și Asociația „Conștiință și Libertate”, un ONG care promovează libertatea religioasă, au depus plângere la Ministerul Educației. Elevului i s-a permis să participe la faza națională a olimpiadei.”

Ca o alternativă, la nivelul anului 2007, spre exemplu, Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea din România, ținând cont de situația existentă la vremea respectivă în societate, anunța: „*Anul acesta se organizează, ca și anul trecut, pentru liceenii adventiști olimpiade la câteva discipline în așa fel încât aceia dintre liceenii adventiști care ar dori să participe la olimpiadele școlare și nu pot fiindcă sunt programate sâmbăta să aibă ocazia «să-și încerce puterile minții».*”

Aceste olimpiade se organizează de către cele trei licee adventiste pe două niveluri: unul local și unul național. Liceenii adventiști din toate liceele din țară pot participa la unul dintre cele trei licee adventiste: București, Cluj, Craiova înscriindu-se la secretariatul liceului unde doresc să participe.”

Astăzi, în 2013, lucrurile stau mai bine și, de cele mai multe ori, demersurile făcute din timp dau randament. Cei care se confruntă cu situații de genul acesta este bine să știe că solicitarea de a se susține examenul într-o altă zi pe motive de conștiință are suport normativ.

*Astfel, actul fundamental al statului nostru, Constituția României, prevede în art. 32 că, „dreptul la învățătură este asigurat prin învățământul general obligatoriu, prin învățământul liceal și prin cel profesional, prin învățământul superior, precum și prin **alte forme de instrucție și de perfecționare.**”*

De asemenea, Legea 1/2011 privind educația națională, de la care, de altfel nu se poate deroga și care, bineînțeles, este în acord cu Constituția României, prevede la art. 2 alin. (4): „Statul asigură cetățenilor României drepturi egale de acces la toate nivelurile și formele de învățământ preuniversitar și superior, precum și la învățarea pe tot parcursul vieții, fără nicio formă de discriminare.” Iar la art. 3 alin. 1 sunt menționate 21 de principii ale educației naționale, dintre care reținem în mod deosebit:

a) principiul echității – în baza căruia accesul la învățare se realizează fără discriminare

i) principiul recunoașterii și garantării drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale, dreptul la păstrarea, la dezvoltarea și la exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase;

j) principiul asigurării egalității de șanse;

n) principiul libertății de gândire și al independenței față de ideologii, dogme religioase și doctrine politice;

u) principiul respectării dreptului la opinie al elevului/studentului ca beneficiar direct al sistemului de învățământ.

Nici **Legea 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor**, cunoscută sub denumirea generică de „Legea cultelor” nu trebuie trecută cu vederea. Astfel, în art. 1, alin. 1, se reiterează principiul constituțional de libertate de gândire și conștiință, iar alin. 2 din același articol stabilește: *„Nimeni nu poate fi împiedicat sau constrâns să adopte o opinie ori să adere la o credință religioasă contrară convingerilor sale și nici nu poate fi supus vreunei discriminări, urmărit sau pus într-o situație de inferioritate pentru credință, apartenența ori neapartenența sa la o grupare, asociație religioasă sau un cult ori pentru exercitarea, în condițiile prevăzute de lege, a libertății religioase.”*

Un alt temei de drept îl reprezintă însăși legalitatea existenței Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea în România. Este utilă a fi menționată **H.G. nr. 399/9 aprilie 2008 modificată prin H.G. nr. 276/18.03.2009**, care stipulează în art. 11: „Conform poruncii a patra a Decalogului, credincioșii adventiști de ziua a șaptea respectă sâmbăta, începând de vineri de la apusul soarelui până sâmbătă la apusul soarelui, ca zi de repaus și sărbătoare religioasă, rânduită de Dumnezeu pentru închinare, cultivare spirituală și servicii de cult, și nu desfășoară în această zi nicio lucrare în scopuri materiale sau de interes vremelnic, nici atunci când este vorba despre **serviciu, școală sau serviciu militar.**”

Un alt act normativ deosebit de important este și **Ordonanța nr. 137/2000 republicată privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**. Dreptul la libertatea de gândire, conștiință și religie este reiterat iar împiedicarea accesului la educație este sancționată conform dispozițiilor articolului 11:

(1) Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la sistemul de educație de stat sau privat, la orice formă, grad și nivel, din cauza apartenenței acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică tuturor fazelor sau etapelor din sistemul educațional, inclusiv la admiterea sau la înscrierea în unitățile ori instituțiile de învățământ și la evaluarea ori examinarea cunoștințelor.

Iar în **METODOLOGIA-CADRU din 10 ianuarie 2012 de organizare și desfășurare a competițiilor școlare**, se stipulează:

Art. 2

... sintagma „competiții școlare” include olimpiade și concursuri interdisciplinare și transdisciplinare sau organizate pe discipline de învățământ/calificări

și domenii de pregătire profesională, concursuri de creație, concursuri și festivaluri cultural-artistice, campionate și concursuri sportive școlare pentru elevi. Acestea au caracter științific, tehnico-aplicativ, cultural-artistic și sportiv.

Art. 3

Competițiile școlare au ca obiectiv general stimularea elevilor cu performanțe școlare înalte sau care au interes și aptitudini deosebite în domeniul științific, tehnico-aplicativ, cultural-artistic, civic și în cel sportiv. Totodată, competițiile școlare promovează valorile culturale și etice fundamentale, spiritul de fair-play, competitivitatea și comunicarea interpersonală.

Art. 4

În vederea pregătirii elevilor pentru competițiile școlare, cadrele didactice pot elabora și utiliza programe de studiu complementare, teme de concurs, de cercetare și bibliografii specifice.

Art. 5

Olimpiadele școlare sunt considerate **competiții școlare de excelență**, adresându-se elevilor cu aptitudini și performanțe înalte în domeniul matematicii și al științelor, al limbii și literaturii române și al limbilor moderne, al disciplinelor socioumane, al calificărilor profesionale, al artelor, al sportului etc.

Art. 6

Participarea la competițiile școlare este deschisă tuturor elevilor, de la toate formele de învățământ din învățământul de stat, particular și confesional.

Așadar, iată câte acte normative susțin libertatea conștiinței în România, desigur, nu am adus în discuție și prevederile internaționale pe care le-am prezentat în partea introductivă.

Pașii de urmat în asemenea situații sunt în ordinea gravității sau neimplicării autorităților responsabile după cum urmează:

1. Adresați o **Cerere (vezi Anexa)** întemeiată în drept, dar nu revendicativă, redactată cu înțelepciune și la obiect, solicitând punctual soluționarea problemei.
2. Dacă demersul inițial nu are niciun rezultat, adresați-vă Conferinței de care aparține biserica adventistă unde sunteți membru. În acest sens, trebuie să formulați o **scrisoare** în care solicitați intervenția Conferinței. Nu este suficient un simplu telefon. Sunt necesare toate datele problemei prezentate într-o scrisoare fie electronică, fie prin fax, fie prin poșta clasică. Această solicitare a dumneavoastră va căpăta un

nr. de ordine în Registrul Departamentului de Libertate Religioasă din cadrul Conferinței respective.

3. Departamentul de Libertate Religioasă va înainta o **Adresă** către Inspectoratul școlar județean/al Municipiului București.

Desigur, toate aceste demersuri trebuie făcute cu ceva timp înainte, altfel riscați să primiți un răspuns negativ pe motivul lipsei de timp în vederea căutării unor soluții potrivite.

Au fost și situații în care s-a ajuns în fața instanței de judecată, totuși, am constatat în ultima perioadă o scădere a cazurilor de discriminare pe motive religioase. Și, desigur, este de preferat a se evita consumul de timp, energia și resursele financiare necesare unei acțiuni în justiție.

b. ÎNVĂȚĂMÂNTUL UNIVERSITAR

Studii de Licență. Studii de Master. Studii de Doctorat.

Studiu de caz:

*A. I. este student în anul II la Biologie. **Cursul** de chimie a fost stabilit a se desfășura în ziua de sâmbătă pe tot parcursul anului universitar. A.I. a vorbit la secretariatul facultății. Secretariatul i-a comunicat (tot verbal) că alegerea a fost a profesorului titular de catedră. Apoi, studentul a vorbit și cu profesorul titular, însă acesta nu a dovedit înțelegere față de motivul invocat de student. Mai mult, i-a menționat că neparticiparea la curs va atrage și depunctarea acestuia la examenul de an.*

*Unul dintre **examelele de an** ale studentului B.F. a fost stabilit sâmbăta. Este o materie deosebit de importantă iar profesorul nu concepe organizarea examenului într-o altă ocazie și nici participarea studentului cu cei de la F.R. care au examenul într-o altă zi.*

*M.E., T.G. și I.L., studenți la Facultatea de Psihologie din Constanța au formulat o cerere către decan solicitând o nouă dată pentru susținerea examenului de **licență**. Data susținerii examenului de licență, care este într-o zi de sâmbătă se apropie cu pași repezi, iar Decanatul nu a dat niciun răspuns solicitării studenților săi.*

Într-un alt caz, Catedra de Studii Economice și Management al Afacerilor din cadrul Universității Ștefan cel Mare din Suceava nu a aprobat reprogramarea

unui **examen de absolvire** pentru data de 25 iulie 2009 (o zi de sâmbătă) pentru un student adventist, care și-a amânat examenul pentru sesiunea de iarnă, 2009-2010.

Situațiile menționate mai sus sunt cu titlu de exemplu deoarece, în anii de studenție, nenumărate sunt ocaziile când agenda de lucru a Facultății se suprapune cu Sabatul. De la cursurile de care studenții adventiști sunt privați pe motiv că „datorită alegerii lor nu vin la curs” (nicidecum discriminați/forțați de împrejurarea opoziției sau prejudecății celor responsabili), seminare, colocvii până la examene de an, toate, sunt momente de cumpănă și decizie pentru tânărul care aparent trebuie să aleagă între școală și religie.

Iată și alte cazuri :

*La finalizarea Masterului în Comunicații, D.F. se vede în imposibilitatea de a susține **Disertația** deoarece examenul a fost stabilit sâmbătă, 3 martie 2012.*

*„C.E. urmează să susțină examenul de **Definitivat**. A purtat nenumărate discuții încă din timpul anului, dar niciun rezultat. Data examenului a fost stabilită tot într-o zi de sâmbătă pe motiv că atunci pot sau preferă cei mai mulți profesori.*

Cazurile de genul celor menționate mai sus se regăsesc în viața cotidiană cu o incidență destul de mare. Cu aceeași problemă se confruntă și tinerii membri ai Bisericii Adventiste care, pentru a putea beneficia de repartiție ca medic **rezident**, trebuie să participe la o teleconferință (conform Legii 1/2011 a educației naționale, repartiția fiind condiționată de participarea la respectiva teleconferință).

Abordare legislativă și soluții posibile cu privire la evaluările universitare

În soluționarea diferendelor din anii studenției, când actele de discriminare sunt mai des întâlnite, utilizăm, în primul rând, actele normative deja menționate, dar abordăm problematica dintr-un unghi diferit deoarece fiecare student a semnat un **Contract de studii** cu Universitatea respectivă, conform dispozițiilor art. 141 (din **Legea nr.1/2011 a educației naționale**): „*Instituția de învățământ superior semnează cu fiecare student/student-doctorand/cursant/cercetător post-doctoral înmatriculat la un program de studii un contract de studii universitare în concordanță cu prevederile regulamentelor de organizare și desfășurare a programelor de studii și cu respectarea legislației în vigoare.*” Contractele de studii nu se modifică în timpul anului universitar.

Îi încurajăm pe cei care sunt studenți să lectureze acel contract cu mare atenție și să încerce coroborarea prevederilor sale cu actele normative reprezentative, de la care, în mod normal acel contract de studii nici nu ar trebui să deroge. Desigur, se va găsi acolo la loc de frunte obligativitatea studentului de a participa la examene/cursuri/colocvii/seminare etc. în vederea absolvirii. De fapt, logica este următoarea: actul fundamental (de bază) al statului este Constituția, și absolut toate celelalte acte normative: legi, hotărâri, ordonanțe etc. trebuie să fie în conformitate cu acesta. Orice derogare constatată, duce la declararea respectivului articol ca neconstituțional. Revenind, **Constituția României** garantează libertatea de conștiință și totodată dreptul la învățătură – **Legea 1/2011 a educației naționale** instituie aceste drepturi și libertăți fundamentale cu titlu de principiu – **Legea 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor** reiterează prevederile constituționale – iar Ordonanța nr. 137/2000 republicată privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, chiar **sancționează** împiedicarea accesului la învățătură pe motive de religie.

Și, alături de aceste acte normative reprezentative, trebuie avut în vedere și Statutul de organizare și funcționare al Universității respective și Carta studentului Universității ...

Spre exemplu, iată ce stipulează Carta Universității București la art. 14 și art. 44:

Art. 14. (1) Universitatea este organizată și funcționează în baza principiilor statuate în Legea Educației Naționale, respectiv:

- a. principiul autonomiei universitare;
- b. principiul libertății academice;
- c. principiul răspunderii publice;
- d. principiul asigurării calității;
- e. principiul centrării educației pe student;
- f. principiul echității;
- g. principiul eficienței manageriale și financiare;
- h. principiul transparenței;
- i. principiul respectării drepturilor și libertăților membrilor comunității academice;
- j. principiul independenței față de ideologii, religii, doctrine și partide politice;
- k. principiul libertății de mobilitate națională și internațională a studenților, a cadrelor didactice și a cercetătorilor;
- l. principiul consultării partenerilor sociali în luarea deciziilor.

Art. 44. Accesul în comunitatea universitară prin admiterea ca student ori prin ocuparea unui post didactic sau de cercetare, precum și exercitarea unor funcții de conducere, nu pot fi îngrădite pe motive ținând de sex, rasă, etnie sau convingere politică ori religioasă.

Și, în fine, revenim la dispozițiile **Legii nr. 1/2011 a educației naționale**, care stipulează în art. 202 alin. 1: **(1)** Principiile care reglementează activitatea studenților în cadrul comunității universitare, reținând lit. a), respectiv: ***principiul nediscriminării - în baza căruia toți studenții beneficiază de egalitate de tratament din partea instituției de învățământ superior; orice discriminare directă sau indirectă față de student este interzisă;***

Pașii în vederea soluționării sunt în mare măsură ca în precedent: cererea personală a studentului către Decan (după ce în prealabil va vorbi cu profesorul de materie) iar în cazul unui răspuns nefavorabil sau în lipsa acestuia, intervenția Departamentului de CLR din cadrul Conferinței respective.

C. DISCRIMINARE ÎN LEGĂTURĂ CU OBȚINEREA SAU PĂSTRAREA UNUI LOC DE MUNCĂ

Studii de caz:

G.T. este judecător stagiar la Judecătoria din B și creștin adventist. În conformitate cu dispozițiile legale, aceasta trebuie să susțină un examen de capacitate al judecătorilor stagiari și al procurorilor stagiari organizat de către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Acest examen constă în verificarea cunoștințelor teoretice și practice prin probe scrise și orale, care se susțin în mai multe zile. Judecătorul GT nu poate participa la acest examen, datorită organizării acestuia într-o zi de sâmbătă. A formulat o cerere către CSM, învederând aspectul potrivit căruia, din motive de conștiință, nu poate susține examene în zilele de sâmbătă, mai exact începând de vineri de la apusul soarelui și până la apusul soarelui în ziua de sâmbătă. A motivat în cerere aspecte de conștiință referitoare la dreptul fiecărui cetățean de a-și alege în mod liber credința religioasă, cu atât mai mult cu cât o exercita în cadrul unei biserici recunoscute de Constituție, lege și stat.

Consiliul Superior al Magistraturii a răspuns pozitiv cererii judecătorului GT, venind în întâmpinarea acestuia și evitând a fixa examene în ziua de sâmbătă, motiv pentru care, acesta și-a putut susține examenul de capacitate.

Notă: În cazul în care Consiliul Superior al Magistraturii ar fi răspuns negativ cererii și ar fi respins dreptul judecătorului GT, acesta ar fi avut posibilitatea

formulării unei acțiuni în instanță, solicitând acesteia, soluționarea favorabilă a dreptului de a susține examenul în altă zi decât sâmbătă.

P.E. din Județul Timiș dorește să obțină calitatea de notar stagiar. Susținerea examenului s-a stabilit pentru o zi de sâmbătă. P.E. a formulat o cerere către Camera Notarilor Publici din Timișoara, învederând că este creștin adventist de ziua a șaptea și că, din motive de conștiință, nu poate participa la examenul ce i-ar permite să dobândească acea calitate de notar stagiar.

Camera Notarilor Publici din Timișoara a răspuns pozitiv cererii formulate, fapt ce a permis susținerea examenului dobândirii capacității de notar stagiar în altă zi de către PE.

Notă: În cazul în care Camera Notarilor din Timișoara ar fi respins cererea formulată nepermițând susținerea examenului în altă zi, PE avea posibilitatea formulării unei acțiuni în instanță, împiedicând astfel discriminarea în cazul lui, în ceea ce privește dreptul de a susține examenul de dobândire a calității de notar stagiar.

Doamna A.D. dorește să susțină examenul pentru obținerea autorizării de traducător în domeniul juridic din limba spaniolă. Este creștină adventistă de ziua a șaptea, și din motive de conștiință, nu poate participa la susținerea examenului care a fost stabilit într-o zi de sâmbătă. S-a adresat Ministerului Culturii și Patrimoniului Național – Centru de Pregătire Profesională în Cultură cu o cerere prin care a solicitat înțelegere și bunăvoință față de drepturile oricărui cetățean care dorește prestarea unei munci. A solicitat Ministerului găsirea unei soluții de planificare a examenului pentru altă zi.

Ministerul Culturii și Patrimoniului Național a soluționat favorabil cererea formulată, admitând posibilitatea susținerii examenului de traducător în altă zi decât cea de sâmbătă.

Abordare legislativă cu privire la obținerea sau păstrarea unui loc de muncă

Pașii de urmat sunt ca în precedent cu specificarea că aspirantul sau concurentul pentru un anume post/loc de muncă trebuie să se adreseze înainte de vreme cu o *Cerere scrisă* (vezi Anexa) în care, invocând calitatea de membru al Biserici Adventiste de Ziua a Șaptea din România și precizând dreptul la libertate religioasă în egală măsură cu dreptul la muncă, să solicite rezolvarea situației apărute. Cererea se adresează organizatorilor concursului de ocupare a postului respectiv sau instituției responsabile: fie că e vorba de minister sau

o altă instituție. În exemplele de mai sus, persoanele respective s-au adresat, în funcție de caz, *Ministerului Culturii și Patrimoniului Național – Centru de Pregătire Profesională în Cultură*, Camerei Notarilor Publici din Timișoara sau Consiliului Superior al Magistraturii.

Din nefericire, și la ora actuală, în România, încă se mai înregistrează cazuri de discriminare la locul de muncă sau în legătură cu ocuparea unui post pe motivul nedefășurării vreunei activități în Sabat.

Constituția României, în capitolul „Drepturile și libertățile fundamentale”, la art. 41, reglementează munca și protecția socială a muncii: (1) – Dreptul la muncă nu poate fi îngrădit. Alegerea profesiei, a meseriei sau a ocupației, precum și a locului de muncă este liberă.

Art. 29 din Constituția României stipulează: „(...) Libertatea credințelor religioase nu poate fi îngrădită sub nicio formă; (...) libertatea conștiinței este garantată; ea trebuie să se manifeste în spirit de toleranță și de respect reciproc.

Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ratificată de România prin Legea nr. 30/1994, publicată în Monitorul Oficial nr. 135 din 31.05.1994, prevede la articolul 9: „Orice persoană are dreptul la libertate de gândire, de conștiință și de religie; acest drept include libertatea de a-și schimba religia sau convingerea, precum și libertatea de a-și manifesta religia sau convingerea în mod individual sau în mod colectiv, în public sau în particular, prin cult, învățământ, practici și îndeplinirea ritualurilor. Libertatea de a-și manifesta religia sau convingerile nu poate face obiectul altor restrângeri decât acelea care, prevăzute de lege, constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru siguranța publică, protecția ordinii, a sănătății sau a moralei publice ori pentru protejarea drepturilor și a libertăților altora.”

Discriminarea la locul de muncă se referă la interzicerea anumitor persoane să aplice și să primească anumite locuri de muncă pe bază de orientare religioasă. Deși s-a redus comparativ cu anii anteriori, acest tip de discriminare continuă să apară, motiv pentru care creștinii adventiști trebuie să stie să-și apere drepturile când se ivesc asemenea situații. Motivul pentru care s-a mai redus acest tip de discriminare se datorează unor legi care interzic discriminarea în relațiile de muncă. În societatea noastră de astăzi, toată lumea este obligată să trateze toate tipurile diferite de oameni la fel și să le acorde aceleași oportunități. Dacă încalcă aceste reguli, un angajator poate fi acționat în justiție pentru motive de discriminare.

În Directiva Consiliului Europei din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea tratamentului egal privind ocuparea forței de muncă și condițiile de muncă se arată că discriminarea bazată pe apartenența religioasă compromise realizarea obiectivelor Tratatului Curții Europene. De asemenea, în document se specifică clar că orice discriminare directă sau indirectă bazată pe apartenență religioasă sau convingeri trebuie să fie interzisă în comunitate. În același timp, Convenția Europeană privind Drepturile Omului reia aceste drepturi în articolele 9 și 14.

Legea interzice discriminarea în orice situație privind ocuparea forței de muncă.

Creștinii adventiști trebuie să știe că este interzis să fie discriminați la locul de munca pe motive religioase. Ei trebuie să cunoască implicațiile acestui tip de discriminare în legislația muncii, analizând în acest sens atât conținutul, cât și limitele drepturilor implicate, precum și jurisprudența împreună cu doctrina de la Salsbourg, cea mai relevantă, de altfel, în acest domeniu.

Astfel, cum am mai precizat pe parcursul acestei lucrări, egalitatea de tratament este garantată în primul rând de Constituție.

Apoi, Uniunea Europeană a recunoscut în Declarația nr. 11 privind statutul bisericii și organizațiilor confesionale, anexată Actului final din Tratatul de la Amsterdam, că respectă și nu aduce atingere statutului de care beneficiază, în temeiul dreptului național, bisericile și asociațiile sau comunitățile religioase în statele membre.

Credem cu convingere că adventiștii de ziua a șaptea care ar putea face obiectul unei asemenea discriminări trebuie să dispună de mijloacele de protecție juridică adecvate. Acesta fiind, de altfel, scopul acestei lucrări.

Creștinii adventiști au dreptul la șanse egale pe piața muncii. Tratamentul corect este un drept fundamental atât intern, cât și internațional.

Începând cu anii 1970, au fost adoptate nu mai puțin de 13 legi în scopul asigurării tratamentului egal și corect la locul de muncă pentru cetățeni. Uniunea Europeană este responsabilă pentru aceste legi. Țările membre ale Uniunii Europene, printre care și țara noastră, sunt obligate să respecte aceste legi.

Este esențială legislația internă și internațională în lupta pentru egalitate la locul de muncă.

Tot Constituția României, la art. 16, prevede: „Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.”

În același sens, OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, interzice discriminarea directă și indirectă. Art. 6, lit. d din prezenta lege prevede: „Constituie contravenție (...) discriminarea unei persoane pe motivul că aparține unei anumite (...) religii (...) într-un raport de muncă și de protecție socială, cu excepția cazurilor prevăzute de lege, manifestată în următoarele domenii: formarea, perfecționarea, reconversia și promovarea profesională.”

Declarația privind eliminarea tuturor formelor de intoleranță și discriminare bazate pe religie sau credință, adoptată prin Rezoluția nr. 36/55 din 25.11.1981 de către Adunarea Generală a ONU, prevede la art. 6 litera h, că: „(...) dreptul la libertatea de gândire, conștiință, religie sau credință include, între altele, libertatea de a respecta zilele de odihnă și de a celebra sărbătorile și ceremoniile în conformitate cu religia sau convingerea sa.”

Pactul Internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale, ratificat de România, prevede în art. 7, lit. c: Statele părți (...) recunosc dreptul pe care îl are orice persoană de a se bucura de condiții de muncă juste și prielnice care să asigure îndeosebi: posibilitatea egală pentru toți de a fi promovați în munca lor la o categorie superioară, luându-se în considerare numai durata serviciilor îndeplinite și aptitudinile.” În art. 2 alin. 2 al aceluiași Pact se prevede: „Statele părți (inclusiv România) se angajează să garanteze că drepturile enunțate în el vor fi exercitate fără nicio discriminare întemeiată pe (...) religie (...)”

Un alt subiect delicat de care creștinii adventiști trebuie să aibă cunoștință este **hărțuirea pe motive de orientare religioasă**, spre exemplu, prin remarci jignitoare despre convingerile sau practicile religioase.

Am putea spune că, deși legea nu interzice tachinarea, totuși **crearea unui mediu de lucru ostil sau ofensator** (mai ales atunci când se ajunge la retrogradare sau concediere pe motive religioase), presupune aceeași faptă de discriminare la locul de muncă.

Creștinii adventiști nu trebuie să fie de acord să fie tratați mai puțin favorabil decât alți angajați, datorită religiei sau credinței lor. Nu trebuie să accepte un comportament de hărțuire din partea angajatorului, lăsând să li se încalce demnitatea, acceptând un mediu ostil de muncă, sau de intimidare, degradant, umilitor sau ofensator.

Creștinii adventiști trebuie să știe că este ilegal să fie respinși la angajare datorită convingerilor lor religioase, cum de altfel nu li se poate refuza formarea profesională sau promovarea.

De exemplu, dacă un creștin adventist are toate aptitudinile și competențele necesare ocupării unui loc de muncă, dar angajatorul decide să nu-i ofere respectivul loc de muncă datorită apartenenței religioase, aceasta presupune, fără putință de tăgadă, discriminare directă.

Putem întâlni însă și discriminarea indirectă, cea care constă în faptul că angajatorul îl obligă pe angajat să presteze muncă în ziua de sâmbătă – ziua de odihnă pentru creștinul adventist.

Creștinul adventist trebuie să știe însă că, dacă angajatorul nu are alternativă, adică nu este în măsură a înceta activitatea pe un anumit interval de timp, fiind deci practic imposibilă întreruperea activității, **aceasta nu reprezintă discriminare**, deoarece îndeplinește un obiectiv legitim. În astfel de situații, creștinul adventist, trebuie să știe că este înțelept să evite astfel de locuri de muncă.

Legislație:

- Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse între femei și bărbați;
- HG nr. 967/1999 privind constituirea și funcționarea Comisiei consultative interministeriale în domeniul egalității de șanse între femei și bărbați;
- HG nr. 1273/2000 privind planul național de acțiune pentru egalitatea de șanse între femei și bărbați;
- OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare;
- Legea nr. 48/2002 pentru aprobarea OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare;
- Legea nr. 324 din 14 iulie 2006 pentru modificarea și completarea OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor normelor de discriminare;
- Legea 27/2004 privind aprobarea OG nr. 77/2003 pentru modificarea și completarea OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare;
- OG nr. 77/2003 pentru modificarea OG nr. 137/2003;
- Constituția României – (art. 4, art. 16, art. 26);
- Codul Muncii – (art. 5);
- Codul Civil al României – (art. 998-999);
- Codul Penal al României – (art. 247, art. 317)
- Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor;

- Statutul de organizare și funcționare al Bisericii Creștine Adventiste de Ziua a Șaptea din România (art. 11), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 399/2008, modificată prin HG nr. 276/18.03.2009, privind recunoașterea statutului, publicată în M.Of. al României, partea I, nr. 324/24.IV.2008;
- Directiva Consiliului 2000/43/EC din 29 iunie 2000 pentru implementarea principiului de tratament indiferent de originea rasială sau etnică;
- Directiva Consiliului 2000/78/EC din 27 noiembrie 2000 privind stabilirea unui cadru general pentru egalitatea de tratament în domeniul angajării;
- Declarația Universală a Drepturilor Omului;
- Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale;
- Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice;
- Convenția Europeană a Drepturilor Omului;
- Carta Socială Europeană Revizuită.

d. RELIGIA ÎN ȘCOLI

*„Învăță pe copil calea pe care trebuie s-o urmeze,
și când va îmbătrâni, nu se va abate de la ea.”*

Studiu de caz:

C.E. și B.E. sunt doi frați gemeni în clasa a III-a la școala generală din județul N. Au oră de Religie în fiecare zi de joi, a treia oră. Părinții celor doi frați au discutat cu învățătoarea și i-au adus la cunoștință faptul că ei sunt adventiști de ziua a șaptea și nu doresc să participe la ora de Religie ținută de un preot ortodox, cu atât mai mult cu cât copiii sunt obligați să-si facă semnul crucii. Învățătoarea a refuzat ca cei doi frați să stea în afara clasei, pe motiv că nu are cine să-i supravegheze.

Părinții celor doi frați au formulat o cerere scrisă către directorul școlii, înverderând aspectul potrivit căruia nu sunt de acord cu frecventarea orei de religie a celor doi copii, datorită faptului că sunt de religie adventistă și participă la aceasta oră în cadrul bisericii pe care o frecventează. Au solicitat înțelegere și bunăvoință în găsirea unei soluții.

Directorul școlii a răspuns pozitiv cererii celor doi copii și a dispus împreună cu învățătoarea **reorganizarea** orelor de Religie, stabilind că, la clasa acestora,

ora de Religie să fie ținută la prima oră de curs din aceeași zi, frații gemeni putând veni cu o oră mai târziu la școală.

* * *

Constituie credința religioasă o nevoie imperioasă a omului? Este necesară realizarea unei educații religioase instituționalizate? Care ar fi conținutul și obiectivele educației religioase? Unde și prin ce metode ar fi aceasta posibilă? Iată o serie de întrebări legitime, cărora încercăm să le dăm un răspuns în rândurile următoare.

Educația religioasă constituie o latură aparte a educației, ce presupune o mare responsabilitate, întrucât se lucrează cu sufletele copiilor.

Fiecare religie își asumă un program educațional, pedagogic, în măsură să cultive adevărurile de credință.

Fiecare persoană trebuie îndreptată către Dumnezeu. Scopul final al formării religioase este mântuirea și intrarea în Împărăția lui Dumnezeu. Pentru aceasta, este necesar a se folosi toate prilejurile, inclusiv în perimetrul școlar.

Există discriminare și în ceea ce privește învățământul religios în școlile publice, unde elevilor care aparțin cultelor minoritare din România nu le este garantat același acces la studiul religiei proprii. Mai mult, există situații în care sunt redactate texte discriminative, ofensatoare, jignitoare la adresa unor culte minoritare sau neadevăruri care sunt predate copiilor care aparțin religiei majoritare.

Constituția României în capitolul „Dreptul la învățătură” în art. 32 spune: (5) – Învățământul de toate gradele se desfășoară în unități de stat, particulare și confesionale, în condițiile legii; (7) – Statul asigură libertatea învățământului religios, potrivit cerințelor specifice fiecărui cult. În școlile de stat, învățământul religios este organizat și garantat prin lege.

Cât privește religia în unitățile de învățământ în școlile publice, Legea nr. 1/2011, în art. 18 alin. 1, este reglementată după cum urmează: „Planurile cadru ale învățământului primar, gimnazial, liceal și profesional include religia ca disciplină școlară, parte a trunchiului comun. Elevilor aparținând cultelor recunoscute de stat, indiferent de numărul lor, li se asigură dreptul constituțional de a participa la ora de religie, conform confesiunii proprii; (2) – La solicitarea scrisă a elevului major, respectiv a parinților sau a tutorei legal instituit pentru elevul minor, elevul poate să nu frecventeze orele de religie. În acest caz, situația școlară se încheie fără disciplina Religie. În mod similar se procedează și pentru elevul căruia, din motive obiective, nu i s-au asigurat condițiile pentru frecventarea

orelor la această disciplină; (3) – Disciplina Religie poate fi predată numai de personalul didactic calificat conform prevederilor prezentei legi și abilitat în baza protocoalelor încheiate între Ministerul Educației, Tineretului și Sportului și cultelor religioase recunoscute oficial de stat.”

Legea 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, conține prevederi privind învățământul religios public, privat și confesional. Este reglementată predarea religiei în învățământul de stat și particular, creându-se garanții pentru autonomia cultelor recunoscute de statul român.

Referitor la caracterul facultativ al disciplinei Religie, se impune a menționa câteva aspecte în cele ce urmează.

Legea nr. 489/2006, la art. 5 pct. 5 menționează: „prelucrarea datelor cu caracter personal legate de convingerile religioase sau de apartenența la culte, cu excepția desfășurării lucrărilor de recensământ național aprobat prin lege sau în situația în care persoana vizată și-a dat în mod expres consimțământul pentru aceasta.

Nu poate avea loc înscrierea elevilor la disciplina Religie fără prelucrarea datelor cu caracter personal legate de apartenența la culte, or aceasta presupune consimțământul verificabil – deci scris.

Reglementarea disciplinei Religiei care are un caracter confesional trebuie să țină cont de prevederile imperative ale legislației privind drepturile copilului.

Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului reglementează printre altele și acest aspect referitor la libertatea de gândire a copilului, de conștiință și de religie. În conformitate cu art. 24 alin 2 din legea amintită, în orice procedură administrativă care îl privește, copilul are dreptul de a fi ascultat, fiind obligatorie ascultarea copilului care a împlinit vârsta de 10 ani (până la 10 ani această obligație fiind exercitată în legătură cu copilul, dacă se consideră necesar, sau cu părinții acestuia în caz contrar).

Dreptul de a fi ascultat conferă copilului posibilitatea de a cere și de a primi orice informație pertinentă, de a fi consultat, de a-și exprima opinia și de a fi informat asupra consecințelor pe care le poate avea opinia sa, dacă este respectată, precum și asupra consecințelor oricărei decizii care îl privește – art. 24 alin. 3 din Legea nr. 272/2004. În cadrul procesului instructiv-educativ, copilul are dreptul de a fi informat asupra drepturilor sale precum și asupra modalităților de exercitare a acestora – art. 1 alin. 2 și art. 48 alin. 2 din Legea nr. 272/2004.

Copilul are dreptul să depună singur plângeri referitoare la încălcarea drepturilor sale fundamentale.

Creștinul adventist trebuie să știe că fiecare unitate publică de învățământ are obligația de a informa copiii și părinții acestora în legătură cu caracterul facultativ al disciplinei Religie și să se asigure că părinții elevilor/elevelor, sau elevii/elevele de peste 16 ani, care urmează cursurile disciplinei Religie au solicitat explicit frecventarea acestora.

Personalul didactic care predă religia în școlile de stat se numește cu acordul cultului pe care îl reprezintă.

Legea cultelor instituie un principiu important – limitarea puterii statului de a legifera discreționar în domeniul religios. Orice modificare sau completare a legii cultelor poate fi făcută doar cu consultarea prealabilă a cultelor religioase.

Notarea la disciplina Religie a copiilor creștini adventiști în clase majoritare din punct de vedere confesional, se practică sistemul acceptării de adeverințe eliberate de biserica de care aparține elevul adventist.

Planul învățământului teologic preuniversitar și programele pentru predarea religiei sunt elaborate de culte, avizate de Ministerul Culturii și Cultelor și aprobate de către Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului.

Legislație:

- Constituția României
- Legea nr. 1/2011 – legea educației naționale
- Carta drepturilor fundamentale ale omului
- Convenția Europeană a Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale
- Legea nr. 489/2006 – privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor
- Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului
- Codul Penal (art. 318 – împiedicarea sau tulburarea libertății de exercitare a vreunui cult religios, care este organizat și funcționează potrivit legii, se pedepsește cu închisoare de la o lună la 6 luni sau cu amendă ; Cu aceeași pedeapsă se sancționează fapta de a obliga o persoană prin constrângere, să participe la serviciile religioase ale vreunui cult, sau să îndeplinească un act religios la exercitarea unui cult.)

e. CIMITIRELE COMUNALE

Studii de caz:

Biserica Adventistă din Dumbrava Roșie, Județul Neamț, a semnalat că nu li s-a permis de către clericii ortodocși, înmormântarea creștinilor adventiști în cimitirul comunal, după ritualul adventist.

De aceeași împotrivire a avut parte și Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea din Poieniști, județul Vaslui, din partea clericilor ortodocși.

După discuții repetate ale Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea cu clericii de rang înalt din cadrul Bisericii Ortodoxe, s-a reușit înmormântarea credincioșilor adventiști conform ritului adventist în cimitirele comunale.

Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea se poate confrunta în teritoriu cu împotrivire din partea bisericii majoritare în ceea ce privește înmormântarea creștinilor adventiști în cimitirele comunale.

Pentru a evita situațiile neplăcute în care biserica să nu-și poată înmormânta membrii, este recomandat ca Biserica Adventistă să se adreseze printr-o cerere către Primăria locală, în care să solicite clarificarea situației și evitarea discriminării creștinilor adventiști în acest sens.

Dacă Primăria locală refuză soluționarea pozitivă a cererii formulate, Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea se poate adresa Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD).

În cazul în care nu găsește înțelegere la instituțiile abilitate, Biserica Adventistă se poate adresa printr-o procedură contencioasă instanțelor de judecată.

Abordare legislativă și soluții concrete cu privire la situația cimitirelor comunale

În localitățile în care nu există cimitire publice și unde nu există cimitir propriu unui cult, persoanele decedate care aparțin cultelor respective pot fi înhumate, potrivit ritului propriu, în cimitirele existente în funcțiune. Revine autorităților locale obligația de a înființa cimitire comunale și orășenești în fiecare localitate, accesibile oricărei persoane, indiferent de convingerile religioase.

Prin introducerea în Legea cultelor a unor prevederi referitoare la cimitire s-a avut în vedere crearea unui cadru legislativ care să evite situațiile specifice anilor '90, când problema înhumării a generat multe tensiuni religioase în România.

Este necesar ca autoritățile locale să respecte cu strictețe obligațiile legale care îi revin potrivit legii, referitoare la înființarea cimitirelor comunale, în care accesul liber să fie permis tuturor cultelor recunoscute.

Cimitirele comunale și orășenești trebuie să fie organizate astfel încât să aibă sectoare corespunzătoare pentru fiecare cult, la cererea acelor culte ce funcționează în localitatea respectivă. Autoritățile publice locale au obligația de a înființa cimitire comunale și orășenești în fiecare localitate.

Cu toate acestea, se constată abuzuri în unele locuri unde există cimitire în administrația bisericii ortodoxe române, preoții cerând o suprataxă pentru înmormântarea unui enoriaș aparținând altui cult. Mai mult, aceștia cer ca înhumarea să se realizeze în conformitate cu tradițiile ortodoxe.

Legea 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor conține prevederi clare referitoare la cimitire, menite să soluționeze problemele apărute privind înhumarea, astfel ca nici Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea să nu fie discriminată.

Prin urmare, legea cultelor impune autorităților locale obligația de a înființa cimitire comunale și orășenești acolo unde nu există, iar cele care există să fie organizate astfel încât să permită accesul tuturor cultelor. În acest fel, prevederile legii ar avea efecte practice, garantându-se într-un mod real libertatea de religie la nivel individual și colectiv.

Legislație:

- Legea nr. 489/2006;
- O.G. NR. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare;
- Legea nr. 48/2002 pentru aprobarea OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare;
- Legea nr. 324 din 14 iulie 2006 pentru modificarea și completarea OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor normelor de discriminare;
- Legea 27/2004 privind aprobarea OG nr. 77/2003 pentru modificarea și completarea OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare.

f. DREPTURILE MINORILOR DUPĂ DESFACEREA CĂSĂTORIEI

Studiu de caz:

D.G. este membră a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România. Soțul său, nefiind membru adventist, a luat inițiativa divorțului și a solicitat încredințarea minorului în vârstă de 6 ani, pe motiv că mama este „sectantă și iresponsabilă cu copilul său, interzicându-i consumul anumitor alimente, obligându-l pe copil ca în timpul liber (week-end-ul) să meargă la biserică, necumpărându-i nimic de Moș Crăciun pe motiv că nu există ... și astfel distrugându-i feeria copilăriei.”

Tatăl consideră că este în interesul minorului de a-i fi încredințat, pe motiv că acesta nu are libertate de exprimare și nu beneficiază de o copilărie liniștită, datorită impunerii de către mamă a unui stil de viață și a unei ideologii care ar dăuna sănătății și psihicului unui copil. Mai consideră tatăl că are tot dreptul să-i fie încredințat minorul și să exercite autoritate părintească exclusivă ca urmare a faptului că își iubește copilul cu adevărat, iar mama îl forțează pe copil să învețe „cultul adventist și nu-i permite să se joace Sâmbăta, dând dovadă a fi o mamă iresponsabilă.”

Prin Sentință, instanța a stabilit locuința minorului la mamă, stabilind exercitarea autorității părintești ambilor părinți, motivând că afirmațiile tatălui nu pot fi dovedite, iar dacă i s-ar admite acestuia o astfel de cerere, s-ar da dovadă de discriminare pe motive de apartenență religioasă.

Comentariu:

Părinții, în mod natural, le transmit copiilor propriile principii și valori, indiferent de natura acestora: morale, spirituale, culturale, politice etc.; neputând fi vorba despre exercitarea vreunui fel de forță asupra minorei din partea mamei.

Având în vedere vârsta minorului, cât și gradul de maturitate al acestuia, părinții sunt singurii care pot îndruma copilul în alegerea de a adera la o religie sau alta, fapt ce nu poate înclina balanța în partea unuia dintre părinți, fiind considerat mai bun unul față de celălalt.

Aspectele care țin de religia mamei nu pot constitui o piedică în a-și putea exercita drepturile părintești, atâta timp cât nu există niciun fel de dovadă a unui eventual pericol pe care l-ar reprezenta pentru minor sau a vătămării interesului acestuia.

Instanțele românești nu pot ține cont de o astfel de argumentare a uneia dintre părți cum că părintele de religie adventistă trebuie să fie discriminat, neputând exercita din acest motiv autoritate părintească.

Ocrotirea copilului minor este încredințată părinților. Numai în cazul în care niciunul dintre părinți nu ar mai fi în măsură să asigure ocrotirea minorului, acesta este încredințat altor persoane ori unor instituții de ocrotire, potrivit legilor în vigoare.

Modul juridic prin care se înfăptuiește ocrotirea copiilor minori îl constituie „drepturile și îndatoririle părinților față de copiii lor minori”.

Drepturile părintești nu pot fi exercitate decât numai în interesul copiilor minori. Ele reprezintă prin finalitatea lor o sarcină legală ce incumbă părinților în vederea ocrotirii copiilor minori.

Potrivit art. 487 Cod Civil, părinții sunt datori să crească copilul în condiții care să asigure dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală și socială în mod armonios.

Părinții sunt obligați să-și educe copilul în sensul dragostei față de muncă, față de învățătură, de a deveni util societății, dar mai ales cu temere de Dumnezeu. În cazul în care părinții nu-și îndeplinesc într-un mod corespunzător obligațiile, legea română a instituit un control al felului cum este crescut minorul. În acest context, Codul Civil dispune că minorul de 14 ani are posibilitatea formulării unei cereri în fața instanței de tutelă, să își schimbe felul învățăturii sau al pregătirii profesionale ori locuința necesară desfășurării învățăturii sau pregătirii sale profesionale.

În legislația noastră, deși se recunoaște părintelui o autoritate asupra copilului, îndatorirea acestuia nu are caracter exclusiv. Autoritatea părintelui nu trebuie să fie nelimitată, existând un control care o reduce când este cazul, la limitele ei firești.

Părinții sunt obligați să îndrume formarea și dezvoltarea personalității copilului.

Părinții îndrumă copilul, potrivit propriilor convingeri, în alegerea unei religii, ținând seama de opinia, vârsta și de gradul de maturitate ale acestuia, fără a-l putea obliga să adere la o anumită religie sau un anumit cult religios. Copilul care a împlinit vârsta de 14 ani are posibilitatea să-și aleagă liber confesiunea religioasă.

Neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către părinți a îndatoririi de supraveghere este prezumată de lege ca fiind un element determinat al comportamentului necorespunzător al minorului în anumite situații. Codul Civil în art. 1372 alin. 1 îi declară responsabili pe părinți pentru faptele păgubitoare săvârșite de minorii care locuiesc împreună cu aceștia. Responsabilitatea civilă

a părinților pentru pagubele pricinuite terților prin faptele ilicite ale copiilor minori se fondează pe ideea de culpă în îndeplinirea obligației de supraveghere. (Prof. Univ. Dr. Maria Banciu – *Dreptul Familiei potrivit Codului Civil*).

Declarația asupra eliminării tuturor formelor de toleranță și de discriminare bazate pe religie sau convingere adoptată prin Rezoluția nr. 36/55 din 25.11.1981 de către Adunarea Generală a ONU prevede la art. 5 alin. 1: „Părinții, sau eventual tutorii legali ai copilului au dreptul de a organiza viața în sânul familiei în conformitate cu religia sau convingerea lor și ținând seama de educația morală conform căreia ei socotesc că trebuie crescut copilul”; alin. 2: „Orice copil se bucură de dreptul de a consimți, în materie de religie sau de convingere, la o educație conform voinței părinților săi sau, după caz, a tutorilor săi legali, și nu poate fi constrâns să primească un învățământ referitor la o religie sau la o convingere împotriva voinței părinților sau a tutorilor săi legali, interesul copilului fiind principiul director”; alin 3: „Copilul trebuie să fie protejat împotriva oricărei forme de discriminare fondată pe religie sau convingere. Copilul trebuie crescut în spirit de înțelegere, toleranță, (...)”

Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea nu încurajează desfacerea căsătoriei. Există însă, din păcate, și în biserică destule cazuri de divorț, iar copiii, evident, vor rămâne numai cu unul dintre părinți.

Abordare legislativă și soluții concrete

În cele ce urmează, vom încerca să abordăm cât mai concret posibil care sunt drepturile minorilor după desfacerea căsătoriei, pentru ca cei aflați în asemenea situații să știe de unde și până unde se întind drepturile acestora.

În orice situație, este obligatoriu ca interesul superior al minorului să fie la rang de principiu. De altfel și legea însăși susține drepturile minorilor, fiind extrem de clară în acest sens.

Orice măsură privitoare la copil, indiferent de autorul ei, trebuie să fie luată cu respectarea interesului superior al copilului.

Pentru rezolvarea cererilor care se referă la copii, autoritățile competente sunt datorate să dea toate îndrumările necesare pentru ca părțile să recurgă la metodele de soluționare pe cale amiabilă.

Procedurile referitoare la copii trebuie să se desfășoare într-un timp rezonabil, astfel încât interesul superior al copilului și relațiile de familie să nu fie afectate.

Prin copil, în sensul prevederilor legale, se înțelege persoana care nu a împlinit vârsta de 18 ani și nici nu a dobândit capacitatea deplină de exercitiu, potrivit legii.

Principiul interesului superior al copilului este în vigoare în legislația românească potrivit Legii nr. 272/2004.

Legiuitorul statuează principiul interesului superior al copilului și în Codul Civil.

Aplicabilitatea cea mai mare a acestui principiu o întâlnim în cazurile de stabilire a modalităților de încredințare a copilului în cazul în care părinții se separă, îndatoririle părinților, modul de exercitare a autorității părintești, într-un cuvânt, ocrotirea minorului.

Având în vedere modul și scopul redactării prezentei lucrări, nu vom intra în amănunt, ci doar vom încerca o abordare în ceea ce privește impactul unor astfel de probleme în familiile creștine.

Interesul superior al copilului este singurul criteriu după care instanța se călăuzește pentru a decide cu privire la exercitarea drepturilor părintești. Pentru determinarea sa, trebuie să se țină seama de întregul complex de împrejurări menite să asigure copilului o dezvoltare fizică, morală și intelectuală armonioasă, interesând nu numai posibilitățile materiale ale părinților, ci și vârsta copiilor, comportarea părinților înainte de separare, gradul de atașament și preocupare pe care l-au manifestat față de copii, precum și legăturile afective ce s-au stabilit între părinți și copii, precum și între copii și alți membri ai familiei extinse.

O altă problemă ivită în familiile mixte în momentul separării celor doi soți este religia pe care trebuie s-o aibă copilul minor, fapt ce l-am amintit și în cele de mai sus. Creștinul adventist trebuie să știe ceea ce Codul Civil reglementează la art. 491.

1. Părinții îndrumă copilul, potrivit propriilor convingeri, în alegerea unei religii, în condițiile legii, ținând seama de opinia, vârsta și de gradul de maturitate ale acestuia, fără a-l putea obliga să adere la o anumită religie sau la un anumit cult religios.
2. Copilul care a împlinit vârsta de 14 ani are dreptul să își aleagă liber confesiunea religioasă.

În susținerea acestorași reglementări este și Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, la art. 25:

1. Copilul are dreptul la libertate de gândire, de conștiință și religie;

2. Părinții îndrumă copilul, potrivit propriilor convingeri în alegerea unei religii, în condițiile legii, ținând seama de opinia, vârsta și gradul de maturitate ale acestuia, fără a-l putea obliga să adere la o anumită religie sau cult religios.
3. Religia copilului care a împlinit vârsta de 14 ani nu poate fi schimbată fără consimțământul acestuia; copilul care a împlinit vârsta de 16 ani are dreptul să își aleagă singur religia;
4. Atunci când copilul beneficiază de protecție specială, persoanelor în îngrijirea cărora se află le sunt interzise orice fel de acțiuni menite să influențeze convingerile religioase ale copilului.

Prin urmare, familiile creștine care se lovesc de acuzații privind impunerea opțiunii religioase copilului minor, trebuie să cunoască reglementările potrivit cărora să poată apăra interesele acestuia. Trebuie să cunoască vârsta de la care, potrivit legii, părinții trebuie să țină cont de dreptul copilului minor de a-și alege singur religia.

Legislație:

- Cod Civil (art. 491);
- Legea nr. 272/2004;
- OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare;
- Legea nr. 48/2002 pentru aprobarea OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare;
- Convenția Europeană a Drepturilor Omului;
- Constituția României (art. 16 alin. 1; art. 4 alin. 2);
- Recomandarea Comisiei Europene privind Legislația Familiei;
- Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene (art. 24 lit. 2);
- Convenția privind Drepturile Copilului (art. 3 și art. 7).

g. SISTEMUL NAȚIONAL DE PROTECȚIE A DREPTURILOR OMULUI

1. Consiliul național pentru combaterea discriminării

Discriminarea presupune tratarea diferită a unor persoane aflate în situații identice (de exemplu refuzul unei companii de a angaja o persoană calificată de confesiune adventistă) **sau, dimpotrivă, tratarea identică a unor persoane aflate în situații diferite** (ex. 2 studenți ai aceleiași facultăți – unul de confesiune adventistă celălalt de altă confesiune). Pentru ca actul de discriminare să se fi produs trebuie să lipsească justificarea obiectivă pentru un asemenea tratament (de exemplu: nu pot angaja persoane de confesiune adventistă pentru că, datorită profilului societății, nu putem opri activitatea nici măcar un minut. Evident, justificarea trebuie să fie pertinentă!).

Studiu de caz:

„Studenților de confesiune adventistă ai unei instituții de învățământ superior de stat nu li se aprobă cererea de a susține un examen în altă zi decât sâmbăta, zi în care, conform preceptelor adventiste, credincioșii sunt opriți să îndeplinească vreo activitate.”

Iată, așadar, cum **persoane aflate în situații diferite** (studenți de confesiune adventistă, respectiv cei de altă confesiune) **sunt tratate identic deoarece o caracteristică specifică și care le diferențiază de ceilalți studenți** (interdicția activităților în zilele de sâmbătă) **nu este luată în considerare**.

Constituția României prevede la articolul 16: *„Cetățenii sunt egali în fața legii și autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.”*

Iar Ordonanța de Guvern nr. 137/2000 privind prevenirea și combaterea discriminării dispune:

Art.2 – (1) *Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, **religie**, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute*

de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

De asemenea, articolul 14 al Convenției Europene a Drepturilor Omului dispune: *„Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta Convenție trebuie să fie asigurată fără nicio deosebire bazată în special pe sex, rasă, culoare, limbă, **religie**, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație”.*

Articolul 1 al Protocolului nr. 12 al Convenției Europene a Drepturilor Omului precizează că *„exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie asigurată, fără vreo discriminare fondată în special pe sex, rasă, culoare, limbă, **religie**, opinii politice sau de orice fel, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație”.*

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării funcționează în baza Ordonanței Guvernului 137/2000 republicată privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare.

Orice persoană care consideră că a fost victima unei discriminări, poate sesiza Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD) **în termen de un an** de la data săvârșirii faptei sau de la data la care putea lua cunoștință de săvârșirea ei. (art. 20 din O.G. nr. 137/2000).

Sesizarea trebuie însoțită de probe, cum ar fi declarațiile victimei și ale eventualilor martori, dovezi materiale, înregistrări audio-video etc. În fața CNCD se poate invoca orice mijloc de probă. Proba faptelor de discriminare este însă dificilă, dat fiind faptul că atitudinea discriminatorie este de cele mai multe ori interiorizată și nu se exteriorizează de manieră explicită, prin afirmații neîndoelnice sau, cu atât mai puțin, prin dovezi scrise.

Totuși, se impune a se face următoarea precizare: Consiliul nu poate acorda despăgubiri victimei discriminării!

Pentru obținerea unor despăgubiri bănești pentru prejudiciul suferit în urma faptei de discriminare este necesar ca victima să se adreseze instanțelor judecătorești cu o acțiune civilă în daune. În practică, sesizarea inițială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării facilitează ulterior procedura în fața instanțelor unde dovedirea celor afirmate este de importanță capitală. Astfel, existența unei hotărâri a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării prin care se constată și sancționează fapte de discriminare constituie un mijloc puternic de probă în cadrul acțiunii civile în daune.

2. Avocatul Poporului

Instituția Avocatul Poporului a fost creată cu scopul de a apăra drepturile și libertățile persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile administrației publice. Instituția a fost înființată prin Legea 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului. Mare atenție însă, Avocatul Poporului nu vă poate reprezenta în instanță!

Instituția Avocatul Poporului este o autoritate publică **autonomă și independentă** față de orice altă autoritate publică.

Odată cu modificarea Constituției în 2003, Avocatul Poporului a dobândit dreptul de a contesta legile și ordonanțele de Guvern la Curtea Constituțională.

Dacă întâmpinați probleme în relația cu instituțiile publice, puteți formula o petiție (vezi *Anexe*) către Avocatul Poporului, aceasta urmând să cerceteze cele reclamate de petiționar în vederea soluționării problemei respective.

3. Acțiunea civilă în daune

Pentru a obține daune bănești ca o formă de reparație a prejudiciului suferit (mai ales când discutăm de domeniul muncii), victima discriminării trebuie să se adreseze instanțelor judecătorești.

Acțiunea în despăgubiri poate fi introdusă în 3 ani de la data producerii prejudiciului sau de la momentul în care victima a avut cunoștință de producerea prejudiciului. Pentru a avea câștig de cauză, în cerere trebuie să dovediți:

1. existența unei fapte ilicite;
2. săvârșirea acesteia cu vinovăție;
3. fapta să fi produs un prejudiciu;
4. prejudiciul să fie în raport de cauzalitate cu fapta ilicită.

Desigur, existența unei hotărâri a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării prin care se constată și eventual se sancționează fapta de discriminare constituie o probă puternică în sprijinul cererii de despăgubiri.

4. Procedura contenciosului administrativ

Dacă un act al unei autorități publice conține dispoziții discriminatorii, puteți solicita în instanță anularea respectivului act pe calea unei acțiuni în contencios administrativ conform prevederilor Legii nr.554/2004 și repararea pagubei care i-a fost cauzată. În termen de 30 de zile de la comunicarea actului administrativ, trebuie să vă adresați autorității publice emitente, dându-i ocazia

de a repara vătămarea produsă. Abia apoi veți putea formula acțiunea în contencios administrativ – într-un termen de maxim 6 luni.

Concluzii

În România, la ora actuală, situația este rezonabilă. Dacă ne referim la sistemul de învățământ, datorită demersurilor susținute ale Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România culminând cu Decizia nr. 1934/1999 a Curții Supreme de Justiție, a fost recunoscut dreptul adventiștilor de a pretinde să susțină examene în altă zi decât în Sabat. Astfel că, Ministrul Educației Naționale a emis Ordinul 3800/1999 prin care a fost recunoscut dreptul copiilor adventiști de a nu fi obligați să susțină examene în Sabat, stabilind ca în învățământul preuniversitar să nu se mai organizeze examene sâmbăta.

Pe de altă parte, în universități, invocând principiul autonomiei universitare, Ministerul Educației a refuzat să adreseze universităților o dispoziție similară, și totuși, datorită intervențiilor repetate ale Bisericii pe lângă fiecare universitate, majoritatea acestor instituții au găsit căi de rezolvare.

Se mai ridică oarece probleme privind libertatea religioasă cu acordarea zilei libere de odihnă în cadrul muncii, dar nu lipsește nicidecum susținerea legislativă, iar incidența cazurilor a scăzut vertiginos în ultimii ani.

Totuși, pentru cazurile în care mai persistă încă discriminarea, sperăm ca informațiile prezentate în acest material să vă fie de un real folos, desigur, neavând pretenția în ceea ce ne privește de a fi epuizat pârgurile juridice ce pot fi folosite în vederea îndreptării sau chiar a înlăturării actelor de discriminare.

În concluzie, considerăm că lucrul făcut din timp (formularea cererilor), revenirea, tatonarea, medierea (fără accent revendicativ, dar hotărât) și numai în ultimul rând apelarea la instanța de judecată, toți acești pași parcurși cu înțelepciune, nu doar că vor conduce la rezolvarea problemei ci, în primul rând, vor determina reprezentarea Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România în modul cel mai demn și frumos, așa cum, de altfel, dorește și Dumnezeu.

SECȚIUNEA A IV-A

Anexe.

Modele de cerere

Anexa 1 – Model de Cerere cu privire la olimpiade, concursuri etc. programate în Sabat

Către Inspectoratul Școlar al Județului .../ Municipiului București,

Subsemnații, în calitate de părinți ai elevului, vă solicităm sprijinul în găsirea unei soluții în vederea participării fiului nostru la olimpiada/concursul/competiția ce se desfășoară în data de, care pentru noi reprezintă zi de repaus și sărbătoare religioasă.

Precizăm faptul că fiul nostru a obținut performanțe școlare înalte, dovedind interes și aptitudini deosebite în domeniul (în funcție de situație veți menționa : domeniul matematicii și al științelor,/ al limbii și literaturii române și al limbilor moderne, /al disciplinelor socioumane, /al calificărilor profesionale, /al artelor, / al sportului etc.), respectiv (precizați rezultate școlare).

*Vă înaintăm prezenta cerere deoarece, fiind membri ai Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România, pe motive de conștiință și convingeri religioase personale, nu desfășurăm nicio activitate în ziua de sâmbătă, astfel cum reiese și din **H.G. nr. 399/2008 modificată prin H.G. nr.276/2009, art. 11: „credincioșii adventiști de ziua a șaptea respectă sâmbăta, începând de vineri de la apusul soarelui până sâmbătă la apusul soarelui, ca zi de repaus și sărbătoare religioasă, rânduită de Dumnezeu pentru închinare, cultivare spirituală și servicii de cult, și nu desfășoară în această zi nicio lucrare în scopuri materiale sau de interes vremelnic, nici atunci când este vorba despre serviciu, școală sau serviciul militar.”***

Vă mulțumim.

Data

Semnătura,

Notă: Modelul va fi adaptat situației specifice cu care vă confrunțați!

Anexa 2 – Model de Cerere cu privire la examene programate în ziua de Sabat

DOMNULE DECAN / RECTOR

Subsemnatul, student la, vă rog respectuos să aveți în vedere faptul că, din motive de conștiință, nu pot participa la cursurile/seminarele/colocviul/examenul/sesiunea științifică, etc. planificat/ă sâmbătă,

*Vă înaintez prezenta cerere deoarece sunt membră/membru a/al Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România și, pe motive de conștiință și convingeri religioase personale, nu mă pot prezenta la examenul stabilit în ziua de sâmbătă, astfel cum reiese și din **H.G. nr. 399/2008 modificată prin H.G. nr.276/2009, art. 11: „Credincioșii adventiști de ziua a șaptea respectă sâmbăta, începând de vineri de la apusul soarelui până sâmbătă la apusul soarelui, ca zi de repaus și sărbătoare religioasă, ... și nu desfășoară în această zi nicio lucrare ...**, nici atunci când este vorba despre **serviciu, școală sau serviciul militar.**”*

Vă mulțumesc

Data

Semnătura,

DOMNULUI DECAN/RECTOR AL FACULTĂȚII/UNIVERSITĂȚII

Anexa 3 – Model de cerere către Consiliul Superior al Magistraturii

Domnului.....

Președinte al Consiliului Superior al Magistraturii

Stimate Domnule Președinte,

Subsemnatul/a, judecător stagiar în cadrul instanței, în conformitate cu Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr....., domiciliat în....., posesor al CI, prin prezenta supun atenției dumneavoastră situația de mai jos, având certitudinea ca o veți analiza cu obiectivitate și în același timp cu înțelegere.

În perioada.....urmează să particip la examenul de capacitate ce se va organiza de către instituția pe care o conduceți, în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 303/2004 și ale Regulamentului privind examenul de capacitate al judecătorilor stagiați, cu modificările și completările ulterioare. În conformitate cu actele normative menționate, examenul de capacitate constă în verificarea cunoștințelor teoretice și practice prin probe scrise și orale (art. 11 din Regulament), care se susțin în mai multe zile, respectiv: probele scrise se susțin pe parcursul a două zile (art. 13 din Regulament), iar proba orală în a treia zi, conform programării candidaților.

Potrivit calendarului examenelor de capacitate organizate în anii anteriori se constată că acestea s-au desfășurat în general (mai ales în ceea ce privește probele scrise) în zilele de sâmbătă și duminică, existând posibilitatea ca și în sesiunea, acestea să se desfășoare după calendarul menționat.

Pentru considerentele expuse, vă rog respectuos de a-mi da posibilitatea susținerii acestui examen ca urmare a faptului că din motive de conștiință, nu pot susține examene în zilele de sâmbătă, mai exact începând de vineri de la apusul soarelui și până la apusul soarelui din ziua de sâmbătă.

Învederez aspectul potrivit căruia, deși pot fi considerată o excepție, față de marea majoritate, fiecare om are dreptul să își aleagă în mod liber credința religioasă, cu atât mai just cu cât o exercită în cadrul unui cult recunoscut de Constituție, Lege și Statut, exercitându-și cu bună-credință drepturile și obligațiile cetățenești și, nu în ultimul rând, exercitându-și cu interes, dăruire și onestitate atribuțiile prevăzute de lege în cadrul funcției de judecător.

Precizez mai jos câteva dintre dispozițiile legale pertinente soluționării cauzei:

În conformitate cu dispozițiile art. 1 alin. 1 din Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor „statul român respectă și garantează dreptul fundamental la libertate de gândire, de conștiință și religioasă al oricărei persoane de pe teritoriul României, potrivit Constituției și tratatelor internaționale la care România este parte.” Potrivit alin. 2 al aceluiași articol, „nimeni nu poate fi împiedicat sau constrâns să adopte o opinie ori să adere la o credință religioasă contrară convingerilor sale și nici nu poate fi supus vreunei discriminări, urmărit sau pus într-o situație de inferioritate pentru credința, apartenența ori neapartenența sa la o grupare, asociație religioasă sau un cult ori pentru exercitarea, în condițiile prevăzute de lege, a libertății religioase.” „Libertatea religioasă cuprinde dreptul oricărei persoane de a avea sau de a adopta o religie, de a și-o manifesta în mod individual sau colectiv, în public sau în particular, prin practicile și ritualurile specifice cultului, inclusiv prin educație religioasă, precum și libertatea de a-și păstra sau schimba credința religioasă” (art. 2 alin. 1 din Legea nr. 486/2006).

În conformitate cu dispozițiile art. 11 din Statutul de organizare și funcționare al Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 399/2008 privind recunoașterea Statutului menționat, publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 324/24.04.2008, «conform poruncii a patra a Decalogului, credincioșii adventiști de ziua a șaptea respectă sâmbăta, începând de vineri de la apusul soarelui, până sâmbătă la apusul soarelui, ca zi de repaus și sărbătoare religioasă, rânduită de Dumnezeu pentru închinare, cultivare spirituală și servicii de cult, și nu desfășoară în această zi nicio lucrare în scopuri materiale sau de interes vremelnic, nici atunci când este vorba de serviciu, școală sau serviciu militar”.

Din dispozițiile legale citate mai sus, rezultă în mod evident dreptul meu de a nu fi obligat să susțin examene în zi de sâmbătă, după cum însuși Guvernul a aprobat prin hotărârea menționată, act normativ de recunoaștere a Statutului Bisericii de care aparțin și implicit a dreptului meu de a nu desfășura în această zi nici un fel de lucrare în scop material sau vremelnic.

În speranța că fiecare magistrat român contează pentru sistemul judiciar din România și că voi primi un răspuns favorabil, vă rog să primiți asigurarea considerației mele.

Data

Semnătura

Domnului președinte al Consiliului Superior al Magistraturii

Anexa 4 – Model de Cerere Camera Notarilor Publici

Domnului.....

Președinte al Camerei Notarilor Publici

Stimate Domnule Președinte,

Subsemnatul/a, notar stagiar în cadrul instanței, în conformitate cu Hotărârea Consiliului Uniunii nr., domiciliat în, posesor/e al CI, prin prezenta supun atenției dumneavoastră situația de mai jos având certitudinea că o veți analiza cu obiectivitate, și în același timp cu înțelegere.

În perioadaurmează să particip la concursul privind dobândirea calității de notar stagiar ce se va desfășura de către instituția pe care o conduceți, în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 36/1995 – legea notarilor publici și a autorității notariale, modificată și completată de Legea nr. 77/2012 și ale Anexei la Hotărârea Consiliului Uniunii nr. 220/2007 – Regulamentul privind dobândirea calității de notar stagiar și de desfășurare a stagiului.

Conform calendarului concursului organizat în anii anteriori, se constată că desfășurarea acestuia este în general în zilele de sâmbătă, mai exact începând de vineri de la apusul soarelui până sâmbătă la apusul soarelui.

În conformitate cu dispozițiile art. 1 alin. 1 din Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor „statul român respectă și garantează dreptul fundamental la libertate de gândire, de conștiință și religioasă al oricărei persoane de pe teritoriul României, potrivit Constituției și tratatelor internaționale la care România este parte”. Potrivit alin. 2 al aceluiași articol, „nimeni nu poate fi împiedicat sau constrâns să adopte o opinie ori să adere la o credință religioasă contrară convingerilor sale și nici nu poate fi supus vreunei discriminări, urmărit sau pus într-o situație de inferioritate pentru credința, apartenența ori neapartenența sa la o grupare, asociație religioasă sau un cult ori pentru exercitarea, în condițiile prevăzute de lege, a libertății religioase”. „Libertatea religioasă cuprinde dreptul oricărei persoane de a avea sau de a adopta o religie, de a și-o manifesta în mod individual sau colectiv, în public sau în particular, prin practicile și ritualurile specifice cultului, inclusiv prin educație

religioasă, precum și libertatea de a-și păstra sau schimba credința religioasă” (art. 2 alin. 1 din Legea nr. 486/2006).

În conformitate cu dispozițiile art. 11 din Statutul de organizare și funcționare al Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 399/2008 privind recunoașterea Statutului menționat, publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 324/24.04.2008, „conform poruncii a patra a Decalogului, credincioșii adventiști de ziua a șaptea respectă sâmbăta, începând de vineri de la apusul soarelui, până sâmbătă la apusul soarelui, ca zi de repaus și sărbătoare religioasă, rânduită de Dumnezeu pentru închinare, cultivare spirituală și servicii de cult, și nu desfășoară în această zi nicio lucrare în scopuri materiale sau de interes vremelnic, nici atunci când este vorba de serviciu, școală sau serviciu militar”.

Din dispozițiile legale citate mai sus, rezultă în mod evident dreptul meu de a nu fi obligat să particip la concurs în zi de sâmbătă, după cum însuși Guvernul a aprobat prin hotărârea menționată, act normativ de recunoaștere a Statutului Bisericii de care aparțin și implicit a dreptului meu de a nu desfășura în această zi niciun fel de lucrare în scop material sau vremelnic.

Data

Semnătura

Domnului Președinte al Camerei Notarilor Publici

Anexa 5 – Model de cerere – Situația cimitirelor comunale

Domnului Primar.....

Stimate Domnule Primar,

Subscrisa Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea din....., prin reprezentant legal dl, posesor al Cl....., prin prezenta supunem atenției dumneavoastră situația de mai jos, având certitudinea că o veți analiza cu obiectivitate și în același timp cu înțelegere.

Vă rog să clarificați situația cimitirelor din localitatea, județul, în ceea ce privește accesul bisericii noastre.

Vă rog să țineți cont de prevederile legale adoptate, potrivit Legii nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, cât și a OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, și a Legii nr. 48/2002 pentru aprobarea OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare în sensul de a nu produce situații discriminatorii, în ceea ce privește înhumarea creștinilor adventiști de ziua a șaptea.

Data

Semnătura

Domnului Primar al localității, Județul.....

Anexa 6 – Model de Cerere adresată Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării

Către,

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

DOMNULE PREȘEDINTE,

Prin prezenta, subsemnatul a).....,
domiciliat(ă) în, formulez:

PLÂNGERE

Împotriva făptuitorului(oarei)/reprezentantului/instituției/firmei
..... domiciliat(ă)/cu sediul în

MOTIVELE PLÂNGERII

În fapt, la data de, în jurul orelor....., mă aflu
la(relatați situația de fapt cu toate detaliile.)

În drept, fapta constituie o încălcare a prevederilor O.G.137/2000 privind
prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu toate modificări-
le și completările ulterioare.

Ca mijloc de probă, dovada plângerii o fac cu declarațiile martorilor

1.....

2.....

3.....

Alte probe (înregistrări audio, înregistrări video, documente/adrese oficiale
etc.)

Data depunerii

Semnătura

DOMNULUI PREȘEDINTE AL CONSILIULUI NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA
DISCRIMINĂRII

Anexa 7 – Petiție către Avocatul Poporului

Domnule Avocat al Poporului,

1. Numele și prenumele (cu majuscule),
domiciliat în (reședința ori altă adresă unde puteți fi găsit)
str. nr. bl. sc. ap.,
județ/sectortelefon

2. Data la care ați luat cunoștință despre încălcarea drepturilor dumneavoastră

3. Prezentarea succintă a drepturilor și libertăților încălcate:

.....

4. Autoritatea administrativă sau funcționarul public reclamat:

.....

.....

5. Descrierea succintă a faptelor invocate, prin care vi s-au încălcat drepturile: (puteți continua pe o altă pagină, pe care să o anexați la cerere)

.....

.....

6. Autoritățile publice care au fost sesizate anterior:

.....

.....

7. Răspunsul primit și motivele pentru care vă considerați în continuare nedreptățit:

.....

.....

.....

8. În dovedirea celor afirmate depun următoarele acte (în copie, nu în original):

.....

.....

9. Mențiunea obligatorie dacă cererea face obiectul unei cauze aflate pe rolul unei instanțe judecătorești sau dacă a format obiectul unei judecăți:

DA/NU

84 Manual pentru liderul Departamentului de Libertate Religioasă

10. Doresc ca toate informațiile și rezultatele acestei cereri să rămână confidențiale:

DA / NU

11. Petiția este depusă:

☐ Personal

☐ Prin mandatar

Data

Semnătura

(Sediul central al instituției Avocatul Poporului: București, strada Eugeniu Carada nr. 3, sector 3, telefon 021/312.71.34)

R.A. Monitorul Oficial
Centrul pentru relații cu publicul
CONFORM CU ORIGINALUL

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 177 (XXI) — Nr. 169

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 18 martie 2009

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
HOTĂRĂRI ALE PARLAMENTULUI ROMÂNIEI			
10. — Hotărâre privind modificarea Hotărârii Parlamentului nr. 4/2009 pentru aprobarea componenței nominale a Comisiei parlamentare a revoluționarilor din decembrie 1989	2	276. — Hotărâre pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 399/2008 privind recunoașterea Statutului de organizare și funcționare al Bisericii Creștine Adventiste de Ziua a Șaptea din România	9
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 220 din 17 februarie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 212 din Codul de procedură civilă	2-3	ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
Decizia nr. 221 din 17 februarie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 327 alin. 3 din Codul de procedură penală	3-4	2.094. — Ordin al ministrului culturii, cultelor și patrimoniului național privind acreditarea Muzeului Național de Artă Contemporană al României.....	9
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI			
272. — Hotărâre privind trecerea din domeniul public al statului în domeniul privat al acestuia a unor construcții aflate în administrarea Penitenciarului Arad	5	3.317. — Ordin al ministrului educației, cercetării și inovării pentru modificarea Calendarului mișcării personalului didactic din învățământul preuniversitar pentru anul școlar 2009—2010, aprobat prin Ordinul ministrului educației, cercetării și tineretului nr. 5.742/2008	10
273. — Hotărâre privind trecerea din domeniul public al statului în domeniul privat al acestuia a unui imobil aflat în administrarea Penitenciarului Vaslui.....	6	ACTE ALE FONDULUI ROMÂN DE DEZVOLTARE SOCIALĂ	
274. — Hotărâre privind trecerea din domeniul public al statului în domeniul privat al acestuia a unui imobil aflat în administrarea Penitenciarului Tulcea	7	1/I. — Hotărâre privind modificarea Manualului de operare pentru implementarea Programului de intervenții prioritare, componenta I a Proiectului de incluziune socială, finanțat de către Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Guvernul României	11
275. — Hotărâre privind trecerea din domeniul public al statului în domeniul privat al acestuia a unor construcții aflate în administrarea Penitenciarului de Minorți și Tineri Tichilești	8	9.3/II. — Hotărâre privind modificarea Listei cuprinzând comunitățile rome eligibile pentru sprijin în cadrul Programului de intervenții prioritare, componenta I a Proiectului de incluziune socială, aprobată prin Hotărârea Consiliului director al Fondului Român de Dezvoltare Socială nr. 2/VI/2007	11-15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 154**

din 26 februarie 2008

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. VI alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2004 pentru modificarea și completarea Legii cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, a prevederilor art. 97 lit. b) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, precum și a prevederilor art. 17 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 1.210/2004 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Ion Tiucă	— procuror
Maria Bratu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluținarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. VI alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2004 pentru modificarea și completarea Legii cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, a prevederilor art. 84 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici și a prevederilor art. 17 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 1.210/2004 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară, excepție ridicată de Simona Chioțan în Dosarul nr. 13.674/54/2006 (nr. în format vechi 2.755/CAF/2006) al Curții de Apel Craiova — Secția contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza este în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției, ca fiind inadmisibilă, întrucât criticile de neconstituționalitate vizează o omisiune de reglementare.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 15 martie 2007, pronunțată în Dosarul nr. 13.674/54/2006 (nr. în format vechi 2.755/CAF/2006), **Curtea de Apel Craiova — Secția contencios administrativ și fiscal** a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. VI alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2004 pentru modificarea și completarea Legii cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, a prevederilor art. 84 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, precum și a prevederilor art. 17 alin. (1) din Hotărârea

Guvernului nr. 1.210/2004 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară, excepție ridicată de Simona Chioțan.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține, în esență, că textele de lege criticate sunt neconstituționale, întrucât nu reglementează dacă, în ipoteza încetării raporturilor de serviciu prin consimțământul părților, cauzele de încetare a acestor raporturi sunt imputabile sau nu angajatului.

Curtea de Apel Craiova — Secția contencios administrativ și fiscal consideră că textul de lege criticat nu contravine dispozițiilor art. 41 din Constituție, deoarece, potrivit prevederilor de lege criticate, angajatul are dreptul de a opta între calitatea de funcționar public și cea de personal contractual.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Guvernul arată că excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 17 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 1.210/2004 este inadmisibilă. Referitor la celelalte texte de lege criticate, consideră că excepția este neîntemeiată. În acest sens, susține că aceste prevederi nu contravin art. 41 din Constituție, deoarece este opțiunea angajatului de a alege între calitatea de funcționar public și cea de personal contractual.

Avocatul Poporului arată că excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 17 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 1.210/2004 este inadmisibilă. Cu privire la celelalte texte de lege criticate, consideră că acestea sunt constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile de lege criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate cu care a fost sesizată.

Următor sesizării Curții, prin Încheierea din 15 martie 2007, Legea nr. 188/1999 a fost republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 365 din 29 mai 2007. În urma republicării, textele de lege au fost renumerotate. Astfel, art. 84 alin. (1) lit. b) a devenit art. 97 lit. b) cu un conținut identic în ceea ce privește lit. b).

Așadar, obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie următoarele prevederi:

— Art. VI alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2004 pentru modificarea și completarea Legii cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 509 din 7 iunie 2004, aprobată cu modificări prin Legea nr. 499/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.069 din 17 noiembrie 2004;

— Art. 97 lit. b) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 365 din 29 mai 2007;

— Art. 17 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 1.210/2004 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 386 din 5 mai 2006.

Prevederile de lege criticate au următoarele redactări:

— Art. VI alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2004: „(1) Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară și unitățile sale subordonate vor prelua personalul de specialitate din cadrul Oficiului Național de Cadastru, Geodezie și Cartografie, al oficiilor județene de cadastru, geodezie și cartografie și al municipiului București, al Institutului de Cadastru, Geodezie, Fotogrammetrie și Cartografie și al birourilor de carte funciară.

(2) Personalul preluat poate opta între menținerea calității avute anterior reorganizării sau cea de personal contractual în cadrul Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară.”;

Pentru motivele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca fiind inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. VI alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2004 pentru modificarea și completarea Legii cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, a prevederilor art. 97 lit. b) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, precum și a prevederilor art. 17 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 1.210/2004 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară, excepție ridicată de Simona Chioțan în Dosarul nr. 13.674/54/2006 (nr. în format vechi 2.755/CAF/2006) al Curții de Apel Craiova — Secția contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 26 februarie 2008.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. IOAN VIDA

Magistrat-asistent,
Maria Bratu

— Art. 97 lit. b) din Legea nr. 188/1999: „Încetarea raporturilor de serviciu ale funcționarilor publici se face prin act administrativ al persoanei care are competența legală de numire în funcția publică și are loc în următoarele condiții:

[...]

b) prin acordul părților, consemnat în scris.”.

Textul constituțional considerat a fi încălcat este cel al art. 41 privind munca și protecția socială a muncii.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține următoarele:

I. Referitor la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 17 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 1.210/2004, Curtea constată că, potrivit art. 146 lit. d) din Constituție și art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, Hotărârile Guvernului nu pot constitui obiect al contenciosului constituțional, astfel că excepția referitoare la aceste prevederi urmează a fi respinsă, ca fiind inadmisibilă.

II. Analizând criticile de neconstituționalitate referitoare la art. VI alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2004 și art. 97 lit. b) din Legea nr. 188/1999, Curtea observă că, în realitate, acestea privesc redactarea textelor de lege. Astfel, se apreciază de către autorul excepției că prevederile legale criticate sunt neconstituționale, deoarece nu reglementează dacă, în ipoteza încetării raporturilor de serviciu prin consimțământul părților, cauzele de încetare a acestor raporturi sunt imputabile sau nu angajatului. Așadar, pretinsa neconstituționalitate a textului de lege criticat este determinată exclusiv de o omisiune legislativă. Or, art. 61 din Constituție dispune că „Parlamentul este [...] unica autoritate legiuitoare a țării”, astfel încât modificarea sau completarea normelor juridice constituie o atribuție exclusivă a acestuia.

Ca atare, în temeiul art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, potrivit căruia aceasta „se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului”, excepția de neconstituționalitate referitoare la aceste prevederi de lege, astfel cum a fost formulată, este inadmisibilă.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 281

din 11 martie 2008

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 77 din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Ion Tiucă	— procuror
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent

Guvernul susține netemeinicia criticii de neconstituționalitate, invocând în acest sens jurisprudența constantă a Curții Constituționale în această materie.

Avocatul Poporului apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, textele de lege criticate fiind în deplină concordanță cu dispozițiile constituționale invocate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

Pe rol se află soluținarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 77 din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, excepție ridicată de Compania Națională de Administrare a Fondului Piscicol din București în Dosarul nr. 1.447/118/2006 al Tribunalului Constanța — Secția comercială.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 4 septembrie 2007, pronunțată în Dosarul nr. 1.447/118/2006, Tribunalul Constanța — Secția comercială a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 77 din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, excepție ridicată de Compania Națională de Administrare a Fondului Piscicol din București.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că dispozițiile criticate contravin prevederilor art. 16 din Constituție, deoarece creează o discriminare între părțile aflate în proces — două societăți comerciale, sub aspectul obligației la plata taxei de timbru, în măsura în care numai societatea aflată în stare de insolvență beneficiază de scutire de la plata acestei taxe pentru acțiunile introduse de administratorul judiciar sau de lichidator.

Tribunalul Constanța — Secția comercială apreciază excepția de neconstituționalitate ca fiind neîntemeiată. Arată că dispozițiile care stabilesc scutirea de la plata taxei de timbru vin în sprijinul rolului special al administratorului judiciar sau al lichidatorului, acela de a reintregi patrimoniul debitorului atât în interesul falitului, cât și al creditorilor ce urmăresc recuperarea creanțelor lor.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 77 din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 359 din 21 aprilie 2006, text de lege care are următorul conținut: „Toate acțiunile introduse de administratorul judiciar sau de lichidator în aplicarea dispozițiilor prezentei legi, inclusiv pentru recuperarea creanțelor, sunt scutite de taxe de timbru.”

Autorul excepției susține că dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale cuprinse în art. 16 referitoare la egalitatea în drepturi.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că asupra constituționalității textelor de lege criticate s-a mai pronunțat prin Decizia nr. 677 din 11 septembrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 714 din 23 octombrie 2007, precum și prin alte decizii, răspunzând unor critici asemănătoare. Astfel, Curtea a statuat că, în cadrul procedurii falimentului, lichidatorul judiciar are o poziție și o situație deosebite față de toate părțile și față de toți ceilalți participanți la procedură, el nefiind parte în proces, ci participant la procedură, cu rol și atribuții determinate de lege. Acesta nu acționează în interes personal, ci în interesul bunei desfășurări a întregii proceduri, în interesul debitorului insolubil, pentru reintregirea patrimoniului acestuia, precum și în interesul creditorilor, pentru ca aceștia să își poată valorifica creanțele în cât mai mare măsură și cât mai operativ. Prin urmare, nu poate fi vorba despre un tratament juridic egal, având în vedere situațiile obiectiv diferite în care se găsesc lichidatorul judiciar, pe de o parte, și părțile din cadrul procedurii, pe de altă parte.

Intrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în aceste decizii își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

ACTE ALE CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI

CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI
SECȚIA A TREIA

HOTĂRÂREA

din 11 octombrie 2007

în Cauza Dragoș împotriva României

(Cererea nr. 32.743/05)

Strasbourg

În Cauza Dragoș împotriva României,
Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a treia), statuând în cadrul unei camere formate din: domnii B.M. Zupančič, președinte, C. Bîrsan, doamna A. Gyulumyan, domnii E. Myjer, David Thór Björgvinsson, doamnele I. Ziemele, I. Berro-Lefèvre, judecători, și din domnul S. Quesada, grefier de secție,
după ce a deliberat în camera de consiliu la data de 20 septembrie 2007,
pronunță următoarea hotărâre, adoptată la această dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află o cerere (nr. 32.743/05) îndreptată împotriva României, prin care un cetățean al acestui stat, doamna Anca Ruxandra Dragoș (*reclamanta*), a sesizat Curtea la data de 3 septembrie 2005 în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (*Convenția*).

2. Reclamanta este reprezentată de doamna Liliana Poenaru, avocat în București. Guvernul român (*Guvernul*) este

reprezentat de agentul său, domnul Răzvan-Horațiu Radu, de la Ministerul Afacerilor Externe.

3. La data de 2 iunie 2006, Curtea a decis să comunice cererea Guvernului. Invocând prevederile art. 29 § 3 din Convenție, ea a hotărât să analizeze în același timp admisibilitatea și temeinicia cauzei.

ÎN FAPT

I. Circumstanțele cauzei

4. Reclamanta s-a născut în anul 1940 și locuiește în București.

5. În anul 1950 a fost naționalizat imobilul situat în București, str. Lt. Paul Ionescu nr. 4, și compus dintr-un teren de 268,8 m² și o construcție împărțită în mai multe apartamente, care a aparținut unchiului și mătușii reclamantei.

6. Prin Sentința din 12 decembrie 1997, rămasă definitivă prin neexercitarea căilor de recurs, Tribunalul Municipiului București a admis o acțiune în revendicare imobiliară formulată de reclamantă, a constatat ilegalitatea naționalizării și a dispus ca autoritățile să îi restituie, în calitate de moștenitoare, apartamentul nr. 1 și terenul aferent de 87,49 m².

7. În pofida recunoașterii definitive a dreptului său de proprietate, reclamanta se vede în imposibilitatea de a-și recupera bunul, deoarece, în temeiul Legii nr. 112/1995, statul a vândut între timp apartamentul în discuție chiriașilor care îl ocupau.

8. În anul 1998, reclamanta a solicitat instanței să constate nulitatea vânzării bunului. Ea a arătat că naționalizarea a fost abuzivă și ilegală, că statul nu era proprietarul legitim al apartamentului și, prin urmare, nu putea să îl vândă legal.

9. La finalul procedurii, prin Decizia din 11 decembrie 2000, Curtea de Apel București, deși i-a recunoscut reclamantei dreptul de proprietate, i-a respins acțiunea pe motivul că chiriașii erau cumpărători de bună-credință. Curtea de Apel nu i-a acordat reclamantei nicio despăgubire.

10. În anul 2002, reclamanta a introdus împotriva chiriașilor o acțiune în revendicare a bunului ce îi aparținea. Ea a arătat că dreptul său de proprietate asupra apartamentului în discuție fusese recunoscut prin Sentința definitivă din 12 decembrie 1997 și că chiriașii cumpăraseră pe riscul lor un bun care făcea obiectul unui litigiu.

11. Prin Decizia definitivă din 4 martie 2005, Înalta Curte de Casație și Justiție a respins acțiunea reclamantei. Înalta Curte a reținut că foșii chiriași aveau dreptul de a păstra bunul cumpărat, având în vedere buna lor credință ce fusese stabilită prin Decizia definitivă din 11 decembrie 2000, investită cu autoritate de lucru judecat.

12. După adoptarea Legii nr. 10/2001 din 14 februarie 2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv de stat în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989, reclamanta a solicitat să i se restituie apartamentul. Nici până în prezent reclamanta nu a reușit să reintre în posesia bunului său și nici nu a fost despăgubită pentru pierderea lui.

II. Dreptul și practica internă pertinente

13. Prevederile relevante din Legea nr. 10/2001, așa cum a fost modificată prin Legea nr. 247/2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 653 din 22 iulie 2005, și jurisprudența internă pertinentă sunt descrise în hotărârile *Străin și alții împotriva României* (nr. 57.001/00, §§ 19—26, 21 iulie 2005), *Păduraru împotriva României* (nr. 63.252/00, §§ 38—53, 1 decembrie 2005), *Porteanu împotriva României* (nr. 4.596/03, §§ 21—24, 16 februarie 2006) și *Radu împotriva României* (nr. 13.309/03, §§ 18—20, 20 iulie 2006).

privește valoarea terenului și, în egală măsură, luării în considerare a unor suprafețe diferite. Ținând cont de informațiile de care dispune referitoare la prețurile de pe piața imobiliară locală și de elementele furnizate de părți, Curtea apreciază că valoarea actuală de piață a bunului este de 70.000 euro.

B. Cheltuieli de judecată

31. Reclamanta nu solicită rambursarea cheltuielilor de judecată suportate.

32. Curtea constată că nu se impune acordarea unei sume cu acest titlu.

C. Dobânzi moratorii

33. Curtea consideră potrivit ca rata dobânzii moratorii să se bazeze pe rata dobânzii facilității de împrumut marginal a Băncii Centrale Europene, majorată cu 3 puncte procentuale.

PENTRU ACESTE MOTIVE,

CURTEA,

ÎN UNANIMITATE,

1. declară cererea admisibilă;
 2. hotărăște că a avut loc încălcarea art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție;
 3. hotărăște că nu este necesar să examineze capătul de cerere întemeiat pe art. 6 § 1 din Convenție;
 4. hotărăște:
 - a) ca statul pârât să îi restituie reclamantei apartamentul nr. 1, situat la parter, din str. Lt. Paul Ionescu nr. 4 din București, precum și terenul aferent, în cel mult 3 luni de la data rămânerii definitive a prezentei hotărâri, conform art. 44 § 2 din Convenție;
 - b) ca, în lipsa acestei restituirii, statul pârât să îi plătească reclamantei, în același termen de 3 luni, 70.000 euro (șaptezeci mii euro), cu titlu de daune materiale, plus orice sumă ce ar putea fi datorată cu titlu de impozit;
 5. hotărăște ca suma respectivă să fie convertită în lei noi românești (RON), la rata de schimb valabilă la data plății;
 6. hotărăște ca, începând de la expirarea termenului menționat mai sus și până la efectuarea plății, aceste sume să se majoreze cu o dobândă simplă, având o rată egală cu cea a facilității de împrumut marginal a Băncii Centrale Europene valabilă în această perioadă, majorată cu 3 puncte procentuale;
 7. respinge cererea de reparație echitabilă pentru rest.
- Întocmită în limba franceză, apoi comunicată în scris la data de 11 octombrie 2007, în conformitate cu art. 77 §§ 2 și 3 din Regulament.

Boștjan M. Zupančič,
președinte

Santiago Quesada,
grefier

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București, C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 318.51.29/150, fax 318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul de vânzări și informare, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 410.47.30, fax 410.77.36 și 410.47.23
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

R.A. Monitorul Oficial
Centrul pentru relații cu publicul
CONFORM CU ORIGINALUL

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 176 (XX) — Nr. 324

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 24 aprilie 2008

SUMAR

Nr.	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 154 din 26 februarie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. VI alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2004 pentru modificarea și completarea Legii cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, a prevederilor art. 97 lit. b) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, precum și a prevederilor art. 17 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 1.210/2004 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară	2-3
Decizia nr. 281 din 11 martie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 77 din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței	4-5
Decizia nr. 308 din 13 martie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 46 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998 privind valorificarea unor active ale statului	5-6
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
399. — Hotărâre privind recunoașterea Statutului de organizare și funcționare al Bisericii Creștine Adventiste de Ziua a Șaptea din România	7-13
ACTE ALE CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI	
Hotărârea din data de 11 octombrie 2007 în Cauza Dragoș împotriva României	14-16

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

D E C I D E:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 77 din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, excepție ridicată de Compania Națională de Administrare a Fondului Piscicol din București în Dosarul nr. 1.447/118/2006 al Tribunalului Constanța — Secția comercială.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 11 martie 2008.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. IOAN VIDA

Magistrat-asistent,
Mihaela Senia Costinescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

D E C I Z I A Nr. 308
din 13 martie 2008

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 46 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998 privind valorificarea unor active ale statului

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Ion Tiucă	— procuror
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 46 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998 privind valorificarea unor active ale statului, excepție ridicată de Dimitrie Muscă în Dosarul nr. 17.141/299/2006 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția comercială.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

C U R T E A,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 10 octombrie 2007, pronunțată în Dosarul nr. 17.141/299/2006, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția comercială a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 46 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998 privind valorificarea unor active ale statului**, excepție ridicată de Dimitrie Muscă.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că, în sensul principiului constituțional consacrat de art. 21, se înscrie și posibilitatea oricărei persoane de a se adresa direct și nemijlocit instanțelor de judecată pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime. Or, în condițiile în care art. 46 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998 prevede obligativitatea comunicării

cererii de chemare în judecată persoanei împotriva căreia va fi pornită ulterior acțiunea civilă și depunerea cererii în instanță numai însoțită de dovada comunicării ei prin scrisoare recomandată, reglementarea criticată restrânge în mod nejustificat accesul persoanei la justiție, contravenind prevederilor constituționale invocate. Spre exemplu, autorul excepției arată că, în cazul contestației la executare, condițiile impuse de lege au semnificația drastică a unui fine de neprimire, întrucât persoana care contestă actul de executare nu le poate îndeplini în termenul de 15 zile prevăzut de lege. Or, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a statuat că instituirea unei căi de atac ca modalitate de acces la justiție implică în mod necesar asigurarea posibilității de a o utiliza pentru toți cei care au un drept sau interes legitim.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția comercială apreciază excepția de neconstituționalitate ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Guvernul apreciază că dispozițiile art. 46 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998 nu relevă prin ele însele vicii de neconstituționalitate, însă oferă premisele existenței unor asemenea vicii, în raport cu prevederile art. 21 alin. (1) și art. 53 din Constituție. Cu toate că posibilitatea instituirii unor condiții administrative minime pentru a accede la justiție este de necontestat, situația în care poate ajunge reclamantul care nu are dovada comunicării actelor de procedură către partea adversă, nu respectă exigențele normelor constituționale. Astfel, respingerea cererii de chemare în judecată, pe motiv că dreptul subiectiv civil trebuia exercitat într-un anumit termen, calificat ca fiind de decădere, pune reclamantul în imposibilitatea de a-și apăra acest drept din cauza faptului că a fost obligat de lege să îndeplinească, în prealabil, o formalitate administrativă. Obligația reglementată prin lege limitează accesul liber la justiție, nerespectând condiția

prevăzută de dispozițiile art. 53 alin. (2) din Constituție referitoare la necesitatea ca măsura restrictivă să fie proporțională cu situația care a determinat-o și să nu aducă atingere dreptului însuși.

Avocatul Poporului arată că dispozițiile legale criticate instituie o procedură specială, derogatorie de la dreptul comun, a cărei reglementare este de competența exclusivă a legiuitorului, care poate institui, în considerarea unor situații deosebite, reguli speciale de procedură, potrivit art. 126 alin. (2) din Constituție.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 46 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998 privind valorificarea unor active ale statului, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 948 din 24 decembrie 2002, texte de lege care au următorul conținut: „*Reclamantul este obligat să comunice cererea, actele pe care se întemeiază și, după caz, interogatoriul scris, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire, înainte de depunerea acestora în instanță. Judecătorul nu va primi cererea fără dovada privind îndeplinirea obligației de comunicare. Prevederile acestui alineat se aplică oricărei cereri, indiferent de natura ei, cu excepția cererilor formulate în timpul judecății sau a celor prin care se exercită o cale de atac.*”

Autorul excepției susține că dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 1 alin. (5) privind supremația Constituției, art. 16 alin. (1) referitor la egalitatea în drepturi, art. 21 alin. (1), (2) și (3) care consacră liberul acces la justiție și dreptul la un proces echitabil și ale art. 53 referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți. De asemenea, sunt considerate a fi încălcate și dispozițiile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și cele ale art. 10 din Declarația Universală a Drepturilor Omului.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 46 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998 privind valorificarea unor active ale statului, excepție ridicată de Dimitrie Muscă în Dosarul nr. 17.141/299/2006 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția comercială.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 13 martie 2008.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. IOAN VIDA

Magistrat-asistent,
Mihaiela Senia Costinescu

Examinând excepția de neconstituționalitate, se constată că dispozițiile art. 46 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998 au mai fost supuse controlului de constituționalitate, în acest sens fiind deciziile nr. 128/2007, 85/2006 și 323/2004, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 178 din 14 martie 2007, nr. 236 din 16 martie 2006 și, respectiv, nr. 1.026 din 5 noiembrie 2004. Cu acele prilejuri, Curtea a reținut că dispozițiile de lege criticate din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998 privind valorificarea unor active ale statului sunt în deplină conformitate cu dispozițiile art. 21 din Constituție.

În esență, Curtea a reținut că dispozițiile criticate reglementează o procedură specială de soluționare a litigiilor privind creanțele neperformante preluate de Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului, având în vedere natura deosebită a acestor creanțe și strânsa lor legătură cu datoria publică, cu bugetul statului și ocrotirea interesului public.

Intrucât rațiunile care au stat la baza adoptării soluției anterioare își păstrează valabilitatea, aceasta se impune a fi menținută.

În plus, analizând criticile autorului excepției, Curtea constată că, potrivit art. 46 alin. (1) teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998, prevederile referitoare la obligația comunicării cererilor înainte de depunerea acestora în instanță se aplică oricărei cereri, indiferent de natura ei, cu excepția cererilor formulate în timpul judecății sau a celor prin care se exercită o cale de atac, pentru care sunt aplicabile dispozițiile dreptului comun, și anume Codul de procedură civilă. Or, această dispoziție anihilează critica de neconstituționalitate, conform căreia, în cazul contestației la executare, condițiile impuse de lege au semnificația drastică a unui fine de neprimire, întrucât persoana care contestă actul de executare nu le poate îndeplini în termenul de 15 zile prevăzut de lege. Astfel, în condițiile în care contestația la executare are natura juridică a unei căi de atac specifice executării silite, prin care se declanșează controlul instanței cu privire la actele de urmărire silită, comunicarea acesteia intimatului, potrivit dispozițiilor de lege sus-menționate, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire, nu este necesară înainte de depunerea în instanță.

De altfel, Curtea reține că exceptarea, prevăzută de teza a doua a textului de lege criticat, de la regula comunicării cererilor înainte de depunerea acestora în instanță, reglementată în teza întâi, exceptare referitoare la cererile formulate în timpul judecății sau la cele prin care se exercită o cale de atac, garantează drepturile procesuale ale părților și constituie expresia aplicării, în plan legislativ, a principiilor constituționale care consacră liberul acces la justiție și dreptul la un proces echitabil.

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI**GUVERNUL ROMÂNIEI****HOTĂRĂRE****privind recunoaşterea Statutului de organizare şi funcţionare al Bisericii Creştine Adventiste de Ziua a Şaptea din România**

În temeiul art. 29 alin. (3) şi al art. 108 din Constituţia României, republicată, precum şi al art. 49 alin. (2) şi (3) din Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă şi regimul general al cultelor,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se recunoaşte Statutul de organizare şi funcţionare al Bisericii Creştine Adventiste de Ziua a Şaptea din România, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU

CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU

Contrasemnează:

Ministrul Culturii şi Cultelor,
Adrian Iorgulescu

Bucureşti, 9 aprilie 2008.
Nr. 399.

ANEXĂ

**STATUTUL DE ORGANIZARE ŞI FUNCŢIONARE
al Bisericii Creştine Adventiste de Ziua a Şaptea din România**

PREAMBUL

Biserica Creştină Adventistă de Ziua a Şaptea este o biserică creştină, evanghelică, protestantă, care îl mărturiseşte pe Isus Hristos ca Domn şi Mântuitor. Ea recunoaşte Sfânta Scriptură ca fiind singura normă de credinţă şi practică. Biserica îşi îndeplineşte misiunea în aşteptarea iminentei reveniri a Domnului Isus Hristos.

CAPITOLUL I

Dispoziţii generale

Denumirea

Art. 1. — (1) Credincioşii adventiştii de ziua a şaptea din România, fără deosebire de naţionalitate, limbă sau cultură, constituie o biserică creştină sub denumirea de Biserica Adventistă de Ziua a Şaptea din România.

(2) Denumirea *Biserica Creştină Adventistă de Ziua a Şaptea* se referă la două aspecte majore ale adevărului biblic: credinţa în revenirea iminentă a Domnului Isus Hristos şi respectarea zilei de Sabat ca memorial al creaţiunii şi semn al răscumpărării.

Simboluri şi semne de identificare

Art. 2. — Sigla Bisericii Creştine Adventiste de Ziua a Şaptea, redată mai jos, cuprinde Biblia deschisă din care se înalţă crucea şi o flacără întreită reprezentând Duhul Sfânt. Acestea ilustrează atât crezul fundamentat pe Sfintele Scripturi, centrat în jertfa răscumpărătoare a Domnului Isus Hristos, cât şi călăuzirea permanentă a Duhului Sfânt.

Biserica
Adventistă
de Ziua a Şaptea

Teritoriul

Art. 3. — Biserica Creştină Adventistă de Ziua a Şaptea din România îşi desfăşoară activitatea pe teritoriul României.

Conducerea centrală

Art. 4. — Organul central de conducere şi reprezentare al Bisericii Creştine Adventiste de Ziua a Şaptea este Uniunea de Conferinţe a Bisericii Creştine Adventiste de Ziua a Şaptea. Denumirea prescurtată este *Uniunea de Conferinţe AZŞ* sau *UCAZŞ*.

Misiunea

Art. 5. — (1) Misiunea Bisericii Creştine Adventiste de Ziua a Şaptea din România este să acorde asistenţă religioasă şi spirituală credincioşilor şi să predice Evanghelia veşnică a Domnului Isus Hristos, în conformitate cu mesajul celor trei îngeri menţionaţi în cap. 14 din Apocalipsă, pentru a-i conduce pe oameni, în spiritul dragostei creştine, să devină ucenici ai lui Isus Hristos şi membri ai Bisericii Sale, convingi de răspunderea ce le revine faţă de Dumnezeu şi faţă de societate.

(2) Biserica organizează şi coordonează activităţi de păstorie, învăţare, instruire, educare, cultivare spirituală şi vestire a Evangheliei, conform mandatului Domnului Isus din Matei 28: 19—20, prin toate mijloacele specifice ei.

(3) Membrii Bisericii sunt chemaţi:

- a) să se închine lui Dumnezeu în particular şi în public, individual şi colectiv;
- b) să cultive relaţii strânse cu ceilalţi credincioşi prin studierea Bibliei în biserică şi în afara ei;
- c) să promoveze răspândirea Bibliei, revelaţia lui Dumnezeu prin vestirea Evangheliei şi a făgăduinţei celei de-a Doua Veniri a lui Isus Hristos, prin predicare în public şi în particular, prin literatură, prin mijloace de comunicare în masă şi mărturie personală;
- d) să proclame principiile morale ale Legii lui Dumnezeu, standardul cel mai înalt privind modul de viaţă şi relaţiile umane;
- e) să promoveze educaţia creştină şi un stil de viaţă sănătos;

f) să promoveze programe sociale pentru alinarea suferințelor și durerilor omenești, prin practicarea dragostei creștine, prin organizarea de servicii și instituții umanitare și de binefacere, prin cursuri de educație sanitară, de combatere a folosirii drogurilor, de consiliere familială etc. și prin acordarea de asistență în orfeline, aziluri, unități de învățământ, spitale, unități militare, penitenciare și altele;

g) să desfășoare acțiuni culturale menite să păstreze și să transmită valorile creștine în cadrul Bisericii și în societate.

Forma de conducere

Art. 6. — Biserica Creștină Adventistă de Ziua a Șaptea are o formă de conducere preponderent reprezentativă, aleasă în mod liber. Forma de conducere reprezentativă a Bisericii recunoaște că autoritatea aparține credincioșilor Bisericii, iar responsabilitatea executivă pentru administrarea Bisericii este delegată unor organisme reprezentative și unor slujbași reprezentativi.

Raportul cu Biserica Adventistă Mondială

Art. 7. — (1) Biserica Creștină Adventistă de Ziua a Șaptea din România este parte integrantă a Organizației Mondiale a Bisericii Adventiste „Conferința Generală a Bisericii Creștine Adventiste de Ziua a Șaptea”, cu sediul la Washington DC, SUA, și a organizației teritoriale „Diviziunea Euro-Africa”, cu sediul la Berna, Elveția.

(2) Biserica Creștină Adventistă de Ziua a Șaptea din România se călăuzește după principiile, statutele și regulamentele Bisericii Adventiste Mondiale.

CAPITOLUL II

Definirea Bisericii și mărturisirea de credință

Art. 8. — Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea este comunitatea celor care aderă la valorile, principiile și standardele biblice definite în Mărturisirea de credință a Bisericii și în normele Bisericii aflate în vigoare.

CAPITOLUL III

Relația cu statul

Art. 9. — Biserica Creștină Adventistă de Ziua a Șaptea susține principiul separației bisericii de stat, iar în raporturile sale cu statul român este autonomă și se conduce după statutul propriu.

Art. 10. — (1) Conform Sfințelor Scripturi, ordinea civilă este rânduită de Dumnezeu. Adventiștii de ziua a șaptea recunosc autoritatea statului în chestiunile civile și recomandă supunere față de cerințele sale, atât timp cât acestea acționează în sfera sa legitimă.

(2) În același timp, credem că statul nu are competența să se pronunțe în materie de credință religioasă și în aspecte legate de relația dintre ființa umană și Divinitate.

Art. 11. — Conform poruncii a patra a Decalogului, credincioșii adventiști de ziua a șaptea respectă sâmbăta, începând de vineri de la apusul soarelui până sâmbătă la apusul soarelui, ca zi de repaus și sărbătoare religioasă, rânduită de Dumnezeu pentru închinare, cultivare spirituală și servicii de cult, și nu desfășoară în această zi nicio lucrare în scopuri materiale sau de interes vremelnic, nici atunci când este vorba despre servicii, școală sau serviciul militar.

Art. 12. — (1) Creștinii adventiști de ziua a șaptea respectă principiile și legile sănătății descoperite în Sfințele Scripturi, promovează un stil de viață cumpătat și se abțin de la orice lucru care dăunează dezvoltării armonioase și depline a ființei umane.

(2) Din acest motiv, credincioșii adventiști de ziua a șaptea așteaptă ca nicio persoană fizică sau juridică, de drept privat sau public, să nu le impună o dietă contrară preceptelor credinței lor.

Art. 13. — Porunca a șasea din Decalog interzice uciderea omului. De aceea, adventiștii de ziua a șaptea se situează pe poziția de necombatanți în cadrul serviciului militar.

CAPITOLUL IV

Membrii Bisericii

Art. 14. — Calitatea de membru al Bisericii poate fi dobândită de orice persoană care aderă de bunăvoie și din convingere la valorile, principiile și standardele biblice reflectate în Mărturisirea de credință și în normele Bisericii, trăiește în armonie cu aceste principii și primește botezul biblic.

Art. 15. — Fiecare membru al Bisericii poate să aparțină unei singure biserici locale. Membrii se pot transfera într-o altă biserică locală în conformitate cu prevederile normelor Bisericii.

Art. 16. — Membrii Bisericii au dreptul să participe la serviciile religioase și adunările bisericii locale, să beneficieze de sprijin moral și asistență spirituală, să aleagă și să fie aleși în diferite slujbe sau în comitetele de conducere ale Bisericii. De asemenea, pot fi aleși ca delegați pentru a reprezenta biserica locală la adunări generale ale unui nivel superior din structura Bisericii.

Art. 17. — Copiii nebotezați ai credincioșilor adventiști și persoanele care împărtășesc principiile Bisericii și nu au calitatea de membru fac parte din corpul credincioșilor Bisericii Creștine Adventiste de Ziua a Șaptea.

Art. 18. — Părinții sau tutorii legali au dreptul exclusiv de a opta pentru educația religioasă a copiilor minori, conform propriilor convingeri.

Art. 19. — Membrii Bisericii au datoria să trăiască în armonie cu principiile de credință și organizare ale Bisericii, să contribuie la susținerea ei prin slujire, comportament exemplar și prin mijloace materiale, în acord cu standardele biblice.

Art. 20. — (1) Biserica locală are dreptul și obligația de a-i pune sub disciplină, până la retragerea calității de membru din rândurile ei, pe membrii care încalcă principiile biblice și normele Bisericii.

(2) Situațiile și condițiile în care membrilor li se poate administra disciplina Bisericii sunt înscrise în normele Bisericii.

(3) În cazul în care un membru al Bisericii se socotește nedreptățit poate face apel la forul bisericesc superior, care poate dispune reanalizarea cazului.

Art. 21. — Dreptul de primire sau de retragere a calității de membru al Bisericii, precum și dreptul de a acorda scrisori de transfer aparțin numai bisericii locale și se exercită la propunerea comitetului acesteia.

CAPITOLUL V

Structura organizatorică

Art. 22. — Biserica Creștină Adventistă de Ziua a Șaptea din România cuprinde 3 niveluri organizatorice: biserica locală, conferința și Uniunea de conferințe.

Art. 23. — (1) Biserica locală este nivelul de bază al organizației Bisericii.

(2) Bisericile locale de pe un anumit teritoriu formează o conferință. Ansamblul conferințelor de pe întregul teritoriu al României formează Uniunea de Conferințe a Bisericii Creștine Adventiste de Ziua a Șaptea din România.

Art. 24. — (1) Conferințele și Uniunea de conferințe sunt persoane juridice de utilitate publică. În prezent, în cadrul Uniunii române funcționează 6 conferințe.

(2) La data adoptării prezentului statut, în cadrul Uniunii de Conferințe a Bisericii Creștine Adventiste de Ziua a Șaptea funcționează următoarele conferințe:

a) Biserica Creștină Adventistă de Ziua a Șaptea — Conferința Banat, respectiv Biserica AZȘ — Conferința Banat, cu sediul în municipiul Arad, str. Ștefan cel Mare nr. 3, județul Arad, având jurisdicție în județele Arad, Bihor, Caraș-Severin, Hunedoara și Timiș;

b) Biserica Creștină Adventistă de Ziua a Șaptea — Conferința Moldova, respectiv Biserica AZȘ — Conferința Moldova, cu sediul în municipiul București, str. Negustori nr. 15, sectorul 2, având jurisdicție în județele Bacău, Botoșani, Galați, Iași, Neamț, Suceava, Vaslui și Vrancea;

c) Biserica Creștină Adventistă de Ziua a Șaptea — Conferința Muntenia, respectiv Biserica AZȘ — Conferința Muntenia, cu sediul în municipiul București și în județele Brăila, Buzău, Călărași, Constanța, Dâmbovița, Giurgiu, Ialomița, Ilfov, Prahova și Tulcea;

d) Biserica Creștină Adventistă de Ziua a Șaptea — Conferința Oltenia, respectiv Biserica AZȘ — Conferința Oltenia, cu sediul în municipiul Craiova, Str. 24 Ianuarie nr. 1, județul Dolj, având jurisdicție în județele Argeș, Dolj, Gorj, Mehedinți, Olt, Teleorman și Vâlcea;

e) Biserica Creștină Adventistă de Ziua a Șaptea — Conferința Transilvania de Nord, respectiv Biserica AZȘ — Conferința Transilvania de Nord, cu sediul în municipiul Cluj-Napoca, str. Ghe. Bîlașcu nr. 101, județul Cluj, având jurisdicție în județele Alba, Bistrița-Năsăud, Cluj, Maramureș, Sălaj și Satu Mare;

f) Biserica Creștină Adventistă de Ziua a Șaptea — Conferința Transilvania de Sud, respectiv Biserica AZȘ — Conferința Transilvania de Sud, cu sediul în municipiul Târgu Mureș, str. Predeal nr. 120, județul Mureș, având jurisdicție în județele Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu.

Art. 25. — (1) Bisericele locale nou-constituite pe teritoriul unei conferințe sunt primite ca membre în rândul celorlalte biserici ale conferinței respective de către Adunarea generală a acesteia, aflată în sesiune.

(2) Conferințele nou-constituite pe teritoriul Uniunii de conferințe sunt primite în Uniune de către Adunarea generală a acesteia, aflată în sesiune.

Art. 26. — (1) În cadrul Bisericii Creștine Adventiste de Ziua a Șaptea pot funcționa: edituri, tipografii, instituții de învățământ de diferite grade și profiluri, Institutul Teologic, instituții sanitare, posturi de radio și TV, Casa de pensii, cămine de bătrâni, orfelinate și alte instituții de caritate și de interes social.

(2) Instituțiile Bisericii pot funcționa pe baza statutului propriu, adoptat de forurile abilitate. Aceste instituții pot funcționa fără statut juridic sau pot avea statut juridic.

(3) Reprezentanții instituțiilor prevăzute la alin. (1), la aprecierea Adunării generale, pot fi aleși în comitetele executive ale conferințelor sau în Comitetul Uniunii, în funcție de organizația față de care sunt subordonate.

Art. 27. — Casa de pensii funcționează după statutul propriu, stabilit de Comitetul executiv al Uniunii de conferințe.

CAPITOLUL VI

Biserica locală

Art. 28. — Biserica locală este o organizație formată dintr-un număr suficient de credincioși, înființată de membri ai Bisericii, cu aprobarea comitetului executiv al conferinței pe al cărei teritoriu se află.

Art. 29. — Biserica locală nu are personalitate juridică, fiind parte integrantă a conferinței. Ea funcționează pe baza unei autorizații eliberate de Uniunea de conferințe, valabilă în fața oricărei autorități. Biserica locală se poate angaja în proiecte sau în parteneriate și cooperări numai în baza unei autorizări din partea conferinței.

Art. 30. — Dintr-o biserică locală pot face parte și grupe de credincioși din localitățile învecinate sau credincioși izolați. Grupele funcționează pe baza unei autorizații eliberate de Uniunea de conferințe și sunt subunități ale bisericii locale de care aparțin. În aceste grupe se pot oficia servicii de cult și de învățare a Sfințelor Scripturi.

Art. 31. — Biserica locală desfășoară activități religioase atât în ziua de Sabat, cât și în celelalte zile ale săptămânii, în locașul de cult, dar și în spații publice, în case particulare și în aer liber, cum ar fi: predicarea și învățarea Sfințelor Scripturi, servicii de cult, activități de instruire și vestire a Evangheliei, botezuri, cununii religioase, înmormântări și orice alte activități compatibile cu doctrina și misiunea Bisericii.

Art. 32. — Serviciile de închinare ale Bisericii sunt publice și nimeni nu poate fi împiedicat sau obligat să participe. Nimeni nu are voie să tulbure activitatea Bisericii.

Art. 33. — (1) Organul de conducere al bisericii locale este comitetul acesteia și este format din unul sau mai mulți prezbiteri, primul diacon, casierul și un număr de slujbași hotărât de adunarea generală, în funcție de mărimea bisericii. Comitetul și adunarea administrativă sunt conduse de pastorul delegat de conferință, iar în lipsa acestuia, de către prezbiter, cu acordul pastorului sau al conferinței.

(2) Cele mai importante atribuții ale comitetului bisericii locale sunt: hrănirea spirituală a membrilor, păstrarea purității doctrinale, susținerea standardelor creștine, coordonarea lucrării de evanghelizare, administrarea finanțelor și a bunurilor bisericii și coordonarea departamentelor. Comitetul analizează și recomandă adunării administrative modificările în privința calității de membru.

Art. 34. — (1) Alegerea comitetului bisericii locale și a slujbașilor ei se fac, de regulă, din 2 în 2 ani, dintre membrii bisericii respective, de către adunarea generală a acesteia, conform prevederilor normelor Bisericii.

(2) Delegații pentru Adunarea generală a conferinței pot fi aleși odată cu slujbașii bisericii locale sau la o adunare administrativă special convocată în scopul acesta.

Art. 35. — Dizolvarea sau excluderea unei biserici locale se face în conformitate cu normele Bisericii, atunci când aceasta rămâne cu un număr atât de mic de credincioși încât funcționarea devine imposibilă sau când persistă în apostazie.

Art. 36. — Activitățile din biserica locală se desfășoară pe departamente, conform prevederilor normelor Bisericii. Între acestea sunt: Administrarea creștină a vieții, Asociația pastorală, Comunicare, Copiii, Diaconia, Educația, Misiunea femeii, Publicații, Relații publice și libertate religioasă, Sănătate, Spiritul profetic, Școala de Sabat și Lucrarea personală, Tineretul, Viața de familie și altele.

Art. 37. — Slujbaşii bisericii locale slujesc în mod voluntar şi îşi exercită atribuţiile în teritoriul bisericii locale care i-a ales.

CAPITOLUL VII

Conferinţa

Art. 38. — (1) Conferinţa este o organizaţie a Bisericii, cu personalitate juridică, având rol spiritual, administrativ şi de reprezentare. Ea este alcătuită din totalitatea bisericilor locale de pe un anumit teritoriu, având drept de jurisdicţie asupra acestora.

(2) Conferinţele de pe teritoriul României aparţin Uniunii de Conferinţe a Bisericii Adventiste de Ziua a Şaptea din România şi au aceleaşi scopuri, principii şi reguli de organizare cu aceasta.

Art. 39. — (1) Adunarea generală a Conferinţei este organul deliberativ şi se compune din delegaţii de drept şi delegaţii aleşi.

(2) Delegaţii de drept sunt:

- a) toţi membrii Comitetului executiv al conferinţei;
- b) membrii Comitetului executiv al Uniunii de conferinţe, prezenţi în Adunarea generală a conferinţei;
- c) membrii prezenţi ai Comitetului Diviziunii;
- d) membrii prezenţi ai Comitetului Conferinţei generale;
- e) pastorii, pastorii asistenţi şi pastorii stagiaşi.

(3) Delegaţii aleşi sunt: câte un delegat ales pentru fiecare biserică locală cu un număr mai mic de 250 de membri şi câte un delegat pentru fiecare 250 de membri sau fracţiune de 250 de membri pentru bisericile locale cu un număr mai mare de 250 de membri.

(4) Numărul delegaţilor menţionaţi la alin. (2) lit. b), c) şi d) nu va depăşi, împreună, 10% din numărul total al delegaţilor.

(5) La Adunarea generală a conferinţei pot participa cu drept de vot şi reprezentanţi ai instituţiilor conferinţei şi alţi invitaţi propuşi de Comitetul executiv şi aprobaţi de Adunarea generală, dar nu mai mult de 10% din numărul delegaţilor aleşi.

Art. 40. — (1) Sesiunile Adunării generale a conferinţei pot fi ordinare şi extraordinare. Adunarea generală ordinară a conferinţei se convoacă din 4 în 4 ani de către comitetul executiv al acesteia. Data şi locul stabilite pentru sesiune se anunţă în publicaţia oficială a Bisericii, cu cel puţin două luni înainte de începerea sesiunii. Excepţiile vor fi votate de Adunarea generală a conferinţei.

(2) Adunările generale extraordinare se convoacă de către Comitetul executiv al conferinţei în următoarele cazuri:

- a) din iniţiativa Comitetului executiv al conferinţei;
- b) prin votul majorităţii delegaţilor aflaţi în sesiune;
- c) la cererea unui procent de 40% din numărul bisericilor, exprimat prin comitetele lor;
- d) la cererea Comitetului Uniunii, al Diviziunii sau al Conferinţei generale.

(3) Data şi locul stabilite pentru sesiunea extraordinară se anunţă în publicaţia oficială a Bisericii, cu cel puţin o lună înainte.

Art. 41. — (1) Adunarea generală a conferinţei are autoritatea:

- a) să aleagă administratorii conferinţei, directorii departamentelor şi membrii Comitetului executiv al conferinţei, precum şi alţi slujbaşi care nu fac parte din acest comitet;
- b) să acrediteze personalul conferinţei;
- c) să ratifice înfiinţarea şi dizolvarea de biserici locale;
- d) să hotărască asupra tuturor chestiunilor legate de bunul mers al conferinţei.

e) să adopte direcţiile strategice ale conferinţei.

(2) Adunarea generală poate transfera Comitetului executiv responsabilitatea numirii unor directori de departamente, directori asociaţi şi administratori asociaţi.

(3) Modul de desfăşurare a Adunării generale se stabileşte prin instrucţiuni emise de Comitetul executiv al Uniunii de conferinţe.

Art. 42. — Toţi delegaţii cu drept de vot, la o sesiune a Adunării generale a Conferinţei, trebuie să fie membri cu o bună reputaţie, care nu sunt sub disciplina bisericii.

Art. 43. — Fiecare delegat de drept sau ales are dreptul la un singur vot. Votul este direct.

Art. 44. — (1) Organul de conducere al conferinţei, între sesiuni, este Comitetul executiv. Numărul membrilor acestuia nu poate depăşi 25 de persoane. Preşedintele, secretarul şi trezorerierul conferinţei sunt membri din oficiu ai Comitetului executiv. Funcţia de secretar şi trezorerier poate fi deţinută de aceeaşi persoană. Ceilalţi membri ai Comitetului executiv sunt aleşi dintre directorii de departamente, pastori şi pastori asistenţi, directorii de instituţii şi membri laici.

(2) Administratorii Uniunii Române, ai Diviziunii şi ai Conferinţei generale sunt membri din oficiu ai Comitetului executiv al conferinţei. Numărul lor se adaugă celor menţionaţi mai sus, dar numărul celor care au drept de vot nu va depăşi 10% din numărul total al membrilor prezenţi ai comitetului.

Art. 45. — Preşedintele conferinţei, care trebuie să fie pastor hirotonit, cu experienţă, este primul administrator şi se raportează la Comitetul executiv al conferinţei în consultare cu secretarul şi trezorerierul. El acţionează ca preşedinte al Adunării generale şi al Comitetului executiv şi va slui în interesul general al conferinţei, după cum hotărâsc Adunarea generală şi Comitetul executiv. El reprezintă organizaţia în cadrul Bisericii şi în relaţiile cu instituţiile statului sau cu alte persoane fizice şi juridice. În activitatea sa de conducere aderă la reglementările Uniunii de conferinţe, Diviziunii şi Conferinţei generale, lucrând în armonie cu Comitetul Uniunii de conferinţe şi în strânsă consultare cu administratorii Uniunii. El este membru din oficiu al Comitetului executiv al Uniunii de conferinţe.

Art. 46. — Secretarul conferinţei, asociat cu preşedintele, în calitate de administrator, slujeşte sub conducerea Comitetului executiv şi acţionează ca vicepreşedinte al Comitetului executiv. Secretarul se raportează la Comitetul executiv al conferinţei după consultarea cu preşedintele. Este de datoria secretarului să păstreze procesele-verbale ale adunărilor generale şi ale şedinţelor Comitetului executiv; el pune la dispoziţie copii ale acestor procese-verbale tuturor membrilor Comitetului executiv şi administratorilor Uniunii de conferinţe. De asemenea, secretarul pune la dispoziţie informaţiile cerute de către preşedinte sau de Comitetul executiv şi îndeplineşte orice alte îndatoriri care aparţin slujbei sale.

Art. 47. — (1) Trezorerierul conferinţei, asociat cu preşedintele, în calitate de administrator, slujeşte sub conducerea Comitetului executiv.

(2) Trezorerierul se va raporta la Comitetul executiv al conferinţei după consultare cu preşedintele.

(3) Trezorerierul este răspunzător de asigurarea conducerii financiare în cadrul organizaţiei, ceea ce va include, dar nu se va limita la, primirea, păstrarea şi cheltuirea de fonduri în armonie cu hotărârile Comitetului executiv, şi de trimiterea fondurilor curente către Uniunea de Conferinţe/Diviziune/Conferinţa generală, în armonie cu regulamentele Diviziunii Euro-Africa, denumită în continuare EUD; va asigura totodată

informații de natură financiară președintelui și Comitetului executiv. De asemenea, trezorerul pune la dispoziția administratorilor Uniunii de conferințe copii ale documentelor financiare.

Art. 48. — Directorii de departamente ai conferinței vor lucra sub îndrumarea Comitetului executiv al conferinței și a președintelui și vor sluji în calitate de sfătuitori ai Bisericii.

Art. 49. — Comitetul executiv al conferinței este organul de conducere între sesiunile Adunării generale și are deplina autoritate să acționeze în numele acesteia, având următoarele atribuții:

a) elaborează strategia conferinței, pe baza liniilor directoare stabilite de Adunarea generală, și promovează planurile Uniunii;

b) răspunde de bunul mers al vieții religioase și morale în cuprinsul conferinței;

c) veghează la păstrarea unității de doctrină, organizație și practică religioasă;

d) hotărăște asupra administrării bunurilor și valorilor conferinței;

e) completează locurile vacante produse în timpul mandatului său. În cazul în care trebuie ales un nou președinte, Comitetul executiv va fi condus de către președintele Uniunii sau de către delegatul acestuia;

f) angajează dintre membrii Bisericii personalul necesar desfășurării activității în conferință, conform schemei de personal aprobate de Comitetul executiv al conferinței, și emite deciziile corespunzătoare;

g) hotărăște asupra definitivărilor, concedierilor și demisiorilor privitoare la toți angajații conferinței;

h) în intervalul dintre sesiuni, acreditează personalul și retrage acreditarea persoanelor nedemne. Retragerea acreditării unei persoane din Comitetul executiv al conferinței se poate face numai cu aprobarea a două treimi din numărul membrilor săi;

i) aprobă bugetul conferinței și veghează la executarea lui; aprobă bilanțul contabil;

j) face propuneri Uniunii pentru hirotonirea pastorilor sau pentru retragerea calității de pastor;

k) hotărăște asupra mutării pastorilor în cuprinsul conferinței;

l) stabilește sfera de activitate a personalului pastoral și administrativ;

m) stabilește atribuțiile directorilor de departamente;

n) exercită dreptul de disciplină asupra tuturor angajaților conferinței, judecând în primă instanță abaterile săvârșite;

o) acceptă daruri, donații, testamente, moșteniri, subvenții, legate și altele;

p) susține și apără interesele de orice natură ale conferinței;

r) hotărăște înființarea de instituții subordonate conferinței;

s) avizează cererile de primire a persoanelor căsătorite/recăsătorite fără să fi avut acest drept;

ș) hotărăște mutarea sediului;

t) numește delegații pentru Adunarea generală a Uniunii de conferințe;

ț) convoacă Adunarea generală a conferinței;

u) aprobă înființarea bisericilor locale;

v) hotărăște destinația caselor de rugăciune, a caselor parohiale și a celorlalte imobile;

x) soluționează plângerile.

Art. 50. — (1) Personalul pastoral al Conferinței este alcătuit din: pastori hirotoniți, pastori asistenți și pastori stagiați. Lucrătorii biblici sunt angajați pe termen, pentru scopuri

misionare și evanghelice. Ei nu participă din oficiu la adunările generale ale conferinței.

(2) Angajații conferințelor și ai instituțiilor lor sunt transferați în funcție de interesele Bisericii.

Art. 51. — (1) Pastorii sunt angajați dintre absolvenții unei instituții de învățământ teologic AZȘ care și-au dovedit chemarea în timpul unei practici corespunzătoare.

(2) În lucrarea pastorală și evanghelică pot fi angajate și femei. Angajarea în lucrarea pastorală și evanghelică a femeilor nu implică actul de hirotonire a acestora.

Art. 52. — Personalul clerical și cel asimilat, dar și membrii comitetului de conducere al bisericii locale nu pot fi obligați să dezvăluie faptele încredințate sau de care au luat cunoștință în exercitarea statutului lor.

Art. 53. — Motivele pentru care un pastor sau alt angajat al uneia dintre organizațiile și instituțiile Bisericii poate fi concediat sunt următoarele: neîndeplinirea sarcinilor de serviciu, încălcarea legislației muncii, lipsa de vocație, restructurarea organizației, motive bugetare, purtare imorală, abateri de la doctrinele Bisericii AZȘ, abateri grave de la normele și regulamentele Bisericii și pierderea calității de membru al Bisericii.

CAPITOLUL VIII

Uniunea de conferințe

Art. 54. — Uniunea de conferințe este organul central de conducere — centrul de cult — al Bisericii Creștine Adventiste de Ziua a Șaptea din România, cu funcție spirituală, administrativă și de reprezentare a acesteia, având personalitate juridică.

Art. 55. — (1) Adunarea generală a Uniunii de conferințe este organul deliberativ suprem al Bisericii Creștine Adventiste de Ziua a Șaptea din România și se compune din:

a) delegații de drept, și anume:

— membrii Comitetului executiv al Uniunii;

— membrii prezenți ai Comitetului executiv al Diviziunii;

— membrii prezenți ai Comitetului executiv al Conferinței generale.

b) delegații aleși, și anume: câte un delegat pentru fiecare conferință, indiferent de numărul membrilor ei, și câte un delegat pentru fiecare 350 de membri sau fracțiune de 350 de membri, în proporție de jumătate laici și jumătate pastori.

c) alte persoane din conducerea instituțiilor denominaționale deținute și conduse de Uniune și de la conferințe pot fi recomandate de către Comitetul executiv al Uniunii de Conferințe și acceptate de către delegații aflați în sesiune. Numărul acestor delegați nu va depăși 10% din numărul total al delegaților aleși.

(2) Delegații prevăzuți la alin. (1) lit. b) sunt aleși de către Adunarea generală a conferințelor sau de către Comitetul executiv al acestora.

(3) Delegații prevăzuți la alin. (1) lit. b) și c) nu pot depăși 10% din totalul delegaților.

Art. 56. — (1) Sesiunile Adunării generale a Uniunii de conferințe pot fi ordinare și extraordinare. Adunarea generală ordinară se convoacă o dată la 5 ani de către Comitetul executiv al Uniunii. Data și locul stabilite pentru sesiune se anunță în publicația oficială a Bisericii, cu cel puțin 3 luni înainte.

(2) Adunarea generală extraordinară este convocată de Comitetul executiv al Uniunii în următoarele cazuri:

a) la hotărârea Comitetului executiv al Uniunii;

b) la cererea Comitetului executiv al Diviziunii sau al Conferinței generale;

c) la cererea majorității delegaților adunați în sesiune;

d) la cererea unui procent de 50% din Comitetele executive ale conferințelor din cadrul Uniunii de conferințe.

(3) Data și locul stabilite pentru sesiunea extraordinară se anunță în publicația oficială a Bisericii, cu cel puțin o lună înainte. În cazuri de urgență, comunicarea se face pe căile cele mai eficiente. În anunțul dat spre publicare este inclusă și agenda Adunării generale.

Art. 57. — (1) Adunarea generală a Uniunii are autoritatea:

a) să îi aleagă pe administratorii Uniunii, pe directorii departamentelor și pe membrii Comitetului executiv al Uniunii, precum și pe alți slujbași care nu fac parte din acest comitet;

b) să acrediteze personalul Uniunii și pastorii pensionari;

c) să ratifice înființarea și dizolvarea de conferințe;

d) să hotărască asupra tuturor chestiunilor legate de bunul mers al Uniunii;

e) să examineze rapoartele de activitate ale slujbașilor la încheierea mandatului;

f) să adopte direcțiile strategice ale Uniunii.

(2) Adunarea generală poate transfera responsabilitatea numirii unor directori de departamente, directori asociați și administratori asociați Comitetului executiv.

(3) Modul de desfășurare a Adunării generale se stabilește prin instrucțiuni emise de Comitetul executiv al Uniunii de conferințe.

Art. 58. — Toți delegații cu drept de vot, la o sesiune a Adunării generale a Uniunii de conferințe, trebuie să fie membri cu o bună reputație, care nu sunt sub disciplina bisericii.

Art. 59. — Fiecare delegat de drept sau ales are drept la un singur vot. Votul este direct.

Art. 60. — Toți administratorii, directorii de departamente și asociații lor, secretarii asociați și trezorerii asociați, precum și membrii Comitetului executiv aleși de către Adunarea generală ordinară a Uniunii dețin slujba până la următoarea Adunare generală ordinară, dacă nu au demisionat sau nu au fost demisi de către Comitetul executiv sau de către o Adunare generală extraordinară.

Art. 61. — (1) Conducerea centrală a Uniunii de conferințe între sesiuni este Comitetul executiv. Numărul membrilor acestuia nu va depăși 35 de persoane.

(2) În Comitetul executiv al Uniunii, următoarele persoane sunt membri din oficiu: președintele, secretarul și trezorerul Uniunii, președinții conferințelor, președintele Institutului Teologic, directorul Casei de editură și directorul Centrului media. Ceilalți membri sunt aleși dintre directorii de departamente, directorii altor instituții, pastori și membri laici.

(3) Administratorii Diviziunii și ai Conferinței generale sunt membri din oficiu ai Comitetului executiv al Uniunii de Conferințe. Aceștia se adaugă celor menționați mai sus, dar numărul celor care au drept de vot nu va depăși 10% din numărul total al membrilor prezenți ai comitetului.

Art. 62. — Președintele Uniunii, care trebuie să fie pastor hirotonit, cu experiență, este primul administrator și se raportează la Comitetul executiv al Uniunii de conferințe în consultare cu secretarul și trezorerul. El acționează ca președinte al Adunării generale și al Comitetului executiv și slujește în interesul general al Uniunii de conferințe, după cum hotărâsc Adunarea generală și Comitetul executiv. El reprezintă organizația în cadrul Bisericii și în relațiile cu instituțiile statului sau cu alte persoane fizice și juridice. În activitatea sa de

conducere aderă la reglementările Diviziunii și ale Conferinței generale, lucrând în armonie cu Comitetul executiv al Diviziunii și în strânsă consultare cu administratorii Diviziunii.

Art. 63. — Secretarul Uniunii de conferințe, asociat cu președintele, în calitate de administrator, slujește sub conducerea Comitetului executiv și va acționa ca vicepreședinte al Comitetului executiv. Secretarul se va raporta la Comitetul executiv al Uniunii de conferințe după consultarea cu președintele. Este de datoria secretarului să păstreze procesele-verbale ale adunărilor generale și ale ședințelor Comitetului executiv; el pune la dispoziție copii ale proceselor-verbale tuturor membrilor Comitetului executiv al Uniunii și administratorilor Diviziunii. De asemenea, secretarul pune la dispoziție informațiile cerute de către președinte sau de Comitetul executiv și îndeplinește orice alte îndatoriri care aparțin slujbei sale.

Art. 64. — Trezorerul Uniunii de conferințe, asociat cu președintele, în calitate de administrator, slujește sub conducerea Comitetului executiv. Trezorerul se raportează la Comitetul Executiv al Uniunii de conferințe după consultare cu președintele. Trezorerul asigură conducerea financiară în cadrul organizației, ceea ce include, dar nu se limitează la, primirea, păstrarea și cheltuirea de fonduri în armonie cu hotărârile Comitetului executiv. De asemenea, răspunde de trimiterea fondurilor destinate Diviziunii/Conferinței generale în armonie cu regulamentele Diviziunii/EUD și asigură informații de natură financiară președintelui și Comitetului executiv. Trezorerul pune la dispoziție copii ale documentelor financiare administratorilor Diviziunii.

Art. 65. — Directorii departamentelor Uniunii de conferințe lucrează sub îndrumarea Comitetului executiv al Uniunii de conferințe și a președintelui, având rol consultativ pentru domeniul lor de activitate.

Art. 66. — Între sesiunile Adunării generale, Comitetul executiv al Uniunii de conferințe are deplina autoritate să acționeze în numele acesteia, având următoarele atribuții:

a) elaborează strategia Uniunii, pe baza liniilor directoare stabilite de Adunarea generală;

b) răspunde de bunul mers al vieții religioase și morale în cuprinsul Uniunii;

c) reglementează și conduce activitățile patrimoniale ale Bisericii și hotărâște asupra administrării bunurilor Uniunii;

d) veghează la păstrarea unității de doctrină, organizație și practică religioasă;

e) răspunde de buna funcționare a învățământului pentru pregătirea cadrelor pastorale;

f) fixează data și convoacă Adunarea generală a Uniunii;

g) aprobă bugetul Uniunii, verifică și aprobă gestiunea financiară a Uniunii;

h) hotărâște, în colaborare cu Diviziunea și cu conferințele, asupra înființării și desființării de conferințe, precum și asupra întinderii lor teritoriale;

i) hotărâște angajarea, concedierea, transferarea și promovarea personalului Uniunii, precum și completarea vacanțelor produse între sesiuni. Angajarea se efectuează dintre membrii Bisericii. În cazul în care trebuie ales un nou președinte, Comitetul executiv va fi condus de președintele Diviziunii sau de către delegatul acestuia;

j) hotărâște asupra hirotonirii personalului pastoral și retragerii calității de pastor hirotonit;

k) stabilește atribuțiile directorilor de departamente și ale celorlalți angajați ai Uniunii, precum și ale președinților, secretarilor și trezorerierilor conferințelor;

l) judecă abaterile săvârșite de angajații Uniunii și de angajații instituțiilor subordonate Uniunii care au fost numiți de Uniune și se pronunță ca instanță de apel asupra hotărârilor date de către comitetele conferințelor și instituțiile subordonate Uniunii;

m) acceptă daruri, donații, testamente, moșteniri, subvenții, legate și altele;

n) susține interesele de orice natură ale Bisericii;

o) înființează, coordonează, controlează și desființează instituții;

p) numește și revocă conducătorii instituțiilor subordonate;

q) hotărăște mutarea sediului;

s) numește delegații la Adunarea generală a Conferinței generale;

ș) stabilește regulamentul pentru adunările generale electivale la nivel de Uniune, conferință și biserică locală;

t) stabilește regulamentul de ordine interioară al Bisericii;

ț) stabilește statutul și regulamentul de funcționare al Casei de pensii;

u) stabilește destinația imobilelor din patrimoniul propriu;

v) emite autorizațiile de funcționare pentru biserici locale și grupe.

CAPITOLUL IX

Patrimoniul și mijloace financiare

Art. 67. — Patrimoniul Bisericii este compus din bunurile mobile și imobile ale acesteia și ale instituțiilor ei. Bunurile imobile de cult cuprind lăcașurile de cult, sediile, locuințele parohiale, cimitirele și altele. Biserica este preocupată de întreținerea și dezvoltarea patrimoniului.

Art. 68. — Fondurile și bunurile de orice fel ale Bisericii, administrate de Uniunea de conferințe, provin, conform regulamentului, din contribuții benevole de orice natură, permise de la conferințe sau în mod direct, de la persoane fizice sau juridice, incluzând diferite daruri, succesiuni, legate, donații, subvenții, activități comerciale desfășurate în nume propriu ori prin instituții și altele.

Art. 69. — Fondurile și bunurile de orice fel ale Bisericii, administrate de conferințe, provin, conform regulamentului, din contribuții benevole de orice natură din teritoriul acesteia, permise de la bisericile locale sau în mod direct, de la persoane fizice și juridice, incluzând diferite daruri, succesiuni, legate, donații, subvenții, activități comerciale desfășurate în nume propriu ori prin instituții și altele.

Art. 70. — Orice fel de daruri, contribuții, subvenții, succesiuni, legate, donații, precum și orice alte bunuri intrate în mod legal în patrimoniul bisericii nu pot face obiectul revendicării lor ulterioare din partea donatorilor sau a moștenitorilor acestora.

Art. 71. — Fondurile care, potrivit regulamentului, sunt destinate Uniunii de Conferințe și conferințelor vor fi folosite în armonie cu regulamentele financiare ale Diviziunii și ale Conferinței generale a Bisericii Creștine Adventiste de Ziua a Șaptea. În cazul donațiilor, întrebuintarea lor se va face conform intențiilor donatorului și în armonie cu principiile Bisericii.

Art. 72. — Fondurile Bisericii vor fi păstrate în conturi curente sau în depozite, în bănci sau case de economii, conform hotărârilor comitetelor executive ale Uniunii, respectiv ale conferințelor, și vor fi retrase numai de persoanele autorizate de către acestea.

Art. 73. — Serviciile financiare ale Uniunii, conferințelor și ale instituțiilor acestora vor pregăti în mod regulat rapoarte financiare de venituri și balanțe financiare și vor prezenta anual copii ale rapoartelor financiare forurilor prevăzute în regulamentul financiar.

Art. 74. — Uniunea de Conferințe, conferințele și instituțiile acestora vor pregăti bugete anuale în armonie cu regulamentele Diviziunii și ale Conferinței Generale a Bisericii Creștine Adventiste de Ziua a Șaptea.

Art. 75. — Rapoartele financiare ale Uniunii de conferințe, ale conferințelor și ale instituțiilor Bisericii vor fi supuse anual reviziei din partea organelor de control ale forurilor superioare ale Bisericii.

Art. 76. — Biserica și instituțiile ei produc materiale cultice cum ar fi: literatură, materiale audio, video, tipărituri, în funcție de nevoile Bisericii.

Art. 77. — În localitățile în care Biserica nu are cimitir propriu, iar comunele nu au cimitire comunale, înmormântarea membrilor decedați se poate efectua în oricare dintre cimitirele existente, conform prevederilor legale.

Art. 78. — Bisericele și cimitirele sunt afectate în mod direct și exclusiv cultului și nu pot fi înstrăinate. Bunurile afectate exclusiv serviciului de cult pot fi dezafectate prin decizia organizației care le deține, cu aprobarea forului superior. Bunurile dezafectate pot fi înstrăinate numai cu aprobarea forului superior.

CAPITOLUL X

Dispoziții finale

Art. 79. — În cazul dizolvării unei biserici locale, patrimoniul acesteia rămâne în proprietatea conferinței de care aparține. Comitetul executiv al conferinței are competența asupra patrimoniului acesteia.

Art. 80. — (1) În caz de dizolvare a unei Conferințe sau a Uniunii de conferințe este necesară o majoritate de două treimi din voturile delegaților prezenți și care votează.

(2) În cazul dizolvării unei conferințe, Comitetul executiv al Uniunii de conferințe dispune asupra patrimoniului acesteia în acord cu legislația românească.

(3) În cazul dizolvării Uniunii de conferințe, Diviziunea și Conferința generală dispun asupra patrimoniului acesteia în acord cu legislația românească.

Art. 81. — (1) Modificarea prezentului statut este de competența Adunării generale a Uniunii, cu votul majorității delegaților prezenți și care votează.

(2) În situații excepționale, între sesiuni se pot aduce modificări prezentului statut de către Comitetul executiv al Uniunii cu votul a cel puțin a două treimi din numărul membrilor comitetului, cu respectarea modelului de statut stabilit de Conferința generală.

(3) Schimbările efectuate de Comitetul executiv al Uniunii de conferințe vor produce efecte de la data publicării lor, urmând să fie supuse aprobării următoarei Adunări generale a Uniunii.

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

**pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 399/2008
privind recunoaşterea Statutului de organizare şi funcţionare
al Bisericii Creştine Adventiste de Ziua a Şaptea din România**

În temeiul art. 108 din Constituţia României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Hotărârea Guvernului nr. 399/2008 privind recunoaşterea Statutului de organizare şi funcţionare al Bisericii Creştine Adventiste de Ziua a Şaptea din România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 324 din 24 aprilie 2008, se modifică după cum urmează:

1. Titlul hotărârii va avea următorul cuprins:

**„HOTĂRÂRE
privind recunoaşterea Statutului de organizare şi funcţionare
al Bisericii Adventiste de Ziua a Şaptea din România”**

2. Articolul unic va avea următorul cuprins:

„Articol unic. — Se recunoaşte Statutul de organizare şi funcţionare al Bisericii Adventiste de Ziua a Şaptea din România, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.”

3. În tot cuprinsul anexei „Statut de organizare şi funcţionare al Bisericii Creştine Adventiste de Ziua a Şaptea din România”, sintagma „Biserica Creştină Adventistă de Ziua a Şaptea din România” se înlocuieşte cu sintagma „Biserica Adventistă de Ziua a Şaptea din România”.

PRIM-MINISTRU

EMIL BOC

Contrasemnează:

Ministrul culturii, cultelor şi patrimoniului naţional,
Theodor Paleologu

Bucureşti, 11 martie 2009.
Nr. 276.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAŢIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL CULTURII, CULTELOR ŞI PATRIMONIULUI NAŢIONAL

O R D I N

**privind acreditarea Muzeului Naţional de Artă Contemporană
al României**

În conformitate cu prevederile Ordinului ministrului culturii şi cultelor nr. 2.057/2007 pentru aprobarea Criteriilor şi normelor de acreditare a muzeelor şi a colecţiilor publice,

în baza Hotărârii Comisiei Naţionale a Muzeelor şi Colecţiilor nr. 389/DGPCN din 12 februarie 2009,

în temeiul dispoziţiilor art. 18 alin. (4) din Legea muzeelor şi a colecţiilor publice nr. 311/2003, republicată, şi ale art. 11 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 9/2009 privind organizarea şi funcţionarea Ministerului Culturii, Cultelor şi Patrimoniului Naţional,

ministrul culturii, cultelor şi patrimoniului naţional emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se acreditează Muzeul Naţional de Artă Contemporană al României.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul culturii, cultelor şi patrimoniului naţional,
Theodor Paleologu

Bucureşti, 27 februarie 2009.
Nr. 2.094.

ÎN DREPT

I. Asupra pretensei încălcări a art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție

14. Reclamanta susține că vânzarea bunului către chiriași, validată prin deciziile din 11 decembrie 2000 a Curții de Apel București și din 4 martie 2005 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, a încălcat art. 1 din Protocolul nr. 1, care prevede următoarele:

„Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa, decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții sau a amenizilor.”

A. Asupra admisibilității

15. Curtea constată că acest capăt de cerere nu este în mod vădit neîntemeiat în sensul art. 35 § 3 din Convenție. Mai mult, ea observă că nu este lovit de niciun alt motiv de inadmisibilitate. Prin urmare, îl declară admisibil.

B. Asupra fondului

16. Guvernul subliniază dificultățile legate de reglementarea problemei imobilelor naționalizate și face o prezentare a legilor adoptate succesiv de către stat în materie după anul 1989. El apreciază că ultima reformă în materie, și anume Legea nr. 247/2005, prevede că, în cazul în care restituirea imobilului nu este posibilă, despăgubirea se va face prin emiterea de titluri de participare într-un organism colectiv de valori mobiliare (*Fondul Proprietatea*), la valoarea bunului stabilită prin expertiză. Guvernul concluzionează că despăgubirea prevăzută de legislația română răspunde cerințelor art. 1 din Protocolul nr. 1 și că întârzierea înregistrată în acordarea despăgubirilor către reclamantă nu afectează justul echilibru ce trebuie păstrat între interesele din cauză.

17. Reclamanta contestă argumentele Guvernului. Punând în evidență abuzurile autorităților, care i-au vândut bunul naționalizat ilegal în ciuda legislației naționale care interzicea vânzarea acestor tipuri de bunuri, ea consideră că despăgubirile propuse de autorități, în special sub forma unor acțiuni la bursă, nu sunt efective, având în vedere caracterul incert al valorii acestor acțiuni.

18. Curtea a tratat în mai multe rânduri cauze ce ridicau probleme similare cu cele ale speței de față și a constatat încălcarea art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție (vezi *Porteanu*, citată mai sus, §§ 32—35).

19. După ce a analizat toate elementele ce i-au fost supuse atenției, Curtea consideră că Guvernul nu a expus niciun fapt sau argument care să poată duce la o concluzie diferită în cazul de față. Curtea reafirmă în special că, în contextul legislației române, ce reglementează acțiunile în revendicare imobiliară și restituirea bunurilor naționalizate de regimul comunist, vânzarea de către stat unor terți de bună-credință a unui bun ce aparține altei persoane, chiar și atunci când este anterioară confirmării în justiție în mod definitiv a dreptului de proprietate al acesteia, reprezintă o privată de bunul respectiv. O astfel de privată, combinată cu lipsa totală de despăgubire, este contrară art. 1 din Protocolul nr. 1 (*Străin*, citată mai sus, §§ 39, 43 și 59).

20. Ținând cont de jurisprudența sa în materie, Curtea apreciază că, în speță, zădărnicierea dreptului de proprietate al reclamantei asupra bunului său, combinată cu lipsa totală de despăgubire timp de aproape 10 ani, i-a impus o sarcină disproporțională și excesivă, incompatibilă cu dreptul de a i se respecta bunurile, garantat de art. 1 din Protocolul nr. 1.

Prin urmare, în speță a avut loc încălcarea acestei prevederi.

II. Asupra pretensei încălcări a art. 6 § 1 din Convenție

21. Reclamanta susține că vânzarea bunului către chiriași, validată de Curtea de Apel București la data de 11 decembrie 2000 și de Înalta Curte de Casație și Justiție la data de 4 martie 2005, a dus la imposibilitatea de a asigura executarea Sentinței definitive din 12 decembrie 1997, pronunțată de Tribunalul Municipiului București, care dispusese ca statul să i-l restituie, ceea ce a încălcat art. 6 din Convenție, care prevede următoarele:

„Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil (...) a cauzei sale, de către o instanță (...), care va hotărî (...) asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil (...).”

A. Asupra admisibilității

22. Curtea constată că acest capăt de cerere nu este în mod vădit neîntemeiat în sensul art. 35 § 3 din Convenție. Mai mult, ea observă că nu este lovit de niciun alt motiv de inadmisibilitate. Prin urmare, îl declară admisibil.

B. Asupra fondului cauzei

23. Curtea consideră, ținând cont de concluziile sale din paragrafele 18—20 de mai sus, că nu se impune să statueze asupra fondului acestui capăt de cerere (vezi, *mutatis mutandis* și, printre altele, *Laino împotriva Italiei* [MC], nr. 33.158/96 § 25, CEDO 1999-I, *Zanghi împotriva Italiei*, Hotărârea din 19 februarie 1991, seria A nr. 194-C, p. 47, § 23, și *Biserica Catolică de la Canee împotriva Greciei*, Hotărârea din 16 decembrie 1997, *Culegere* 1997-VIII, § 50).

III. Asupra aplicării art. 41 din Convenție

24. Conform art. 41 din Convenție,

„Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă”.

A. Prejudiciu

25. Reclamanta solicită restituirea apartamentului al cărui drept de proprietate i-a fost recunoscut prin Sentința definitivă din 12 decembrie 1997 sau, în caz contrar, cu titlu de daune materiale, acordarea unei sume reprezentând valoarea actuală a acestuia. În acest sens, ea furnizează un raport de expertiză tehnică imobiliară, conform căruia valoarea actuală a bunului se ridică la 141.684 euro. Ea nu solicită repararea prejudiciului moral.

26. Guvernul consideră că valoarea de piață a bunului aflat în litigiu este de 36.124 euro și prezintă un raport de expertiză în acest sens.

27. Curtea reamintește că a constatat încălcarea art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție din cauza vânzării de către stat a bunului reclamantei către terți de bună-credință, înainte de confirmarea definitivă în justiție a dreptului său de proprietate, combinată cu lipsa totală de despăgubire.

28. În circumstanțele speței, Curtea apreciază că restituirea bunului litigios, așa cum a fost dispus prin Sentința din 12 decembrie 1997, ar pune-o pe reclamantă pe cât posibil într-o situație echivalentă cu cea în care s-ar fi aflat dacă cerințele art. 1 din Protocolul nr. 1 nu ar fi fost încălcate.

29. Dacă statul pârât nu procedează la această restituire într-un termen de 3 luni de la data rămânării definitive a prezentei hotărâri, Curtea decide ca el să îi plătească reclamantei, cu titlu de daune materiale, o sumă care să corespundă valorii actuale a bunului.

30. Curtea observă diferența semnificativă dintre valoarea imobilului stabilită de cele două expertize prezentate de părți, diferență datorată în special estimărilor diferite în ceea ce

DIRECȚIA GENERALĂ
EDUCAȚIE ȘI ÎNVĂȚARE PE TOT PARCURSUL VIEȚII
DIRECȚIA GENERALĂ JURIDICĂ
DIRECȚIA AVIZARE ACTE ȘI CONTENCIOS

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
CERCETĂRII
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI

Nr. 30.64/1.21.02 2012

Aprob
Secretar de Stat,
Iulia Adriana Oana RADEA

Către

Inspectoratul Școlar Județean/Inspectoratul Școlar al Municipiului București
În atenția doamnei/domnului inspector școlar general/a inspectorului de religie

Referitor la clarificarea unor aspecte privind desfășurarea orelor de curs pentru elevii care aparțin cultului adventist de ziua a șaptea, vă comunicăm următoarele:

În conformitate cu *Declarația Internațională a Drepturilor Omului, Convenția privind Drepturile Copilului, Convenția împotriva Discriminării în Educație, Constituția României și Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare:*

- Părinții au libertatea de a asigura copiilor o educație morală și religioasă în conformitate cu propriile convingeri.
- Dreptul la libertatea de religie (inclusiv la libertatea de a avea o educație în acest sens) constituie un aspect pe care statul este dator să îl respecte, inclusiv în spațiul școlii publice.

Având în vedere cele de mai sus, vă precizăm că, în situații deosebite, când elevii care aparțin Cultului adventist de ziua a șaptea participă la slujbele religioase (în ziua de vineri după-amiaza), absențele vor fi motivate în catalogul clasei din care provin elevii, de către cadrele didactice de predare, în baza solicitări scrise a părintelui/tutorei legal instituite.

În unitățile de învățământ în care există elevi care aparțin cultului Adventist, care solicită să participe la slujbele religioase în ziua de vineri, se vor lua toate măsurile pentru a organiza pentru acești elevi un program școlar adecvat, care să permită participarea la cursuri și, totodată, să asigure respectarea convingerilor religioase ale elevilor.

Aceste aspecte vor fi avute în vedere la elaborarea orarului clasei, respectiv la motivarea absențelor elevilor menționați, la asigurarea posibilităților de a recupera ora/orele de vineri în alt interval orar, la alte clase etc.

DGEÎTPV
DIRECTOR GENERAL,
Liliana PREOTEASA

DIRECTOR,
Mihaela Tania Sandu

DAAC
DIRECTOR,
Eugenia Cristina POMAGĂ

INSPECTOR GENERAL,
Cătălin PÎSLĂRU

Str. General Berthelot nr. 28-30, Sector
1, 010168, București
Tel: +40 (0)21 405 62 21
Fax: +40 (0)21 313 55 47
www.edu.ro

LEGISLAȚIE UTILĂ

LEGEA nr. 489 din 28 decembrie 2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I: Dispoziții generale

Art. 1

(1) Statul român respectă și garantează dreptul fundamental la libertate de gândire, de conștiință și religioasă al oricărei persoane de pe teritoriul României, potrivit Constituției și tratatelor internaționale la care România este parte.

(2) Nimeni nu poate fi împiedicat sau constrâns să adopte o opinie ori să adere la o credință religioasă contrară convingerilor sale și nici nu poate fi supus vreunei discriminări, urmărit sau pus într-o situație de inferioritate pentru credința, apartenența ori neapartenența sa la o grupare, asociație religioasă sau un cult ori pentru exercitarea, în condițiile prevăzute de lege, a libertății religioase.

Art. 2

(1) Libertatea religioasă cuprinde dreptul oricărei persoane de a avea sau de a adopta o religie, de a și-o manifesta în mod individual sau colectiv, în public sau în particular, prin practicile și ritualurile specifice cultului, inclusiv prin educație religioasă, precum și libertatea de a-și păstra sau schimba credința religioasă.

(2) Libertatea de a-și manifesta credința religioasă nu poate face obiectul altor restrângeri decât al celor care sunt prevăzute de lege și constituie măsuri necesare într-o societate democratică pentru securitatea publică, protecția ordinii, a sănătății sau a moralei publice ori pentru protejarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Art. 3

(1) Părinții sau tutorii au dreptul exclusiv de a opta pentru educația religioasă a copiilor minori, conform propriilor convingeri.

(2) Religia copilului care a împlinit vârsta de 14 ani nu poate fi schimbată fără consimțământul acestuia; copilul care a împlinit vârsta de 16 ani are dreptul să își aleagă singur religia.

Art. 4

Orice persoană, cult, asociație religioasă sau grupare religioasă din România este liberă de a stabili și menține relații ecumenice și frățești cu alte persoane, culte sau grupări religioase și cu organizațiile intercreștine și interreligioase, la nivel național și internațional.

Art. 5

(1) Orice persoană are dreptul să își manifeste credința religioasă în mod colectiv, conform propriilor convingeri și prevederilor prezentei legi, atât în structuri religioase cu personalitate juridică, cât și în structuri fără personalitate juridică.

(2) Structurile religioase cu personalitate juridică reglementate de prezenta lege sunt cultele și asociațiile religioase, iar structurile fără personalitate juridică sunt grupările religioase.

(3) Comunitățile religioase își aleg în mod liber structura asociațională în care își manifestă credința religioasă: cult, asociație religioasă sau grup religios, în condițiile prezentei legi.

(4) În activitatea lor, cultele, asociațiile religioase și grupările religioase au obligația să respecte Constituția și legile țării și să nu aducă atingere securității publice, ordinii, sănătății și moralei publice, precum și drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Este interzisă prelucrarea datelor cu caracter personal legate de convingerile religioase sau de apartenența la culte, cu excepția desfășurării lucrărilor de recensământ național aprobat prin lege sau în situația în care persoana vizată și-a dat, în mod expres, consimțământul pentru aceasta.

(6) Este interzisă obligarea persoanelor să își menționeze religia, în orice relație cu autoritățile publice sau cu persoanele juridice de drept privat.

Art. 6

(1) Gruparea religioasă este forma de asociere fără personalitate juridică a unor persoane fizice care, fără nicio procedură prealabilă și în mod liber, adoptă, împărtășesc și practică o credință religioasă.

(2) Asociația religioasă este persoana juridică de drept privat, constituită în condițiile prezentei legi, formată din persoane fizice care adoptă, împărtășesc și practică aceeași credință religioasă.

(3) O asociație religioasă poate deveni cult în condițiile prezentei legi.

CAPITOLUL II: Cultele

SECȚIUNEA 1: Relațiile dintre stat și culte

Art. 7

(1) Statul român recunoaște cultelor rolul spiritual, educațional, social-caritabil, cultural și de parteneriat social, precum și statutul lor de factori ai păcii sociale.

(2) Statul român recunoaște rolul important al Bisericii Ortodoxe Române și al celorlalte biserici și culte recunoscute în istoria națională a României și în viața societății românești.

Art. 8

(1) Cultele recunoscute sunt persoane juridice de utilitate publică. Ele se organizează și funcționează în baza prevederilor constituționale și ale prezentei legi, în mod autonom, potrivit propriilor statute sau coduri canonice.

(2) De asemenea, sunt persoane juridice și părțile componente ale cultelor, așa cum sunt menționate în statutele sau codurile canonice proprii, dacă îndeplinesc cerințele prevăzute în acestea.

(3) Cultele funcționează cu respectarea prevederilor legale și în conformitate cu propriile statute sau coduri canonice, ale căror prevederi sunt aplicabile propriilor credincioși.

(4) Denumirea unui cult nu poate fi identică cu cea a altui cult recunoscut în România.

Art. 9

(1) În România nu există religie de stat; statul este neutru față de orice credință religioasă sau ideologie atee.

(2) Cultele sunt egale în fața legii și a autorităților publice. Statul, prin autoritățile sale, nu va promova și nu va favoriza acordarea de privilegii sau crearea de discriminări față de vreun cult.

(3) Autoritățile publice cooperează cu cultele în domeniile de interes comun și sprijină activitatea acestora.

(4) Statul român, prin autoritățile publice abilitate, sprijină activitatea spiritual-culturală și socială în străinătate a cultelor recunoscute în România.

(5) Autoritățile publice centrale pot încheia cu cultele recunoscute atât parteneriate în domeniile de interes comun, cât și acorduri pentru reglementarea unor aspecte specifice tradiției cultelor, care se supun aprobării prin lege.

Art. 10

(1) Cheltuielile pentru întreținerea cultelor și desfășurarea activităților lor se vor acoperi, în primul rând, din veniturile proprii ale cultelor, create și administrate în conformitate cu statutele lor.

(2) Cultele pot stabili contribuții din partea credincioșilor lor pentru susținerea activităților pe care le desfășoară.

(3) Statul promovează sprijinul acordat de cetățeni cultelor prin deduceri din impozitul pe venit și încurajează sponsorizările către culte, în condițiile legii.

(4) Statul sprijină, la cerere, prin contribuții, în raport cu numărul credincioșilor cetățeni români și cu nevoile reale de subzistență și activitate, salarizarea personalului clerical și neclerical aparținând cultelor recunoscute. Statul sprijină cu contribuții în quantum mai mare salarizarea personalului de cult al unităților de cult cu venituri reduse, în condițiile stabilite prin lege.

(5) Nimeni nu poate fi constrâns prin acte administrative sau prin alte metode să contribuie la cheltuielile unui cult religios.

(6) Cultele recunoscute pot beneficia, la cerere, de sprijin material din partea statului, pentru cheltuielile privind funcționarea unităților de cult, pentru reparații și construcții noi, în raport cu numărul credincioșilor, conform ultimului recensământ, și cu nevoile reale.

(7) Statul sprijină activitatea cultelor recunoscute și în calitate de furnizori de servicii sociale.

(8) Autoritățile publice asigură oricărei persoane, la cerere, dreptul de a fi consiliată potrivit propriilor convingeri religioase prin înlesnirea asistenței religioase.

Art. 11

Sprijinul statului constă și în acordarea de facilități fiscale, în condițiile legii.

Art. 12

Utilizarea fondurilor bănești primite de la bugetul de stat sau bugetele locale, precum și respectarea destinației bunurilor primite în proprietate sau folosință de la autoritățile publice locale ori centrale se supun controlului statului.

Art. 13

(1) Raporturile dintre culte, precum și cele dintre asociații și grupuri religioase se desfășoară pe baza înțelegerii și a respectului reciproc.

(2) În România sunt interzise orice forme, mijloace, acte sau acțiuni de defăimare și învrăjbire religioasă, precum și ofensa publică adusă simbolurilor religioase.

(3) Împiedicarea sau tulburarea libertății de exercitare a unei activități religioase, care se desfășoară potrivit legii, se pedepsește conform dispozițiilor legii penale.

Art. 14

(1) Fiecare cult trebuie să aibă un organism național de conducere sau de reprezentare.

(2) Unitățile de cult, inclusiv filialele lor fără personalitate juridică, se înființează și se organizează de către culte potrivit propriilor statute, regulamente și coduri canonice.

(3) Înființarea unității de cult trebuie să fie comunicată, spre evidență, Ministerului Culturii și Cultelor.

(4) Unitățile de cult nou-înființate ca persoane juridice pot solicita și primi sprijin financiar, în condițiile legii.

Art. 15

Sigiliile și ștampilele folosite de către un cult sau de către o unitate locală de cult trebuie să conțină și denumirea oficială sub care cultul a fost recunoscut ori inițialele acestuia.

Art. 16

(1) Cultele recunoscute pot folosi, în desfășurarea activităților lor, orice limbă consideră de cuviință. Evidența financiar-contabilă se va ține și în limba română.

(2) În relațiile oficiale cu autoritățile statului, cultele recunoscute folosesc limba română.

SECȚIUNEA 2: Recunoașterea calității de cult

Art. 17

(1) Calitatea de cult recunoscut de stat se dobândește prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Culturii și Cultelor, de către asociațiile religioase care, prin activitatea și numărul lor de membri, oferă garanții de durabilitate, stabilitate și interes public.

(2) Recunoașterea statutelor și a codurilor canonice se acordă în măsura în care acestea nu aduc atingere, prin conținutul lor, securității publice, ordinii,

sănătății și moralei publice sau drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Art. 18

Asociația religioasă care solicită recunoașterea calității de cult va formula o cerere în acest sens la Ministerul Culturii și Cultelor, însoțită de următoarea documentație:

a) dovada că este constituită legal și funcționează neîntrerupt pe teritoriul României ca asociație religioasă de cel puțin 12 ani;

b) listele originale cuprinzând adeziunile unui număr de membri cetățeni români cu domiciliul în România cel puțin egal cu 0,1% din populația României, conform ultimului recensământ;

c) mărturisirea de credință proprie și statutul de organizare și funcționare, care să cuprindă: denumirea cultului, structura sa de organizare centrală și locală, modul de conducere, administrare și control, organele de reprezentare, modul de înființare și desființare a unităților de cult, statutul personalului propriu, precum și prevederile specifice cultului respectiv.

Art. 19

(1) În termen de 60 de zile de la data depunerii cererii, Ministerul Culturii și Cultelor înaintează Guvernului documentația de recunoaștere a cultului, însoțită de avizul său consultativ, întocmit pe baza documentației depuse.

(2) Dacă documentația este incompletă sau statutele conțin prevederi contrare legii, acestea se restituie motivat spre completare sau modificare, iar termenul de soluționare se prelungește corespunzător.

Art. 20

(1) În termen de 60 de zile de la primirea avizului, Guvernul se pronunță asupra cererii, prin hotărâre de recunoaștere sau de respingere motivată.

(2) Hotărârea Guvernului se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și poate fi atacată în justiție, conform legii.

(3) În caz de respingere a cererii, asociația religioasă poate solicita reluarea procedurii de recunoaștere a calității de cult, numai dacă prezintă dovezi din care să rezulte că au încetat temeiurile care au dus la soluția de respingere.

(4) Drepturile și obligațiile aferente calității de cult recunoscut se pot exercita de la data intrării în vigoare a hotărârii Guvernului de recunoaștere a acestuia.

Art. 21

Guvernul, prin hotărâre, la propunerea Ministerului Culturii și Cultelor, poate retrage calitatea de cult recunoscut atunci când, prin activitatea sa, cultul aduce atingeri grave securității publice, ordinii, sănătății sau moralei publice ori drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Art. 22

(1) Modificarea și completarea statutelor de organizare și funcționare sau codurilor canonice ale cultelor se comunică, spre recunoaștere, Ministerului Culturii și Cultelor.

(2) Actele administrative emise în temeiul prevederilor prezentei secțiuni, precum și neemiterea acestora în termenele prevăzute pot fi atacate în justiție, în condițiile legii.

SECȚIUNEA 3: Personalul cultelor

Art. 23

(1) Cultele își aleg, numesc, angajează sau revocă personalul potrivit propriilor statute, coduri canonice sau reglementări.

(2) Personalul cultelor poate fi sancționat disciplinar pentru încălcarea principiilor doctrinare sau morale ale cultului, potrivit propriilor statute, coduri canonice sau reglementări.

(3) Personalul clerical și cel asimilat al cultelor recunoscute nu poate fi obligat să dezvăluie faptele încredințate sau de care a luat cunoștință în considerarea statutului lor.

(4) Exerțarea funcției de preot sau orice altă funcție care presupune exercitarea atribuțiilor de preot fără autorizația sau acordul expres dat de structurile religioase, cu sau fără personalitate juridică, se sancționează potrivit legii penale.

Art. 24

(1) Salariații și asigurații cultelor ale căror case de pensii sunt integrate în sistemul asigurărilor sociale de stat vor fi supuși prevederilor legislației privind asigurările sociale de stat.

(2) Salariații și asigurații cultelor care dispun de case de pensii sau fonduri de pensii proprii se supun regulamentelor adoptate de către organele de conducere ale cultelor, în conformitate cu statutele acestora și în acord cu principiile generale ale legislației privind asigurările sociale de stat.

Art. 25

Personalul clerical și cel asimilat, precum și personalul monahal aparținând cultelor recunoscute este scutit de îndeplinirea serviciului militar.

Art. 26

(1) Cultele pot avea organe proprii de judecată religioasă pentru problemele de disciplină internă, conform statutelor și reglementărilor proprii.

(2) Pentru problemele de disciplină internă sunt aplicabile în mod exclusiv prevederile statutare și canonice.

(3) Existența organelor proprii de judecată nu înlătură aplicarea legislației cu privire la contravenții și infracțiuni în sistemul jurisdicțional.

SECȚIUNEA 4: Patrimoniul cultelor

Art. 27

(1) Cultele recunoscute și unitățile lor de cult pot avea și dobândi, în proprietate sau în administrare, bunuri mobile și imobile, asupra cărora pot dispune în conformitate cu statutele proprii.

(2) Bunurile sacre, respectiv cele afectate direct și exclusiv cultului, stabilite conform statutelor proprii în conformitate cu tradiția și practicile fiecărui cult, dobândite cu titlu, sunt insesizabile și imprescriptibile și pot fi înstrăinate doar în condițiile statutare specifice fiecărui cult.

(3) Prevederile alin. (2) nu afectează redobândirea bunurilor sacre confiscate în mod abuziv de stat în perioada 1940-1989, precum și a celor preluate fără titlu.

Art. 28

(1) Unitățile locale ale cultelor pot avea și întreține, singure sau în asociere cu alte culte, cimitire confesionale pentru credincioșii lor. Cimitirele confesionale se administrează potrivit regulamentelor cultului deținător. Identitatea confesională a cimitirelor istorice este protejată de lege.

(2) În localitățile în care nu există cimitire comunale și unele culte nu au cimitire proprii, persoanele decedate care aparțineau cultelor respective pot fi înhumate potrivit ritului propriu, în cimitirele existente în funcțiune.

(3) Prevederile alin. (2) nu se aplică cimitirelor aparținând cultelor mozaic și musulman.

(4) Autoritățile administrației publice locale au obligația de a înființa cimitire comunale și orașenești în fiecare localitate.

(5) Cimitirele comunale sau orășenești se organizează astfel încât să aibă sectoare corespunzătoare pentru fiecare cult recunoscut, la cererea cultelor ce funcționează în localitatea respectivă.

Art. 29

(1) Cultele au dreptul exclusiv de a produce și valorifica obiectele și bunurile necesare activității de cult, în condițiile legii.

(2) Utilizarea operelor muzicale în activitatea cultelor recunoscute se face fără plata taxelor către organele de gestiune colectivă a drepturilor de autor.

Art. 30

Bunurile bisericești sau similare din străinătate, proprietate a statului român ori a cultelor din România, pot constitui obiectul unor acorduri bilaterale semnate de statul român, la solicitarea celor interesați.

Art. 31

(1) Bunurile care fac obiectul aporturilor de orice fel - contribuții, donații, succesiuni -, precum și orice alte bunuri intrate în mod legal în patrimoniul unui cult nu pot face obiectul revendicării lor ulterioare.

(2) Persoanele care părăsesc un cult recunoscut nu pot emite pretenții asupra patrimoniului cultului respectiv.

(3) Disputele patrimoniale dintre cultele recunoscute se soluționează pe cale amiabilă, iar, în caz contrar, potrivit dreptului comun.

(4) În cazul retragerii calității de cult recunoscut potrivit prevederilor prezentei legi sau al dizolvării, destinația patrimoniului este cea stabilită prin statutul acestuia.

SECȚIUNEA 5: Învățământul organizat de culte

Art. 32

(1) În învățământul de stat și particular, predarea religiei este asigurată prin lege cultelor recunoscute.

(2) Personalul didactic care predă religia în școlile de stat se numește cu acordul cultului pe care îl reprezintă, în condițiile legii.

(3) În cazul în care un cadru didactic săvârșește abateri grave de la doctrina sau morala cultului, cultul îi poate retrage acordul de a preda religia, fapt ce duce la desfacerea contractului individual de muncă.

(4) La cerere, în situația în care conducerea școlii nu poate asigura profesori de religie aparținând cultului din care fac parte elevii, aceștia pot face dovada studierii religiei proprii cu atestat din partea cultului căruia îi aparțin.

Art. 33

(1) Cultele au dreptul să înființeze și să administreze unități de învățământ pentru pregătirea personalului de cult, a profesorilor de religie, precum și a altor specialiști necesari activității religioase a fiecărui cult, în condițiile prevăzute de lege.

(2) Fiecare cult este liber să își stabilească forma, nivelul, numărul și planul de școlarizare pentru instituțiile de învățământ proprii, în condițiile prevăzute de lege.

Art. 34

(1) Cultele își elaborează planurile și programele de învățământ pentru învățământul teologic preuniversitar și programele pentru predarea religiei. Acestea se avizează de către Ministerul Culturii și Cultelor și se aprobă de către Ministerul Educației și Cercetării.

(2) Pentru învățământul superior, planurile și programele de învățământ se elaborează de instituțiile de învățământ, cu acordul cultului respectiv, și se aprobă de senatele universitare.

Art. 35

(1) Personalul didactic din unitățile de învățământ teologic integrate în învățământul de stat se recunoaște de către Ministerul Educației și Cercetării, în condițiile prevăzute de lege, cu acordul prealabil al organelor statutare ale cultelor religioase în cauză.

(2) Personalul didactic din unitățile de învățământ teologic neintegrate în învățământul de stat se numește de către organele statutare ale cultelor, în conformitate cu statutele acestora. Personalul didactic care predă religia în școli trebuie să îndeplinească prevederile Legii privind Statutul personalului didactic nr. 128/1997, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 36

(1) În centrele de plasament organizate de instituțiile publice, particulare sau aparținând cultelor, educația religioasă a copiilor se face conform apartenenței lor religioase.

(2) În centrele de plasament, indiferent de finanțator, educația religioasă a copiilor cărora nu li se cunoaște religia se face doar cu acordul persoanelor stabilite prin actele normative incidente în acest domeniu.

Art. 37

Salarizarea personalului didactic și administrativ din unitățile de învățământ teologic neintegrate în învățământul de stat se asigură de către culte. La cererea

cultelor, statul, prin Ministerul Culturii și Cultelor, poate asigura o contribuție la salariu, proporțional, în raport de numărul membrilor acestora.

Art. 38

Echivalarea și recunoașterea diplomelor și a certificatelor de studii teologice obținute în străinătate se fac în condițiile prevăzute de lege.

Art. 39

(1) Culetele recunoscute au dreptul de a înființa și administra forme de învățământ confesional de toate nivelurile, profilurile și specializările, în condițiile legii.

(2) Diplomele pentru absolvenții unităților și instituțiilor de învățământ particular, confesional, organizate de culetele religioase se eliberează potrivit legislației în vigoare.

(3) Statul va susține financiar învățământul confesional, în condițiile legii.

(4) Unitățile de învățământ confesional dispun de autonomie organizatorică și funcțională, potrivit statutelor și canoanelor lor, în concordanță cu prevederile legale ale sistemului național de învățământ.

(5) În învățământul confesional se pot înscrie elevi sau studenți, indiferent de religie sau confesiune, garantându-se libertatea educației religioase a acestora, corespunzătoare propriei religii sau confesiuni.

CAPITOLUL III: Asociațiile religioase

Art. 40

(1) Libertatea religioasă se poate exercita și în cadrul asociațiilor religioase, care sunt persoane juridice alcătuite din cel puțin 300 de persoane, cetățeni români sau rezidenți în România, care se asociază în vederea manifestării unei credințe religioase.

(2) Asociația religioasă dobândește personalitate juridică prin înscrierea în Registrul asociațiilor religioase, care se instituie la grefa judecătoriei în a cărei circumscripție teritorială își are sediul.

Art. 41

(1) Oricare dintre asociați, pe baza împuternicirii date de ceilalți, poate formula o cerere de înscriere a asociației în Registrul asociațiilor religioase.

(2) Cererea de înscriere va fi însoțită de următoarele documente:

a) actul constitutiv, în formă autentică, în care se vor arăta obligatoriu denumirea asociației religioase, care nu poate fi identică sau asemănătoare cu

cea a unui cult sau a altei asociații religioase recunoscute, datele de identificare și semnăturile asociaților, sediul, patrimoniul inițial, de cel puțin două salarii brute pe economie, alcătuit din aportul în natură sau în bani al asociaților, precum și primele organe de conducere;

b) mărturisirea de credință proprie și statutul asociației religioase, care trebuie să cuprindă: structura sa de organizare centrală și locală, modul de conducere, administrare și control, modul de înființare și desființare a unităților locale, drepturile și obligațiile membrilor, principalele activități pe care asociația religioasă înțelege să le desfășoare în vederea atingerii scopurilor sale spirituale, alte prevederi specifice asociației religioase respective;

c) actele doveditoare ale sediului și patrimoniului inițial;

d) avizul consultativ al Ministerului Culturii și Cultelor;

e) dovada privind disponibilitatea denumirii, eliberată de Ministerul Justiției.

Art. 42

(1) În termen de 3 zile de la depunerea cererii de înscriere și a documentelor prevăzute la art. 41 alin. (2), judecătorul desemnat de președintele instanței verifică legalitatea acestora și dispune, prin încheiere, înscrierea asociației în Registrul asociațiilor religioase.

(2) Odată cu efectuarea înscrierii, încheierea prin care s-a dispus înscrierea se comunică, din oficiu, organului financiar local în a cărui rază teritorială se află sediul asociației religioase, pentru evidența fiscală, cu menționarea numărului de înscriere în Registrul asociațiilor religioase.

Art. 43

Asociațiile religioase pot înființa filiale cu personalitate juridică, în conformitate cu statutele lor, potrivit procedurii prevăzute la art. 41 și 42.

Art. 44

(1) Asociațiile religioase beneficiază de facilități fiscale legate de activitatea lor religioasă, în conformitate cu Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Asociațiilor religioase li se aplică în mod corespunzător și prevederile art. 10 alin. (2) și ale art. 15, 16 și 28.

Art. 45

Dizolvarea asociației religioase se pronunță de instanța competentă atunci când, prin activitatea sa, asociația religioasă aduce atingeri grave securității publice, ordinii, sănătății sau moralei publice, drepturilor și libertăților funda-

mentale ale omului ori când asociația religioasă urmărește alt scop decât cel pentru care s-a constituit.

Art. 46

Prevederile prezentului capitol se completează cu dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005.

Art. 47

(1) Asociațiile existente, constituite în conformitate cu reglementările legale privind asociațiile și fundațiile, care au ca obiect de activitate principal exercitarea unei credințe religioase și care doresc să dobândească statutul de asociație religioasă vor depune la judecătoria unde sunt înregistrate o cerere de transformare a asociației și de radiere a ei din Registrul asociațiilor și fundațiilor și de înregistrare în Registrul asociațiilor religioase ținut de grefa aceleiași judecătorii, însoțită de documentația prevăzută la art. 41.

(2) Cererea va fi semnată de organele statutare de conducere ale asociației, arătându-se expres dorința transformării asociației inițiale în asociație religioasă.

(3) Judecătorul-delegat se va pronunța atât asupra transformării asociației, cât și asupra înregistrării asociației religioase, stabilind și perioada în care asociația a avut ca obiect de activitate exercitarea unei credințe religioase.

(4) Perioada stabilită de instanță va fi luată în considerare și se va adăuga perioadei de funcționare a asociației religioase, în vederea dobândirii calității de cult recunoscut.

Art. 48

(1) În toate cererile și acțiunile în justiție privitoare la dobândirea sau pierderea calității de asociație religioasă, judecata se face cu prezența procurorului și cu citarea reprezentantului Ministerului Culturii și Cultelor.

(2) Încheierile sau hotărârile pronunțate de către instanță în cauzele privitoare la asociațiile religioase pot fi atacate cu recurs, în termen de 15 zile de la pronunțare, la tribunal.

CAPITOLUL IV: Dispoziții tranzitorii și finale**Art. 49**

(1) La data intrării în vigoare a prezentei legi, în România funcționează 18 culte recunoscute, conform anexei care face parte integrantă din prezenta lege.

(2) În termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, cultele din România prevăzute în anexă vor prezenta statutele și codurile canonice Ministerului Culturii și Cultelor, pentru recunoașterea lor.

(3) Recunoașterea se realizează prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Culturii și Cultelor, și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Dispozițiile art. 17 alin. (2) se aplică în mod corespunzător.

Art. 50

(1) Orice modificare sau completare a prezentei legi se realizează cu consultarea prealabilă a cultelor recunoscute și cu respectarea normelor legale privind transparența decizională.

(2) Reprezentanții cultelor religioase au dreptul de a participa ca invitați la dezbaterile în Parlament și în comisiile acestuia a proiectelor de acte normative privitoare la viața religioasă, la activitatea cultelor, de educație și de învățământ confesional, de asistență socială și de patrimoniu național privind cultele.

Art. 51

La data intrării în vigoare a prezentei legi, Decretul nr. 177/1948 pentru regimul general al cultelor religioase, publicat în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 178 din 4 august 1948, cu modificările și completările ulterioare, precum și orice alte dispoziții contrare se abrogă.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

BOGDAN OLTEANU

PREȘEDINTELE SENATULUI,

DORU IOAN TĂRĂCILĂ

ANEXĂ: LISTA cultelor recunoscute în România

Nr. crt.	Denumirea cultului
1.	BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ
2.	EPISCOPIA ORTODOXĂ SÂRBĂ DE TIMIȘOARA
3.	BISERICA ROMANO-CATOLICĂ
4.	BISERICA ROMÂNĂ UNITĂ CU ROMA, GRECO-CATOLICĂ
5.	ARHIEPISCOPIA BISERICII ARMENE
6.	BISERICA CREȘTINĂ RUSĂ DE RIT VECHI DIN ROMÂNIA

7. BISERICA REFORMATĂ DIN ROMÂNIA
8. BISERICA EVANGHELICĂ CA. DIN ROMÂNIA
9. BISERICA EVANGHELICĂ LUTHERANĂ DIN ROMÂNIA
10. BISERICA UNITARIANĂ DIN TRANSILVANIA
11. UNIUNEA BISERICILOR CREȘTINE BAPTISTE DIN ROMÂNIA
12. BISERICA CREȘTINĂ DUPĂ EVANGHELIE DIN ROMÂNIA - UNIUNEA BISERICILOR CREȘTINE DUPĂ EVANGHELIE DIN ROMÂNIA
13. BISERICA EVANGHELICĂ ROMÂNĂ
14. UNIUNEA PENTICOSTALĂ - BISERICA LUI DUMNEZEU APOSTOLICĂ DIN ROMÂNIA
15. BISERICA CREȘTINĂ ADVENTISTĂ DE ZIUA A ȘAPTEA DIN ROMÂNIA
16. FEDERAȚIA COMUNITĂȚILOR EVREIEȘTI DIN ROMÂNIA
17. CULTUL MUSULMAN
18. ORGANIZAȚIA RELIGIOASĂ MARTORII LUI IEHOVA

Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 11 din data de 8 ianuarie 2007

ORDONANȚA nr. 137 – din 31 august 2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare*) – Republicare

CAPITOLUL I: Principii și definiții

Art. 1

(1) În România, stat de drept, democratic și social, demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane reprezintă valori supreme și sunt garantate de lege.

(2) Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi:

a) dreptul la un tratament egal în fața instanțelor judecătorești și a oricărui alt organ jurisdicțional;

b) dreptul la securitatea persoanei și la obținerea protecției statului împotriva violențelor sau maltratărilor din partea oricărui individ, grup sau instituție;

c) drepturile politice, și anume drepturile electorale, dreptul de a participa la viața publică și de a avea acces la funcții și demnități publice;

d) drepturile civile, în special:

(i) dreptul la libera circulație și la alegerea reședinței;

(ii) dreptul de a părăsi țara și de a se întoarce în țară;

(iii) dreptul de a obține și de a renunța la cetățenia română;

(iv) dreptul de a se căsători și de a-și alege partenerul;

(v) dreptul de proprietate;

(vi) dreptul la moștenire;

(vii) dreptul la libertatea de gândire, conștiință și religie;

(viii) dreptul la libertatea de opinie și de exprimare;

(ix) dreptul la libertatea de întrunire și de asociere;

(x) dreptul de petiționare;

e) drepturile economice, sociale și culturale, în special:

(i) dreptul la muncă, la libera alegere a ocupației, la condiții de muncă echitabile și satisfăcătoare, la protecția împotriva șomajului, la un salariu egal pentru muncă egală, la o remunerație echitabilă și satisfăcătoare;

(ii) dreptul de a înființa sindicate și de a se afilia unor sindicate;

(iii) dreptul la locuință;

(iv) dreptul la sănătate, la îngrijire medicală, la securitate socială și la servicii sociale;

(v) dreptul la educație și la pregătire profesională;

(vi) dreptul de a lua parte, în condiții de egalitate, la activități culturale și sportive;

f) dreptul de acces la toate locurile și serviciile destinate folosinței publice.

(3) Exercițarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile.

(4) Orice persoană fizică sau juridică are obligația să respecte principiile enunțate la alin. (2).

*) Curtea Constituțională admite excepția de neconstituționalitate și constată că prevederile art. 1 sunt neconstituționale, în măsura în care din acestea se desprinde înțelesul că instanțele judecătorești au competența să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative.

(la data 03-iul-2008 Art. 1 din capitolul I atacat de (excepție admisă) Actul din Decizia 819/2008)

*) Curtea Constituțională admite excepția de neconstituționalitate și constată că prevederile art. 1 sunt neconstituționale, în măsura în care din acestea se desprinde înțelesul că instanțele judecătorești au competența să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt

discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative.

(la data 03-iul-2008 Art. 1 din capitolul I atacat de (excepție admisă) Actul din Decizia 818/2008)

Art. 2

(1) Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

*) S-a admis excepția de neconstituționalitate a acestor dispoziții în măsura în care din acestea se desprinde înțelesul că instanțele judecătorești au competența să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative.

(la data 23-dec-2008 Art. 2, alin. (1) din capitolul I atacat de (excepție admisă) Actul din Decizia 1325/2008)

(2) Dispoziția de a discrimina persoanele pe oricare dintre temeiurile prevăzute la alin. (1) este considerată discriminare în înțelesul prezentei ordonanțe.

*) S-a admis excepția de neconstituționalitate a acestor dispoziții în măsura în care din acestea se desprinde înțelesul că instanțele judecătorești au competența să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative.

(la data 23-dec-2008 Art. 2, alin. (2) din capitolul I atacat de (excepție admisă) Actul din Decizia 1325/2008)

(3) Sunt discriminatorii, potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), față de alte persoane, în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare.

(la data 03-iul-2008 Art. 2, alin. (3) din capitolul I a fost atacat de (excepție admisă) Decizia 820/2008)

(la data 03-iul-2008 Art. 2, alin. (3) din capitolul I a fost atacat de (excepție admisă) Decizia 821/2008)

*) Curtea Constituțională admite excepția de neconstituționalitate și constată că prevederile art. 2 alin. (3) sunt neconstituționale, în măsura în care din acestea se desprinde înțelesul că instanțele judecătorești au competența să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative.

(la data 03-iul-2008 Art. 2, alin. (3) din capitolul I atacat de (excepție admisă) Actul din Decizia 819/2008)

*) Curtea Constituțională admite excepția de neconstituționalitate și constată că prevederile art. 2 alin. (3) sunt neconstituționale, în măsura în care din acestea se desprinde înțelesul că instanțele judecătorești au competența să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative.

(la data 03-iul-2008 Art. 2, alin. (3) din capitolul I atacat de (excepție admisă) Actul din Decizia 818/2008)

(4) Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale.

*) S-a admis excepția de neconstituționalitate a acestor dispoziții în măsura în care din acestea se desprinde înțelesul că instanțele judecătorești au competența să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative.

(la data 23-dec-2008 Art. 2, alin. (4) din capitolul I atacat de (excepție admisă) Actul din Decizia 1325/2008)

(5) Constituie hărțuire și se sancționează contravențional orice comportament pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv.

*) S-a admis excepția de neconstituționalitate a acestor dispoziții în măsura în care din acestea se desprinde înțelesul că instanțele judecătorești au competența să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative.

(la data 23-dec-2008 Art. 2, alin. (5) din capitolul I atacat de (excepție admisă) Actul din Decizia 1325/2008)

(6) Orice deosebire, excludere, restricție sau preferință bazată pe două sau mai multe criterii prevăzute la alin. (1) constituie circumstanță agravantă la stabilirea răspunderii contravenționale dacă una sau mai multe dintre componentele acesteia nu intră sub incidența legii penale.

*) S-a admis excepția de neconstituționalitate a acestor dispoziții în măsura în care din acestea se desprinde înțelesul că instanțele judecătorești au competența să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative.

(la data 23-dec-2008 Art. 2, alin. (6) din capitolul I atacat de (excepție admisă) Actul din Decizia 1325/2008)

(7) Constituie victimizare și se sancționează contravențional conform prezentei ordonanțe orice tratament advers, venit ca reacție la o plângere sau acțiune în justiție cu privire la încălcarea principiului tratamentului egal și ai nediscriminării.

*) S-a admis excepția de neconstituționalitate a acestor dispoziții în măsura în care din acestea se desprinde înțelesul că instanțele judecătorești au competența să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative.

(la data 23-dec-2008 Art. 2, alin. (7) din capitolul I atacat de (excepție admisă) Actul din Decizia 1325/2008)

(8) Prevederile prezentei ordonanțe nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație.

*) S-a admis excepția de neconstituționalitate a acestor dispoziții în măsura în care din acestea se desprinde înțelesul că instanțele judecătorești au competența să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative.

(la data 23-dec-2008 Art. 2, alin. (8) din capitolul I atacat de (excepție admisă) Actul din Decizia 1325/2008)

(9) Măsurile luate de autoritățile publice sau de persoanele juridice de drept privat în favoarea unei persoane, unui grup de persoane sau a unei comunități, vizând asigurarea dezvoltării lor firești și realizarea efectivă a egalității de șanse a acestora în raport cu celelalte persoane, grupuri de persoane sau comunități, precum și măsurile pozitive ce vizează protecția grupurilor defavorizate nu constituie discriminare în sensul prezentei ordonanțe.

**) S-a admis excepția de neconstituționalitate a acestor dispoziții în măsura în care din acestea se desprinde înțelesul că instanțele judecătorești au competența să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative.*

(la data 23-dec-2008 Art. 2, alin. (9) din capitolul I atacat de (excepție admisă) Actul din Decizia 1325/2008)

(10) În înțelesul prezentei ordonanțe, eliminarea tuturor formelor de discriminare se realizează prin:

a) prevenirea oricăror fapte de discriminare, prin instituirea unor măsuri speciale, inclusiv a unor acțiuni afirmative, în vederea protecției persoanelor defavorizate care nu se bucură de egalitatea șanselor;

b) mediere prin soluționarea pe cale amiabilă a conflictelor apărute în urma săvârșirii unor acte/fapte de discriminare;

c) sancționarea comportamentului discriminatoriu prevăzut în dispozițiile alin. (1)-(7).

**) S-a admis excepția de neconstituționalitate a acestor dispoziții în măsura în care din acestea se desprinde înțelesul că instanțele judecătorești au competența să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative.*

(la data 23-dec-2008 Art. 2, alin. (10) din capitolul I atacat de (excepție admisă) Actul din Decizia 1325/2008)

(11) Comportamentul discriminatoriu prevăzut la alin. (1)-(7) atrage răspunderea civilă, contravențională sau penală, după caz, în condițiile legii.

**) S-a admis excepția de neconstituționalitate a acestor dispoziții în măsura în care din acestea se desprinde înțelesul că instanțele judecătorești au competența să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative.*

(la data 23-dec-2008 Art. 2, alin. (11) din capitolul I atacat de (excepție admisă) Actul din Decizia 1325/2008)

Art. 3

Dispozițiile prezentei ordonanțe se aplică tuturor persoanelor fizice sau juridice, publice sau private, precum și instituțiilor publice cu atribuții în ceea ce privește:

- a)** condițiile de încadrare în muncă, criteriile și condițiile de recrutare, selectare și promovare, accesul la toate formele și nivelurile de orientare, formare și perfecționare profesională;
- b)** protecția și securitatea socială;
- c)** serviciile publice sau alte servicii, accesul la bunuri și facilități;
- d)** sistemul educațional;
- e)** asigurarea libertății de circulație;
- f)** asigurarea liniștii și ordinii publice;
- g)** alte domenii ale vieții sociale.

Art. 4

În înțelesul prezentei ordonanțe, categorie defavorizată este acea categorie de persoane care fie se află pe o poziție de inegalitate în raport cu majoritatea cetățenilor datorită diferențelor identitare față de majoritate, fie se confruntă cu un comportament de respingere și marginalizare.

CAPITOLUL II: Dispoziții speciale

SECȚIUNEA I: Egalitatea în activitatea economică și în materie de angajare și profesie

Art. 5

Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, condiționarea participării la o activitate economică a unei persoane ori a alegerii sau exercitării libere a unei profesii de apartenența sa la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială, respectiv de convingerile, de sexul sau orientarea sexuală, de vârsta sau de apartenența sa la o categorie defavorizată.

Art. 6

Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, discriminarea unei persoane pentru motivul că aparține unei anumite rase, naționalități, etnii, religii, categorii sociale sau unei categorii defavorizate, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acesteia, într-un raport de

muncă și protecție socială, cu excepția cazurilor prevăzute de lege, manifestată în următoarele domenii:

- a)** încheierea, suspendarea, modificarea sau încetarea raportului de muncă;
- b)** stabilirea și modificarea atribuțiilor de serviciu, locului de muncă sau a salariului;
- c)** acordarea altor drepturi sociale decât cele reprezentând salariul;
- d)** formarea, perfecționarea, reconversia și promovarea profesională;
- e)** aplicarea măsurilor disciplinare;
- f)** dreptul de aderare la sindicat și accesul la facilitățile acordate de acesta;
- g)** orice alte condiții de prestare a muncii, potrivit legislației în vigoare.

Art. 7

(1) Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, refuzul unei persoane fizice sau juridice de a angaja în muncă o persoană pentru motivul că aceasta aparține unei anumite rase, naționalități, etnii, religii, categorii sociale sau unei categorii defavorizate ori din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acesteia, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

(2) Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, condiționarea ocupării unui post prin anunț sau concurs, lansat de angajator ori de reprezentantul acestuia, de apartenența la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, de vârstă, de sexul sau orientarea sexuală, respectiv de convingerile candidaților, cu excepția situației prevăzute la art. 2 alin. (9).

(3) Persoanele fizice și juridice cu atribuții în medierea și repartizarea în muncă vor aplica un tratament egal tuturor celor aflați în căutarea unui loc de muncă, vor asigura tuturor persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă accesul liber și egal la consultarea cererii și ofertei de pe piața muncii, la consultanța cu privire la posibilitățile de ocupare a unui loc de muncă și de obținere a unei calificări și vor refuza sprijinirea cererilor discriminatorii ale angajaților. Angajatorii vor asigura confidențialitatea datelor privitoare la rasa, naționalitatea, etnia, religia, sexul, orientarea sexuală sau a altor date cu caracter privat care privesc persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă.

Art. 8

Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, discriminarea angajaților de către angajatori, în raport cu prestațiile sociale acordate, din cauza apartenenței angajaților la o anumită rasă, naționalitate, origine etnică, religie,

categorie socială sau la o categorie defavorizată ori pe baza vârstei, sexului, orientării sexuale sau convingerilor promovate de ei.

Art. 9

Prevederile art. 5-8 nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului angajatorului de a refuza angajarea unei persoane care nu corespunde cerințelor ocupaționale în domeniul respectiv, atât timp cât refuzul nu constituie un act de discriminare în sensul prezentei ordonanțe, iar aceste măsuri sunt justificate obiectiv de un scop legitim și metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare.

SECȚIUNEA II: Accesul la serviciile publice administrative și juridice, de sănătate, la alte servicii, bunuri și facilități**Art. 10**

Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză prin:

- a)** refuzarea acordării serviciilor publice administrative și juridice;
- b)** refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile de sănătate publică - alegerea medicului de familie, asistență medicală, asigurările de sănătate, serviciile de urgență sau alte servicii de sănătate;
- c)** refuzul de a vinde sau de a închiria un teren sau imobil cu destinație de locuință, cu excepția situației în care această restrângere este justificată obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare;
- d)** refuzul de a acorda un credit bancar sau de a încheia orice alt tip de contract, cu excepția situației în care această restrângere este justificată obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare;
- e)** refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile oferite de teatre, cinematografe, biblioteci, muzee și expoziții, cu excepția situației în care această restrângere este justificată obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare;
- f)** refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile oferite de magazine, hoteluri, restaurante, baruri, discoteci sau de orice alți prestatori de servicii, indiferent dacă sunt în proprietate privată ori publică, cu

excepția situației în care această restrângere este justificată obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare;

g) refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile oferite de companiile de transport în comun - prin avion, vapor, tren, metrou, autobuz, troleibuz, tramvai, taxi sau prin alte mijloace -, cu excepția situației în care această restrângere este justificată obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare;

h) refuzarea acordării pentru o persoană sau un grup de persoane a unor drepturi sau facilități.

SECȚIUNEA III: Accesul la educație

Art. 11

(1) Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la sistemul de educație de stat sau privat, la orice formă, grad și nivel, din cauza apartenenței acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică tuturor fazelor sau etapelor din sistemul educațional, inclusiv la admiterea sau la înscrierea în unitățile ori instituțiile de învățământ și la evaluarea ori examinarea cunoștințelor.

(3) Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, solicitarea unor declarații doveditoare ale apartenenței acelei persoane sau acelui grup la o anumită etnie, care să condiționeze accesul unei persoane sau unui grup de persoane la educație în limba maternă. Excepție face situația în care în învățământul liceal și universitar candidații concurează pe locuri special acordate pentru o anumită minoritate și se impune dovedirea, printr-un act din partea unei organizații legal constituite a minorității respective, a apartenenței la această minoritate.

(4) Prevederile alin. (1)-(3) nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului unității ori instituției de învățământ de a refuza înscrierea sau admiterea unei persoane ale cărei cunoștințe ori rezultate anterioare nu corespund standardelor sau condițiilor de înscriere cerute pentru accesul în instituția respectivă, atât timp cât refuzul nu este determinat de apartenența persoanei în cauză la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acesteia.

(5) Prevederile alin. (1) și (2) nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului unității ori instituției de învățământ pentru pregătirea personalului de cult de a refuza înscrierea unei persoane al cărei statut confesional nu corespunde condițiilor stabilite pentru accesul în instituția respectivă.

(6) Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, orice îngrădiri pe criterii de apartenență la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată în procesul de înființare și de acreditare a instituțiilor de învățământ înființate în cadrul legislativ în vigoare.

SECȚIUNEA IV: Libertatea de circulație, dreptul la libera alegere a domiciliului și accesul în locurile publice

Art. 12

(1) Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, orice acțiuni constând în amenințări, constrângeri, folosirea forței sau orice alte mijloace de asimilare, strămutare sau colonizare de persoane, în scopul modificării compoziției etnice, rasiale sau sociale a unei zone a țării sau a unei localități.

(2) Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, orice comportament constând în determinarea părăsirii domiciliului, în deportare sau în îngreunarea condițiilor de viață și de trai cu scopul de a se ajunge la renunțarea la domiciliul tradițional al unei persoane sau al unui grup de persoane aparținând unei anumite rase, naționalități, etniei sau religii, respectiv al unei comunități, fără acordul acestora. Constituie o încălcare a prevederilor prezentei ordonanțe atât obligarea unui grup de persoane aflate în minoritate de a părăsi localitatea, aria sau zonele în care locuiește, cât și obligarea unui grup de persoane aparținând majorității de a se stabili în localități, arii sau zone locuite de o populație aparținând minorităților naționale.

Art. 13

(1) Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, orice comportament care are ca scop mutarea sau alungarea unei persoane sau unui grup de persoane dintr-un cartier sau dintr-un imobil din cauza apartenenței acestuia la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză.

(2) Prevederea alin. (1) nu poate fi interpretată în sensul restrângerii dreptului autorităților de punere în aplicare a planurilor de sistematizare și amenajare a teritoriului, atât timp cât mutarea se face în condițiile legii, iar măsura luată nu

este determinată de apartenența persoanei sau a grupului de persoane în cauză la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acestora.

Art. 14

Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, interzicerea accesului unei persoane sau al unui grup de persoane în locurile publice din cauza apartenenței acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la oricare altă categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză.

SECȚIUNEA V: Dreptul la demnitatea personală**Art. 15**

Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.

SECȚIUNEA VI: Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării**Art. 16**

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, denumit în continuare Consiliul, este autoritatea de stat în domeniul discriminării, autonomă, cu personalitate juridică, aflată sub control parlamentar și totodată garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării, în conformitate cu legislația internă în vigoare și cu documentele internaționale la care România este parte.

Art. 17

În exercitarea atribuțiilor sale, Consiliul își desfășoară activitatea în mod independent, fără ca aceasta să fie îngăduită sau influențată de către alte instituții ori autorități publice.

Art. 18

(1) Consiliul este responsabil cu aplicarea și controlul respectării prevederilor prezentei legi în domeniul său de activitate, precum și în ceea ce privește

armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative care contravin principiului nediscriminării.

(2) Consiliul elaborează și aplică politici publice în materia nediscriminării. În acest sens, Consiliul va consulta autoritățile publice, organizațiile neguvernamentale, sindicatele și alte entități legale care urmăresc protecția drepturilor omului sau care au un interes legitim în combaterea discriminării.

Art. 19

(1) În vederea combaterii faptelor de discriminare, Consiliul își exercită atribuțiile în următoarele domenii:

- a)** prevenirea faptelor de discriminare;
- b)** medierea faptelor de discriminare;
- c)** investigarea, constatarea și sancționarea faptelor de discriminare;
- d)** monitorizarea cazurilor de discriminare;
- e)** acordarea de asistență de specialitate victimelor discriminării.

(2) Consiliul își exercită competențele la sesizarea unei persoane fizice sau juridice ori din oficiu.

(3) Sesizările având ca obiect măsurile legislative adoptate în contextul stabilirii politicii de salarizare a personalului din sistemul bugetar nu intră în competența de soluționare a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

Art. 20

(1) Persoana care se consideră discriminată poate sesiza Consiliul în termen de un an de la data săvârșirii faptei sau de la data la care putea să ia cunoștință de săvârșirea ei.

(2) Consiliul soluționează sesizarea prin hotărâre a Colegiului director prevăzut la art. 23 alin. (1).

(3) Prin cererea introdusă potrivit alin. (1), persoana care se consideră discriminată are dreptul să solicite înlăturarea consecințelor faptelor discriminatorii și restabilirea situației anterioare discriminării.

*) Curtea Constituțională admite excepția de neconstituționalitate și constată că dispozițiile art. 20 alin. (3) sunt neconstituționale, în măsura în care sunt interpretate în sensul că acordă Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării competența ca, în cadrul activității sale jurisdicționale, să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative.

(la data 14-apr-2008 Art. 20, alin. (3) din capitolul II, secțiunea VI atacat de (excepție admisă) Actul din Decizia 997/2008)

(4) Colegiul director al Consiliului dispune măsurile specifice constatării existenței discriminării, cu citarea obligatorie a părților. Citarea se poate face prin orice mijloc care asigură confirmarea primirii. Neprezentarea părților nu împiedică soluționarea sesizării.

(5) Acțiunea de investigare întreprinsă de Colegiul director se desfășoară la sediul instituției sau în alt loc stabilit de acesta.

(6) Persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare. În fața Colegiului director se poate invoca orice mijloc de probă, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice.

(7) Hotărârea Colegiului director de soluționare a unei sesizări se adoptă în termen de 90 de zile de la data sesizării și cuprinde: numele membrilor Colegiului director care au emis hotărârea, numele, domiciliul sau reședința părților, obiectul sesizării și susținerile părților, descrierea faptei de discriminare, motivele de fapt și de drept care au stat la baza hotărârii Colegiului director, modalitatea de plată a amenzii, dacă este cazul, calea de atac și termenul în care aceasta se poate exercita.

(8) Hotărârea se comunică părților în termen de 15 zile de la adoptare și produce efecte de la data comunicării.

(9) Hotărârea Colegiului director poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit legii.

(10) Hotărârile emise potrivit prevederilor alin. (2) și care nu sunt atacate în termenul de 15 zile constituie de drept titlu executoriu.

Art. 21

Prevederile art. 20 se aplică în mod corespunzător în cazul în care Consiliul investighează din oficiu fapte sau acte de discriminare.

Art. 22

(1) Consiliul este condus de un președinte cu rang de secretar de stat, ales de membrii Colegiului director din rândul acestora, pentru un mandat de 5 ani. Președintele este ordonator principal de credite. Președintele este ajutat în activitatea sa de un vicepreședinte, ales de Colegiul director dintre membrii acestuia, pentru un mandat de 2 ani și jumătate.

(2) Raportul anual de activitate al Consiliului se dezbate și se aprobă de Parlament. Raportul de activitate se depune la birourile permanente ale Camerei Deputaților și Senatului până la data de 15 aprilie a anului următor.

Art. 23

(1) Colegiul director al Consiliului este organ colegial, deliberativ și decizional, responsabil pentru îndeplinirea atribuțiilor prevăzute de lege.

(2) Colegiul director este compus din 9 membri cu rang de secretar de stat, propuși și numiți, în ședință comună, de cele două Camere ale Parlamentului.

(3) Poate fi numit membru al Colegiului director orice cetățean român care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

- a) are capacitate deplină de exercițiu;
- b) are studii superioare absolvite cu diplomă de licență;
- c) nu are antecedente penale și se bucură de o bună reputație;
- d) are o activitate recunoscută în domeniul apărării drepturilor omului și combaterii discriminării;
- e) nu a fost agent sau colaborator al poliției politice comuniste;
- f) nu a colaborat cu organele de securitate și nu a aparținut acestora.

(4) La numirea membrilor Colegiului director se va urmări ca minimum două treimi dintre aceștia să fie licențiați în științe juridice.

(5) Membrii Colegiului director pot fi revocați sau eliberați din funcție numai în următoarele cazuri:

- a) demisie;
- b) expirarea duratei mandatului;
- c) incapacitate de muncă, potrivit legii;
- d) dacă au fost condamnați definitiv pentru o faptă prevăzută de legea penală;
- e) dacă nu mai îndeplinesc condițiile prevăzute la alin. (3);
- f) la propunerea fundamentală a cel puțin două treimi din numărul acestora.

(6) În situația în care împotriva unui membru al Colegiului director se pune în mișcare acțiunea penală, acesta se consideră suspendat de drept din funcție până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești. Dacă prin hotărâre se constată nevinovăția persoanei în cauză, suspendarea ei din funcție încetează, este repusă în toate drepturile avute anterior suspendării și i se achită drepturile bănești de care a fost lipsită.

(7) În situația prevăzută la alin. (5) lit. d) calitatea de membru al Colegiului director încetează de drept la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare.

Art. 24

(1) Propunerile nominale pentru Colegiul director se înaintează birourilor permanente ale Camerei Deputaților și Senatului în cel mult 30 de zile de la data la care mandatele au devenit vacante. Propunerile vor fi însoțite de: curriculum

vitae, cazier judiciar și declarații pe propria răspundere ale candidaților, din care să reiasă că nu se încadrează în prevederile art. 23 alin. (3) lit. e) și f).

(2) Birourile permanente ale celor două Camere ale Parlamentului publică pe paginile lor de internet candidaturile depuse și înaintează propunerile comisiilor permanente de specialitate, în vederea audierii candidaților în ședință comună. În termen de 15 zile de la publicarea candidaturilor se pot depune la comisiile permanente de specialitate obiecțiuni în scris, argumentate, cu privire la candidaturile depuse.

(3) În urma audierii candidaților, comisiile permanente de specialitate întocmesc un aviz comun pe care îl prezintă în ședință comună a Camerei Deputaților și Senatului.

(4) Candidaturile se aprobă cu votul majorității deputaților și senatorilor prezenți.

Art. 25

(1) Membrii Colegiului director al Consiliului sunt garanți ai interesului public.

(2) Durata mandatului membrilor Colegiului director este de 5 ani, iar numirea acestora se face eșalonat, în funcție de expirarea mandatelor.

(3) În cazul în care un loc în Colegiul director devine vacant înainte expirării mandatului, acesta va fi ocupat de o altă persoană numită, conform procedurii reglementate de prezenta ordonanță, pentru restul de mandat rămas vacant.

(4) Activitatea depusă de membrii Colegiului director pe perioada exercitării mandatului se consideră vechime în specialitate.

(5) În soluționarea cazurilor de discriminare, membrii Colegiului director au calitatea de agent constatatator care aplică sancțiunile pentru contravențiunile stabilite prin prezenta ordonanță. Aceștia își pot delega calitatea de agent constatatator persoanelor din aparatul de lucru al Consiliului.

(6) La solicitarea președintelui, membrii Colegiului director licențiați în științe juridice pot reprezenta Consiliul în instanțele de judecată în cauzele ce privesc fapte de discriminare.

CAPITOLUL III: Dispoziții procedurale și sancțiuni

Art. 26

(1) Contravențiunile prevăzute la art. 2 alin. (5) și (7), art. 5-8, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, art. 13 alin. (1), art. 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 400 lei la 4.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 600 lei la 8.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.

(2) Sancțiunile se aplică și persoanelor juridice.

(3) La cererea agenților constatatori, reprezentanții legali ai autorităților și instituțiilor publice și ai agenților economici supuși controlului, precum și persoanele fizice au obligația, în condițiile legii:

a) să pună la dispoziție orice act care ar putea ajuta la clarificarea obiectivului controlului;

b) să dea informații și explicații verbale și în scris, după caz, în legătură cu problemele care formează obiectul controlului;

c) să elibereze copiile documentelor solicitate;

d) să asigure sprijinul și condițiile necesare bunei desfășurări a controlului și să-și dea concursul pentru clarificarea constatărilor.

(4) Nerespectarea obligațiilor prevăzute la alin. (3) constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 200 lei la 1.000 lei.

Art. 27

(1) Persoana care se consideră discriminată poate formula, în fața instanței de judecată, o cerere pentru acordarea de despăgubiri și restabilirea situației anterioare discriminării sau anularea situației create prin discriminare, potrivit dreptului comun. Cererea este scutită de taxă judiciară de timbru și nu este condiționată de sesizarea Consiliului.

(la data 03-iul-2008 Art. 27, alin. (1) din capitolul III a fost atacat de (excepție admisă) Decizia 820/2008)

(la data 03-iul-2008 Art. 27, alin. (1) din capitolul III a fost atacat de (excepție admisă) Decizia 821/2008)

*) Curtea Constituțională admite excepția de neconstituționalitate și constată că prevederile art. 27 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, sunt neconstituționale, în măsura în care din acestea se desprinde înțelesul că instanțele judecătorești au competența să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative.

(la data 03-iul-2008 Art. 27, alin. (1) din capitolul III atacat de (excepție admisă) Actul din Decizia 819/2008)

*) Curtea Constituțională admite excepția de neconstituționalitate și constată că prevederile art. 27 alin. (1) sunt neconstituționale, în măsura în care din acestea se desprinde înțelesul că instanțele judecătorești au competența să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că

sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative.

(la data 03-iul-2008 Art. 27, alin. (1) din capitolul III atacat de (excepție admisă) Actul din Decizia 818/2008)

(2) Termenul pentru introducerea cererii este de 3 ani și curge de la data săvârșirii faptei sau de la data la care persoana interesată putea să ia cunoștință de săvârșirea ei.

*) S-a admis excepția de neconstituționalitate a acestor dispoziții în măsura în care din acestea se desprinde înțelesul că instanțele judecătorești au competența să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative.

(la data 23-dec-2008 Art. 27, alin. (2) din capitolul III atacat de (excepție admisă) Actul din Decizia 1325/2008)

(3) Judecarea cauzei are loc cu citarea obligatorie a Consiliului.

*) S-a admis excepția de neconstituționalitate a acestor dispoziții în măsura în care din acestea se desprinde înțelesul că instanțele judecătorești au competența să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative.

(la data 23-dec-2008 Art. 27, alin. (3) din capitolul III atacat de (excepție admisă) Actul din Decizia 1325/2008)

(4) Persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare. În fața instanței se poate invoca orice mijloc de probă, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice.

*) S-a admis excepția de neconstituționalitate a acestor dispoziții în măsura în care din acestea se desprinde înțelesul că instanțele judecătorești au competența să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative.

(la data 23-dec-2008 Art. 27, alin. (4) din capitolul III atacat de (excepție admisă) Actul din Decizia 1325/2008)

(5) La cerere, instanța poate dispune retragerea sau suspendarea de către autoritățile emitente a autorizației de funcționare a persoanelor juridice care, printr-o acțiune discriminatorie, cauzează un prejudiciu semnificativ sau care,

deși cauzează un prejudiciu redus, încalcă în mod repetat prevederile prezentei ordonanțe.

*) S-a admis excepția de neconstituționalitate a acestor dispoziții în măsura în care din acestea se desprinde înțelesul că instanțele judecătorești au competența să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative.

(la data 23-dec-2008 Art. 27, alin. (5) din capitolul III atacat de (excepție admisă) Actul din Decizia 1325/2008)

(6) Hotărârea pronunțată de instanța de judecată se comunică Consiliului.

*) S-a admis excepția de neconstituționalitate a acestor dispoziții în măsura în care din acestea se desprinde înțelesul că instanțele judecătorești au competența să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative.

(la data 23-dec-2008 Art. 27, alin. (6) din capitolul III atacat de (excepție admisă) Actul din Decizia 1325/2008)

Art. 28

(1) Organizațiile neguvernamentale care au ca scop protecția drepturilor omului sau care au interes legitim în combaterea discriminării au calitate procesuală activă în cazul în care discriminarea se manifestă în domeniul lor de activitate și aduce atingere unei comunități sau unui grup de persoane.

(2) Organizațiile prevăzute la alin. (1) au calitate procesuală activă și în cazul în care discriminarea aduce atingere unei persoane fizice, la cererea acesteia din urmă.

CAPITOLUL IV: Dispoziții finale

Art. 29

(1) Structura organizatorică și celelalte atribuții de funcționare ale Consiliului și ale Colegiului director vor fi reglementate prin ordin al președintelui Consiliului.

(2) În vederea exercitării atribuțiilor sale, Consiliul își constituie structuri teritoriale de control și de monitorizare.

Art. 30

(1) Bugetul Consiliului face parte integrantă din bugetul de stat. Proiectul de buget se întocmește de Consiliu, cu avizul Ministerului Finanțelor Publice.

(2) Salarizarea funcționarilor publici și a personalului încadrat cu contract individual de muncă din cadrul Consiliului se face la nivelul corespunzător

celorlalte autorități publice autonome aflate sub controlul Parlamentului, potrivit anexei nr. I la Ordonanța Guvernului nr. 2/2006 privind reglementarea drepturilor salariale și a altor drepturi ale funcționarilor publici pentru anul 2006, respectiv anexei nr. I la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2000 privind sistemul de stabilire a salariilor de bază pentru personalul contractual din sectorul bugetar, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Pentru păstrarea confidențialității în legătură cu faptele, informațiile sau documentele de care ia cunoștință în exercitarea funcției, personalul din aparatul Consiliului primește lunar un spor de confidențialitate de 15%, calculat la salariul de bază brut. Categoriile de personal care beneficiază de acest spor se stabilesc prin ordin al președintelui Consiliului.

Art. 31

Prezenta ordonanță intră în vigoare în termen de 60 de zile de la data publicării ei în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 32

La data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe se abrogă orice alte dispoziții contrare.

NOTĂ:

1. Reproducem mai jos prevederile art. II și III, precum și mențiunea referitoare la transpunerea normelor comunitare în dreptul intern din Legea nr. 324/2006 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 626 din 20 iulie 2006:

Art. II

Colegiul director se completează potrivit procedurii prevăzute în prezenta lege. Președintele Consiliului rămâne în funcție până la încheierea mandatului.

Art. III

(1) În termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Consiliul va elabora Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor.

(2) În termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Consiliul va elabora Strategia națională de implementare a măsurilor de prevenire și combatere a discriminării.

(3) Documentele prevăzute la alin. (1) și (2) se adoptă de Colegiul director, se aprobă prin ordin al președintelui Consiliului și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.”

“Prezenta lege transpune prevederile Directivei Consiliului 2000/43/CE privind aplicarea principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de origine rasială sau etnică, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L180 din 19 iulie 2000, și prevederile Directivei Consiliului 2000/78/CE de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament, în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L303 din 2 decembrie 2000.”

*) Republicată în temeiul art. IV din Legea nr. 324/2006 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 626 din 20 iulie 2006, dându-se textelor o nouă numerotare.

Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 431 din 2 septembrie 2000 și a fost aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 48/2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 31 ianuarie 2002.

Ulterior adoptării și aprobării prin lege, Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 a mai fost modificată și completată prin;

- Ordonanța Guvernului nr. 77/2003 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 619 din 30 august 2003, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 27/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 216 din 11 martie 2004;

- Legea nr. 324/2003 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 626 din 20 iulie 2006.

Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 99 din data de 8 februarie 2007

EXTRAS din LEGEA nr. 1 din 5 ianuarie 2011 a educației naționale

TITLUL I: Dispoziții generale

Art. 1

Prezenta lege asigură cadrul pentru exercitarea sub autoritatea statului român a dreptului fundamental la învățătură pe tot parcursul vieții. Legea reglementează structura, funcțiile, organizarea și funcționarea sistemului național de învățământ de stat, particular și confesional.

Art. 2

(1) Legea are ca viziune promovarea unui învățământ orientat pe valori, creativitate, capacități cognitive, capacități volitive și capacități acționale, cunoștințe fundamentale și cunoștințe, competențe și abilități de utilitate directă, în profesie și în societate.

(2) Misiunea asumată de lege este de formare, prin educație, a infrastructurii mentale a societății românești, în acord cu noile cerințe, derivate din statutul României de țară membră a Uniunii Europene și din funcționarea în contextul globalizării, și de generare sustenabilă a unei resurse umane naționale înalt competitive, capabilă să funcționeze eficient în societatea actuală și viitoare.

(3) Idealul educațional al școlii românești constă în dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane, în formarea personalității autonome și în asumarea unui sistem de valori care sunt necesare pentru împlinirea și dezvoltarea personală, pentru dezvoltarea spiritului antreprenorial, pentru participarea cetățenească activă în societate, pentru incluziune socială și pentru angajare pe piața muncii.

(4) Statul asigură cetățenilor României drepturi egale de acces la toate nivelurile și formele de învățământ preuniversitar și superior, precum și la învățarea pe tot parcursul vieții, fără nicio formă de discriminare.

(5) Aceleași drepturi se asigură și cetățenilor celorlalte state membre ale Uniunii Europene, ai statelor aparținând Spațiului Economic European și ai Confederației Elvețiene.

(6) Drepturile prevăzute la alin. (4) sunt recunoscute în mod egal minorilor care solicită sau au dobândit o formă de protecție în România, minorilor străini și minorilor apatrizi a căror ședere pe teritoriul României este oficial recunoscută conform legii.

(7) În România învățământul constituie prioritate națională.

Art. 3

Principiile care guvernează învățământul preuniversitar și superior, precum și învățarea pe tot parcursul vieții din România sunt:

a) principiul echității - în baza căruia accesul la învățare se realizează fără discriminare;

b) principiul calității - în baza căruia activitățile de învățământ se raportează la standarde de referință și la bune practici naționale și internaționale;

c) principiul relevanței - în baza căruia educația răspunde nevoilor de dezvoltare personală și social-economice;

d) principiul eficienței - în baza căruia se urmărește obținerea de rezultate educaționale maxime, prin gestionarea resurselor existente;

e) principiul descentralizării - în baza căruia deciziile principale se iau de către actorii implicați direct în proces;

f) principiul răspunderii publice - în baza căruia unitățile și instituțiile de învățământ răspund public de performanțele lor;

g) principiul garantării identității culturale a tuturor cetățenilor români și dialogului intercultural;

h) principiul asumării, promovării și păstrării identității naționale și a valorilor culturale ale poporului român;

i) principiul recunoașterii și garantării drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale, dreptul la păstrarea, la dezvoltarea și la exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase;

j) principiul asigurării egalității de șanse;

k) principiul autonomiei universitare;

l) principiul libertății academice;

m) principiul transparenței - concretizat în asigurarea vizibilității totale a deciziei și a rezultatelor, prin comunicarea periodică și adecvată a acestora;

n) principiul libertății de gândire și al independenței față de ideologii, dogme religioase și doctrine politice;

o) principiul incluziunii sociale;

p) principiul centrării educației pe beneficiarii acesteia;

q) principiul participării și responsabilității părinților;

r) principiul promovării educației pentru sănătate, inclusiv prin educația fizică și prin practicarea activităților sportive;

s) principiul organizării învățământului confesional potrivit cerințelor specifice fiecărui cult recunoscut;

t) principiul fundamentării deciziilor pe dialog și consultare;

u) principiul respectării dreptului la opinie al elevului/studentului ca beneficiar direct al sistemului de învățământ.

Art. 4

Educația și formarea profesională a copiilor, a tinerilor și a adulților au ca finalitate principală formarea competențelor, înțelese ca ansamblu multifuncțional și transferabil de cunoștințe, deprinderi/abilități și aptitudini, necesare pentru:

a) împlinirea și dezvoltarea personală, prin realizarea propriilor obiective în viață, conform intereselor și aspirațiilor fiecăruia și dorinței de a învăța pe tot parcursul vieții;

b) integrarea socială și participarea cetățenească activă în societate;

c) ocuparea unui loc de muncă și participarea la funcționarea și dezvoltarea unei economii durabile;

d) formarea unei concepții de viață, bazate pe valorile umaniste și științifice, pe cultura națională și universală și pe stimularea dialogului intercultural;

e) educarea în spiritul demnității, toleranței și respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului;

f) cultivarea sensibilității față de problematica umană, față de valorile moral-civice și a respectului pentru natură și mediul înconjurător natural, social și cultural.

Art. 5

(1) În domeniul educației și al formării profesionale prin sistemul național de învățământ, dispozițiile prezentei legi prevalează asupra oricăror prevederi din alte acte normative. În caz de conflict între acestea se aplică dispozițiile prezentei legi.

(2) Orice modificare sau completare a prezentei legi intră în vigoare începând cu prima zi a anului școlar, respectiv universitar următor celui în care a fost adoptată prin lege.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (2), dispozițiile prezentei legi care vizează evaluările naționale de la finalul învățământului gimnazial sau liceal se aplică începând cu promoția aflată în primul an al învățământului gimnazial, respectiv liceal, la data intrării în vigoare a modificării sau a completării.

Art. 6

(1) În România sunt valabile numai diplomele recunoscute de statul român, conform legislației în vigoare.

(2) Regimul actelor de studii emise de unitățile și de instituțiile de învățământ se stabilește prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

(3) Conținutul și formatul actelor de studii sunt stabilite prin hotărâre a Guvernului, inițiată de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

Art. 7

(1) În unitățile, în instituțiile de învățământ și în toate spațiile destinate educației și formării profesionale sunt interzise activitățile care încalcă normele de moralitate și orice activități care pot pune în pericol sănătatea și integritatea fizică sau psihică a copiilor și a tinerilor, respectiv a personalului didactic, didactic auxiliar și nedidactic, precum și activitățile de natură politică și prozelitismul religios.

(2) Privatizarea unităților și a instituțiilor de învățământ de stat este interzisă.

Art. 8

Pentru finanțarea educației naționale se alocă anual din bugetul de stat și din bugetele autorităților publice locale minimum 6% din produsul intern brut al anului respectiv. Suplimentar, unitățile și instituțiile de învățământ pot obține și utiliza autonom venituri proprii. Pentru activitatea de cercetare științifică se alocă anual, de la bugetul de stat, minimum 1% din produsul intern brut al anului respectiv.

Art. 9

(1) Principiile finanțării învățământului preuniversitar sunt următoarele:

- a)** transparența fundamentării și alocării fondurilor;
- b)** echitatea distribuirii fondurilor destinate unui învățământ de calitate;
- c)** adecvarea volumului de resurse în funcție de obiectivele urmărite;
- d)** predictibilitatea, prin utilizarea unor mecanisme financiare coerente și stabile;
- e)** eficiența utilizării resurselor.

(2) Statul asigură finanțarea de bază pentru toți preșcolarii și pentru toți elevii din învățământul general obligatoriu de stat, particular și confesional acreditat. De asemenea, statul asigură finanțarea de bază pentru învățământul profesional și liceal acreditat, de stat, particular și confesional, precum și pentru cel postliceal de stat. Finanțarea se face în baza și în limitele costului standard per elev sau per preșcolar, după metodologia elaborată de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

**) Prevederile art. 9 alin. (2) se prorogă până la data de 31 decembrie 2013.*

(3) Învățământul de stat este gratuit. Pentru unele activități, niveluri, cicluri și programe de studii se pot percepe taxe, în condițiile stabilite de prezenta lege.

(4) Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, prin organismul specializat, stabilește anual costul standard per preșcolar/elev, cost care stă la baza finanțării de bază. De suma aferentă beneficiază toți preșcolarii și elevii din învățământul preuniversitar de stat, precum și preșcolarii și elevii din învățământul general obligatoriu, profesional și liceal, particular și confesional, care studiază în unități de învățământ acreditate și evaluate periodic, conform legislației în vigoare.

(5) Finanțarea de bază a învățământului preuniversitar se face după principiul “resursa financiară urmează elevul”, în baza căruia alocația bugetară aferentă unui elev sau unui preșcolar se transferă la unitatea de învățământ la care acesta învață, cu respectarea prevederilor alin. (2)-(4).

(6) Învățământul poate să fie finanțat și direct de către operatori economici, precum și de alte persoane fizice sau juridice, în condițiile legii.

(7) Învățământul poate fi susținut prin burse, credite de studii, taxe, donații, sponsorizări, surse proprii și alte surse legale.

Art. 10

(1) În România, învățământul este serviciu de interes public și se desfășoară, în condițiile prezentei legi, în limba română, precum și în limbile minorităților naționale și în limbi de circulație internațională.

(2) În fiecare localitate se organizează și funcționează unități de învățământ sau formațiuni de studiu cu limba de predare română și/sau, după caz, cu predarea în limbile minorităților naționale ori se asigură școlarizarea fiecărui elev în limba sa maternă în cea mai apropiată localitate în care este posibil.

(3) Învățarea în școală a limbii române, ca limbă oficială de stat, este obligatorie pentru toți cetățenii români. Planurile de învățământ trebuie să cuprindă numărul de ore necesar și suficient învățării limbii române. Autoritățile administrației publice asigură condițiile materiale și resursele umane care să permită însușirea limbii române.

(4) În sistemul național de învățământ, documentele școlare și universitare oficiale, nominalizate prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului, se întocmesc numai în limba română. Celelalte înscrisuri școlare și universitare pot fi redactate în limba de predare.

(5) Unitățile și instituțiile de învățământ pot efectua și emite, la cerere, contra cost, traduceri oficiale ale documentelor și ale altor înscrisuri școlare și universitare proprii, cu respectarea prevederilor legale.

Art. 11

(1) Guvernul sprijină învățământul în limba română în țările în care trăiesc români, cu respectarea legislației statului respectiv.

(2) Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, în colaborare cu Ministerul Afacerilor Externe, prin Institutul Limbii Române, poate organiza unități de învățământ cu predare în limba română pe lângă oficiile diplomatice și instituțiile culturale ale României în străinătate, poate susține lectorate în universități din străinătate, precum și cursuri de limbă, cultură și civilizație românească.

Art. 12

(1) Statul susține antepreșcolarii, preșcolarii, elevii și studenții cu probleme și nevoi sociale, precum și pe aceia cu cerințe educaționale speciale.

(2) Statul acordă burse sociale de studii elevilor și studenților proveniți din familii defavorizate, precum și celor instituționalizați, în condițiile legii.

(3) Statul acordă premii, burse, locuri în tabere și alte asemenea stimulente elevilor și studenților cu performanțe școlare și universitare, precum și cu rezultate remarcabile în educația și formarea lor profesională sau în activități culturale și sportive.

(4) Elevii și studenții care beneficiază de burse sociale de studii pot primi și burse pentru performanțe școlare și universitare.

(5) Statul și alți factori interesați susțin financiar activitățile de performanță, de nivel național și internațional, ale elevilor și studenților.

(6) Statul garantează dreptul la educație al tuturor persoanelor cu cerințe educaționale speciale. Învățământul special și special integrat sunt parte componentă a sistemului naționalele învățământ preuniversitar.

(7) Învățământul special și special integrat reprezintă o formă de instruire școlară diferențiată, adaptată, precum și o formă de asistență educațională, socială și medicală complexă, destinată persoanelor cu cerințe educaționale speciale.

(8) Elevii care în localitatea de domiciliu nu au posibilitatea de a învăța într-o unitate de învățământ vor fi sprijiniți prin decontarea cheltuielilor de transport la cea mai apropiată unitate de învățământ sau vor primi cazare și masă gratuite în internatele școlare, cu excepția celor înscriși în învățământul postliceal.

Art. 13

(1) Învățarea pe tot parcursul vieții este un drept garantat de lege.

(2) Învățarea pe tot parcursul vieții include totalitatea activităților de învățare realizate de fiecare persoană, începând cu educația timpurie, în scopul dobândirii

de cunoștințe, formării de deprinderi/abilități și dezvoltării de aptitudini semnificative din perspectivă personală, civică, socială și/sau ocupațională.

Art. 14

(1) Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului proiectează, fundamentează și aplică strategiile naționale în domeniul educației, cu consultarea asociațiilor reprezentative ale profesorilor, structurilor asociative reprezentative ale părinților, Consiliului Național al Rectorilor, structurilor asociative ale universităților și școlilor de stat, particulare și confesionale, Consiliului Minorităților Naționale, sindicatelor reprezentative din învățământ, asociațiilor reprezentative ale elevilor, asociațiilor reprezentative ale studenților, autorităților administrației publice, mediului de afaceri și organizațiilor neguvernamentale finanțatoare care susțin programe educative/federații ale furnizorilor de servicii sociale.

(2) Statul încurajează dezvoltarea parteneriatului public-privat.

Art. 15

(1) Cultele recunoscute oficial de stat pot solicita Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului organizarea unui învățământ teologic specific în cadrul învățământului de stat în universitățile de stat existente, ca facultăți cu dublă subordonare, destinat pregătirii personalului de cult și activității social-misionare a cultelor, numai pentru absolvenții învățământului liceal, proporțional cu ponderea numerică a fiecărui cult în configurația religioasă a țării, potrivit recensământului oficial. Înființarea, organizarea și funcționarea acestui învățământ se realizează potrivit legii.

(2) Cultele recunoscute de stat au dreptul de a organiza învățământ confesional prin înființarea și administrarea propriilor unități și instituții de învățământ particular, conform prevederilor prezentei legi.

Învățământul pentru copiii și tinerii capabili de performanțe înalte**Art. 57**

(1) Statul sprijină copiii și tinerii capabili de performanțe înalte atât în unități de învățământ, cât și în centre de excelență. Centrele de excelență sunt înființate prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

(2) Coordonarea acțiunilor prevăzute la alin. (1) este asigurată de Centrul Național de Instruire Diferențiată, înființat prin hotărâre a Guvernului, inițiată de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(3) Resursele umane, curriculare, informaționale, materiale și financiare pentru susținerea copiilor și a tinerilor capabili de performanțe înalte se asigură de unitățile de învățământ și de inspectoratele școlare, conform normelor metodologice elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(4) Pentru sprijinirea copiilor și a tinerilor capabili de performanțe înalte, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului organizează olimpiade și concursuri, tabere de profil, simpozioane și alte activități specifice și acordă burse și alte forme de sprijin material.

(5) Copiii și tinerii capabili de performanțe înalte beneficiază, indiferent de vârstă, de programe educative care le respectă particularitățile de învățare și de orientare a performanței. Aceste programe sunt de aprofundare a învățării, de grupare pe abilități, de îmbogățire a curriculumului cu noi domenii, de mentorat și transfer de competență, de accelerare a promovării conform ritmului individual de învățare.

Învățământul particular și confesional

Art. 60

(1) Învățământul particular și confesional se organizează conform principiului nonprofit în unități de învățământ preuniversitar, la toate nivelurile și formele, conform legislației în vigoare.

(2) Criteriile, standardele și indicatorii de performanță pe care trebuie să le îndeplinească unitățile de învățământ preuniversitar particular și confesional sunt identice cu cele pe care trebuie să le îndeplinească unitățile de învățământ de stat.

(3) Unitățile particulare de învățământ sunt unități libere, deschise, autonome atât din punct de vedere organizatoric, cât și economico-financiar, având drept fundament proprietatea privată, garantată de Constituție.

(4) Autorizarea de funcționare provizorie, acreditarea și evaluarea periodică a unităților de învățământ preuniversitar particular și confesional sunt realizate de către Agenția Română de Asigurare a Calității în învățământul Preuniversitar, conform legislației în vigoare.

(5) Unitățile de învățământ preuniversitar particular și confesional acreditate sunt sprijinite de stat, condițiile fiind stabilite prin hotărâre a Guvernului.

(6) Statul sprijină și coordonează învățământul particular și confesional, în condițiile legii, respectând în întregime drepturile acestuia.

(7) Directorii unităților de învățământ particular sunt numiți de conducerea persoanei juridice fondatoare, cu respectarea criteriilor de competență. Actul de numire se aduce la cunoștința inspectoratului școlar pe raza căruia își desfășoară activitatea unitatea respectivă.

CAPITOLUL V: Evaluarea rezultatelor învățării

SECȚIUNEA 1: Dispoziții generale privind evaluarea

Art. 71

(1) Scopul evaluării este acela de a orienta și de a optimiza învățarea.

(2) Toate evaluările se realizează pe baza standardelor naționale de evaluare pentru fiecare disciplină, domeniu de studiu, respectiv modul de pregătire.

(3) Rezultatele evaluării se exprimă, după caz, prin calificative, în învățământul primar, respectiv prin note de la 1 la 10, în învățământul secundar și în învățământul terțiar nonuniversitar, sau prin punctaje, în mod similar testelor internaționale.

(4) Controlul utilizării și al respectării standardelor naționale de evaluare de către cadrele didactice se realizează prin inspecția școlară.

(5) Notarea elevilor fără utilizarea și respectarea standardelor naționale și a metodologiilor de evaluare constituie abatere disciplinară și se sancționează conform prevederilor prezentei legi.

Art. 72

(1) Evaluarea se centrează pe competențe, oferă feed-back real elevilor și stă la baza planurilor individuale de învățare. În acest scop se va crea o bancă de instrumente de evaluare unică, având funcție orientativă, pentru a-i ajuta pe profesori în notarea la clasă.

(2) Un elev cu deficiențe de învățare beneficiază, în mod obligatoriu, de educație remedială.

Art. 73

(1) Portofoliul educațional cuprinde totalitatea diplomelor, a certificatelor sau a altor înscrisuri obținute în urma evaluării competențelor dobândite sau a participării la activități de învățare, în diferite contexte, precum și produse sau rezultate ale acestor activități, în contexte de învățare formale, nonformale și informale.

(2) Portofoliul educațional este elementul central al evaluării învățării. Utilizarea lui debutează începând cu clasa pregătitoare și reprezintă cartea de identitate educațională a elevului.

SECȚIUNEA 2: Structura și caracteristicile evaluărilor

Art. 74

(1) La finalul clasei pregătitoare, cadrul didactic responsabil întocmește, în baza unei metodologii elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, un raport de evaluare a dezvoltării fizice, socioemoționale, cognitive, a limbajului și a comunicării, precum și a dezvoltării capacităților și atitudinilor de învățare.

(2) La finalul clasei a II-a, fiecare școală, în baza unei metodologii elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, organizează și realizează evaluarea competențelor fundamentale: scris-citit și matematică. Rezultatele evaluărilor sunt folosite pentru elaborarea planurilor individualizate de învățare ale elevilor. Rezultatele evaluării și planurile individualizate se comunică părinților elevilor și constituie documente din portofoliul educațional al elevului.

(3) La finalul clasei a IV-a, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului realizează, prin eșantionare, o evaluare la nivel național a competențelor fundamentale dobândite în ciclul primar, după modelul testărilor internaționale, pentru diagnoza sistemului de învățământ la nivel primar.

(4) La finalul clasei a VI-a, toate școlile, în baza unei metodologii elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, organizează și realizează evaluarea elevilor prin două probe transdisciplinare: limbă și comunicare, matematică și științe. Proba de limbă și comunicare va cuprinde limba română și limba modernă I, iar pentru elevii din clasele cu predare în limbile minorităților naționale, și limba maternă. Rezultatele evaluărilor sunt utilizate pentru elaborarea planurilor individualizate de învățare ale elevilor și pentru preorientarea școlară către un anumit tip de liceu. Rezultatele evaluării și planurile individualizate de învățare se comunică părinților elevilor și sunt trecute în portofoliul educațional al elevului.

(5) La finalul clasei a IX-a, în baza unei metodologii elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, se realizează o evaluare națională obligatorie a tuturor elevilor. Rezultatele evaluării se exprimă printr-un punctaj, similar testelor internaționale. Evaluarea se realizează prin următoarele probe:

a) o probă scrisă la limba și literatura română;

- b)** o probă scrisă la limba maternă;
- c)** o probă scrisă transdisciplinară la matematică și științe;
- d)** o probă scrisă la o limbă de circulație internațională;
- e)** o probă practică de utilizare a calculatorului, susținută în timpul anului;
- f)** o probă orală transdisciplinară de evaluare a competențelor civice și sociale, susținută în timpul anului.

(6) Rezultatele evaluării naționale se înscriu în portofoliul educațional al elevului.

Art. 75

(1) Absolvenții învățământului gimnazial dobândesc diploma de absolvire, parte a portofoliului educațional, și foaia matricolă, parte a portofoliului educațional.

(2) Continuarea studiilor din învățământul gimnazial în învățământul liceal este asigurată pe baza unui proces de consiliere și de orientare școlară și profesională. Numărul de locuri alocate clasei a X-a este cel puțin egal cu cel al absolvenților clasei a IX-a.

Art. 76

(1) După absolvirea gimnaziului, elevii urmează liceul sau școala profesională.

(2) Admiterea la liceu sau la școală profesională se realizează după următoarea procedură:

a) în cazul în care numărul de candidați nu depășește numărul locurilor oferite de unitatea de învățământ, admiterea se va realiza pe baza portofoliului educațional al elevului;

b) în cazul în care numărul de candidați este mai mare decât numărul locurilor oferite de unitatea de învățământ, admiterea se face luând în calcul în proporție de 70% portofoliul educațional al elevului, media de absolvire a învățământului obligatoriu, precum și media la probele de la evaluarea națională de la sfârșitul clasei a IX-a și în proporție de 30% nota obținută la proba de admitere stabilită de unitatea de învățământ.

(3) În cazul mediilor egale, diferențierea se face pe baza portofoliului educațional al elevului.

(4) Metodologia-cadru de organizare și desfășurare a admiterii în clasa a X-a este elaborată de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și este dată publicității, pentru fiecare generație, cel mai târziu la începutul clasei a VIII-a. Unitățile de învățământ au obligația de a anunța public disciplina sau disciplinele la care se susține proba de admitere, programele, procedurile de

organizare a acestora, precum și modul de utilizare a portofoliului educațional, până, cel mai târziu, la începutul clasei a VIII-a. Proba suplimentară de admitere se va susține la cel mult două discipline.

Art. 77

(1) Absolvenții învățământului liceal primesc diploma de absolvire și foaia matricolă, parte a portofoliului educațional, care atestă finalizarea studiilor liceale și care conferă dreptul de acces, în condițiile legii, în învățământul postliceal, precum și dreptul de susținere a examenului de bacalaureat.

(2) Elevii care au promovat clasa a XII-a/a XIII-a vor susține examenul național de bacalaureat.

(3) Absolvenții învățământului liceal care susțin și promovează examenul național de bacalaureat dobândesc și diplomă de bacalaureat, care le dă dreptul de acces în învățământul superior, în condițiile legii.

(4) Examenul național de bacalaureat constă în susținerea următoarelor probe:

- proba A de evaluare a competențelor lingvistice de comunicare orală în limba română;

- proba B de evaluare a competențelor lingvistice de comunicare orală în limba maternă, pentru elevii care au urmat studiile liceale într-o limbă a minorităților naționale;

- proba C de evaluare a competenței lingvistice la două limbi de circulație internațională studiate pe parcursul învățământului liceal. Rezultatul evaluării se exprimă prin nivelul de competență corespunzător Cadrului european comun de referință pentru limbi. Elevii care promovează, pe parcursul învățământului preuniversitar, examene cu recunoaștere internațională pentru certificarea competențelor lingvistice în limbi străine au dreptul la recunoașterea și echivalarea rezultatelor obținute la aceste examene, la cerere și conform unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului;

- proba D de evaluare a competențelor digitale. Rezultatul evaluării se exprimă prin nivelul de competență, în raport cu standardele europene recunoscute în domeniu. Elevii care promovează, pe parcursul învățământului preuniversitar, examene cu recunoaștere europeană pentru certificarea competențelor digitale au dreptul la recunoașterea și la echivalarea rezultatelor obținute la aceste examene, la cerere și conform unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului;

- proba E scrisă de evaluare a competențelor formate pe durata învățământului liceal, după cum urmează:

a) probă scrisă la Limba și literatura română - probă comună pentru elevii de la toate filierele, profilurile și specializările;

b) probă scrisă la Limba și literatura maternă - probă comună pentru elevii de la toate filierele, profilurile și specializările, care au urmat studiile liceale într-o limbă a minorităților naționale;

c) două probe scrise, diferențiate după cum urmează:

1. pentru profilul real din filiera teoretică:

(i) matematică;

(ii) probă transdisciplinară din științe: fizică, chimie, biologie;

2. pentru profilul umanist din filiera teoretică:

(i) o limbă de circulație internațională;

(ii) probă transdisciplinară din geografie, istorie, științe socioumane;

3. pentru filiera tehnologică:

(i) probă scrisă disciplinară specifică profilului;

(ii) probă transdisciplinară specifică domeniului de pregătire;

4. pentru filiera vocațională:

(i) probă practică sau scrisă, după caz, specifică profilului ori specializării;

(ii) probă transdisciplinară specifică profilului sau specializării.

(5) Conținuturile programelor de examen sunt stabilite de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și se dau publicității elevilor la începutul primei clase de liceu, în condițiile legii. Calendarul, metodologia, precum și modul de organizare și desfășurare a examenului de bacalaureat se stabilesc de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și se dau publicității, pentru fiecare generație, la începutul ultimei clase de liceu.

(6) Pentru anumite filiere, profiluri, specializări sau calificări, stabilite de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, absolvenții învățământului liceal pot susține un examen de certificare a calificării, separat de examenul de bacalaureat. Conținutul, calendarul și modul de organizare ale examenului de certificare a calificării se stabilesc de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și se dau publicității, pentru fiecare generație, cel mai târziu la începutul ultimei clase de liceu.

(7) Absolvenții învățământului liceal care susțin și promovează examenul de certificare a calificării primesc certificat de calificare corespunzător nivelului

stabilit prin Cadrul național al calificărilor și suplimentul descriptiv al certificatului în format Europass.

(8) Eliberarea certificatului de calificare nu este condiționată de promovarea examenului de bacalaureat.

Art. 78

(1) Examenul național de bacalaureat se consideră promovat de către absolvenții învățământului secundar superior, liceal, care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

a) au susținut probele A, B, C și D prevăzute la art. 77 alin. (4);

b) au susținut probele scrise E prevăzute la art. 77 alin. (4) și au obținut cel puțin nota 5 la fiecare dintre acestea;

c) au obținut media aritmetică, calculată cu două zecimale exacte, a notelor obținute la probele scrise E prevăzute la art. 77 alin. (4) cel puțin egală cu 6.

(2) În urma promovării examenului național de bacalaureat, absolventului i se eliberează diploma de bacalaureat.

(3) Absolvenților de liceu care au susținut evaluările A, B, C și D prevăzute la art. 77 alin. (4) li se eliberează certificate care atestă nivelul de competență lingvistică, respectiv nivelul de competență digitală. Eliberarea acestor certificate nu este condiționată de promovarea probelor scrise E prevăzute la art. 77 alin. (4).

(4) În cazul nepromovării examenului național de bacalaureat, pot fi recunoscute în sesiunile următoare, la cerere, rezultatele la evaluările A, B, C și D susținute conform prevederilor art. 77 alin. (4), respectiv rezultatele la probele scrise E prevăzute la art. 77 alin. (4) care au fost promovate cu cel puțin nota 5.

(5) În decursul unui an școlar se organizează două sesiuni ale examenului național de bacalaureat.

(6) Candiții proveniți din învățământul preuniversitar pot susține examenul național de bacalaureat și examenul de certificare a calificării, fără taxă, de cel mult două ori. Prezentările ulterioare la aceste examene sunt condiționate de achitarea unor taxe stabilite de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(7) Evaluările A, B, C și D prevăzute la art. 77 alin. (4) se organizează și se desfășoară la nivelul unității de învățământ, în timpul anului școlar, pe parcursul semestrului al II-lea, în fața unei comisii prezidate de directorul unității de învățământ și numite prin decizie a inspectorului școlar general, în condițiile stabilite prin metodologie specifică.

(8) Probele scrise E la examenul național de bacalaureat, prevăzute la art. 77 alin. (4), se susțin după încheierea cursurilor, în fața unei comisii stabilite de inspectoratul școlar.

(9) Comisia prevăzută la alin. (8) este condusă de un președinte, numit prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului dintre cadrele didactice universitare de predare, având titlul științific de doctor, sau de un cadru didactic din învățământul liceal, având gradul didactic I și performanțe profesionale deosebite, dintr-o unitate de învățământ situată în alt județ decât cel în care se află unitatea de învățământ din care provin elevii care susțin probele scrise ale examenului național de bacalaureat.

(10) Comisia prevăzută la alin. (8) este alcătuită exclusiv din profesori de la alte unități de învățământ decât cele din care provin elevii care susțin probele scrise ale examenului național de bacalaureat.

(11) Rezultatele examenului național de bacalaureat se fac publice prin afișare.

CAPITOLUL VII: Conducerea sistemului și a unităților de învățământ

Dispoziții generale

Art. 94

(1) Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, ca organ de specialitate al administrației publice centrale, elaborează și implementează politica națională în domeniul învățământului preuniversitar. Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului are drept de inițiativă și de execuție în domeniul politicii financiare și al resurselor umane din sfera educației.

(2) Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului exercită, în domeniul învățământului preuniversitar, următoarele atribuții:

a) elaborează, aplică, monitorizează și evaluează politicile educaționale naționale;

b) monitorizează activitatea de evaluare externă;

c) coordonează și controlează sistemul național de învățământ;

d) avizează structura rețelei învățământului preuniversitar și înaintează Guvernului, spre aprobare, cifrele de școlarizare, pe baza propunerilor unităților de învățământ, a autorităților administrației publice locale, a operatorilor economici, având în vedere recomandările studiilor de prognoză, centralizate,

avizate și transmise de către inspectoratele școlare județene, respectiv al municipiului București;

e) coordonează elaborarea și aprobă Curriculumul național și sistemul național de evaluare, asigură și supraveghează respectarea acestora;

f) evaluează, aprobă și achiziționează manualele școlare și asigură finanțarea conform legii;

g) aprobă, conform legii, regulamentele de organizare și de funcționare a unităților subordonate și a unităților conexe;

h) elaborează studii de diagnoză și de prognoză în domeniul învățământului;

i) asigură omologarea mijloacelor de învățământ;

j) asigură cadrul organizatoric pentru selecționarea și pregătirea adecvată a elevilor cu aptitudini deosebite;

k) asigură școlarizarea specializată și asistența psihopedagogică adecvată a copiilor și tinerilor cu dizabilități sau cu cerințe educaționale speciale;

l) analizează modul în care se asigură protecția socială în învățământ și propune Guvernului și autorităților administrației publice locale abilitate măsuri corespunzătoare;

m) coordonează, monitorizează și controlează perfecționarea și formarea inițială și continuă a personalului didactic pentru politicile de interes național;

n) elaborează politicile naționale în domeniul resurselor umane;

o) răspunde de evaluarea sistemului național de învățământ pe baza standardelor naționale;

p) elaborează, împreună cu alte ministere interesate, strategia colaborării cu alte state și cu organisme internaționale specializate în domeniul învățământului, formării profesionale și al cercetării științifice;

q) stabilește modalitățile de recunoaștere și de echivalare a studiilor, a diplomelor, a certificatelor și a titlurilor științifice eliberate în străinătate, pe baza unor norme interne, încasează taxe, în lei și în valută, pentru acoperirea cheltuielilor ocazionate de vizarea și de recunoașterea actelor de studii, conform legii;

r) stabilește structura anului școlar;

s) elaborează metodologii și regulamente pentru asigurarea cadrului unitar al implementării politicilor educaționale naționale;

t) construiește și asigură funcționarea optimă a Platformei școlare de e-learning, precum și a Bibliotecii Școlare Virtuale;

u) elaborează norme specifice pentru construcțiile școlare și pentru dotarea acestora;

v) dă publicității și prezintă anual Parlamentului raportul privind starea învățământului preuniversitar în România;

w) coordonează colectarea și asigură analiza și interpretarea datelor statistice pentru sistemul național de indicatori privind educația.

(3) În realizarea atribuțiilor sale, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului înființează, organizează și finanțează comisii și consilii naționale. Organizarea și funcționarea acestora sunt stabilite prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului. De asemenea, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului propune Guvernului înființarea de agenții.

Art. 95

(1) Inspectoratele școlare județene și Inspectoratul Școlar al Municipiului București sunt servicii publice deconcentrate ale Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, cu personalitate juridică, având în principal următoarele atribuții:

a) aplică politicile și strategiile Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului la nivel județean, respectiv al municipiului București;

b) controlează aplicarea legislației și monitorizează calitatea activităților de predare-învățare și respectarea standardelor naționale/indicatorilor de performanță, prin inspecția școlară;

c) controlează, monitorizează și evaluează calitatea managementului unităților și instituțiilor de învățământ;

d) asigură, împreună cu autoritățile administrației publice locale, școlarizarea elevilor și monitorizează participarea la cursuri a acestora pe durata învățământului obligatoriu;

e) coordonează admiterea în licee, evaluările naționale și concursurile școlare la nivelul unităților de învățământ din județ și, respectiv, din municipiul București;

f) monitorizează implementarea programelor naționale inițiate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului pe aria județului, respectiv a municipiului București, precum și a proiectelor derulate de unitățile școlare și cele conexe în cadrul programelor Uniunii Europene în domeniul educației și tineretului;

g) mediază conflictele și litigiile survenite între autoritatea administrației publice locale și unitățile de învățământ;

h) coordonează și controlează activitățile unităților conexe ale Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului din aria județului/municipiului București;

i) prezintă un raport anual privind starea învățământului pe teritoriul județului, respectiv al municipiului București. Acest raport se face public;

j) aprobă, la propunerea consiliului local sau a consiliilor județene, înființarea unităților pentru educație timpurie, învățământ primar și gimnazial;

k) aplică politicile educaționale naționale la nivel județean, respectiv al municipiului București;

l) acordă consiliere și asistență unităților și instituțiilor de învățământ în gestionarea resurselor umane și a posturilor didactice la nivelul județului, respectiv al municipiului București;

m) monitorizează activitățile de constituire, de vacantare și de ocupare a posturilor didactice din unitățile de învățământ;

n) gestionează baza de date privind cadrele didactice calificate angajate în unitățile de învățământ, precum și întreaga bază de date a educației;

o) înaintează spre avizare Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului rețeaua școlară din raza lor teritorială propusă de autoritățile administrației publice locale, în conformitate cu politica educațională, a documentelor strategice privind dezvoltarea economică și socială la nivel regional, județean și local, după consultarea unităților de învățământ, a operatorilor economici și a partenerilor sociali interesați;

p) realizează auditarea periodică a resursei umane din învățământul pre-universitar;

q) asigură colectarea datelor statistice pentru sistemul național de indicatori privind educația.

(2) Structura inspectoratelor școlare județene, respectiv a Inspectoratului Școlar al Municipiului București se stabilește prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

(3) Inspectoratul școlar are un consiliu de administrație și un consiliu consultativ. Funcționarea acestora se realizează în baza unui regulament propriu, elaborat și aprobat de consiliul de administrație, conform regulamentului-cadru aprobat prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

(4) În structura inspectoratelor școlare din județele cu învățământ și în limbile minorităților naționale sunt cuprinși și inspectori școlari pentru acest tip de învățământ. Acești inspectori școlari sunt numiți respectând procedurile prezentei legi, cu consultarea grupului parlamentar al minorităților naționale.

(5) În structura inspectoratelor școlare sunt cuprinși și inspectori școlari pentru problemele copiilor și tinerilor proveniți din medii socioeconomice dezavantajate.

Conducerea unităților de învățământ**Art. 96**

(1) Unitățile de învățământ preuniversitar cu personalitate juridică sunt conduse de consiliile de administrație, de directori și de directori adjuncți, după caz. În exercitarea atribuțiilor ce le revin, consiliile de administrație și directorii conlucrează cu consiliul profesoral, cu comitetul de părinți și cu autoritățile administrației publice locale.

(2) În unitățile de învățământ de stat consiliul de administrație este organ de conducere și este constituit din 7, 9 sau 13 membri, astfel:

a) în cazul unităților de învățământ de nivel gimnazial cu un singur rând de clase, consiliul de administrație este format din 7 membri, cu următoarea componență: 3 cadre didactice, inclusiv directorul; 2 reprezentanți ai părinților; un reprezentant al primarului; un reprezentant al consiliului local. Prevederile prezentului articol se aplică în mod corespunzător și pentru învățământul preșcolar și primar;

b) în cazul în care consiliul de administrație este format din 9 membri, dintre aceștia 4 sunt cadre didactice, un reprezentant al primarului, 2 reprezentanți ai consiliului local și 2 reprezentanți ai părinților. Directorul și directorul adjunct sunt membri de drept ai consiliului de administrație din cota aferentă cadrelor didactice din unitatea de învățământ respectivă;

c) în cazul în care consiliul de administrație este format din 13 membri, dintre aceștia 6 sunt cadre didactice, un reprezentant al primarului, 3 reprezentanți ai consiliului local și 3 reprezentanți ai părinților. Directorul și directorul adjunct sunt membri de drept ai consiliului de administrație din cota aferentă cadrelor didactice din unitatea de învățământ respectivă.

(3) Consiliul de administrație este organul de conducere al unității de învățământ. La ședințele consiliului de administrație participă, de regulă, și un reprezentant al elevilor, cu statut de observator.

(4) După constituirea consiliului de administrație, membrii acestuia aleg un președinte de ședință din rândul cadrelor didactice, prin hotărâre adoptată cu votul secret al majorității. Președintele de ședință este ales pentru o perioadă de cel mult un an, conduce ședințele consiliului de administrație și semnează hotărârile adoptate în această perioadă.

(5) În învățământul particular și confesional, în componența consiliului de administrație sunt incluși reprezentanți ai fondatorilor. Conducerea consiliului de administrație este asigurată de persoana desemnată de fondatori. În unitățile

pentru învățământul general obligatoriu, consiliul de administrație cuprinde și un reprezentant al consiliului local.

(6) Consiliul de administrație se întrunește lunar sau ori de câte ori este necesar, la solicitarea directorului sau a două treimi dintre membri. Metodologia-cadru de organizare și de funcționare a consiliului de administrație este stabilită prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

(7) Consiliul de administrație are următoarele atribuții principale:

a) adoptă proiectul de buget și avizează execuția bugetară la nivelul unității de învățământ;

b) aprobă planul de dezvoltare instituțională elaborat de directorul unității de învățământ;

c) aprobă curriculumul la decizia școlii, la propunerea consiliului profesoral;

d) stabilește poziția școlii în relațiile cu terți;

e) organizează concursul de ocupare a funcțiilor de director și de director adjunct;

f) aprobă planul de încadrare cu personal didactic și didactic auxiliar, precum și schema de personal nedidactic;

g) aprobă programe de dezvoltare profesională a cadrelor didactice, la propunerea consiliului profesoral;

h) sancționează abaterile disciplinare, etice sau profesionale ale cadrelor didactice, conform legii;

i) aprobă comisiile de concurs și validează rezultatul concursurilor;

j) aprobă orarul unității de învățământ;

k) își asumă răspunderea publică pentru performanțele unității de învățământ, alături de director;

l) îndeplinește orice alte atribuții stabilite prin ordine și metodologii ale ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului, respectiv ale Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(8) Hotărârile consiliului de administrație se adoptă cu majoritatea voturilor celor prezenți, mai puțin cele prevăzute la art. 93. Hotărârile consiliului de administrație care vizează personalul din unitate, cum ar fi procedurile pentru ocuparea posturilor, a funcțiilor de conducere, acordarea gradației de merit, restrângerea de activitate, acordarea calificativelor, aplicarea de sancțiuni și altele asemenea, se iau prin vot secret. Membrii consiliului de administrație care se află în conflict de interese nu participă la vot.

(9) Deciziile privind bugetul și patrimoniul unității de învățământ se iau cu majoritatea din totalul membrilor consiliului de administrație.

Art. 97

(1) Directorul exercită conducerea executivă a unității de învățământ. În cazul unităților de învățământ cu predare integrală în limbile minorităților naționale, directorul are obligația cunoașterii limbii respective. În cazul unităților de învățământ cu secții de predare în limbile minorităților naționale, unul dintre directori are obligația cunoașterii limbii respective. În aceste cazuri, numirea directorului se face cu consultarea organizației care reprezintă minoritatea respectivă în Parlamentul României sau, dacă minoritatea nu are reprezentare parlamentară, cu consultarea Grupului parlamentar al minorităților naționale.

(2) Directorul unității de învățământ de stat are următoarele atribuții:

a) este reprezentantul legal al unității de învățământ și realizează conducerea executivă a acesteia;

b) este ordonatorul de credite al unității de învățământ;

c) își asumă, alături de consiliul de administrație, răspunderea publică pentru performanțele unității de învățământ pe care o conduce;

d) propune spre aprobare consiliului de administrație regulamentul de organizare și funcționare al unității de învățământ;

e) propune spre aprobare consiliului de administrație proiectul de buget și raportul de execuție bugetară;

f) răspunde de selecția, angajarea, evaluarea periodică, formarea, motivarea și încetarea raporturilor de muncă ale personalului din unitatea de învățământ;

g) îndeplinește alte atribuții stabilite de către consiliul de administrație, conform legii;

h) prezintă anual un raport asupra calității educației în unitatea sau în instituția pe care o conduce. Raportul este prezentat în fața comitetului de părinți și este adus la cunoștința autorităților administrației publice locale și a inspectoratului școlar județean/al municipiului București;

i) coordonează colectarea și transmite inspectoratului școlar datele statistice pentru sistemul național de indicatori privind educația.

(3) Structurile și funcțiile de conducere ale unităților de învățământ particular și confesional, atribuțiile, modul de constituire, precum și durata mandatelor sunt stabilite prin regulamentele de organizare și funcționare a acestora, în concordanță cu prevederile legale.

(4) Directorul unității de învățământ particular și confesional exercită conducerea executivă, în strictă conformitate cu responsabilitățile și atribuțiile conferite de lege, cu hotărârile consiliului de administrație al unității de

învățământ și cu respectarea prevederilor regulamentului de organizare și funcționare a acesteia.

Art. 98

(1) Consiliul profesoral al unității de învățământ este format din totalitatea cadrelor didactice din unitatea școlară cu personalitate juridică, este prezidat de către director și se întrunește lunar sau ori de câte ori este nevoie, la propunerea directorului sau la solicitarea a minimum o treime dintre membrii personalului didactic.

(2) Atribuțiile consiliului profesoral sunt următoarele:

- a) gestionează și asigură calitatea actului didactic;
- b) stabilește Codul de etică profesională și monitorizează aplicarea acestuia;
- c) validează fișele de autoevaluare ale personalului angajat al unității de învățământ, în baza cărora se stabilește calificativul anual;
- d) propune consiliului de administrație măsuri de optimizare a procesului didactic;
- e) propune consiliului de administrație curriculumul la dispoziția școlii;
- f) propune consiliului de administrație premiarea și acordarea titlului de “profesorul anului” personalului cu rezultate deosebite la catedră;
- g) aprobă sancționarea abaterilor disciplinare ale elevilor;
- h) propune consiliului de administrație inițierea procedurii legale în cazul cadrelor didactice cu performanțe slabe sau pentru încălcări ale eticii profesionale;
- i) propune consiliului de administrație programele de formare și dezvoltare profesională continuă a cadrelor didactice;
- j) alege cadrele didactice membre ale consiliului de administrație;
- k) îndeplinește alte atribuții stabilite de consiliul de administrație.

TITLUL III: Învățământul superior

CAPITOLUL I: Dispoziții generale

Art. 114

(1) Prezentul titlu reglementează structura, funcțiile, organizarea și funcționarea învățământului superior din România.

(2) Învățământul superior este organizat în universități, academii de studii, institute, școli de studii superioare și altele asemenea, numite în continuare instituții de învățământ superior sau universități.

(3) Instituțiile de învățământ superior pot fi **de stat, particulare sau confesionale**. Aceste instituții au personalitate juridică, au caracter nonprofit, sunt de interes public și sunt apolitice.

Art. 115

(1) Învățământul superior se poate organiza doar în instituții de învățământ superior care au obținut autorizarea de funcționare provizorie sau acreditarea, potrivit legii.

(2) Actele de finalizare a studiilor emise în România sunt recunoscute de către stat numai în cazul în care sunt eliberate în conformitate cu prevederile legale în vigoare, de către instituții de învățământ superior acreditate.

Art. 116

(1) Sistemul național de învățământ superior include toate instituțiile de învățământ superior acreditate. O instituție de învățământ superior autorizată să funcționeze provizoriu, conform procedurilor legale în vigoare, devine parte a sistemului național de învățământ superior numai după acreditare.

(2) Instituțiile de învățământ superior din străinătate, recunoscute legal, ca atare, în statul de origine, pot organiza filiale pe teritoriul României, singure sau în parteneriat cu instituții de învățământ superior acreditate din România, numai cu respectarea legislației în vigoare cu privire la autorizarea, acreditarea și asigurarea calității programelor de studii.

(3) Instituțiile de învățământ superior românești pot organiza, în România sau în alte state, programe de studii comune cu instituții de învățământ superior din străinătate, recunoscute ca atare de statul de origine. În cazul în care aceste programe se organizează în străinătate, trebuie să respecte reglementările legale în vigoare atât în România, cât și în statele respective.

Art. 117

Misiunea învățământului superior este de a genera și de a transfera cunoaștere către societate prin:

a) formare inițială și continuă la nivel universitar, în scopul dezvoltării personale, al inserției profesionale a individului și a satisfacerii nevoii de competență a mediului socioeconomic

b) cercetare științifică, dezvoltare, inovare și transfer tehnologic, prin creație individuală și colectivă, în domeniul științelor, al științelor ingineresti, al artelor, al literelor, prin asigurarea performanțelor și dezvoltării fizice și sportive, precum și valorificarea și diseminarea rezultatelor acestora.

Art. 118

(1) Sistemul național de învățământ superior se bazează pe următoarele principii:

- a) principiul autonomiei universitare;
- b) principiul libertății academice;
- c) principiul răspunderii publice;
- d) principiul asigurării calității;
- e) principiul echității;
- f) principiul eficienței manageriale și financiare;
- g) principiul transparenței;
- h) principiul respectării drepturilor și libertăților studenților și ale personalului academic;
- i) principiul independenței de ideologii, religii și doctrine politice;
- j) principiul libertății de mobilitate națională și internațională a studenților, a cadrelor didactice și a cercetătorilor;
- k) principiul consultării partenerilor sociali în luarea deciziilor;
- l) principiul centrării educației pe student.

(2) În învățământul superior nu sunt admise discriminări pe criterii de vârstă, etnie, sex, origine socială, orientare politică sau religioasă, orientare sexuală sau alte tipuri de discriminare, cu excepția măsurilor afirmative prevăzute de lege.

(3) Studenții cu dizabilități fizice au dreptul să aibă căi de acces adaptate acestora în totalitatea spațiilor universitare, precum și condiții pentru desfășurarea normală a activităților academice, sociale și culturale în cadrul instituțiilor de învățământ superior.

(4) În învățământul superior există și pot fi organizate facultăți de teologie, în conformitate cu prevederile art. 15, și institute de cercetare teologică în consens cu perspectivele ecumenice și irenice internaționale și în conformitate cu prevederile legale.

Art. 119

(1) În instituțiile de învățământ superior de stat, învățământul este gratuit pentru cifra de școlarizare aprobată anual de Guvern și cu taxă. Cuantumul taxei este stabilit de către senatul universitar, conform legii.

(2) În instituțiile de învățământ superior particular, învățământul este cu taxă. Cuantumul taxei este stabilit de către consiliul de administrație, conform legii.

(3) Instituțiile de învățământ superior au autonomie în stabilirea cuantumului taxelor și au obligația să le comunice tuturor celor interesați, inclusiv pe site-ul universității.

Art. 120

(1) Calificările dobândite de absolvenții programelor de studii din învățământul superior sunt atestate prin diplome, prin certificate și prin alte acte de studii eliberate numai de către instituțiile de învățământ superior acreditate.

(2) Diplomele corespunzătoare programelor de studii universitare sunt înscrisuri oficiale și nu pot fi emise decât de instituțiile acreditate, pentru programele și formele de studii acreditate sau autorizate provizoriu. În acest din urmă caz, în cadrul instituției care emite diploma trebuie să existe o altă specializare acreditată într-un domeniu înrudit cu specializarea autorizată. Nerespectarea acestor prevederi se pedepsește conform legii penale.

Art. 121

Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului este autoritate publică și este abilitat să urmărească, să controleze aplicarea și respectarea reglementărilor legale în domeniul învățământului superior și să aplice, dacă este cazul, sancțiuni. De asemenea, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului controlează modul în care universitățile își exercită autonomia universitară, își asumă misiunea generală și pe cea proprie și își exercită răspunderea publică.

Art. 122

(1) Instituțiile de învățământ superior au patrimoniu propriu, pe care îl gestionează conform legii.

(2) Instituțiile de învățământ superior de stat și particulare se înființează prin lege, cu respectarea dispozițiilor legale privind acreditarea, stabilite conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/2006, cu modificările ulterioare.

(3) Inițiativa înființării instituției de învățământ superior de stat aparține Guvernului. Inițiativa înființării instituției de învățământ superior particular și confesional aparține unei fundații, unei asociații sau unui cult religios ori altui furnizor de educație, recunoscut ca atare potrivit prevederilor prezentei legi, denumit fondator.

Art. 123

(1) Autonomia universitară este garantată prin Constituție. Libertatea academică este garantată prin lege. Instituțiile de învățământ superior se organizează și funcționează independent de orice ingerințe ideologice, politice sau religioase.

(2) Autonomia universitară dă dreptul comunității universitare să își stabilească misiunea proprie, strategia instituțională, structura, activitățile, organizarea și funcționarea proprie, gestionarea resurselor materiale și umane, cu respectarea strictă a legislației în vigoare.

(3) Aspectele fundamentale ale autonomiei universitare se exprimă în Carta universitară, aprobată de senatul universitar, în concordanță strictă cu legislația în vigoare.

(4) Autonomia universitară se exercită numai cu condiția asumării răspunderii publice.

(5) În instituțiile de învățământ superior este asigurată libertatea cercetării în ceea ce privește stabilirea temelor, alegerea metodelor, procedeele și valorificarea rezultatelor, conform legii.

(6) În instituțiile de învățământ superior este interzisă periclitarea sub orice formă a dreptului la exprimarea liberă a opiniilor științifice și artistice.

(7) Studenților le este asigurat dreptul la liberă alegere a cursurilor și specializărilor, în conformitate cu normele legale în vigoare și cu planurile de învățământ.

(8) Structurile și funcțiile de conducere ale universităților particulare și confesionale, atribuțiile, modul de constituire, precum și alte considerente legate de statutul acestora sunt stabilite în conformitate cu prevederile prezentei legi, cu avizul consultativ al fondatorilor și cu aprobarea senatului universitar.

Art. 124

(1) Răspunderea publică obligă orice instituție de învățământ superior, de stat sau particulară:

a) să respecte legislația în vigoare, carta proprie și politicile naționale și europene în domeniul învățământului superior;

b) să aplice și să se supună reglementărilor în vigoare referitoare la asigurarea și evaluarea calității în învățământul superior;

c) să respecte politicile de echitate și etică universitară, cuprinse în Codul de etică și deontologie profesională aprobat de senatul universitar;

d) să asigure eficiența managerială și eficiența utilizării resurselor, în cazul universităților de stat, și a cheltuirii fondurilor din surse publice, conform contractului instituțional;

e) să asigure transparența tuturor deciziilor și activităților sale, conform legislației în vigoare;

f) să respecte libertatea academică a personalului didactic, didactic auxiliar și de cercetare, precum și drepturile și libertățile studenților.

(2) În cazul universităților confesionale, răspunderea publică se extinde la respectarea statutului și a prevederilor dogmatice și canonice specifice cultului respectiv.

Art. 125

(1) În cazul în care se constată nerespectarea obligațiilor prevăzute la art. 124, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului sesizează senatul universitar în termen de 30 de zile de la data constatării. Dacă în termen de 3 luni de la data sesizării, universitatea continuă să nu respecte obligațiile prevăzute la art. 124, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului aplică, în termen de maximum 6 luni de la data sesizării inițiale a senatului universitar, una sau mai multe dintre următoarele măsuri:

a) revocarea din funcție a rectorului, în baza propunerii Consiliului de etică și management universitar, cu consultarea senatului universitar. În termen de maximum 5 zile lucrătoare de la data revocării din funcție a rectorului, senatul universitar are obligația să desemneze un prorector care reprezintă universitatea și care devine ordonator de credite până la confirmarea unui nou rector de către ministrul educației, cercetării, tineretului și sportului. În termen de 3 luni de la revocarea din funcție a rectorului, senatul universitar finalizează procedurile de desemnare a unui nou rector, cu respectarea prevederilor legale în vigoare, și trimite spre confirmare ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului numele noului rector;

b) reduce sau elimină temporar sau definitiv accesul la finanțările din surse publice, la propunerea Consiliului de etică și management universitar;

c) propune Guvernului inițierea unui proiect de lege de reorganizare sau desființare a instituției de învățământ superior în cauză.

(2) Constatarea încălcării obligațiilor prevăzute la art. 124 se face de către Consiliul de etică și management universitar, format din 11 membri, după cum urmează: 3 reprezentanți numiți de către Consiliul Național al Rectorilor, 3 reprezentanți ai Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, numiți de ministrul educației, cercetării, tineretului și sportului, câte un reprezentant numit de către Agenția Română de Asigurare a Calității în învățământul Superior, denumită în continuare ARACIS, Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Superior, denumit în continuare CNFIS, Consiliul Național al Cercetării Științifice, denumit în continuare CNCS, Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare, denumit în continuare CNATDCU, și un reprezentant al federațiilor naționale ale studenților.

(3) Orice persoană fizică sau juridică poate sesiza Consiliul de etică și management universitar în legătură cu nerespectarea obligațiilor prevăzute la art. 124. În urma primirii unei astfel de sesizări, Consiliul de etică și management universitar are obligația de a investiga aspectele sesizate și de a răspunde sesizării în termenul de 3 luni. Răspunsurile la aceste sesizări constituie documente publice și se publică pe site-ul web al Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(4) Respectarea de către instituțiile de învățământ superior a obligațiilor prevăzute la art. 124 și a altor obligații legale aferente răspunderii publice, precum și respectarea de către Consiliul de etică și management universitar a obligațiilor prevăzute la alin. (3) constituie un interes legitim public pentru orice persoană fizică sau juridică română. Nerespectarea acestor obligații poate fi atacată în contencios administrativ de către orice persoană fizică sau juridică română, potrivit legii.

Art. 126

(1) Spațiul universitar este constituit din totalitatea edificiilor, terenurilor, stațiunilor didactice experimentale, institutelor de cercetare, fermelor, grădinilor botanice, caselor universitare, campusurilor universitare, spitalelor și clinicilor universitare, precum și dotările aferente, folosite de instituția de învățământ superior, indiferent de titlul juridic sub care aceasta este îndreptățită să le utilizeze.

(2) Fac excepție de la prevederile alin. (1) spațiile și dotările aferente care aparțin Ministerului Sănătății, ministerelor și instituțiilor cu rețea sanitară proprie, în care se desfășoară învățământul medical superior, spațiile care aparțin cultelor în care se desfășoară învățământul confesional, precum și spațiile care aparțin Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Administrației și Internelor și Serviciului Român de Informații, în care se desfășoară învățământ de specialitate.

(3) Spațiul universitar este inviolabil. Accesul în spațiul universitar este permis numai în condițiile stabilite prin lege și prin **Carta universitară**.

Art. 127

(1) Comunitatea universitară este constituită din studenți, personal didactic și de cercetare și personal didactic și de cercetare auxiliar.

(2) Din comunitatea universitară fac parte și persoane cărora li s-a conferit calitatea de membru al comunității universitare, prin hotărâre a senatului universitar.

(3) Membrii comunității universitare au drepturile și îndatoririle stabilite prin reglementările legale în vigoare și prin Carta universitară.

Art. 128

(1) Carta universitară prezintă opțiunile majore ale comunității universitare și se aplică în tot spațiul universitar.

(2) Carta universitară se referă, în mod obligatoriu, cel puțin la:

a) modalitățile de desemnare și revocare din funcție a persoanelor care ocupă funcții de conducere sau care fac parte din structurile și organismele de conducere ale universității, în conformitate cu legislația în vigoare;

b) Codul de etică și deontologie profesională universitară;

c) modul în care se realizează gestiunea și protecția resurselor universității;

d) condițiile în care se constituie fondurile proprii și stabilirea destinației acestora și a condițiilor în care sunt utilizate;

e) condițiile în care se pot încheia contracte cu instituțiile publice și cu alți operatori economici în vederea unor programe de cercetare fundamentală și aplicativă sau a creșterii nivelului de calificare a specialiștilor cu studii universitare;

f) condițiile în care universitatea se poate asocia cu alte instituții de învățământ superior sau cu alte organizații pentru îndeplinirea misiunii sale;

g) modalitățile în care se pot construi, deține și folosi elementele aferente bazei materiale a universității, necesare educației și cercetării științifice;

h) modalitățile în care se derulează acțiunile de cooperare internațională ale instituției de învățământ superior, încheierea de contracte și participarea la organizațiile europene și internaționale;

i) modalitățile de colaborare dintre structurile de conducere ale universităților și sindicatele personalului didactic, de cercetare, tehnic și administrativ și organizațiile studențești legal constituite;

j) orice alte aspecte considerate relevante de către senatul universitar și care corespund legislației în vigoare.

(3) Carta universitară se elaborează și se adoptă de către senatul universitar, numai după dezbateră cu comunitatea universitară.

(4) Carta universitară nu poate conține prevederi contrare legislației în vigoare. Nerespectarea legilor în conținutul Cartei universitare atrage nulitatea de drept a actului respectiv.

(5) Carta universitară se adoptă numai după rezoluția pozitivă a Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului privind avizul de legalitate asupra Cartei universitare. Rezoluția privind avizul de legalitate se emite de către

Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului în termen de maximum 30 de zile de la data solicitării instituției de învățământ superior.

(6) În cazul în care termenul prevăzut la alin. (5) nu este respectat, Carta universitară se consideră avizată potrivit procedurii aprobării tacite.

Art. 129

(1) Instituțiile de învățământ superior pot înființa, singure sau prin asociere, societăți comerciale, fundații sau asociații, cu aprobarea senatului universitar. Condiția ca acestea să se înființeze este aceea ca ele să contribuie la creșterea performanțelor instituției și să nu influențeze negativ în niciun fel activitățile de învățământ, cercetare și consultanță.

(2) Instituțiile de învățământ superior pot constitui consorții, inclusiv cu unitățile de cercetare-dezvoltare, în baza unui contract de parteneriat, conform legislației în vigoare.

(3) La constituirea societăților comerciale, a fundațiilor sau a asociațiilor, instituția de învățământ superior de stat poate contribui exclusiv cu bani, brevete de invenție și alte drepturi de proprietate industrială. Universitatea poate acorda prin contract dreptul de administrare și folosință asupra bunurilor patrimoniale societăților comerciale sau asociațiilor în care are calitatea de asociat sau acționar ori fundațiilor în care are calitatea de fondator, cu aprobarea senatului universitar. Dreptul de folosință și administrare asupra bunurilor proprietate publică nu poate constitui aport al universității la capitalul social al unei societăți comerciale, fundații sau asociații.

Art. 130

(1) Instituțiile de învățământ superior adoptă un cod de etică și deontologie profesională universitară. Acesta face parte din Carta universitară și include obligatoriu:

a) stabilirea situațiilor de conflicte de interese și incompatibilități;

b) prevederea că persoanele care se află în relație de soți, afini și rude până la gradul al III-lea inclusiv nu pot ocupa concomitent funcții astfel încât unul sau una să se afle față de celălalt sau cealaltă într-o poziție de conducere, control, autoritate sau evaluare instituțională la orice nivel în aceeași universitate și nu pot fi numiți în comisii de doctorat, comisii de evaluare sau comisii de concurs ale căror decizii afectează soții, rudele sau afinii până la gradul al III-lea inclusiv;

c) măsurile educaționale, administrative și tehnice care se iau pentru garantarea originalității lucrărilor de licență, master, doctorat, articolelor științifice sau a altor asemenea lucrări, precum și sancțiunile aferente.

(2) Rectorul universității are obligația să prezinte anual, cel târziu până în prima zi lucrătoare a lunii aprilie a fiecărui an, un raport privind starea universității. Raportul este făcut public pe site-ul universității și este transmis tuturor părților interesate. Acest raport include cel puțin:

- a) situația financiară a universității, pe surse de finanțare și tipuri de cheltuieli;
- b) situația fiecărui program de studii;
- c) situația personalului instituției;
- d) rezultatele activităților de cercetare;
- e) situația asigurării calității activităților din cadrul universității;
- f) situația respectării eticii universitare și a eticii activităților de cercetare;
- g) situația posturilor vacante;
- h) situația inserției profesionale a absolvenților din promoțiile precedente.

(3) Raportul anual al **rectorului** este o componentă a răspunderii publice și constituie o condiție fundamentală pentru accesul la finanțările din bugetul public.

Contracte de studii

Art. 141

Instituția de învățământ superior semnează cu fiecare student/student-dotorand/cursant/cercetător post-doctoral înmatriculat la un program de studii un **contract de studii universitare** în concordanță cu prevederile regulamentelor de organizare și desfășurare a programelor de studii și cu respectarea legislației în vigoare. Contractele de studii nu se modifică în timpul anului universitar.

Admiterea în programe de studii

Art. 142

(1) Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului elaborează anual o metodologie-cadru privind organizarea admiterii în instituțiile de învățământ superior de stat și particulare din România.

(2) Fiecare instituție de învățământ superior elaborează și aplică propriul regulament de organizare a admiterii în programele de studii oferite. Acest regulament se elaborează conform metodologiei-cadru prevăzute la alin. (1).

(3) Condițiile de admitere, inclusiv cifrele de școlarizare trebuie făcute publice în fiecare an, de către universitate, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea concursului de admitere.

(4) La admiterea în învățământul superior de stat și particular, pentru fiecare ciclu și program de studii universitare, cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, ai statelor aparținând Spațiului Economic European și ai Confederației Elvețiene pot candida în aceleași condiții prevăzute de lege pentru cetățenii români, inclusiv în ceea ce privește taxele de școlarizare.

(5) Instituțiile de învățământ superior pot percepe de la candidați, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, taxe de înscriere pentru organizarea și desfășurarea admiterii, în cuantumurile aprobate de senatele universitare. Senatele universitare pot să prevadă, prin metodologiile proprii de admitere, scutirea la plata acestor taxe sau reducerea lor.

(6) O persoană poate beneficia de finanțare de la buget pentru un singur program de licență, pentru un singur program de master și pentru un singur program de doctorat.

(7) Persoana admisă la un program de studii universitare de licență, master sau doctorat are calitatea de student, respectiv student-doctorand, pe întreaga perioadă a prezenței sale în cadrul programului respectiv, de la înmatriculare și până la susținerea examenului de finalizare a studiilor sau exmatriculare, mai puțin pe perioadele de întrerupere a studiilor.

(8) Instituțiile de învățământ superior au obligația să restituie, în cel mult două zile lucrătoare de la depunerea cererii și necondiționat, fără perceperea unor taxe, dosarele candidaților declarați respinși sau ale celor care renunță la locul obținut prin admitere, după afișarea rezultatelor finale.

Exame de finalizare a studiilor

Art. 143

(1) Examele de finalizare a studiilor în învățământul superior sunt:

- a)** examen de licență, pentru ciclul de studii universitare de licență sau examen de diplomă pentru învățământul din domeniul științelor ingineresti;
- b)** examen de disertație, pentru ciclul de studii universitare de master;
- c)** examen de susținere publică a tezei de doctorat;
- d)** examen de certificare, pentru programele de studii postuniversitare de tip specializare;
- e)** examen de selecție, care precedă examenul de licență, în cazul studenților/absolvenților care provin de la instituții de învățământ superior și/sau programe de studii care au intrat în lichidare.

(2) Examele prevăzute la alin. (1) se organizează și se desfășoară numai de către instituțiile de învățământ superior acreditate, pe baza unui regulament

propriu aprobat de senatul universitar și care respectă metodologia-cadru, aprobată prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(3) Absolvenții programelor de studiu din instituțiile de învățământ superior autorizate provizoriu vor finaliza studiile prin examen numai în cadrul instituțiilor de învățământ superior care au programe de studiu cu profil similar, acreditate, desemnate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(4) Îndrumătorii lucrărilor de licență, de diplomă, de disertație și de doctorat răspund în solidar cu autorii acestora de asigurarea originalității conținutului acestora.

(5) Este interzisă comercializarea de lucrări științifice în vederea facilitării falsificării de către cumpărător a calității de autor al unei lucrări de licență, de diplomă, de disertație sau de doctorat.

Examenele de evaluare pe parcurs a studenților

Art. 144

(1) Succesul academic al unui student pe parcursul unui program de studii este determinat prin evaluări sumative de tip examen și prin evaluarea continuă.

(2) Instituțiile de învățământ superior dispun de metodologii de examinare aprobate de senatul universitar, care au în vedere asigurarea calității și respectarea prevederilor Codului de etică și deontologie universitară.

(3) Rezultatele în învățare sunt apreciate la examene:

a) cu note întregi de la 10 la 1, nota 5 certificând dobândirea competențelor minimale aferente unei discipline și promovarea unui examen;

b) cu calificative, după caz.

(4) Rezultatele unui examen sau ale unei evaluări pot fi anulate de către decanul facultății în temeiul prevederilor din Carta universitară, atunci când se dovedește că acestea au fost obținute în mod fraudulos sau prin încălcarea prevederilor Codului de etică și deontologie universitară. Decanul poate dispune reorganizarea examenului.

Art. 145

Analiza contestațiilor depuse de candidații la admitere, de studenții examinați, de absolvenți în cursul examenelor de finalizare a studiilor este în exclusivitate de competența instituțiilor de învățământ superior, conform propriilor regulamente instituționale și prevederilor Cartei universitare.

Sprrijinirea excelenței individuale**Art. 198**

Formele de sprijin pentru cadrele didactice, studenții și cercetătorii cu performanțe excepționale includ:

- a)** granturi de studii sau de cercetare la universități din țară ori din străinătate, acordate pe bază de competiție;
- b)** granturi pentru efectuarea și finalizarea unor cercetări, inclusiv teze de doctorat;
- c)** aprobarea unor rute educaționale flexibile, care permit accelerarea cursului de studii universitare;
- d)** crearea de instrumente și mecanisme de susținere a inserției lor profesionale în țară, astfel încât să valorifice la nivel superior atât talentul, cât și achizițiile realizate prin formare.

CAPITOLUL XI: Conducerea universităților**Art. 207**

(1) Structurile de conducere în instituțiile de învățământ superior de stat sau particulare sunt:

- a)** senatul universitar și consiliul de administrație, la nivelul universității;
- b)** consiliul facultății;
- c)** consiliul departamentului.

(2) Funcțiile de conducere sunt următoarele:

- a)** rectorul, prorectorii, directorul general administrativ, la nivelul universității;
- b)** decanul, prodecanii, la nivelul facultății;
- c)** directorul de departament, la nivelul departamentului.

Organizarea și funcționarea învățământului superior particular și confesional particular**Art. 227**

(1) Instituțiile de învățământ superior particulare și instituțiile de învățământ superior confesionale particulare sunt:

- a)** fondate din inițiativa și cu resursele materiale și financiare ale unei fundații sau asociații, ale unui cult religios ori ale unui alt furnizor de educație, recunoscut ca atare potrivit prevederilor prezentei legi;

b) persoane juridice de drept privat.

(2) Instituțiile de învățământ superior particulare au autonomie universitară, conform prevederilor prezentei legi, și autonomie economico-financiară, având drept fundament proprietatea privată, garantată de Constituție.

(3) Structurile universităților particulare și confesionale particulare, atribuțiile, durata mandatelor, precum și alte considerente legate de statutul acestora sunt stabilite de Carta universitară, avizate de fondatori și aprobate de senatul universitar cu respectarea strictă a prevederilor prezentei legi.

Înființarea instituțiilor de învățământ superior particulare și confesionale particulare

Art. 228

(1) O instituție de învățământ superior particulară și confesională particulară trebuie să parcurgă toate procedurile de autorizare provizorie și acreditare stabilite de prezenta lege.

(2) Instituțiile de învățământ superior particulare și confesionale particulare sunt acreditate prin lege, inițiată de către Guvern la propunerea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(3) Universităților acreditate li se recunoaște perioada de funcționare legală.

Desființarea instituțiilor de învățământ superior particulare și confesionale particulare

Art. 230

(1) Desființarea, dizolvarea sau lichidarea instituțiilor de învățământ superior particulare și confesionale particulare se face în condițiile legii. Inițiativa desființării instituțiilor de învățământ superior particulare sau confesionale particulare poate aparține și fondatorilor.

(2) În caz de desființare, dizolvare sau lichidare, patrimoniul instituțiilor de învățământ superior particulare și confesionale particulare revine fondatorilor.

(3) Desființarea universităților particulare se va face cu protecția intereselor studenților.

SECȚIUNEA A V-A

Resurse spirituale despre libertatea religioasă

Ce am învățat din trecut?

Olteanu Liviu

Cei care nu vor să citească această lecție din Cartea lui Dumnezeu sunt invitați să citească în istoria națiunilor.

Întreaga noastră existență este marcată de repere care indică poziția noastră în spațiu și timp și care determină orientarea generală a vieții și a destinului nostru. Pentru cei mai mulți oameni, punctele importante cărora aceștia le acordă importanță variabilă sunt: familia, școala, profesia, căsătoria și copiii. Reperele lor sunt filosofia de viață, gândirea sociopolitică, locul în care s-au născut, apartenențele acestora, precum și religia. Pentru creștini, biserica este cu adevărat un loc foarte important. În ceea ce mă privește, trebuie să recunosc că evenimentul major din viața mea a marcat ziua în care eu l-am întâlnit pe Dumnezeu și am făcut legământ prin botez cu El. Și apoi, desigur, există și prietenii.

Sunt momente, circumstanțe, evenimente și persoane care exercită o anumită influență asupra gândurilor, alegerilor și obiectivelor noastre. Niciunul dintre noi nu este o insulă, așa cum scrie poetul și predicatorul englez John Donne. Noi depindem unii de alții. Fie că vrem sau nu, putem spune faptul că suntem tributari într-un context marcat de tendințele fenomenului de globalizare, a paradigmelor de la nivel sociopolitic, economic, financiar și filosofic. În zilele noastre, stabilitatea socială și cea politică, în mai multe locuri din lume, depind din ce în ce mai mult de libertate și de religie, de atitudinea sau de reacțiile acestor lideri și susținătorii acestora (uneori fanatici). Libertatea religioasă a devenit o monedă de schimb, o temă de dialog pentru seminare, conferințe și întâlniri. Nu a trecut o zi sau o lună fără ca o agenție de presă să nu facă referire la intoleranță, discriminare și persecuție. Națiunile Unite și alte organizații internaționale au exercitat o supraveghere permanentă și indispensabilă a tot ceea ce înseamnă drepturile omului și libertate religioasă în această lume.

Avem tendința naturală să privim în trecut și trebuie să facem acest lucru pentru a vedea ce lecții putem extrage pentru ziua de mâine. În sensul acesta, unele texte biblice ne pot inspira util: „Învăță-ne să ne numărăm bine zilele, ca să căpătăm o inimă înțeleaptă.”

Dacă revenim amănunțit asupra filmului vieții noastre și analizăm evoluția noastră în timp din perspectiva libertății, găsim anumite lecții pe care le putem extrage.

Prima secvență – Edenul. (Puteți utiliza ca puncte de reper spirituale termeni precum Eden, Canaan, Egipt, Babilon. Primele două au o conotație pozitivă, în timp ce ultimele două au o conotație negativă.)

Libertatea este un dar.

Dumnezeu este Creatorul universului și al omului, încununarea creației. El este, de asemenea, și Creatorul libertății, însă noi aici ne referim la ideea că El este pentru noi o alegere personală. Libertatea de a alege sau libera alegere este un dar al vieții, primul dar minunat pe care noi l-am primit de la Dumnezeu.

Întrebări pentru susținerea meditației: Cum au utilizat cuplul Adam și Eva, libertatea acordată de Dumnezeu? De ce în acest mod? Cum au fost ei avertizați de Dumnezeu? Ce puteți face voi astăzi pentru libertatea voastră?

Noi am aflat că:

Libertatea este darul cel mai de preț a lui Dumnezeu. Este un dar care a stabilit demnitatea fundamentală a omului, dar pe care îl putem pierde deoarece este fragil.

Utilizarea necorespunzătoare a libertății are consecințe dramatice pentru tine și în timp are implicații negative asupra vieții altora.

Este important ca tu să te regăsești în Eden (Canaan), dar este la fel de important ca să rămâi (să trăiești) acolo.

A doua secvență – Egiptul și Canaanul. (Citește și întocmește un rezumat al următoarelor texte: Exodul 2:23-25, 17-20; Exodul 5 și 17.)

Libertatea este un drept.

Cum și-a manifestat Dumnezeu prezența și puterea în favoarea poporului Israel?

Observați toate aceste miracole extraordinare: atunci când plăgile s-au abătut asupra Egiptului, israeliții au fost ocrotiți; când norul de foc i-a călăuzit zi de zi și nopte de nopte; când Marea Roșie s-a despărțit ca ei să poată traversa în siguranță și s-a închis pentru ca egiptenii să nu mai poată trece! Priviți apoi la mana, pâinea din cer, pe care israeliții au primit-o în dar în fiecare săptămână, timp de 6 zile, porția fiind dublată pentru ziua de Sabat; la modul în care a țâșnit

apă din stâncă și la faptul că încălțămintea lor nu s-a tocit în timpul drumului parcurs de ei atunci când au traversat deșertul ș.a.

Noi am aflat că:

Dumnezeu vede suferința umană și este gata să transforme durerea celor care plâng, a celor care cer și așteaptă ajutorul Său.

Pentru că omul a recuperat libertatea pierdută, niciun obstacol nu este prea mare și niciun obstacol nu este prea greu pentru Dumnezeu.

Când pierdem puncte de reper spirituale ale cerului sau când aceste repere nu există, riscăm să utilizăm libertatea oferită de Dumnezeu într-un mod greșit. Așadar să revenim cu întrebarea: ce faceți voi cu libertatea voastră?

Nu este suficient să pleci din Egipt și să te îndrepti către Canaan, trebuie să și ajungi acolo. Acolo trebuie să ajungem noi (Geneza 12:5).

A treia secvență – nici una, nici cealaltă (contradicție și confuzie).

Libertatea este o alegere.

Israelii sunt la frontiera Canaanului. Visul lor de a ajunge în țara binecuvântată, unde curge lapte și miere, se împlinea. Urma să se încheie lungul lor drum prin deșert; era atât de aproape, la o aruncătură de băț. Erau gata să creadă că promisiunile se pot realiza și că ei vor intra în posesia Canaanului. Privind în urmă la modul în care Dumnezeu le condusese viața din Egipt până la Canaan, ei văd intervențiile providenței Lui prin demonstrarea clară a puterii Sale divine. În loc să meargă înainte, ei s-au decis să se întoarcă în Egipt. Într-un final, după ce au pierdut binecuvântarea lui Dumnezeu, și-au dat seama de greșeala lor, au început să atace Canaanul. Deja era prea târziu! Care au fost rezultatele? Au pierdut bătălia.

Doar Iosua și Caleb împreună cu fiii și fiicele lor au ajuns cu 40 de ani mai târziu în Canaan.

Am aflat că:

Noi putem fi liberi, putem avea libertate religioasă, și totuși să trăim ca niște sclavi. Libertatea vine de la Dumnezeu. Libertatea este o alegere.

Dacă nu părăsim total Egiptul sau Babilonul, ceea ce este posibil, riscăm să ne regăsim într-o zi în punctul nostru de plecare. Spiritul Profetic spune de altfel: „Noi riscăm să fim printre cei mai mari adversari ai fraților noștri.”

Nu întotdeauna „majoritatea” are dreptate și lucrul acesta l-am putut observa în istoria lui Iosua. Erau doi contra zece și apoi contra tuturor.

Membrii bisericii și mai ales liderii trebuie să fie atenți la exemplul pe care îl dau. Maniera în care ne trăim libertatea și puterea exemplului nostru sunt contagioase și în același timp sunt determinante pentru destinul nostru și nu numai.

A pune la îndoială puterea lui Dumnezeu este ca și cum ai trăi în permanență ca un slav, fără libertate. Avem în acest sens și un avertisment în Cuvântul Său (Apocalipsa 3:15,16).

A patra secvență – Istoria noastră.

Cei care nu au învățat lecțiile trecutului repetă greșelile.

Lumea are nevoie de libertate. Noi avem nevoie de libertate religioasă. Pentru a încerca să înțelegem vremurile în care trăim, noi ar trebui să deschidem mai des Biblia și, de asemenea, să citim jurnalele și rapoartele prezente în documentele Națiunilor Unite.

Iov 1:13-19.

Libertatea este o responsabilitate.

Cum am putea descrie noi contextul istoric în care trăim și generația noastră cu urcușuri și coborâșuri? O epocă plină de confuzie și evenimente destabilizatoare, dominate de intoleranță și instabilitate, sărăcie și criză. Practicile extreme sunt practic personajele principale, fundamentalismul, ura și intoleranța și, pe de altă parte, viața fără moralitate, unde poți face orice, oricând, oriunde.

În zilele noastre, oamenii mai mult reacționează decât acționează. Noi suntem atenți la reacții și ne exprimăm opiniile – dacă avem! Noi punem întrebări, dar nu vrem întotdeauna să ascultăm răspunsurile. Noi observăm tensiunile. Generația actuală afișează indiferență, însă tot aceasta poate face ca răul să înceteze, însă preferă neutralitatea. Este o paradigmă în curs de dezvoltare, care face parte din noua ordine mondială – în care Dumnezeu este exclus și suntem confrunțați cu direcții noi luate de lumea noastră. Frontiera dintre bine și rău a dispărut. Dumnezeu nu mai constituie un reper și nu mai este la fel de esențial pentru viețile contemporanilor noștri. Evoluția a devenit o religie, în timp ce creațiunea este privită ca o poveste cu învățături. Cât despre religie, aceasta este încadrată în limitele etice și politice. În zilele noastre există o confuzie între adevărata libertate și rutina cotidiană. În anumite religii ale lumii, milioane și

milioane de oameni sunt torturați și mor în închisori pentru convingerile lor, în timp ce, în alte locuri, oamenii sunt liberi, dar sunt pe cale să moară de sclavie, fără principii, fără Dumnezeu și fără speranță.

Ce vedem noi când privim în urmă?

Priviți câteva exemple:

Sub Imperiul Roman – Execuția creștinilor sub diferite regimuri, printre care Caligula, Nero, Domițian, Traian, Marc-Aureliu, Dioclețian etc.

1184-1860 – Inchiziția medievală, Inchiziția spaniolă, portugheză și romană. Câți oameni au fost torturați și au murit în această perioadă? Nu se știe exact, însă conform datelor istorice au fost de ordinul milioane.

24 august 1572 – Paris, masacrul din Noaptea Sfântului Bartolomeu și luna următoare 70 000 de persoane ucise.

1793 – Teroarea din timpul Revoluției Franceze, mai mult de 35 000.

Sub regimul lui Stalin – S-au estimat mai mult de 20 de milioane de persoane ucise.

Sub regimul lui Hitler – Între 11 și 14 milioane de persoane ucise, printre care 6 milioane erau iudei, eveniment cunoscut sub numele de Holocaust. Alături de victimele celui de-al Doilea Război Mondial, numărul morților s-a ridicat la 55 de milioane.

6 august 1945 – Explozia primei bombe atomice de la Hiroshima. Mai mult de 78 000 de persoane au murit sau au fost grav rănite. Trei zile mai târziu, pe data de 9 august, o altă bombă atomică a făcut 150 000 de morți la Nagasaki.

11 septembrie, 2001 – Atacul terorist împotriva World Trade Centrer, la New York, unde au fost peste 3000 de morți. Începând cu acel moment, lumea a știut că: Nimic nu va mai fi la fel!

26 decembrie 2004 – Tsunami devastator din Oceanul Indian, cu 22 500 de morți.

15 septembrie 2008 – Statele Unite, Banca Lehman Brothers și-a anunțat falimentul. Este o dată care a intrat în istorie, o dată ca un debut oficial al unei perioade de turbulență mondială.

12 ianuarie 2010 – Cutremurul din Haiti, cu peste 100 000 de morți.

17 decembrie 2010 – A fost inițiată „Primăvara Arabă”, în Tunisia.

2012 – Toamna arabă și atentatele împotriva Statelor Unite și Occidentului. Criza economică a atins toate țările europene.

Foamete – la fiecare 5 secunde, un copil mai mic de 5 ani moare. În fiecare zi 21 000 de copii mor de foame, maladii și în fiecare an, 30 de milioane de persoane mor de subnutriție. (sursă Unicef).

2012 Libertatea religioasă – Aproximativ 70% din populația mondială nu se poate bucura de libertatea fundamentală de manifestare a convingerilor religioase. Între 200 și 400 de milioane de creștini sunt persecutați sau sunt victime ale discriminării. Anual, mai mult de 150 000 dintre ei sfârșesc prin a fi uciși. Țările desemnate ca fiind „Țări de interes special” în domeniul libertății religioase sunt: Burma, China, Eritrea, Iran, Coreea de Nord, Arabia Saudită, Sudanul și Uzbekistan. Toate aceste informații sunt alarmante!

Trebuie să privim la ceea ce s-a întâmplat ieri pentru a vedea cu mai multă înțelepciune astăzi.

Privind în urmă, noi putem ști care sunt cele mai multe opțiuni pentru viitor.

Faptul că privim în urmă este cel mai bun mijloc să nu repetăm greșelile părinților noștri.

Responsabilitatea – pentru a apăra și a susține libertatea.

Să ne rugăm constant, personal și colectiv în favoarea libertății și a libertății religioase, pentru pacea din lumea întreagă și pentru cei care sunt în postura de a decide atât la nivel național, cât și internațional.

Să sprijinim liderii din bisericile noastre pentru a organiza întâlniri publice (la nivel local, la nivel universitar și/sau parlamentar): mese rotunde, seminare, conferințe, în vederea susținerii cauzei libertății religioase pentru toți, fără diferențe în ceea ce privește apartenența religioasă, credința sau confesiunea.

Să promovăm – în mediu politic, universitar și nu numai – libertatea religioasă și distribuind materiale despre acest subiect, precum revista *Conștiință și Libertate*.

Este responsabilitatea noastră să trăim în respect, toleranță și cu aprecierea celor din jur fără a conta apartenența religioasă și culoarea politică. Nimeni nu are dreptul să-și impună ideile și nici să se exprime într-o manieră nerespectuoasă. Trebuie să privim la Isus și la modul în care S-a comportat cu oamenii, cum se exprima față de ei în funcție de maturitatea spirituală a acestora. Dacă există conflicte, acestea sunt pentru faptul că nu toți oamenii văd viața cu aceiași ochi, iar culturile diferite determină mentalități diferite. Uneori ne aflăm în imposibilitatea de a asculta o opinie diferită și alteori nu permitem nici măcar exprimarea ei. Cel puțin trebuie să-i tratăm pe ceilalți care au opinii diferite de ale noastre cu respect, și nu altfel.

Suntem ambasadori în promovarea și apărarea libertății religioase, de exprimare, de cult și de conștiință în toate teritoriile Diviziunii întereuropene. Trebuie să construim relații amicale cu toată lumea, cu autoritățile și responsabilii din domeniul public, legislativ, oferindu-le posibilitatea să-L descopere pe Isus.

Cum putem realiza acest lucru? Cum proceda Isus? Metoda lui Isus de a ajunge la sufletele lor este singura care a reușit. El Se amesteca printre oameni pentru a le face bine, le dovedea simpatie purtând de grijă nevoilor lor și câștigându-le încrederea. După aceea le spunea: „Urmați-mă!”

Concluzii

Libertatea este un dar, un drept o responsabilitate. Totul este important!

Este important să fii pe drumul spre Canaan, dar trebuie să ajungi acolo.

Noi nu suntem liberi cu adevărat până când nu renunțăm definitiv la Egipt (Babilon) și total angajați pentru Isus. Cheia libertății adevărate este Isus.

Cei care nu au învățat lecțiile trecutului vor face mai târziu aceleași greșeli.

Privind în urmă astăzi, vom putea fi mai înțelepți mâine.

Familia noastră și biserica pot fi locuri pline de pace, dragoste, de înțelegere și respect.

Noi toți suntem chemați să fim ambasadorii lui Isus Hristos pentru a apăra nu numai libertatea, dar și libertatea religioasă.

Noi trebuie să descoperim un nou model de raport între relațiile publice și libertatea religioasă în societate. Biserica Adventistă își împlinește deja misiunea la care a fost chemată ajungând la personalități publice importante.

Noi trebuie să avem mereu libertatea de a gândi lipsită de orice prejudecată.

Noi trebuie să evităm neutralitatea dacă dorim să trăim în pace.

Noi trebuie să garantăm libertatea religioasă.

Noi trebuie să promovăm și să protejăm libertatea tuturor.

Noi trebuie să ne bucurăm de libertatea religioasă.

Noi trebuie să dovedim respect față de libertatea religioasă.

Noi trebuie să recunoaștem libertatea de gândire și de exprimare și să apărăm libertatea cultului.

Fiecare dintre noi are dreptul să creadă sau să nu creadă și să aparțină unei biserici sau unei confesiuni conform alegerii sale.

Niciun guvern, nicio religie, nicio biserică, nicio persoană nu are dreptul să decidă pentru o persoană în ceea ce privește conștiința sa. Este un principiu pe care trebuie să-l împărtășim și altora.

Noi trebuie să promovăm libertatea cu convingere și dragoste. Această libertate este inerentă pentru demnitatea umană; vine de la Dumnezeu și este clar exprimată în legea Sa.

Împreună putem realiza multe lucruri pentru libertate și în special pentru libertatea religioasă și nu uitați de lecțiile din trecut. Libertatea este un dar de la Dumnezeu, care trebuie recunoscut. Noi trebuie să fim bucuroși și mulțumitori lui Dumnezeu. El ne-a dat multe binecuvântări. Una dintre acestea este libertatea religioasă. Creștinii vor învăța că... prin ascultarea lor față de Legea lui Dumnezeu vor dobândi libertatea deplină.

Să trăim deci cu o conștiință clară și influența noastră să-i facă pe alții liberi. Fiți vigilenți (2 Corinteni 3:17)!

*Pastorul Liviu Olteanu,
directorul Departamentului Relații Oficiale și Libertate religioasă,
Diviziunea Inter-Europa*

Liberul arbitru versus voia lui Dumnezeu

Clifford Goldstein

Una dintre cele mai mari și de durată dezbateri teologice – una care a tulburat cele mai strălucite minți timp de secole – este cea referitoare la liberul arbitru al omului.

În calitate de ființe umane, chiar avem libertatea de a alege sau sentimentul că o deținem e doar o iluzie? Dacă Dumnezeu știe viitorul, știe care vor fi alegerile noastre dinainte de a le face, înseamnă că libertatea de decizie ne aparține?

Problema a devenit și mai complexă odată cu apariția și contribuția lui Isaac Newton în fizică, prin care nu numai că a demonstrat că o mare parte a Universului funcționează după legi fizice, ci a descoperit și formulele matematice ale acelor legi. De fapt, contribuțiile sale au determinat un filozof să argumenteze că, dacă ar fi posibil să știm poziția fiecărui atom din Univers, atunci cu siguranță am putea ști ce va face fiecare persoană și fiecare eveniment care urmează să se întâmple deoarece fiecare atom din cosmos ar urma legile descoperite de Newton.

Și, dacă acest lucru este adevărat, atunci cum poate exista liberul arbitru?

Cu toate acestea, alții nu au fost convinși. O persoană glumea spunând: „Cred în libertatea de a alege. De ce? Pentru că nu am de ales.”

Noi, adventiștii de ziua a șaptea, credem în libertatea de alegere. Sunt aproape tentat să spun: Nu avem de ales – trebuie să credem în libertatea de a alege! Și asta pentru că nimic din doctrina noastră nu are sens fără ea. De la căderea lui Lucifer, la căderea lui Adam și a Evei și până la criza finală a ultimelor zile, când fiecare trebuie să *aleagă* între a primi „sigiliul lui Dumnezeu” sau „semnul fiarei”, Biblia proclamă, aproape în fiecare pagină, realitatea libertății de a alege.

Desigur, Scriptura nu răspunde în mod direct unora dintre întrebările filozofice și teologice de esență referitoare la liberul arbitru și preștiința lui Dumnezeu. Și ce? Nu clarifică nici problemele filozofice și teologice referitoare la întruparea lui Isus sau la natura Trinității, sau cele referitoare la învierea morților la sfârșitul

timpului. Biblia doar ne învață aceste lucruri. Fie le acceptăm prin credință, fie nu le acceptăm.

E atât de simplu.

Astfel, în această predică, vom vorbi despre realitatea liberului arbitru, în mod special despre cea a libertății religioase. Chiar și sintagma „*libertate religioasă*” poartă în sine ideea libertății de a alege. În cele din urmă, ce rost are să vorbim despre libertate, orice fel de libertate, dacă nu avem libertatea de a alege?

Fără îndoială, în calitate de creștini adventiști, noi credem în existența liberului arbitru, a libertății de a alege, mai ales în probleme de credință și religie. De fapt, aș vrea să amintesc un citat celebru al unuia dintre primii apărători ai libertății religioase din Occident, un om numit John Locke, un englez despre ale cărui scrieri se crede că au avut un impact foarte puternic asupra lui Thomas Jefferson, unul dintre inițiatorii experimentului american în ceea ce privește libertatea religioasă.

Locke a scris aceste cuvinte într-o perioadă în care puteai fi ucis dacă citeai din ceea ce unii considerau a fi versiunea greșită a Bibliei. A apărut în anul 1698 într-o broșură intitulată „O scrisoare despre toleranță”.

El scria: „Mă pot îmbogăți făcând ceva ce nu îmi face plăcere; pot fi vindecat de o boală folosind remedii în care nu am încredere; dar nu pot fi salvat de o religie care nu-mi inspiră credință și printr-o închinare pe care o detest.”

Și cel mai interesant e faptul că a scris acest lucru în contextul libertății religioase: nu e rolul guvernului să impună religia oamenilor, deoarece, în cele din urmă, oricum nu îi va salva. Cine va fi salvat printr-o religie în care nu crede, printr-o religie care este impusă de stat? – Aceasta este esența mesajului lui Locke și, deși astăzi multora li se pare indiscutabil, pe atunci nu era atât de neîndoielnic. Nu era evident atunci și, din nefericire, pentru unii nu e evident nici astăzi. De exemplu, cu toate discuțiile de anul trecut despre „primăvara arabă”, nu ar trebui să ne entuziasmăm prea mult, deoarece rezultatele unui recent sondaj de opinie desfășurat în Egipt au arătat că majoritatea egiptenilor cred în execuția publică a oricui își schimbă religia, adică a oricui se convertește de la islamism la orice altceva!

Nu, aceste adevăruri *nu* sunt atât de evidente, nu-i așa?

Cu toate acestea, în calitate de adventiști, am proclamat libertatea religioasă timp îndelungat. Nu numai datorită faptului că păzirea Sabatului zilei a șaptea ne-a scos din normalitatea practicilor religioase în aproape toate țările,

cu excepția Israelului. Nu, am proclamat libertatea religioasă deoarece credem că este un principiu biblic, un principiu care exprimă esența guvernării lui Dumnezeu, esența caracterului lui Dumnezeu și chiar esența Legii lui Dumnezeu! Da, Legea lui Dumnezeu există pentru noi pentru că există libertate.

Ce vreau să spun?

Ei bine, haideți să ne gândim un moment la următoarea idee. Dacă nu am fi avut libertate, libertate morală, care ar fi fost scopul Legii *morale*? De ce ar fi avut Dumnezeu o lege pentru noi dacă nu am fi avut libertatea de a alege?

De exemplu, ce părinte i-a spus vreodată copilului său: „Fiule, nu ai voie să mergi pe Lună! Este regula casei mele.” E imposibil pentru copil să meargă pe Lună, așa că de ce ar avea părinții o lege care să interzică o imposibilitate?

Tot astfel stau lucrurile și cu libertatea noastră morală pe care ne-a dat-o Dumnezeu. Și moralitatea e definită de Legea lui Dumnezeu, nu e așa? Așadar, Paul scrie: **„Deci ce vom zice? Legea este ceva păcătos? Nicidecum! Dimpotrivă, păcatul nu l-am cunoscut decât prin Lege. De pildă, n-aș fi cunoscut pofta, dacă Legea nu mi-ar fi spus: «Să nu poftesci!»”** (Romani 7:7).

Nu ar avea sens dacă nu am avea libertate, libertatea morală, libertatea de a pofti, libertatea de a alege să facem binele sau răul, de a-L alege sau nu pe Dumnezeu.

În calitate de adventiști de ziua a șaptea, aceasta este poziția noastră în ceea ce privește libertatea religioasă. De fapt, permiteți-mi să îl citez pe Thomas Jefferson, pe care l-am menționat mai devreme și care a fost influențat de John Locke. Iată ce a scris Jefferson într-una dintre primele declarații cu privire la libertatea religioasă în America. Se numește *Statutul Libertății Religioase din Virginia*, iar Jefferson, fost președinte al Statelor Unite, încă o considera una dintre cele mai mari realizări ale lui. A scris: „Preaputernicul Dumnezeu a creat mintea liberă; toate încercările de a o influența prin pedepse sau poveri temporare sau prin limitarea capacității civile tind numai să dea naștere unor obiceiuri precum ipocrizia și răutatea și se îndepărtează de planul Sfântului Autor al religiei noastre care, fiind Domn atât al trupului, cât și al minții, a ales să nu o propage forțat, cu toate că stătea în puterea Lui să o facă.”

Observați: „Preaputernicul Dumnezeu a creat mintea liberă”! Cu siguranță, Jefferson a crezut nu numai în libertatea de a alege, ci și în consecința naturală a libertății de a alege, libertatea religioasă.

Deși, așa cum am mai spus, Biblia conține nenumărate exemple ale realității libertății de alegere, vreau să mă concentrez asupra unei istorisiri biblice. Cred că

e important să ne amintim că noi nu trebuie doar să Îl alegem pe Hristos, ci este responsabilitatea noastră față de oamenii din jurul nostru să ne asigurăm că nu sunt limitări pământești atunci când luăm o astfel de decizie.

În cele din urmă, dacă Dumnezeu însuși nu ne impune să Îl urmăm, cum îndrăznește vreo instituție omenească să o facă? Aceasta este esența mesajului nostru în ceea ce privește libertatea religioasă.

Istorisirea noastră se găsește în capitolul 18 din Evanghelia după Luca: istoria tânărului bogat. Să citim întregul pasaj (începe cu versetul 18), iar apoi să revenim asupra lui, deoarece e foarte instructiv și transmite ideea centrală într-un mod foarte puternic și clar:

„Un fruntaș L-a întrebat pe Isus: 'Bunule Învățător, ce trebuie să fac ca să moștenesc viața veșnică?' 'Pentru ce Mă numești bun?' i-a răspuns Isus. Nimeni nu este bun decât Unul singur: Dumnezeu. Știi poruncile: «Să nu preacurvești; să nu uciți; să nu furi; să nu faci o mărturisire mincinoasă; să cinstești pe tatăl tău și pe mama ta». 'Toate aceste lucruri', l-a zis el, 'le-am păzit din tinerețea mea.' Când a auzit Isus aceste vorbe, i-a zis: 'Îți mai lipsește un lucru: vinde tot ce ai, împarte la săraci, și vei avea o comoară în ceruri. Apoi, vino și urmează-Mă.' Când a auzit el aceste cuvinte, s-a întristat de tot; căci era foarte bogat. Isus a văzut că s-a întristat de tot și a zis: 'Cât de anevoie vor intra în Împărăția lui Dumnezeu cei ce au avutii! Fiindcă mai lesne este să treacă o cămilă prin urechea acului, decât să intre un om bogat în Împărăția lui Dumnezeu'” (versetele 18-25).

De obicei, citim această istorisire în primul rând pentru adevărurile spirituale despre bogăție și pericolele acesteia sau despre idolatrie, despre alte priorități decât Hristos ..., despre lucrurile la care nu vrem să renunțăm pentru Isus.

Stați puțin... Ce am spus: „...despre lucrurile la care *nu vrem să renunțăm pentru Isus*”?

Nu vrem? Dar dacă aș fi spus așa: „...despre modul în care noi, ca ființe umane, ne folosim liberul arbitru – „Atotputernicul Dumnezeu a creat mintea liberă” – pentru a alege altceva decât Hristos?

Nu e exact ceea ce a făcut tânărul bogat?

Dacă nu crezi în predestinare (un termen teologic pretențios pentru ideea că alegerile noastre sunt deja predestinate de Dumnezeu), trebuie să crezi că Isus, Creatorul nostru (pentru că Biblia este clară cu privire la acest lucru), a vrut ca omul să fie salvat. Nu-i așa? Dacă nu crezi, așa cum fac unii oameni,

că Dumnezeu, încă dinainte de începutul lumii, i-a predestinat pe unii să fie pierduți, trebuie să crezi și că Isus a dorit ca acest tânăr să fie salvat.

Aceasta este o idee fundamentală în teologia adventistă. Nu a murit Hristos pentru fiecare ființă umană? Nu urma ca El să moară foarte curând pe cruce pentru acel tânăr? Nu au fost pentru el cuvintele lui Isus: „Vinde tot ce ai, împarte la săraci, și vei avea o comoară în ceruri; apoi vino și urmează-Mă!” un apel pentru salvarea lui? De ce S-ar fi deranjat Isus să îi spună aceste cuvinte acestui tânăr dacă oricum acesta nu ar fi avut libertatea de a alege să fie de partea Lui?

Ascultați cu atenție următoarele cuvinte ale lui Ellen White:

„Isus a văzut în acest tânăr conducător, dacă devenea conlucrător cu El în lucrarea de mântuire, exact ajutorul de care avea nevoie. Dacă s-ar fi așezat sub călăuzirea lui Hristos, ar fi devenit o putere spre bine. Într-o mare măsură, conducătorul ar fi putut să-L reprezinte pe Hristos; deoarece avea însușiri care, dacă s-ar fi unit cu Mântuitorul, l-ar fi făcut în stare să devină o forță divină între oameni. Privind la caracterul lui, Hristos l-a iubit. În inima conducătorului, s-a trezit iubirea pentru Hristos, căci iubirea dă naștere la iubire. Isus dorea să-l vadă un împreună-lucrător cu El. El dorea să-l facă să-l semene, o oglindă care să reflecte chipul lui Dumnezeu. El dorea să dezvolte partea bună a caracterului acestui om și s-o sfințească pentru servirea Domnului. Dacă s-ar fi predat lui Hristos, tânărul conducător ar fi crescut în atmosfera prezenței Sale. Dacă ar fi ales partea aceasta, cât de deosebit ar fi fost viitorul lui!” (*Hristos, Lumina Lumii*, pag. 519).

Putea fi mai clar? Domnul Hristos **dorea** ca el să devină împreună-lucrător cu El, El **dorea** să dezvolte partea bună a caracterului acestui tânăr, **dorea** să-l facă să-l semene.

Deci care a fost voia lui Dumnezeu? Dumnezeu **a dorit** ca acest bărbat să îl urmeze pe Isus, dar, cu toate acestea, din ceea ce a spus Isus, reiese foarte clar că acest tânăr nu a făcut-o. Adică **s-a împotrivit** dorinței lui Dumnezeu de a fi salvat.

Asta e, dacă stai să te gândești, destul de greu. Și cu toate acestea, la ce altă concluzie poți ajunge dacă nu accepți teologia impertinentă că Dumnezeu l-a predestinat pe acest tânăr conducător să fie pierdut? Dacă nu o accepți, așa cum facem noi, adventiștii – dar și mulți alți creștini –, ce altceva poți face decât să vezi în această istorie un exemplu puternic al libertății religioase, al liberului arbitru, al libertății de a alege?

Deși acesta nu este mesajul principal al istorisirii, mesajul principal nu are sens dacă e separat de realitatea libertății de a alege deoarece acesta spune: „Nu alege nimic deasupra și înaintea lui Hristos! Nu alege greșit! Folosind darul

liberului arbitru, al libertății de alegere, pe care Dumnezeu ți l-a oferit, alege-L pe Isus, nu altceva.”

Acesta nu este un mesaj nou. Nu a început odată cu evangheliile. Ce a spus Dumnezeu poporului Său cu multe secole înainte?

„Iau azi cerul și pământul martori împotriva voastră că ți-am pus înaintea viața și moartea, binecuvântarea și blestemul. *Alege viața*, ca să trăiești, tu și sămânța ta” (Deuteronomul 30:19).

Alege viața! *Alege!* Ești liber să alegi.

Sau când poporului lui Israel i s-a spus:

„Și dacă nu găsiți cu cale să slujiți Domnului, alegeți astăzi cui vreți să slujiți: sau dumnezeilor cărora le slujeau părinții voștri dincolo de Râu, sau dumnezeilor amoriților în a căror țară locuiți. Cât despre mine, eu și casa mea vom sluji Domnului” (Iosua 24:15).

Cum pot acestea și multe alte versete să aibă sens fără realitatea liberului arbitru? E imposibil.

Iată un alt exemplu oferit de Isus, care exprimă atât de puternic această realitate. Însotăți-mă în Evanghelia după Luca, la capitolul 13, unde Isus, în timp ce vorbește despre iminența distrugerii Ierusalimului declară cu lacrimi în ochi:

„Ierusalime, Ierusalime, care omori pe proroci și uciți cu pietre pe cei trimiși la tine; de câte ori am vrut să strâng pe fiii tăi cum își strânge găina puii sub aripi, și n-ați vrut!” (versetul 34).

Care era voia lui Dumnezeu? Oare nu era aceea de a-i strânge pe „fiii” Ierusalimului „cum își strânge găina puii sub aripi”? Exact asta a spus. Aceasta era voia lui Dumnezeu.

Dar ce s-a întâmplat? **„N-ați vrut!”** Mulți dintre acești oameni, folosindu-și libertatea de a alege, au respins ceea ce Dumnezeu dorea să facă pentru ei.

Cu alte cuvinte, voia lui Dumnezeu versus libertatea de a alege.

Oricât de des este abordată libertatea religioasă a bisericii noastre în contextul relației biserică-stat din ultimele zile, nu trebuie să neglijăm exemplul lui Isus de libertate și alegere. Faptul că Dumnezeu, Creatorul nostru, ne permite să Îl slujim este un dar incredibil, și niciun impediment pământesc (guvernamental sau social) nu ar trebui să ne limiteze dreptul de a exercita acest dar. Dacă Dumnezeu însuși nu o face, atunci mă întreb *ce face orice guvern să creadă că are dreptul să procedeze altfel*.

Mai este un exemplu oferit de Isus, de departe cel mai bun, cu privire la sfințenia liberului nostru arbitru, a libertății noastre de a alege, a libertății

noastre religioase, și cu privire la cât de mult o respectă Dumnezeu. Permiteți-mi să vi-l citesc: „**L-au răstignit**” (Matei 27:35).

Da, crucea este cel mai grăitor și cel mai puternic exemplu al sfințeniei libertății noastre religioase, deoarece vedem cât de mult L-a costat pe Dumnezeu.

Gândiți-vă, dacă Dumnezeu nu ne-ar fi creat cu libertatea de a alege, cu libertatea morală, cu capacitatea de a alege să facem bine sau rău, nu am fi păcătuit niciodată, nu-i așa? Dacă nu credem că Dumnezeu a dorit ca noi să păcătuim, că El a plănuit de la început ca noi să păcătuim – și nu cred că noi, ca adventiști, mergem în această direcție – atunci trebuie să credem că păcatul a apărut ca urmare a exercitării liberului *nostru* arbitru, a libertății *noastre* de a alege.

Thomas Jefferson spunea: „Atotputernicul Dumnezeu a creat mintea liberă.” Cum altfel putem explica apariția păcatului, a răului, a marii lupte, decât prin exercitarea libertății de alegere – și nu doar de către om, ci și de către îngeri? Adevărul este că nu o putem explica altfel, fără a-L face pe Dumnezeu răspunzător de apariția răului.

Domnul ar fi putut să evite agonia crucii făcând un lucru simplu – nu ne crea ca ființe libere. Simplu, nu? Da. Ne-ar fi putut face agenți amoral, adică fără liberul arbitru. Asemenea lui Paro, foca albă. Cine e Paro? Paro e o mică focă albă, drăguță și pufoasă, ce însoțește persoanele în vârstă. Paro are un scop: să fie un prieten simpatic, ca un animal de companie, dar nu cauzează alergii, nu mușcă, nu zgârie, nu fuge, nu roade mobila și nu face accidente pe covor. Despre ce vorbesc? Paro este un robot ce a fost programat să se comporte cât mai asemănător cu un animal adevărat, manifestând „dragoste” și „afecțiune” față de stăpânii lui. Ciudat e că, într-o anumită măsură, funcționează. Se știe că acești roboți pot să te binedispună, motiv pentru care sunt folosiți din ce în ce mai mult pentru a ține companie persoanelor în vârstă. Există versiuni mai avansate ale roboțelului Paro, numite de Cartea Recordurilor „cel mai terapeutic robot din lume”.

Desigur, și din nefericire, ideea creării unui asemenea robot nu s-a oprit la foci pufoase care să îl aline și să îl amuze pe bunicul. Industria sexului a creat deja o femeie robot, care să facă mai mult decât atât.

Ceea ce vreau să spun e că Dumnezeu nu a dorit să creeze roboți, pentru că, orice ar face Paro, nu iubește. Nu poate iubi. Nu e o entitate morală. Nu e o entitate liberă. Orice ar face, o face pentru că așa e programat. Poate fi drăguț, poate fi pufos, poate fi simpatic, dar nu poate manifesta dragoste, pentru că nu e și nu poate fi un agent moral liber.

Dumnezeu ar fi putut să ne creeze așa, și dacă ar fi făcut-o, nu ar fi trebuit să treacă pe la cruce, Dar El ne-a creat ființe libere, morale, ființe care pot iubi. A vrut să ne facă liberi, iar această libertate prezenta riscuri, și chiar dacă știa care erau riscurile, știa ce urma să se întâmple, libertatea noastră a fost atât de sacră încât a ales să moară pe cruce decât să ne-o anuleze.

Dacă vrei să veдеți cât de importantă e libertatea religioasă, chiar și pentru Dumnezeu – uitați-vă la cruce. Isus S-ar fi putut scuti de toate acestea dacă ar fi făcut un lucru simplu: ne-ar fi creat asemenea lui Paro, fără o libertate morală adevărată. Dar nu a făcut-o, deși a știut cu mult înainte ce urma să se întâmple. Uitați-vă la ceea ce Pavel i-a scris lui Timotei: „El ne-a mântuit și ne-a dat o chemare sfântă nu pentru faptele noastre, ci după hotărârea Lui și după harul care ne-a fost dat în Hristos Isus, *înainte de veșnicii*” (2 Timotei 1:8,9).

Înainte de crearea lumii, a fost creat Planul de Mântuire, deoarece Dumnezeu a știut dinainte la ce avea să ducă liberul nostru arbitru, dar în loc să renunțe la a ne înzestra cu el, a murit pe cruce pentru a ne cruța de pedeapsa pentru abuzul nostru de acea libertate de alegere.

Mesajul e simplu: Dacă libertatea este atât de importantă pentru Dumnezeu, cum îndrăznește un guvern pământesc să facă ceea ce Dumnezeu nu face? Acesta este și mesajul Evangheliei și al libertății religioase, care este esența Evangheliei. Evanghelia este vestea cea bună despre ceea ce a făcut Isus pentru noi pe cruce: a plătit pedeapsa pentru violarea de către om a libertății de alegere.

Trăim într-o lume înfricoșătoare. Se întâmplă atât de multe lucruri, și persecuția ar putea începe într-un moment. De aceea credem că tot ce facem este foarte important. Trebuie să le transmitem oamenilor principiile libertății religioase, principiile libertății.

Mulți promovează libertatea religioasă. Însă noi suntem singurii care o facem sub scutul veștii bune din mesajele celor trei îngeri. Folosiți-vă libertatea de alegere, acest dar sacru și scump, și continuați să susțineți lucrarea pe care am fost chemați să o îndeplinim!

Clifford R. Goldstein, autor american și editor

Liber în libertate

Burcea Nelu

CE ESTE LIBERTATEA?

Această întrebare a existat dintotdeauna în mintea oamenilor. Filosofi, poeți, teologi, politicieni etc. au încercat să dea o definiție a acestei noțiuni, care să reflecte cât mai just realitatea. Următoarele citate sunt doar câteva dintre încercările oamenilor de a înțelege ce înseamnă *libertate*:

- „Ce înseamnă, în definitiv, *a fi liber*? Înseamnă a raționa corect, a cunoaște drepturile omului și, cunoscându-le, a le apăra în același fel.” – Voltaire, gânditor francez
- „Libertatea este un element necesar oricărei societăți bine orânduite, fiindcă fără ea nu se poate vorbi de moral, nici de responsabilitate. Și îndeosebi e necesar oricărei democrații, de vreme ce fără libertate nu poți fi suveran.” – Emile Littre, filozof francez
- „Sufletul libertății este dragostea de lege.” – Friedrich Gottlieb Klopstock, poet și scriitor german
- „Cu cât ne bucurăm de mai multă libertate, cu atât mai mare este responsabilitatea pe care ne-o asumăm față de noi, precum și față de ceilalți.” – Oscar Arias Sanchez, președintele Republicii Costa Rica
- „Libertatea desăvârșită este în ascultarea de Legea lui Dumnezeu.” – Ellen White, autoare inspirată

De asemenea, Biblia definește clar acest concept, accentuând ideea că, fără Dumnezeu, nu există libertate.

- „Veți cunoaște adevărul, și adevărul vă va face slobozi... Deci dacă Fiul vă face slobozi, veți fi cu adevărat slobozi.” (Ioan 8:32,36)
- „Dar cine își va adânci privirile în legea desăvârșită, care este legea slobozeniei, și va stăruia în ea, nu ca un ascultător uituc, ci ca un împlinitor cu

fapta, va fi fericit în lucrarea lui.” (Iacov 1:25)

- „Căci Domnul este Duhul; și unde este Duhul Domnului, acolo este slobozenia.” (2 Corinteni 3:17)
- „Fraților, voi ați fost chemați la slobozenie. Numai nu faceți din slobozenie o pricină ca să trăiți pentru firea pământească, ci slujiți-vă unii altora în dragoste.” (Galateni 5:13)

O expunere complexă a libertății o găsim în pilda robului nemilostiv (Matei 18,21-35), pe care Domnul Isus Hristos o folosește pentru a prezenta tendințele nefericite pe care le pot avea oamenii în relația cu semenii lor. Pilda, în dorința ei de a transmite atitudinea lui Dumnezeu față de om, poate fi înțeleasă și prin prisma libertății.

De fapt, cred că putem distinge cel puțin opt adevăruri incontestabile despre libertate din acest cadru biblic.

1. Adevărata libertate nu este exterioară, ci interioară.

Cel mai profund sens al *libertății* l-am observat în relatările oamenilor despre propriile suferințe. Unii oameni și-au petrecut o parte din viață în detenție și oprimare. La modul real, ei au avut parte de închisoare, constrângere, violență, lipsa hranei și chiar de imposibilitatea satisfacerii unor nevoi elementare de supraviețuire, trăind în condiții impropriei vieții normale. În astfel de condiții, cum au reușit acești oameni să-și păstreze credința?

Ei au descoperit secretul – Libertatea interioară nu poate fi îngrădită de răutatea oamenilor sau de alți factori externi. Această Libertate pe care ți-o dă relația cu Divinitatea poate atinge culmile desăvârșirii.

2. Oamenii nu vor înțelege libertatea dacă nu au înțeles prețul ei.

În pilda amintită de Domnul Isus Hristos, libertatea costă cât omului i-ar trebui sute de ani ca s-o plătească. Acest preț inestimabil poate fi foarte bine comparat cu vina, datoria care a condus la eventualitatea privării de libertate.

Cert este că omul care acumulează mari datorii într-un timp scurt nu poate ierta atât de ușor pe cineva care-i este dator destul de puțin. Prețul libertății și realitatea datoriei se află în raport de proporționalitate.

3. Iertarea este un factor care favorizează libertatea.

Cineva ar putea să trăiască în libertate, dar, din cauza simțământului apăsător de răzbunare, să nu se simtă liber, să nu-și poată trăi libertatea. Gândul răzbunării este copleșitor, te subjugă, alungă pacea și orice gând bun, iar când devine rațiunea

de a exista, te distruge puțin câte puțin. Iertarea, în schimb, îți dă forța să lași în urmă tot ce te-a afectat și să mergi mai departe. „Iertarea este cheia către acțiune și libertate” (Hannah Arendt).

4. Libertatea este strâns legată de dragoste.

Dragostea, în contextul libertății, devine începutul și desăvârșirea libertății; însă dragostea devine și cuprinsul, acel cuprins care îmbrățișează libertatea.

5. Poți pierde libertatea ta, dar să o promovezi pe a altora; în felul acesta vei ieși în câștig – aceasta este noblețea.

Poți câștiga libertatea pentru tine, dar și pentru alții; ești în avantaj – aceasta este înțelepciunea.

Poți câștiga libertatea pentru tine, dar s-o pierzi pe-a altora; ești în pierdere – aceasta este parte a naturii umane egoiste.

Poți pierde și libertatea ta, și libertatea altora; ești pierdut?

6. Cel mai important lucru nu este dacă pierzi sau nu libertatea, ci pentru ce pierzi libertatea, motivul pierderii.

Conștiință și Libertate nu este doar o sintagmă, o instituție, un simplu slogan. Dacă ai conștiință și libertate, poți avea totul. Dacă ai libertate, dar nu conștiință, ai pierdut totul.

Dacă ai pierdut libertatea, dar ai conștiință, ai câștigat totul.

7. Cel mai mare pericol pentru noi astăzi nu este pierderea libertății religioase de care ne bucurăm.

Chiar dacă libertatea de care tot vorbim este fragilă și s-ar putea spulbera, nu aceasta ar trebui să fie temerea noastră cea mai mare. Cel mai mare pericol este să avem libertate, dar să nu conștientizăm valoarea ei: Să o considerăm ca pe ceva perimat sau ca pe ceva ce ni se cuvine de drept; să nu folosim timpul dat de Dumnezeu pentru a transmite solia eliberării din păcat prin Isus Hristos. Acesta este adevăratul pericol: Să ai libertate, dar să nu te bucuri de eliberarea altora.

8. Libertatea se învață, se trăiește, nu se moștenește.

Adevărata libertate necesită o înțelegere amplă a iertării, a dragostei, deci a lui Dumnezeu. Cu cât Îl înțelegem mai mult pe Dumnezeu, cu atât mai mult vom înțelege gravitatea vinei noastre și puterea dragostei Lui.

Există probabilitatea să ai libertate religioasă, dar să nu ai libertatea pe care ți-o dă religia. Prima – libertatea religioasă – ține de oameni și împrejurări. Cea

de-a doua – libertatea pe care ți-o dă religia – ține de o decizie.

Libertatea promisă de Sfânta Scriptură a fost valabilă atât în vremuri de prigoană, cât și în vremuri de libertate.

Este de fapt oferta lui Dumnezeu făcută prin Domnul Isus Hristos. Dumnezeu a luat decizia, rămâne ca eu să spun DA, vreau să fiu liber în libertate.

Ferice de acel cămin căruia Dumnezeu îi dă libertate!

Ferice de cel care o înțelege!

Ferice de cel care o împărtășește,

De cel care a învățat să ierte pentru că și el a fost iertat,

Să iubească pentru că și el a fost iubit!

Ferice de cel care a avut datorii mari,

Dar care a fost iertat!

El poate fi învățat ce înseamnă libertatea.

Ferice de cel care a avut datornici mici

Și pe care i-a iertat!

Înseamnă că a învățat (a trăit)

Adevărata libertate.

*Pastorul Nelu Burcea,
directorul Departamentului Libertate Religioasă,
Uniunea de Conferințe a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România*

Paradoxurile libertății

Mușat Dragoș

Adevărat vă spun că, dacă nu vă veți întoarce la Dumnezeu și nu vă veți face ca niște copilași, cu niciun chip nu veți intra în Împărăția cerurilor. (Matei 18:3)

În ultimul timp se fac eforturi din ce în ce mai susținute pentru conservarea și dezvoltarea conceptului de *libertate de conștiință*, transpus pentru creștini în *libertate religioasă*. Eforturile acestea se materializează fie prin lupte, uneori chiar și de stradă, ca în Egipt, mitinguri sau diferite forme de proteste, fie prin diferite întâlniri cu demers legislativ și uneori constituțional.

Dar ce este libertatea? Oare ține de mediul extern sau este un atribut intrinsec al naturii umane?

Istoric vorbind, libertatea este un element primordial ce acompaniază trecerea omului prin viață, este un atribut al personalității, cu care omul a fost creat, iar în condițiile păcatului, este una dintre metodele prin care Dumnezeu colaborează cu omul. Replica lui Dumnezeu la furia lui Cain, relatată în Geneza 4:7, este reprezentativă în acest sens: „...păcatul pândește la ușă, dar tu să-l stăpânești”.

Deci libertatea are un rol decisiv în salvarea omului și în mântuirea sa. De fapt, cunoașterea de Dumnezeu începe de aici – dacă vreau să fiu salvat, trebuie să fiu liber.

Antiteza acestei idei este foarte dureroasă – o persoană dependentă nu va fi mântuită, robia nu face casă cu veșnicia. *Cum pot să fiu liber în condițiile păcatului* este provocarea acestei zile, iar, în concluzie, se poate transpune într-un motto al unei vieți ce va avea finalitate desăvârșită în veșnicie.

Lecția oferită de Scriptură poate fi înțeleasă de oricine, chiar și de un copil, exemplul oferit de Isus. În afirmația lui Isus se conturează cel puțin trei idei:

- credibilitatea;
- slujirea;
- dependența autentică.

CREDIBILITATEA naște credibilitate, sau încrederea naște încredere, iar omul se simte liber să aleagă. Avem o mulțime de exemple în Biblie, cel mai expresiv fiind cel al tinerei din casa lui Naaman. Totul se pune în mișcare în casa conducătorului ei și chiar în întreaga împărăție din cauza unei captive libere și credibile. Nu-i așa că este paradoxal că un adult ascultă de o copilă, se deplasează într-o țară vasală la glasul ei, deși relațiile diplomatice nu prevestesc nimic bun, iar modul în care urmează să fie întâmpinat sfidează orice protocol?! Dar – minune! – Naaman este vindecăt și reușește să își schimbe și filosofia de viață. Biblia nu dezvoltă nimic, nici măcar nu amintește, despre consecințele acestei întâmplări, dar le putem deduce.

Putem să ne gândim la felul cum a fost tratată, privită, chiar și la poziția ei în casă. Totul începe de la credibilitate, de la mesajul ei; mesajul poate fi credibil în gura unui om credibil, iar sursa credibilității sunt moralitatea și adevărul. Libertatea ta se află într-un raport direct cu credibilitatea mesajului tău.

SLUJIREA – uneori îndeplinirea responsabilităților ce îți revin, profeția care te privește în mod direct și adevărul spus din sinceritate pot produce necazuri.

Privește la Iosif! În schimbul sincerității lui în destăinuirea viselor profetice pe care le are, primește dezaprobarea fraților lui și chiar muștrare din partea tatălui pentru că nu s-a limitat doar la destăinuire, ci le-a și interpretat. În ciuda micilor incidente, Iosif este gata să meargă să le ducă fraților ceva de mâncare, insistă în căutarea și găsirea lor, înfruntând pericolele unei călătorii lungi și singurătate, iar aceștia, drept recompensă, îl vând unei caravane ce mergea spre Egipt. Ajuns printre străini, duce o viață model, rezistând celor mai tentante ispite și, ca răsplată, este aruncat în temniță. Aici slujește și își dezvoltă capacitățile în condiții vitrege, fiind răsplătit cu uitare pentru ceea ce face.

Slujește în continuare cu seninătate, în contrast cu tristețea, uneori pe bună dreptate, ce se afla pe chipurile colegilor de temniță, și în final are parte de o bucurie imensă.

Slujirea îi aduce împlinirea tuturor viselor, cât și a profeției din dreptul său. Iosif este cunoscut și apreciat datorită slujirii sale.

Dacă vrei să fii liber, slujește.

Faraon îi oferă libertatea și poziția cea mai înaltă datorită slujirii.

O slujire fidelă lui Dumnezeu, o demnitate și o moralitate impecabile îți vor oferi libertatea; cât de diversă este această cale și cât de paradoxal pare față de ceea ce oferă lumea! Slujire în locul luptei și moralitate în locul libertinajului duc în final la satisfacție.

DEPENDENȚA AUTENTICĂ – dezvoltarea armonioasă a unui copil nu poate avea loc fără influența directă a părinților lui. De cele mai multe ori, practica a contrazis teoria că alegerile copiilor trebuie respectate indubitabil. Copilul care alege după capul lui nu va bucura inima părinților (*face rușine mamei sale*), spune Solomon (Proverbele 29:15).

Da, este paradoxal că un copil, ca să fie liber, trebuie să aibă o dependență autentică față de părinți; neascunzându-le nimic, având încredere în ei și arătându-le respect, copiii vor fi în final binecuvântați.

Mardoheu, Estera, Daniel, Ezra, Neemia sunt doar câteva personaje biblice care au depins de Dumnezeu pe un pământ străin și care au primit recunoașterea oficială a unor imperii sau monarhi. Dumnezeu te invită la dependență față de El, vino în fața Sa (Matei 11:28-30)!

Ellen White spune că locurile unde libertatea va fi deplină și autentică vor fi locurile unde creștinii vor fi cunoscuți; legile prin care te poți face cunoscut sunt paradoxurile libertății: slujirea, dependența, credibilitatea.

Un imbold pentru această săptămână și pentru viața întreagă.

*Pastorul Dragoș Mușat,
directorul Departamentului Libertate Religioasă, Conferința Banat*

Liberul arbitru, ce facem cu el?

Purnea Cristian

Timpul trece foarte repede, nu-i așa? Mai țineți minte țintele și hotărârile pe care le-ați luat de-a lungul timpului? Mai sunt ele de actualitate, încep să prindă viață sau au fost deja uitate? Mulți dintre noi ne comportăm de parcă am aștepta un început de an ca să luăm noi hotărâri. Am uitat că facem alegeri aproape tot timpul, alegeri mici, puțin importante, sau alegeri mari, care ne pot schimba viața în bine sau în rău.

Oamenii au făcut alegeri încă de la începutul lumii, alegeri care au influențat decisiv cursul istoriei. Cadrul creat de Dumnezeu pentru libera exprimare este magnific și, în ciuda trecerii timpului, trebuie să depunem toate eforturile pentru păstrarea lui. Natura decăzută a omului este rezultatul vechilor alegeri făcute într-un moment de rătăcire spirituală. În Epistola către Galateni 5:19-21, apostolul Pavel descrie această stare decăzută. Această stare păcătoasă este responsabilă de trăiri sufletești ca ambiția egoistă, ura, gelozia, furia și de diverse certuri sau de defecte. Toate aceste emoții și atitudini negative sunt parte a naturii noastre umane. Oamenii societății de azi resimt din plin amarul produs de acestea. Deciziile de la orice nivel de conducere sunt afectate de tendințele firii. Societatea, de asemenea, tinde să fie afectată.

Multe activități susținute de biserică pentru promovarea libertății și liberei exprimări și-au atins scopul, dar trebuie să găsim acele lucruri simple care dau importanță vieții și care asigură stabilitate relațiilor umane. Conștientizate și trăite, aceste elemente oferă o atmosferă de toleranță și respect și asigură ceva din acel cadru original, creat de Dumnezeu la început.

Lucrurile care dau importanță vieții

Smerenia

Societatea modernă este avidă după etalarea mândriei și promovează ego-centrismul la scară largă. Aici smerenia nu este prețuită, dar aduce adevărate oaze de liniște în viețile noastre. Atunci când admitem că nu știm totul, că avem

slăbiciuni, că greșim, transmitem o influență pozitivă în jurul nostru, care creează premisele unui climat de toleranță. A fi smerit înseamnă să te evaluezi în mod corect, să nu fii mândru sau arogant. Scriptura ne oferă direcții de lucru, astfel încât relațiile interumane să promoveze toleranța și buna conviețuire, indiferent de natura convingerilor:

- „Căci oricine se înalță va fi smerit și cine se smerește va fi înălțat.” (Luca 14:11)
- „Nu faceți nimic din duh de ceartă sau din slavă deșartă; ci în smerenie, fiecare să privească pe altul mai presus de el însuși.” (Filipeni 2:3)
- „Tot așa și voi, tinerilor, fiți supuși celor bătrâni. Și toți, în legăturile voastre, să fiți împodobiți cu smerenie. Căci Dumnezeu stă împotriva celor mândri, dar celor smeriți le dă har.” (1 Petru 5:5)

Creștinismul a ridicat smerenia la o nouă poziție, ca una dintre cele mai atrăgătoare trăsături de caracter. Cel care este cu adevărat umil nu-și dă seama de umilința sa. El doar se autoevaluează corect față de Dumnezeu și Planul de mântuire.

Persoana care recunoaște că nu știe totul întotdeauna, că nu are dreptate mereu, nu se laudă și nu judecă pe alții oferă întotdeauna respect altora, devine recunoscătoare, se poartă cu naturalețe și are o dorință de a deveni mai bună. Omul smerit va fi întotdeauna fericit să ofere și încântat să primească. Aplicată cu înțelepciune, smerenia nu este o slăbiciune, ci o putere fantastică, prin care se poate schimba lumea! Hristos a reușit! „Eu sunt blând și smerit cu inima.”

Răbdarea

Trăim în secolul vitezei, oamenii sunt impetuoși, pripiți, nu este loc de răbdare. În toate situațiile vieții tindem să ne pierdem răbdarea și sensibilitatea la urmările nerăbdării. Suntem provocați să ne pierdem răbdarea la volan, la cumpărături, în luarea unei decizii și în cel mai important domeniu: relațiile interumane. Aici este nevoie de luptă personală, prea des oamenii se jignesc și își pierd răbdarea, oferind mâniei controlul deplin asupra ființei umane. Răbdarea nu este lene, nu este pasivitate – **răbdarea înseamnă să investești și să aștepți rezultatul.**

Nu trebuie să manifestăm tot timpul răbdare! Niciodată față de CRUZIME, de orice fel ar fi, chiar și față de animale: „Cel neprihănit se îndură de vite, dar inima celui rău este fără milă” (Proverbele 12,10). Niciodată față de

INTOLERANȚĂ ȘI ÎNCĂLCAREA DREPTURILOR FUNDAMENTALE. În astfel de situații trebuie acționat cu hotărâre. Lumea ar fi un loc mai bun, cu oameni mai răbdători, răbdarea transformă oamenii, oferă timp de reflecție și dă prilejul unor decizii înțelepte.

Dăruirea, sau generozitatea

Astăzi suntem cu toții martori la un mod de viață fundamentat pe a lua, a acapara, a strânge etc. Ne consumăm viața încercând să strângem lucruri, bani, CV-uri, dar pierdem esențialul: Fericirea de a da! Hristos spune acest lucru și oferă o provocare. Este mai fericit să dai decât să primești. Pacea, liniștea, armonia din familie, din localitate, din țară pot fi primite fără a oferi ceva?

A da și a primi înseamnă același lucru, nu poți să primești dacă nu dai, nu poți secera dacă mai întâi nu ai semănat. Timpurile pe care le trăim sunt timpuri în care culegem mai mult decât am semănat. Cinste înaintașilor care au semănat! Dumnezeu oferă binecuvântări surprinzătoare. **Ce putem oferi?**

Lucruri – uneori nefolositoare pentru noi, acestea pot fi de ajutor pentru mulți alți oameni. Toți cei care ajută și se implică în proiecte de întraajutorare vor fi mereu respectați, ascultați și ocrotiți.

Bani – deși au valoare, uneori a-i oferi constituie o sursă de vindecare a egoismului, o sursă de inspirație în a cheltui ce rămâne (de exemplu zecimea, apreciată și de necredincioși). Mai mult, folosind banii pentru cauze nobile, pentru promovarea principiilor lui Dumnezeu, contribuim la menținerea unui climat prielnic vieții de calitate.

Pe tine – fizic, emoțional spiritual. Dumnezeu ne vrea implicați în cât mai multe proiecte pe care să le susținem cu pasiune.

Oferind pentru cauzele nobile promovate de Hristos, contribuim la acel bagaj de efort universal care să facă posibilă pacea și liniștea necesare vieții.

Misiunea sau scopul vieții

Mulți dintre oamenii de azi trăiesc fără să-și pună problema vreodată că ar avea vreun scop în viață. Dacă le punem întrebări despre scopul vieții, majoritatea oamenilor se bâlbâie când răspund, iar dintre respondenții rămași, majoritatea se centrează pe sine. Să fiu fericit, să am bani, să am siguranță, să am carieră. Care este scopul omului în viață, chiar al meu, nu doar teoretic (la teorie despre alții suntem experți)? Chiar dacă nu răspundem imediat, suntem provocați să reflectăm. De ce suntem pe pământ? Pacea universală poate fi o țintă nobilă și un motiv de luptă spirituală?

Hristos este Modelul nostru, El a investit în valori de care ne bucurăm și azi. Isus Hristos, la doar 33 de ani, slujește total, vindecă, vorbește blând, mângâie în dureri, oferă o simpatie care nu a lăsat indiferent pe nimeni. Isus, care este Dumnezeu, ne confirmă că cel mai bun scop în viață este slujirea altora. Slujirea Lui este sursă de inspirație pentru univers, doar astfel descoperim fericirea, acel simțământ atât de rar întâlnit astăzi. Slujirea are efecte asupra corpului, minții și sănătății în general. Produce o stare de spirit inegalabilă. Are efect asupra societății, oamenii nu rămân indiferenți și, în situații de criză, și slujitorii sunt tratați cu blânțețe.

Aceste „mici” lucruri îi oferă celui ce le practică o viziune sănătoasă asupra vieții, generează schimbări fericite și aduc satisfacție deplină. Să găsești scop, sens și bucurie în tot ceea ce faci este un deziderat ambițios. De multe ori trăiești o viață și nu reușești să ajungi nici măcar la unul, dar să le ai pe toate ar fi cam... imposibil. Atunci ce facem?

Din textul biblic descoperim că nu există în om o forță latentă prin care să poată birui tendințele rele și să trăiască după principiile veșnice. Duhul Sfânt este mijlocul rânduit de Dumnezeu pentru a-i conduce pe oameni la o viață mai bună și spre a primi viața veșnică (vezi Ioan 16:8-14). Tot astfel reușim să promovăm un climat de toleranță și să trasăm un set de valori care să marcheze decisiv cursul vremurilor.

Deși natura umană este decăzută, mai are totuși un lucru admirabil, și anume liberul arbitru. O înzestrare ce trebuie folosită cu hotărâre. Una dintre cele mai bune alegeri pe care le putem face este să ascultăm de conștiința călăuzită de Duhul lui Dumnezeu. Aici se duce o luptă, iar această luptă împotriva tendințelor, poftelor și patimilor nefsinte, firești constă în două etape. Prima este o hotărâre bine chibzuită, tare, neclintită și irevocabilă de a-l preda inima și voința lui Hristos, astfel ca El să poată curăța din viață fiecare pornire rea. Apoi, hotărârea aceasta trebuie să fie reafirmată în fiecare zi și ori de câte ori se pot ivi ispite sau când cineva rămâne mai prejos de idealul desăvârșirii.

Atunci când decidem să-L alegem pe El, regăsim în viața noastră echilibrul spiritual de care avem mare nevoie. De la El învățăm să iubim și să slujim. Roade ca dragostea, bucuria, răbdarea, bunătatea, generozitatea, credința, toleranța și autocontrolul se vor regăsi în viața și lucrarea noastră.

Cum este viața noastră? Este marcată de aceste virtuți? Păstrăm armonia cerească în casele și bisericile noastre? Trăim noi umpluți de aceste daruri divine? Dacă nu, ce facem?

Privesc la mine și, pentru că nu pot avea toate acestea de unul singur, mă rog și citesc Biblia în fiecare zi. Nu mă deranjează să recunosc că am nevoie de mai mult ajutor divin ca să obțin înțelepciunea și bucuria slujirii. Caut să urmez sfatul plin de dragoste al apostolului Pavel de a nu obosi niciodată în a face binele. Urmăresc să nu părăsesc călăuzirea Duhului Sfânt, care mă va ajuta să fac alegeri care să îmi schimbe viața și să creeze un climat prielnic dezvoltării spirituale.

*Pastorul Cristian Purnea,
directorul Departamentului Libertate Religioasă,
Conferința Oltenia, în perioada 2009-2013*

Ca să fiți fii ai Tatălui vostru

Ropotică Ștefan

Menține-ți gândurile pozitive pentru că acestea se transformă în cuvinte.

Menține-ți cuvintele pozitive pentru că acestea se transformă în acțiuni.

Menține-ți acțiunile pozitive pentru că acestea se transformă în deprinderi.

Menține-ți deprinderile pozitive pentru că ele se transformă în valori.

Menține-ți valorile pozitive pentru că acestea formează destinul tău.

(Mahatma Gandhi)

Matei 5:38-48

Dreptate cu orice preț

Cum să ne comportăm în calitate de fii ai Împărăției cerurilor în situațiile dificile pe care ni le rezervă viața? Putem accepta cu pasivitate rolul de victime sau să refuzăm nedreptatea devenind astfel reactivi?

Atunci când abordăm subiectul *libertății religioase* ne referim de cele mai multe ori la acele situații în care am fost persecutați, abuzați fizic sau verbal, nedreptățiți sau lipsiți de anumite drepturi. Dar de câte ori ne gândim că orice gest, cuvânt sau atitudine a noastră cu privire la alții vorbește la fel de puternic despre libertatea pe care o trăim în Hristos?

Din păcate, relațiile interumane presupun și astăzi mijloace de exprimare, scoase parcă din practica veche a legii talionului: „ochi pentru ochi, dinte pentru dinte”.

Rezistența noastră în fața răului și a urmărilor sale probează de fiecare dată valorile morale, umane, sociale, creștine care ne conduc, de fapt, viața.

Este important pentru un om care pretinde că se află într-o relație de ascultare față de Dumnezeu ce comportament adoptă. Isus Hristos abordează o problemă extrem de reală și actuală. Chiar și atunci când ai dreptate te vei folosi de dreptul tău, deși acest lucru îți produce durere celuiilalt, doar pentru că legea îți permite?

Isus spunea: „Ați auzit că s-a zis..., însă Eu vă spun...”

A fost Isus interesat să ofere o altă legislație sau să provoace în ascultătorii Săi o atitudine nouă, un comportament nou bazat pe interpretarea spirituală a aceleiași legi?

De obicei, atunci când două acte juridice se compară, cel care este mai vechi are câștig de cauză. Dar aici se pare că Isus încearcă să-și impună propria autoritate ca fiind regulă de aici înainte.

Care este miza problemei?

Oamenii – mai importanți decât dreptatea

Dreptatea din practica dreptului roman nu lasă niciodată în urmă oameni fericiți, ci doar fie satisfăcuți în orgoliul lor rănit, fie abuzați, nedreptățiți, pedepsiți. De aceea, atunci când apelăm le instanțele de judecată, noi nu sperăm că astfel vom fi fericiți sau că în felul acesta le vom arăta celor greșiți o cale mai bună ori vom deveni prietenii lor.

Îmi place afirmația Domnului Isus Hristos: „Să nu credeți că am venit să stric Legea..., ci să o împlinesc (să o desăvârșesc).” Cu alte cuvinte, *nu am venit pentru a goli de sens această Lege, ci pentru a o împlini așa cum voi nu veți reuși să faceți*. Isus lovește la temelia concepției noastre cu privire la neprihănire și judecată.

Pentru că miza problemei păcatului o reprezintă oamenii. Ființa umană este ceea ce are mai de preț Dumnezeu pe acest pământ pentru că poartă chipul Său. Și lui Dumnezeu nu îi este indiferent modul în care reușim să ne raportăm unii la alții.

De aceea El îi opune legii talionului (care cerea viață pentru viață, ochi pentru ochi, dinte pentru dinte, mână pentru mână și picior pentru picior, rană pentru rană și vânătaie pentru vânătaie) o altă lege – legea nonviolentei.

Asta nu înseamnă că Mântuitorul cheamă la dezangajare, ci la descoperirea adevăratei puteri care trebuie să ne schimbe pe dinăuntru.

Mahatma Gandhi spunea că „cel slab nu poate ierta niciodată, iertarea este doar pentru cei cu adevărat puternici”. Violența nu conduce niciodată la împăcare, ci la ură, la răzbunare.

Epoca în care trăim este plină de exemple ale acestor manifestări cărora le cad victime nu doar persoane izolate, ci comunități întregi și chiar popoare. Domnul Hristos vine cu un îndemn: „Dar Eu vă spun...” să trăiți în spiritul Împărăției cerurilor, să-i iubiți pe vrăjmașii voștri, să vă rugați pentru cei ce vă prigonesc..., „ca să fiți fii ai Tatălui vostru care este în ceruri”.

Un astfel de îndemn, care parcă înăbușă instinctul nostru de autoafirmare, ne obligă să ne reconsiderăm atitudinea. Ne aduce aminte că avem de apărut nu doar un prezent, ci un destin și un caracter după chipul și asemănarea lui Dumnezeu.

Principiul Împărăției – iubirea, nu toleranța.

Dacă nu atingem desăvârșirea Tatălui nostru în iubire, și nu doar în dreptate, nu putem fi niciodată fii ai Tatălui ceresc. Nu acesta a fost principiul pe care l-a propus ucenicilor?

Mântuitorul a întrupat cel mai bine în viața Sa acest principiu atunci când Și-a iertat persecutorii instaurând o altă împărăție. „Cu adevărat acesta a fost Fiul lui Dumnezeu”, spunea sutașul uimit.

Nonviolența frânge acest cerc vicios și inaugurează împărăția harului. Aceasta este adevărata libertate care se fondează pe speranța că bunătatea îl va face pe cel rău să opteze pentru o alegere mai puțin inumană. Iertarea ilustrează în mod perfect recomandarea apostolului Pavel, care spunea: „Nu te lăsa biruit de rău, ci biruie răul prin bine” (Romani 12:21).

De aici, devine foarte clar faptul că Isus este categoric împotriva ca ucenicii Săi să recurgă la violență sub toate formele ei pentru a-și trăi viața de credință sau pentru a-și îndeplini misiunea. Suntem chemați ca, într-o lume care afirmă doar cu buzele că este în căutarea Împărăției cerurilor, să fim primii care să ridice etica iubirii lui Isus prin simpla interacțiune dintre oameni, la rangul unei forțe sociale puternice și eficiente.

Suferințele Domnului Hristos sunt o mărturie puternică în favoarea nonviolenței. Împărăția lui Dumnezeu se întemeiază pe principii care nu au nimic de-a face cu violența: „Voi să nu fiți așa” (Luca 22:25,26).

Robert Putnam, profesor al universității Harvard, a descris individualismul societății Occidentale în articolul intitulat *Bowling Alone*.

Bowling este jocul de popice care, în mod normal, se joacă în echipă. *Alone* înseamnă singur. Cu alte cuvinte, ne facem că jucăm în echipă, dar fiecare aruncă bila pe culoarul lui. Biserica este menită să-i aducă pe oameni împreună, ca într-o familie duhovnicească. Dar spiritul lumii îl face pe om să alerge singur pe culoarul lui. Când trofeul sunt pozițiile sociale sau funcțiile, spiritul lumii este înflăcărat, iar Duhul lui Dumnezeu ajunge să fie întristat. Iată de ce coagularea informală a bisericilor în jurul unor viziuni biblice și al spiritului de sacrificiu reprezintă singura soluție viabilă pentru revigorare spirituală și relațională.

Nonviolența – este timpul lui Dumnezeu.

Superioritatea Împărăției lui Dumnezeu este de altă natură decât aceea a împărățiilor lumii acesteia. Mesajul este o ironie fină: „Celor care stăpânesc peste oameni ca împărați li se dă numele de binefăcători” și, din istoria lumii, aceasta arată că de cele mai multe ori stăpânirea este despotică, memoria colectivă reține în dreptul multor domnitori și împărați „calificative” de genul: „cel mare și sfânt”; „cel viteaz”; „cel cumplit”; „cel frumos”; „cel bun” etc., cu toate că aceștia nu au contribuit cu nimic la binele veșnic al omenirii tocmai pentru că sistemul lor de valori s-a bazat doar pe dorința de a stăpâni.

Împărățiile lumii acesteia se bazează exclusiv și în totalitate pe propria afirmație, în timp ce Isus concepe viața ucenicilor Săi ca fiind pusă în slujba lumii care are nevoie de un Salvator.

Știm, de asemenea, din experiența noastră, că cel care renunță să utilizeze violența reduce în mare măsură pericolul de a deveni el însuși victimă.

Noi n-am fi știut nimic despre Mahatma Ghandi sau despre Martin Luther King dacă aceștia n-ar fi descoperit în școala lui Isus fața explozivă a rezistenței nonviolente. Dacă Isus nu ar fi predat lui Dumnezeu problema vieții Sale chiar în cele mai dificile situații, cum ar fi ajuns El să fie Mântuitorul nostru? Omeneste, tendința este aceea de a lua în propriile mâini rezolvarea tuturor situațiilor, descoperind doar că avem parte de eșec. Dumnezeu nu poate lucra dacă nu îi oferim ocazia în timpul Său.

Biblia ne constrânge să descoperim astfel că nonviolența nu este slăbiciune, ci o adevărată forță care se opune răului din această lume.

Negrii din Statele Unite au arătat, după India, că nonviolența nu înseamnă pasivitate sterilă, ci o forță morală importantă, care poate provoca schimbarea societății.

Este remarcabil răspunsul lui Martin Luther King către adversarii care se împotriveau recunoașterii drepturilor civile ale negrilor: „Capacitatea noastră de a suferi este la fel de mare ca puterea voastră de a ne face să suferim. Noi răspundem la violența voastră fizică prin forța noastră spirituală. Faceți cu noi ce vreți; noi vă vom iubi oricum. Aruncați bombe peste casele noastre, amenințați-ne copiii, noi tot vă vom iubi. Trimiteți mercenari la miezul nopții în apartamentele noastre ca să ne bată și să ne lase pe jumătate morți, noi tot vă vom iubi. Fiți siguri că vă vom depăși cu capacitatea noastră de a suferi. Într-o zi vom câștiga libertatea. Dar nu o vom câștiga doar pentru noi. Noi vom apela la inimile voastre și la sufletele voastre până când vă vom câștiga astfel pentru cauza noastră. Și atunci victoria noastră va fi o victorie dublă.”

Dacă mergem în întâmpinarea aproapelui cu o toleranță care provine din dragostea lui Isus Hristos, noi câștigăm de două ori: pe aproapele și pacea.

La decernarea Premiului Nobel pentru Pace, la doar 35 de ani, Martin Luther King spunea: „Accept astăzi acest premiu având o încredere de nestrămutat în viitorul omenirii. Refuz să cred că natura oamenilor de astăzi îi face incapabili să facă față lucrurilor care trebuie să fie făcute. Refuz să cred că omenirea s-a pierdut atât de tragic în noaptea rasismului, a intoleranței și războiului, încât zorii strălucitori ai păcii și ai fraternității nu mai pot deveni nicicând realitate. Cred că, în realitate, adevărul neînmormântat și iubirea necondiționată vor avea ultimul cuvânt.

Acesta este motivul pentru care drepturile, chiar dacă pe moment au fost învinse, se vor dovedi mai puternice decât răul triumfător. Îndrăznesc să sper că oamenii de peste tot vor avea trei mese pe zi pentru a-și hrăni trupul, educație și cultură pentru a-și hrăni mintea și demnitate, egalitate și libertate pentru a-și hrăni sufletul. Cred că ceea ce egoiștii au reușit să distrugă poate fi reparat de altruști. Cred în continuare că omenirea va îngenunchea în fața altarului lui Dumnezeu, pentru a fi încoronată pentru victoria asupra războaielor și vărsării de sânge și că bunăvoința nonviolentă și eliberatoare va fi ridicată la rangul de drept al țării.”

Atunci când zilele noastre vor fi umbrite de nori negri, iar nopțile ne vor fi mai întunecate decât o mie de nopți, vom ști că trăim neliniștile creative ale propriei noastre identități, care luptă pentru dreptul de a se naște.

Doamne, apropie zorii acelei lumi!

*Pastorul Ștefan Ropotică, directorul Departamentului
Libertate Religioasă, Conferința Moldova, în perioada 2009-2013*

Libertatea religioasă – temelie a demnității umane

Rotaru Ioan Gheorghe

Pe data de 10 decembrie 1948, Adunarea Generală a Națiunilor Unite a votat cu aclamații adoptarea Declarației Universale a Drepturilor Omului. Era pentru prima dată în istoria omenirii când 58 de națiuni adoptau un document atât de important. Articolul 18 al Declarației conține o definiție a libertății religioase: „Fiecare are dreptul la libertate de gândire, de conștiință și de religie; acest drept include libertatea de schimbare a religiei sau credinței și libertatea ca, fie singur, fie împreună cu alții, în public sau în particular, să-și manifeste propria religie sau credință prin învățare, practică, închinare și respectarea ritualurilor.”

Cu un secol mai înainte, fondatorii Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea au publicat declarația lor cu privire la libertatea religioasă. De atunci și până astăzi, libertatea religioasă a fost întotdeauna un lucru important pentru adventiști. Libertatea religioasă este adânc înrădăcinată în înțelegerea adventistă a Scripturii, în istoria lor, în escatologia lor și constituie o parte însemnată a vieții Bisericii.

Pionierii adventiști au urmat cu toată convingerea principiul „Sola Scriptura”. Ei considerau că libertatea religioasă este un principiu biblic. Concepțiile lor cu privire la libertatea religioasă pot fi rezumate în câteva afirmații: *Libertatea religioasă este efectul natural al dragostei lui Dumnezeu. Principiul Împărăției lui Dumnezeu este dragostea. Creațiunea este rezultatul dragostei. Însă nu există dragoste fără libertate și nici o libertate fără libertatea de a alege. Ca urmare a faptului că în cer era libertate născută numai din dragoste, Cel care a venit ca Reprezentant al cerului, adică Isus Hristos, a adus numai principiile dragostei și libertății care se găseau în cer.*

1. Libertatea de alegere

Protopărinții noștri Adam și Eva au avut libertate de alegere, însă când nu L-au ascultat pe Dumnezeu au pierdut-o. „Fără libertatea de a alege, ascultarea sa nu avea să fie voluntară, ci forțată” (*Patriarhi și profeți*, pag. 34).

Astfel, în sprijinul acestui concept, putem cita cuvintele Domnului din Sfânta Scriptură: „Poți să mănânci după plăcere din orice pom din grădină; dar din pomul cunoștinței binelui și răului să nu mănânci, căci în ziua în care vei mânca din el, vei muri negreșit” (Geneza 2:16,17); „lau azi cerul și pământul martori împotriva voastră că ți-am pus înaintea viața și moartea, binecuvântarea și blestemul. Alege viața, ca să trăiești, tu și sămânța ta, iubind pe Domnul, Dumnezeuul tău, ascultând de glasul Lui și lipindu-te de El...” (Deuteronomul 30:19,20). Tot în susținerea acestei idei, putem cita o sursă inspirată: „Primii noștri părinți, deși creați nevinovați și sfinți, nu erau în afara posibilității de a face răul. Dumnezeu i-a făcut agenți morali liberi, capabili să aprecieze înțelepciunea și bunătatea caracterului Său, cum și dreptatea cerințelor Sale, și, în deplină libertate și cunoștință de cauză, să asculte sau să nu asculte de El... Interdicția de a mânca din fructele pomului cunoștinței binelui și răului i-a supus pe Adam și Eva la un test simplu, oferindu-le posibilitatea de a asculta de Dumnezeu sau de a nu asculta, manifestându-și propria voință, în opoziție cu cea a Lui. Dumnezeu „ar fi putut opri mâna lui Adam de a atinge fructul oprit, dar în cazul acesta, omul n-ar mai fi fost un agent moral liber, ci un simplu automat” (*Patriarhi și profeți*, pag. 33, 34).

Conceptul de *libertate a alegerii* este susținut de Însuși Isus Hristos și de către ucenicii Lui deoarece au ales să-L urmeze. Experiența lui Iuda demonstrează că ei au avut oricând posibilitatea de a-L trăda sau de a renunța la El. În Evanghelia după Ioan 6:67, găsim consemnat faptul că Isus Și-a întrebat ucenicii: „«Voi nu vreți să vă duceți?» «Doamne», l-a răspuns Simon Petru, «la cine să ne ducem?»” Ei au avut posibilitatea de a alege să rămână cu El sau să plece. Potrivit cu Apocalipsa 3:20, și noi, cei de astăzi, avem aceeași libertate dată de Hristos cel înviat: „Iată Eu stau la ușă și bat. Dacă aude cineva glasul Meu și deschide ușa, voi intra la el, voi cina cu el și el cu Mine.”

Libertatea de alegere este un dar de la Creator. Dumnezeu nu dorește să ne forțeze ca să-L iubim, ca să-L urmăm. El ne lasă nouă alegerea. Isus a stabilit câteva principii foarte clare în privința libertății.

2. Principiile lui Isus privind libertatea

a. Lipsa de constrângere

„Dacă vrea cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, Să-și ia crucea în fiecare zi și să Mă urmeze” (Luca 9:23). Acest text arată că pocăința este o hotărâre individuală, doar „dacă vrea cineva”. Oricine se poate asocia

la această luare de poziție, însă numai angajându-și propria răspundere. „Pe cel ce vine la Mine nu-l voi izgoni afară” (Ioan 6:37). Isus și toți aceia care-L urmează pe El resping orice atitudine de discriminare:

- **discriminare politică** (Isus îl felicitase pe ofițerul roman pentru credința lui – Matei 8:10);
- **discriminare socială** (cei marginalizați sunt primiți ca și cei vrednici de cinste);
- **discriminare religioasă** (samaritenii și fariseii sunt tratați în același fel când se comportă ca oameni liberi). Isus manifestă față de toți același interes. Toți oamenii sunt frații Lui.

b. Respectarea libertății fiecărei persoane de a asculta sau nu de Dumnezeu

Un tânăr bogat vine înaintea lui Isus să-l ceară un sfat pentru viața lui spirituală. Astfel, ca urmare la cererea lui, Isus îi dă o poruncă, însă îi respectă libertatea: „Dacă vrei să fii desăvârșit”, i-a zis Isus, „du-te de vinde ce ai, dă la săraci și vei avea o comoară în cer! Apoi vino și urmează-Mă” (Matei 19:21). Tânărul a plecat foarte întristat pentru că nu a avut curajul necesar să asculte. Isus n-a căutat să influențeze hotărârea lui, ci l-a lăsat singur față în față cu el însuși.

c. Existența posibilității, chiar și în cazul celor care-L urmau pe Isus, de a-L părăsi sau chiar de a-L trăda

„Din clipa aceea, mulți din ucenicii Lui s-au întors înapoi și nu mai umblau cu El” (Ioan 6,66). Cu toate neplăcerile acelei hotărâri, Isus n-a făcut nimic să-i rețină contra voinței lor. El merge mai departe. Se adresează celor doisprezece ucenici care se întrebau, fără îndoială, dacă nu era mai prudent să le urmeze exemplul și le spune: „Voi nu vreți să vă duceți ?” (Ioan 6,68). El aproape îi invită să plece pentru ca prezența lor în jurul Lui să fie consecința libertății și a dragostei. După cină, când Iuda se pregătește să-și trădeze Învățătorul, Isus îi lasă libertatea să facă răul, nu-i face niciun reproș. El declară doar atât: „Ce ai să faci, fă repede” (Ioan 13:27).

Această concepție este opusă aceleia care consideră că o persoană este legată pentru totdeauna de comunitatea religioasă căreia îi aparține, fie prin naștere, fie prin hotărârea părinților, fie prin alegere personală. Schimbarea este totdeauna posibilă pentru a pune viața în ordine cu experiența sa spirituală. Atitudinea lui Isus Hristos este cu siguranță extraordinară, dar este în același timp și exemplară pentru noi.

d. Lipsa judecării altuia

Isus respectă dreptul de alegere al fiecărui om, independent de orice etichetă politică sau religioasă. El precizează: „Nu judecați ca să nu fiți judecați, căci cu ce judecați judecați, veți fi judecați” (Matei 7:1,2). Aceasta lipsă de condamnare a altuia este ilustrată prin parabola neghinei (Matei 13:24-40). Robii au propus să smulgă neghina. Însă Isus le răspunde: „Lăsați-o, ca nu cumva, smulgând neghina, să smulgeți și grâul.” Rațiunea acestui sfat este foarte simplă: nouă nu ne este îngăduit să judecăm motivele aproapelui nostru și, prin urmare, trebuie să-l respectăm și să îi acordăm încredere. Acest principiu este pus în valoare în timpul unui incident. Ucenicul Ioan îi spunea lui Isus: „Doamne, am văzut pe un om care alunga demonii în Numele Tău și l-am oprit, pentru că nu venea după noi” (Marcu 9:38). Ucenicul acela voia, fără îndoială, să-l salveze onoarea lui Isus și să ocrotească privilegiile grupului de ucenici. „Nu-l opriți”, a răspuns Isus: „căci nu este nimeni care să facă minuni în Numele Meu și să Mă poată grăi de rău îndată după aceea. Cine nu este împotriva noastră este pentru noi” (Marcu 9:39,40).

e. Lipsa violenței

Când apostolul Petru, pentru a-l apăra pe Domnul lui care era pe punctul de a fi arestat, s-a servit de sabie și l-a rănit pe robul marelui preot, Isus i-a zis: „Bagă-ți sabia în teacă” (Ioan 18:11). După ce a vindecat rana produsă de ucenic, Isus a adăugat: „Toți cei ce scot sabia de sabie vor pieri” (Matei 26:52). El a precizat, pe de altă parte, că ar fi putut dispune de puterea cerească, însă a respins folosirea forței. În situația în care ucenicii Iacob și Ioan, revoltați de ostilitatea samaritenilor care au refuzat să-L primească, l-au propus lui Isus: „Doamne, vrei să poruncim să se pogoare foc din cer și să-i mistuie?” Isus i-a mustrat spunându-le: „«Nu știți de ce duh sunteți însuflețiți.» Și au plecat în alt sat” (Luca 9:54-56).

Se poate pune întrebarea de ce Isus le recomandase ucenicilor să cumpere o sabie (Luca 22:36). În același timp, precizase că doi dintre ei aveau să sufere pentru toată grupa. Era deci mai degrabă un mijloc de avertizare decât un mijloc de apărare, deoarece, atunci când Petru s-a slujit de ea, Isus îi amintește principiul nonviolenței.

f. Lipsa de constrângere morală

„Dacă nu vă va primi cineva, nici nu va asculta cuvintele voastre, să ieșiți din casa sau din cetatea aceea și să scuturați praful de pe picioarele voastre” (Matei 10:14). Ucenicii trebuiau să respecte libertatea aceloră căroră le predicau Evanghelia. Ascultătorii lor erau liberi să nu-i asculte și chiar să-i respingă.

3. Separarea dintre biserică și stat

Potrivit concepției adventiste, orice amenință libertatea alegerii vine de la Diavolul, și nu este de la Dumnezeu. Nimeni, fie biserică, fie stat, nu are dreptul să forțeze pe cineva să adopte, să-și schimbe, să rămână în aceeași religie sau să nu aibă nicio religie. Pentru a apăra libera alegere, cel mai bine este ca biserica și statul să fie separate. Una răspunde de suflete, cealaltă, de societate. Isus a spus: „Împărăția Mea nu este din lumea aceasta. Dacă ar fi împărăția Mea din lumea aceasta, slujitorii Mei s-ar fi luptat...” (Ioan 18:36).

Această concepție biblică este acceptată de către adventiști încă de la începutul istoriei lor. Putem spune că face parte din moștenirea lor anabaptistă și baptistă. A fost suficient de puternic întipărită în memoria lor încât să păstreze vie problema libertății religioase, cu cei doi piloni ai săi: libertatea alegerii și separarea dintre biserică și stat.

4. Libertatea religioasă – o misiune

Potrivit *Enciclopediei Adventiste de Ziua a Șaptea*, primele declarații adventiste privind libertatea religioasă datează din anii 1850. Primul text oficial a fost „Declarația de Principii” a Asociației Naționale pentru Libertate Religioasă, din 1889. În acest document, la pagina 1198, se spune: „Noi credem în sprijinirea autorității civile și în supunerea față de aceasta. Respingem dreptul autorității civile de a promulga legi în domeniul religios. Noi credem că fiecare om are dreptul, și ar trebui să constituie un privilegiu, de a se închina potrivit îndemnurilor propriei conștiințe. Noi credem, de asemenea, că este datoria noastră să folosim orice mijloc legal și onorabil pentru a împiedica promulgarea de legi religioase de către autoritatea civilă; pentru ca noi și concetățenii noștri să ne putem bucura de neprețuitele binecuvântări atât ale libertății civile, cât și ale celei religioase.”

Nu sunt multe biserici creștine, care să cheltuiască atâta timp și atâtea resurse pentru apărarea și promovarea libertății religioase, ca Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea. Este, probabil, mai ușor pentru o minoritate să apere libertatea și dreptatea tuturor oamenilor decât pentru instituțiile tradiționale. Adventiștii apără principiul libertății religioase pentru toți oamenii, de pretutindeni. Este atât de puternic înrădăcinat în istoria și teologia lor încât ne putem aștepta ca să rămână una dintre caracteristicile sale esențiale.

Suntem conștienți că, prin promovarea, apărarea și garantarea libertății religioase, noi contribuim la construirea unei lumi mai bune, în care discriminarea, nedreptatea și opresiunea nu mai sunt tolerate. Prin garantarea, apărarea și promovarea libertății religioase, noi anunțăm apropierea unei noi lumi, Împărăția lui Dumnezeu, în care dreptatea și libertatea își găsesc deplina recunoaștere în Hristos Isus.

*Pastorul Ioan Gheorghe Rotaru,
directorul Departamentului Libertate Religioasă,
Conferința Transilvania de Nord, în perioada 1995-2013*

Libertatea creștină

Veress József

Fraților, voi ați fost chemați la slobozenie. Numai nu faceți din slobozenie o pricină ca să trăiți pentru firea pământească, ci slujiți-vă unii altora în dragoste. Căci toată Legea se cuprinde într-o singură poruncă: „Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși.” Dar, dacă vă mușcați și vă mâncați unii pe alții, luați seama să nu fiți nimiciți unii de alții. (Galateni 5:13-15)

„Chemați la libertate!” Aceasta înseamnă a fi creștin, și este tragic că majoritatea oamenilor nu sunt conștienți de acest lucru. Imaginea populară a creștinismului de astăzi nu este aceea a libertății, ci a robiei crude și apăsătoare. Dar creștinismul nu este o robie, ci o chemare a harului la libertate. Și libertatea nu este un privilegiu al câtorva credincioși, ci o moștenire comună a tuturor creștinilor, fără deosebire.

Care sunt implicațiile libertății creștine? Includ acestea eliberarea de orice fel de restricție sau limită? Este libertatea creștină un alt cuvânt pentru anarhie? Pavel însuși a fost criticat pentru că îi învăța pe oameni acest lucru și era ușor pentru acuzatorii lui să-l atace în continuare. De aceea, după ce a declarat că suntem chemați la libertate, el definește imediat natura acestei libertăți, pentru a o separa de concepțiile greșite și a o proteja de abuzul iresponsabil.

1. Libertatea nu înseamnă satisfacerea plăcerilor noastre (Galateni 5:13 p.p.).

„Carnea”, sau „firea pământească”, în limbajul apostolului Pavel, nu este ceea ce îmbracă scheletul nostru osos, ci natura decăzută, pe care am moștenit-o de la părinți și care este pervertită prin egoism și inclinată spre păcat. Nu trebuie să folosim libertatea noastră creștină pentru a face pe placul „cărnii”, ca o pricină pentru firea pământească. Libertatea noastră în Hristos nu trebuie folosită ca un pretext pentru a ne face plăcerile proprii.

Libertatea creștină este eliberarea *de* păcat, nu eliberarea *pentru* păcat. Ea este o libertate fără limite în a ne apropia de Dumnezeu, nu libertate fără limite

de a ne bălăci în propriul egoism. Libertinismul excesiv nu este o libertate adevărată, ci o altă formă de robie, mai teribilă, o robie față de poftele naturii noastre corupte (Ioan 8:34; Tit 3:3).

Există mulți sclavi în societatea de astăzi. Ei își revendică și își proclamă zgomotos libertatea. Vorbesc de amor liber și de viață liberă, dar, în realitate, sunt robii propriilor poftes cărora le dau frâu liber deoarece nu sunt în stare să și le controleze.

Libertatea creștină este foarte diferită. Departe de a avea libertatea să îplinească poftesle cărnii, creștinul și-a răstignit firea pământească împreună cu patimile și poftesle ei (Galateni 5:24). Creștinul respinge pretenția naturii lui vechi de a fi condus de ea, crucificând-o și ținând-o pe cruce, căutând să fie călăuzit de Duhul, astfel reușind să nu urmeze poftesle firii pământești (Galateni 5:16). Iar rezultatul final va fi roada Duhului: înfrânarea poftelor, ceea ce înseamnă stăpânirea de sine (Galateni 5:23).

2. Libertatea nu înseamnă exploatarea celorlalți (Galateni 5:13 u.p.,15).

După cum am văzut, libertatea creștină nu este libertatea de a trăi împlinind poftesle cărnii, dar nici libertatea de a face ce vrem, fără a ține cont de binele semenului! Ea este libertatea, sau chiar datoria, de a relaționa cu oamenii, dar nu și libertatea de a-mi exploata semenul fără dragoste.

Departe de a ne permite să ignorăm, să neglijăm sau să abuzăm de semenii noștri, libertatea ne cere să-i iubim și să-i slujim prin dragoste. Nu trebuie să-i folosim ca și când ar fi niște lucruri destinate să ne servească nouă, ci trebuie să-i respectăm ca persoane și să ne dăruim pe noi înșine pentru a le sluji lor. Libertatea creștină înseamnă slujire, nu egoism.

Aceasta este, de fapt, semnificația dragostei: sacrificarea binelui nostru pentru binele altora, nu al lor pentru al nostru! Iar dacă ne iubim unii pe alții, vom sluji unii altora și, dacă slujim unii altora, nu ne vom mușca și mânca unii pe alții prin vorbe și fapte răutăcioase (Galateni 5:15). Mușcatul și mâncatul sunt activități distructive, dar dragostea este constructivă, ea slujește. Dragostea este răbdătoare față de cei care ne irită, gândește lucruri bune și acționează prin fapte bune.

Dacă ne iubim unii pe alții, ne vom purta poverile unii altora (Galateni 6:2). Libertatea n-ar trebui să fie niciodată lacomă, hrăpăreață și posesivă, ci întotdeauna iubitoare și darnică.

3. Libertatea nu înseamnă nesocotirea Legii (Galateni 5:14).

Iubirea altora nu înseamnă substituirea și eludarea Legii în interesul dragostei, ci de fapt constituie chiar împlinirea Legii, deoarece toată Legea este cuprinsă în porunca iubirii aproapelui.

Care este relația omului liber cu Legea? Este adevărat că am fost eliberați de sub Lege (Romani 6:14) și că nu trebuie să ne plecăm din nou sub „jugul robiei”, care este Legea (Galateni 5:1), dar înțelesul acestor afirmații se referă la o modalitate greșită de a ajunge la mântuire, și anume prin faptele noastre bune. Acceptarea noastră de către Dumnezeu nu depinde de performanțele noastre, ci de credința în Isus Hristos, în acceptarea noastră a tot ce a făcut El pentru noi. Dar aceasta, cu siguranță, nu înseamnă că noi suntem liberi în a nu lua în considerare Legea, care este „sfântă, dreaptă și bună” (Romani 7:12).

Cu toate că noi nu putem fi acceptați de Dumnezeu pe baza respectării Legii, odată ce am fost acceptați prin har, vom împlini Legea din dragoste pentru El, Cel care ne-a acceptat și ne-a dat Duhul Său pentru a ne învrednici să împlinim Legea (Romani 2:14; 8:3,4; Galateni 6:2 u.p.).

Trebuie să recunoaștem că libertatea este limitată, dar această limitare este corectă, pentru că este realizată prin Legea lui Dumnezeu, care are în vedere toate aspectele vieții omenești după gândul Lui original în ce privește menirea dată existenței omului.

Am fost creați liberi și suntem chemați la libertate. Aceasta este o libertate a conștiinței, scăpați de povara vinovăției, experimentând inexprimabila bucurie a iertării, a îndurării nemeritate; a unei vieți libere, lipsite de acuzații și autoacuzații și de condamnări.

Dar această libertate se exprimă prin datoria pe care o avem față de noi înșine, față de semenul nostru și față de Dumnezeu. Este libertatea de a controla firea pământească, nu de a face pe placul ei; libertatea de a-l sluji pe semenul nostru, nu de a-i face rău sau a-l neglija; libertatea de a trăi în supunere față de Legea lui Dumnezeu, nu în răzvrătire față de El.

*Pastorul Veress József,
directorul Departamentului Libertate Religioasă,
Conferința Transilvania de Sud, în perioada 2009-2013*

Binecuvântarea persecuției

Burcea Nelu

Când auzim despre persecuție, ne formăm în minte tot felul de imagini negative. O asociem cu duritatea, răutatea, nedreptatea, lipsurile...

Dacă aceasta este imaginea corectă, de ce Domnul Isus Hristos anexează acestui concept ideea de fericire? Să fie oare această idee desprinsă din context?

Am fost plăcut impresionat când, cu câteva luni în urmă, prezent fiind la un program profund spiritual, importanți oameni ai credinței povesteau cu atâta entuziasm întâmplări de privare de libertate pe care le trăiseră în timpul comunismului.

Îmi este foarte greu să descriu felul fascinant în care ei îmbinau atât de frumos ceea ce li se întâmplase în timp ce se aflau în penitenciar, din cauza credinței, cu zâmbetul și fericirea, ce făceau să le lumineze chipurile. Cum poate fi cineva fericit în timp ce-și amintește de suferințele îndurate? Oare cum poți descrie în cuvinte pozitive persoane atât de ursuze și împotrivoitoare a tot ce este religios?

Poate cel mai important lucru este că oamenii lui Dumnezeu care trec prin experiența persecuției ajung să se identifice cu această experiență. Încercările prin care trec își pun amprenta pe caracterul lor, iar ei observă mâna lui Dumnezeu în fiecare zi din viața lor.

Ca să înțelegem mai bine cum funcționează persecuția, trebuie să ne detașăm de aspectul emoțional.

Vă supun atenției trei exemple biblice:

1. Primul este cazul din cartea Esterei. Întotdeauna trebuie să existe un Haman. Un om suficient de mândru, interesat să răzbune credința strămoșilor, care să acționeze cu resentiment și în numele unei așa-zise dreptăți, dar care nu are de-a face cu dreptatea, gata să plătească cu valori financiare importante promovarea politicii proprii.

Apoi tabloul ar fi incomplet fără un Mardoheu, care să refuze să-și „plece genunchiul”, arătând că are valori morale și religioase pe care vrea să le trăiască în viața lui și fără de care ar prefera să moară.

După aceste două elemente, vine și al treilea: intervenția lui Dumnezeu, pe care o putem numi „ajutorul și izbăvirea” sau, după caz, aprecierea sacrificiului.

2. Al doilea exemplu, cazul lui Cain și Abel, respectă scenariul. Cain apare în istoria biblică având profilul omului care, pe lângă faptul că nu vrea să asculte, luptă să-i împiedice și pe cei care vor.

De asemenea, este prezent Abel, credinciosul autentic, hotărât să nu cedeze în fața persecuției.

Apoi prezența lui Dumnezeu, care vorbește despre „glasul sângelui”, vine să confirme și să recunoască sacrificiul.

3. Aceleași trei elemente se pot observa și în exemplul lui Ioan Botezătorul, în cel al ucenicilor și cu siguranță în milioanele de experiențe ale martirilor din toate timpurile.

Însă exemplul care merită toată admirația noastră este cel al Domnului Isus Hristos. În timp ce un grup de conducători politici și religioși îl acuză, desigur pe nedrept, și îl trimit la moarte, Domnul Hristos rămâne neclintit scopului pentru care a venit pe pământ – acela de a-l salva pe păcătos de la moartea veșnică. Din învierea Lui reiese într-un mod evident aprobarea supremă a Tatălui cu privire la sacrificiul făcut.

Exemple similare continuă și astăzi. Putem observa acest lucru dacă vom lua în discuție anul 2009.

Data de 25 iulie a reprezentat pentru mulți profesori adventiști un test al credinței. Ministerul Educației și Cercetării a fixat ședința publică pentru repartizarea posturilor la cerere pentru ziua de sâmbătă. Neprezentarea la această ședință atrăgea după sine nerepartizarea. După mai multe discuții cu Ministerul, răspunsul a fost negativ – doamna ministru a spus că „data examenului nu poate fi schimbată”.

Profesorii au fost puși în fața unei dileme. Să meargă în Sabat sau nu!

Au ales să nu meargă, iar Dumnezeu a văzut hotărârea lor și a intervenit. Cu doar 48 de ore înainte de ședință, în timp ce zeci de persoane implicate în această situație se rugau, doamna ministru, fără nicio explicație, a revenit asupra deciziei modificând data de 25 special pentru adventiștii de ziua a șaptea. Este o bucurie să vezi că experiența din Susa se repetă!

Însă nu am avut timp să simțim această bucurie deoarece a apărut o nouă criză. La Iași, în data de 22 august, a fost fixat pentru profesori examenul pentru definitivare. Fiind tot o zi de Sabat, mai mulți profesori erau în imposibilitatea de a se prezenta la examen. Opțiunea lor de a nu participa sâmbăta la examen a

fost tratată superficial. Au fost înștiințați în scris că data nu poate fi schimbată. Dar hotărârea lor de neschimbat a produs marea schimbare. După mai multe zile de audiență a profesorilor, rectorul a revenit asupra deciziei pe care o luase. Adventiștii aveau posibilitatea de a susține examenul într-o altă zi.

Zilele de 28 și 29 noiembrie au adus cu sine o altă criză: Teleconferința pentru alegerea posturilor pe specialități și centre de pregătire. Aceasta însemna ca medicii rezidenți să fie prezenți în ziua în care erau programați. Cei care aveau cele mai bune medii erau repartizați în prima zi, respectiv în Sabat. Dumnezeu a avut o soluție și pentru acest caz. Rezidenții adventiști au putut să opteze de vineri în scris pentru postul pe care l-au dorit fără obligația de a se prezenta personal. Toată lauda și adorația I se cuvin lui Dumnezeu!

Căci „iubirea lui Dumnezeu pentru biserica Sa este nemărginită. Purtarea Lui de grijă pentru moștenirea Lui este continuă. El nu îngăduie să vină vreo suferință asupra bisericii Sale, cu excepția a ceea ce este întru totul necesar pentru curăția ei, pentru binele ei prezent și veșnic... Tot ce aduce El ca încercare și punere la probă vine pentru ca poporul Său să poată câștiga o mai profundă evlavie și mai multă tărie pentru a putea duce triumful crucii în toate părțile lumii. (*Mărturii pentru biserică*, vol. 9, pag. 225, 226)

De aceea „păziți ce este drept și faceți ce este bine, căci mântuirea Mea este aproape să vină și neprihănirea Mea este aproape să se arate. Ferice de omul care face lucrul acesta și de fiul omului care rămâne statornic în el, păzind Sabatul, ca să nu-l pângărească!” (Isaia 56:1,2)

*Pastorul Nelu Burcea,
directorul Departamentului Libertate Religioasă,
Uniunea de Conferințe a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România*

Libertate și toleranță

Mușat Dragoș

Când vorbim despre *libertate*, un termen folosit frecvent astăzi de conducătorii religioși, este necesar să-l acordăm încărcătura pe care Dumnezeu i-o acordă, așa cum este și cazul toleranței.

Dicționarul explicativ al limbii române definește *libertatea* ca fiind „posibilitatea de a acționa după propria voință sau dorință, posibilitatea de acțiune conștientă a oamenilor în condițiile cunoașterii legilor de dezvoltare a naturii și societății”.

Toleranța reprezintă capacitatea sau practica de a recunoaște și respecta convingerile și reacțiile altora.

Luca 9:51-56 vorbește despre un mod diferit de a acționa, cel al lui Isus Hristos, în conformitate cu liberul arbitru al fiecăruia.

Stilul de viață al rămășiței pe ultima sută de metri a istoriei se va schimba și el datorită pregătirii pentru întoarcerea Mântuitorului. Și atunci, ca și acum, Satana va inspira un duh de intoleranță căutând să distrugă credința creștină. Pentru distrugerea acestei credințe, el va folosi cel puțin două metode: *forța și compromisul*.

Isus nu și-a asigurat niciodată pacea prin compromis. Inima lui este plină de iubire pentru întregul neam omenesc, dar niciodată nu a fost îngăduitor cu păcatul. Satana este cel care lucrează îndoiala și compromisul, iar când nu va reuși prin această metodă, va apela la forță.

Trebuie să recunoaștem că, în ceea ce privește toleranța sau libertatea, există, pe de o parte, pericolul exagerării – epoca modernă ne arată consecințele unei astfel de exagerări în viața bisericii –, iar pe de altă parte, există pericolul limitării libertății și al intoleranței – manifestări pe care le putem vedea și la creștini.

Așa că, în ultima Sa călătorie spre Ierusalim, Isus a încercat să-i pregătească pe ucenici să facă față atât unor astfel de provocări, cât și groazei și disperării ce aveau să urmeze jertfei Sale.

Pașii Lui erau îndreptați către vrăjmașii ce doreau să-l ia viața, vrăjmași pe care în trecut i-a ocolit deoarece nu-l sosise încă ceasul.

Acum era pregătit să-și ofere viața, iar această decizie îl face să plece la Ierusalim; hotărăște să poposească într-un sat al samaritenilor și apelează la bunăvoința lor cerând găzduire prin solii Săi – aici apar conflictul religios și manifestările de intoleranță, care L-au deranjat pe Isus.

Samaritenii nu L-au primit pentru că Se închina la Ierusalim și L-au gonit pentru că i-a preferat pe iudei. Orice formă de comunicare între iudei și samariteni era interzisă. Ce tristă e imaginea unor credincioși ce se urăsc!

Dacă Isus ar fi ales muntele Garizim, L-ar fi primit cu bucurie, dar a ales Ierusalimul, cetatea rivală, iar din acest motiv, cei de aici resping totul, chiar și profeția. Ei nu au conștientizat că alungă cel mai bun dar al Cerului care voia să intre la ei și au respins șansa de a fi cu Isus folosind ca argument originea și locul în care Se închina Isus.

Samaritenii pierd totul din cauza bigotismului și a prejudecăților. Iată unul dintre motivele pentru care astăzi oamenii nu comunică – prejudecata. Când comunicăm cu cineva care nu se închină în aceeași biserică și în același mod ca tine, mintea ta declanșează o serie întreagă de prejudecăți:

- merge pe calea cea largă;
- nu este interesat;
- este prea ocupat;
- prea tulburat;
- e prea...

Orice om are nevoie de Dumnezeu și s-ar putea ca modul meu de gândire, mod de gândire ce îmi va determina acțiunile, să-l îndepărteze întotdeauna pe Dumnezeu. Orice fel de relație poate fi afectată de prejudecăți. De exemplu, în familie copiii pot fi ignorați pentru că sunt prea mici și nu au experiență, iar părinții pentru că sunt prea bătrâni pentru a înțelege generația tânără.

Întrebarea este cum tratezi prejudecata pe care o au alții cu privire la tine atunci când pare că aceasta îți afectează drumul spre Ierusalim, deși nu există niciun motiv.

Isus a apreciat neamul samaritenilor abordând o atitudine pozitivă în ciuda resentimentelor iudeilor față de aceștia. De exemplu, în pilda samariteanului milos i-a elogiat pe samariteni, atribuindu-le unele merite în detrimentul elitei iudaice. De asemenea, Isus a discutat cu samariteana la fântâna lui Iacov, oferindu-i soluții în deznădejdea ei, iar atitudinea leprosului care a mulțumit după ce a fost vindecat nu a scăpat ochiului vigilent al lui Isus.

Toate acestea nu au fost primite tocmai bine de ucenici, așa că ei se așteptau ca reacția samaritenilor să fie una recompensatoare, adică pe măsura

tratamentului privilegiat de care se bucuraseră în repetate rânduri din partea lui Isus. Isus dăruiește și această prejudecată – nu poți fi bun doar cu cei ce se poartă frumos cu tine, ci trebuie să fii bun cu toți, indiferent de modul în care vor reacționa. Ucenicii sunt bulversați când au de-a face cu răceala și respingerea samaritenilor, Iacov și Ioan se simt jigniți și plini de indignare față de insulta adusă Domnului lor – credeau că prezența lui Isus va fi o onoare, iar respingerea Lui a fost pentru ei o insultă de neacceptat.

Păstrând vie în mintea lor atât imaginea schimbării la față de pe munte, cât și istoria lui Ilie de pe Carmel, Iacov și Ioan devin și ei intoleranți. Este de neînțeles cum, după ce au stat în prezența lui Isus aproape trei ani, au apelat la blasfemie în numele unei dreptăți personale.

Prejudecata distruge și depășește limitele urii, Iacov și Ioan apelând la forță în numele credinței.

Putem întâlni și astăzi motive care să ne îndrume spre astfel de acțiuni: celălalt nu trăiește așa cum trăiesc eu, nu se roagă așa cum o fac eu, nu se închină unde mă închin eu, religia lui depășește ceea ce pot îngădui eu; astfel, „Eul meu religios” este model pentru toți ceilalți, model pe care ei trebuie să-l accepte și căruia trebuie să i se conformeze.

Sunt multe cauze pentru care cel de lângă mine nu are același set de valori și același comportament ca mine: poate fi vorba despre origine, educație, mediu social, cultură sau chiar potențialul intelectual, dar nimic din toate acestea nu-mi dă dreptul de a-l constrânge.

În cartea *Hristos, Lumina lumii* citim: „Misiunea lui Hristos nu-i constrânge pe oameni să-L primească; numai Satana și oamenii stăpâniți de duhul lui caută să-i forțeze. Sub pretenția luptei pentru dreptate, oamenii se asociază cu îngerii răi ca să le producă suferință semenilor lor și să-i convertească la ideile lor religioase. Domnul Hristos Se arată întotdeauna plin de îndurare, căutând să câștige inimile oamenilor prin iubire. El dorește o slujire de bunăvoie. Nu poate exista o dovadă mai puternică a faptului că suntem stăpâniți de duhul lui Satana decât tendința de a-i răni și distruge pe aceia care nu apreciază lucrarea noastră sau lucrează altfel decât considerăm noi că ar fi bine.”

Modelul divin al lui Isus oferă libertate. Dumnezeu l-a creat pe om cu posibilitatea de a alege și binele, și răul. O libertate responsabilă, pentru că Isus vorbește și despre consecințele alegerilor – dacă faci răul, nu ai cum să fii bine primit.

El vorbește în Scriptură despre intervenția Sa, momentul în care va pune capăt perpetuării răului – dar până atunci, Samaria face parte dintre preocupările Sale.

Atunci când îi trimite pe cei șaptezeci, El le indică și acest loc, iar când S-a înălțat la cer, a menționat Samaria alături de Iudeea și Ierusalim.

Când nu te vor primi într-o cetate, să pleci în alta; consecințele le vor suferi ei, cei ce te vor îndepărta Îl vor îndepărta pe Hristos.

Jertfa lui Hristos înseamnă atât oferirea celei de-a doua șanse păcătosului, cât și expunerea dreptății divine și a înfrângerii lui Satana înaintea universului.

A fi de partea lui Dumnezeu implică toleranță și oferirea libertății celor din jurul tău. Vorbește despre consecințele alegerii, dar nu-l constrânge să aleagă cum vrei tu și nu fi dezamăgit de felul în care el a ales. Totodată folosirea forței fizice este o altă greșeală – nu Îl alegi pe Isus prin forță sau pentru avantaje vremelnice, ci datorită jertfei și dragostei Sale. Isus nu a folosit forța în interesul Său, deși putea să o facă.

Isus nu a încurajat nici comportamentul recompensator. Câți dintre cei vindecați sau hrăniți de El nu au tăcut, rămânând indiferenți când a căzut sub cruce pe dealul Golgotei? I-a iubit pe ai Săi până la capăt, indiferent de răspunsul lor.

Îl ajuți pe cel de lângă tine oferindu-i libertatea, legându-l de Dumnezeu prin legăturile dragostei și fiind tolerant atunci când el te refuză, pentru a fi liber în umblarea ta cu Dumnezeu Scripturii și tolerant cu cei din jurul tău, cu cei care refuză un astfel de Dumnezeu.

*Pastorul Dragoș Mușat,
directorul Departamentului Libertate Religioasă, Conferința Banat*

Alegeri libere

Purnea Cristian

Au trecut peste 21 de ani de la eliberarea României de sub regimul comunist. Am experimentat din nou ca națiune alegerile libere. Perioada comunistă a țării noastre este încă vie în mințile multor români. Deși se voiau libere, alegerile politice din „epoca de aur” erau controlate de partidul unic până în ultimul cătun. La nivel individual, românii resimțeau din plin lipsa libertății în adevăratul sens al cuvântului.

Astăzi, „libertate” este cuvântul pe care îl folosim probabil cel mai frecvent pentru a ne descrie experiența. Ne bucurăm de libertatea de a vorbi, de libertatea presei, de libertatea religioasă și de cea de a ne câștiga existența. *Libertate* este cuvântul caracteristic civilizației moderne.

Scriptura ne oferă, cu mult înainte de existența civilizației moderne, un amplu tablou suficient de puternic pentru a înțelege adevărata libertate și implicațiile ei.

Cain și Abel

„După o bucată de vreme, Cain a adus Domnului o jertfă de mâncare din roadele pământului. Abel a adus și el o jertfă de mâncare din oile întâi născute ale turmei lui și din grăsimea lor...” (Geneza 4:3,4 p.p.)

Învățăm din aceste cuvinte ale Bibliei că primii oameni au fost liberi să-și stabilească modul de închinare. Deși erau puțini oameni pe pământ, aceștia se bucurau de libertate de mișcare, de libertate de exprimare și de libertate religioasă în cel mai profund sens al cuvântului. Dumnezeu le-a oferit posibilitatea alegerii jertfei pe care să o aducă înaintea Lui.

Au avut posibilitatea, fără niciun amestec din partea lui Dumnezeu, să se manifeste religios cum doresc. Liberul arbitru s-a manifestat prima dată în context religios. **Adevărata libertate de decizie se manifestă în situații de libertate religioasă.** Aici, avem deja un principiu de bază al libertății religioase respectat de Însuși Dumnezeu! **Neamestecul niciunei persoane, instituții sau guvern în decizia religioasă a unei persoane.** Dumnezeu a privit cu durere spre Cain și

decizia lui, dar nu a intervenit! Separarea guvernării politice de deciziile religioase este practică și garantată de Dumnezeu. Doar astfel, libertatea devine esențială în experiența închinării.

Libertatea este, în primul rând, unul dintre atributele lui Dumnezeu. El este liber să creeze sau să nu creeze; este liber să creeze orice fel de univers dorește; El este liber să salveze sau să nu salveze. Deci Dumnezeu, care este liber, ne-a creat după chipul Său, ne-a creat ființe înzestrate cu liberul arbitru – libertatea de a alege binele sau răul, lucrul corect sau greșit, lumina sau întunericul, viața sau moartea. Ca ființe create după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, avem multe calități. Acest fapt înseamnă multe lucruri, dar **o parte importantă a ceea ce înseamnă să fii creat după chipul și asemănarea lui Dumnezeu o reprezintă LIBERTATEA**. Adevărata însemnătate a libertății reiese doar dintr-o relație personală cu Dumnezeu, Creatorul omului și al idealurilor sale.

Dumnezeu le-a oferit primilor oameni suficiente informații despre viață și moarte, despre ascultare și răzvrătire, despre dragoste și libertatea de alegere. „Sistemul aducerilor de jertfe fusese introdus de Dumnezeu în momentul când omul fusese izgonit din grădină” (*Patriarhi și profeți*, pag. 68, 71). Astfel, oamenii de la începuturile existenței pământești au ales liber și pe deplin conștienți modalitatea de raportare la Dumnezeu. Primele ființe umane au ales răul în locul binelui, iar fiecare dintre urmașii lor a ales răul în locul binelui; în consecință toți am devenit tributari acestei alegeri, suferind consecințele la fiecare pas, devenind robi ai păcatului, fără posibilitate de salvare.

Libertatea creștinului

„Hristos ne-a izbăvit să fim slobozi. Rămâneți dar tari și nu vă plecați iarăși sub jugul robiei.” (Galateni 4:31 u.p.-5:1)

Deși suntem robi ai păcatului, avem încă posibilitatea de a experimenta principiile divine în viața de fiecare zi. Putem alege să fim supuși lui Dumnezeu și guvernării Sale și astfel să ne bucurăm de libertate totală în luarea deciziilor cu privire la viață. Astăzi, încă suntem capabili să facem lucruri bune și frumoase, chiar dacă de cele mai multe ori ne este mai ușor să facem rău decât bine. Încă suntem înclinați mai mult să facem răul. Robia păcatului își face simțită prezența. **„Ne bucurăm” pentru că avem această libertate de exprimare garantată de Dumnezeu, libertate chiar de a face răul, altfel nu am fi cu adevărat liberi!**

Aceasta este imaginea vieții pe acest pământ, viață pe care Dumnezeu a creat-o și pe care ne-a dat-o în dar. După experiența amară a păcatului, viața a devenit o povară, nu mai avem înclinația naturală spre bine, spre acele idealuri

de armonie și altruism care au stat la baza Creației. Această viață este atât de prețioasă pentru Dumnezeu încât a oferit prețul maxim pentru răscumpărare. „Fiindcă atât de mult a iubit Dumnezeu lumea că a dat pe singurul Lui Fiu, pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viața veșnică” (Ioan 3:16). Dorința lui Dumnezeu este de a ne elibera de povara apăsătoare a păcatului, povară ce ne ține robi pe această planetă răzvrătită.

O libertate totală oferită de Dumnezeu este posibilă doar prin eliberarea de păcat. Hristos ne-a eliberat de această povară prin jertfa Sa înlocuitoare. **Primim în dar de la El acea libertate de alegere specifică primilor oameni, fără povara chinuitoare a păcatelor.** Ne-a eliberat de păcat să trăim într-o libertate de gândire totală, să facem alegeri libere, să promovăm valorile libertății, să ne închinăm liberi de prejudecăți și să prețuim această favoare.

Conform Bibliei, noi primim în dar de la Dumnezeu mântuirea, eliberarea de păcat, urmare a prețului de răscumpărare plătit prin jertfa lui Hristos. **Astfel, suntem favorizați de două ori: prin Creație, creați după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, primind în dar libertatea de alegere, și prin răscumpărarea din păcat, când ni se oferă din nou aceeași libertate totală de la început, fără povara chinuitoare a păcatelor.**

Apostolul Pavel scria unui grup de creștini care erau tentați să renunțe la dreptul la libertate primit cu ocazia eliberării de păcate la nașterea în Hristos. Datorită lucrării apostolului Pavel, ei au învățat că Domnul Hristos i-a eliberat de obligativitatea de a face anumite lucruri, de a îndeplini anumite ritualuri sau de a urma anumite obiceiuri cu scopul declarat de a intra în legătură cu Dumnezeu. Însă acum un alt grup de creștini au încercat să le spună că simpla credință în Hristos nu era suficientă; ei susțineau că cei care doreau să se alăture poporului lui Dumnezeu trebuiau mai întâi să devină iudei – să se supună legii iudaice și, dacă erau bărbați, să practice circumcizia. Apostolul Pavel i-a avertizat pe creștinii din Galatia cu privire la pericolul care amenința libertatea de închinare în Hristos și a fost foarte categoric în apărarea libertății de conștiință (Galateni 5:1,12).

Astăzi, ca și în zilele apostolului Pavel, se înmulțesc amenințările la adresa libertății religioase, civile și morale. **Libertatea religioasă este prețioasă și merită orice efort făcut pentru a o păstra pentru că ea este esența celorlalte libertăți civile.** Doar într-un climat de toleranță putem să ne dezvoltăm spiritual, economic, social și politic.

De asemenea, învățăm de la apostolul Pavel că libertatea este cel mai bine apărată atunci când ne concentrăm mai degrabă asupra altora decât asupra

noastră. În Galateni 5:13 el a scris: „Fraților, voi ați fost chemați la slobozenie. Numai nu faceți din slobozenie o pricină ca să trăiți pentru firea pământească, ci slujiți-vă unii altora în dragoste”. **Libertatea Evangheliei nu este libertatea pentru sine, ci mai degrabă libertatea sinelui în relație cu ceilalți.** Trebuie să ne amintim mereu învățătura lui Hristos: „Tot ceea ce voiți să vă facă vouă oame-nii, faceți-le și voi la fel” (Matei 7:12). Doar eliberați de povara păcatului putem să slujim, asemenea lui Dumnezeu, căutând libertatea celorlalți. **Aceasta este esența, însemnătatea libertății creștinului: a face alegeri libere de păcat pentru protejarea libertăților celorlalți.**

Trăim timpuri binecuvântate cu multă libertate, când putem experimenta adevărata însemnătate a libertății oferite în dar de Dumnezeu. Să primim provocarea divină de a face în fiecare zi „alegeri libere” de păcat și prejudecăți, în spiritul toleranței și armoniei Creatorului. Avem obligația, ca urmași ai lui Hristos, să ne concentrăm asupra altora și să luptăm pentru libertatea celorlalți în fiecare zi!

*Pastorul Cristian Purnea,
directorul Departamentului Libertate Religioasă,
Conferința Oltenia, în perioada 2009-2013*

Liber să fii chiar... argat

Ropotică Ștefan

Mă voi scula, mă voi duce la tatăl meu și-i voi zice: „Tată, am păcătuțit împotriva cerului și împotriva ta și nu mai sunt vrednic să mă chem fiul tău; fă-mă ca pe unul din argații tăi.” (Luca 15:18,19)

În secolul XXI ne vine destul de ușor să vorbim despre libertate, despre drepturile omului și neîngrădirea acestora. Există numeroase organisme internaționale care soluționează încălcarea acestor drepturi și emit rezoluții pentru apărarea lor. Ne surprind și ne îngrozesc manifestările de intoleranță relatate de mass-media, însă aceste manifestări sunt de fapt reminiscențe ale unor realități apuse. Lumea, așa cum o știm noi astăzi, a trecut prin numeroase transformări pentru a putea dobândi aceste drepturi. Obținerea libertății de conștiință sau de închinare a fost una dintre cele mai grele și totodată glorioase biruințe.

Istoria ne prezintă două situații care au alternat la un moment dat: *oprimarea și libertatea*. Totuși, pentru a putea înțelege mai bine fenomenul global, aș dori să analizăm un model mai restrâns. Acesta ne este oferit pe paginile Scripturii, mai precis în capitolul 15 din Luca. Este vorba despre una dintre cele mai cunoscute parabole ale lui Isus: *Pilda fiului risipitor*. Dacă desfășurarea și interpretarea clasică ne sunt cunoscute tuturor, aș vrea să zăbovim puțin asupra semnificațiilor libertății în această parabolă.

Fiul cel mic – Simbolul omenirii emancipate

De multe ori privim cererea tânărului din parabolă ca un act nepermis de obraznicie, pentru care Tora prevedea omorârea cu pietre. Afrontul adus tatălui este, în opinia celor mai mulți dintre noi, de netolerat. De la începutul parabolei trăim cu impresia dualismului bine – rău, așezându-l pe mezinul familiei în tabăra răului. Dacă cererea cu privire la împărțirea averii poate fi oarecum înțeleasă, ceea ce urmează devine de-a dreptul scandalos. Tânărul nostru ia partea ce i se cuvine, o transformă cel mai probabil în bani cash (nu putea lua cu el oi și vite) și

pleacă într-o țară îndepărtată, cel mai probabil și păgână. Despărțirea de familie se suprapune cu despărțirea de Dumnezeu și de legământul avraamic. Pas cu pas, acest tânăr decade spre cele mai joase stadii ale vieții. Ajunge să lucreze la porci, ceea ce îl descalifică, teoretic, definitiv de la partea de moștenire a lui Israel, până când într-o zi decide să se întoarcă și să aleagă chiar statutul de argat în casa tatălui său. *Libertatea îi spunea acum să fie argat.*

Mii de ani, omenirea a stat sub semnul sclaviei, oprimirii și supunerii necondiționate din toate punctele de vedere. O mică clasă conducătoare, un monarh absolut sau o Biserică Universală a reprezentat imaginea unei puteri discreționare, ce putea dispune după dorință de viața supușilor. La sfârșitul secolului al XVI-lea, în Europa începe o mișcare amplă de schimbare a acestor vechi stări de fapt. Reforma religioasă, revoltele țărănești, revoluțiile burgheze demonstrează setea omului după libertate. Apogeul acestor frământări este atins la sfârșitul epocii luminilor, odată cu Revoluția Franceză. Lepădarea oricăror credințe, abolirea diferențelor de clasă, condamnarea regelui, nobililor și clerului deschide calea Rațiunii, dar și a haosului. Țara decade și devine paradisul excrocheriilor și jafului la drumul mare. Dezordinea și sărăcia pun stăpânire pe tânăra republică.

Cele două cazuri se aseamănă destul de mult. În ambele situații setea de libertate devine forța motivatoare și cauzatoare de acțiuni șocante. De asemenea, criza ce urmează acestor mișcări este profundă și cu un grad de dezordine greu de anticipat. Totuși ceva diferă. E un lucru fundamental ce face ca tabloul biblic să capete înțelesuri mult mai profunde decât o revoltă, o revoluție, o mișcare de eliberare.

Tatăl – Libertatea absolută

Imaginea tatălui din parabolă este șocantă. Fiecare acțiune a sa pare a fi în total dezacord cu ceea ce logica și justiția minții noastre ar considera drept. Atunci când fiul cel mic își cere partea de moștenire, tatăl nu îi refuză cererea. Atunci când el pleacă de acasă, tatăl nu îl oprește. În fața acestor acte de nesupunere și sfidare, tatăl nu încetează să își iubească fiul și să aștepte zi de zi să îl vadă întorcându-se. Și atunci când, murdar, mirosind a porc, fără niciun ban, fiul se întoarce cerșind milă, tatăl îl îmbrățișează! Și nu doar atât. Îl repune în drepturi, îi oferă din nou statutul de fiu și, mai mult chiar, dă o masă în cinstea întoarcerii sale acasă.

Isus vrea să ne învețe că în același mod procedează și Dumnezeu cu omul. Creat de mâna lui Dumnezeu, așezat în Paradis, omului i s-a făcut un dar minunat

– libertatea de a alege. Creatorul i-a dat șansa să aleagă ce vrea să facă cu viața sa. La fel de bine Adam putea fi creat cu limitarea libertății de a alege, canalizat doar spre bine, poarta casei ar fi putut fi închisă și fiul nu ar fi plecat de acasă. Însă Dumnezeu a ales să riște enorm și să ne ofere libertatea absolută.

În același mod a acționat Dumnezeu mereu. În Iosua 24:14,15 găsim aceeași manifestare a darului libertății. Fiecare israelit putea alege cui dorea să slujească. Dorința lui Dumnezeu era ca ei să Îl iubească și să Îl recunoască drept Dumnezeu, dar nu îi obliga. Puteau alege să slujească și dumnezeilor țării Canaanului. Poarta era deschisă. Același apel ni se face și nouă astăzi. Alege! Ai libertate. Puterea e în mâinile tale. Poarta e deschisă. Poți pleca. El vrea să rămâi acasă, dar nu te forțează.

Fiul cel mare – Propaganda eronată

În cazul fiului celui mare, Isus reia o temă pe care o mai folosise. Imaginea greșită a omului despre Dumnezeu. Așa cum am descoperit până acum, Dumnezeu este un Stăpân ce acordă *libertate absolută*. Ea izvorăște din guvernarea Sa. Fiecare ființă creată are de la naștere și până la moarte libertate absolută. Libertatea de a gândi cum dorește, libertatea de a acționa conform propriilor dorințe, de a alege viața sau moartea. Dumnezeu nu îngrădește sub nicio formă alegerile omului, chiar dacă acestea îi produc suferință și îl pot duce la moarte, însă, asemenea tatălui din parabolă, chiar dacă ne oferă mereu libertate, Dumnezeu are ușa harului deschisă și privește mereu în zare pentru a primi fiii risipitori plecați de acasă.

Există totuși mulți care Îl văd pe Dumnezeu asemenea fiului celui mare: un tiran ce pretinde ascultare absurdă și fără comentarii, un dictator ce nu poate admite o părere diferită de a Sa, un „Stăpân rău”, care „culege de unde nu a semănat și vântură ce nu a secerat”. Dar pentru că este deasupra noastră, pentru că este Dumnezeu, acești oameni rămân acasă. Rămân lângă acest Dumnezeu fără însă a-L înțelege. De cele mai multe ori această categorie influențează și opiniile celor care fug spre eliberarea de acest tiran.

Propaganda eronată a fratelui mai mare este responsabilă în decursul secolelor de cele mai grave manifestări de intoleranță. Cruciade, Djihad, terorism, Inchiziție, persecuții, toate au plecat de la o imagine deformată a Tatălui.

Poate mulți dintre noi suntem „frați mai mari” care avem încă o părere deformată despre Tatăl nostru. Suntem, poate, „frați mai mici” care ne-am căutat sau încă ne căutăm libertatea. În lumea noastră disfuncțională, asemenea familiei din parabolă, libertatea absolută ne este oferită și respectată de Dumnezeu. El

ne oferă zi de zi șansa de a alege ce dorim să facem cu viața noastră. Poarta casei e mereu deschisă – și pentru a pleca și pentru a ne întoarce, însă Tatăl Își dorește ca noi să ne întoarcem – și nu ca argați, ci în calitate de fii cu drepturi depline.

*Pastorul Ștefan Ropotică,
directorul Departamentului Libertate Religioasă,
Conferința Moldova, în perioada 2009-2013*

Adevărata libertate, sau slobozenie

Rotaru Ioan Gheorghe

*Veți cunoaște adevărul și adevărul vă va face slobozi...
Deci, dacă Fiul vă face slobozi, veți fi cu adevărat slobozi. (Ioan
8:32,36)*

Aceste versete cuprind două dintre cele mai importante cuvinte din limbajul omenesc: *adevărul* și *libertatea*. În jurul acestor două noțiuni au izbucnit deseori conflicte cu adevărat sălbatice. Au fost purtate multe războaie, nenumărate pagini din istorie fiind pline de rapoartele faptelor eroice și suferințelor îndurate pentru adevăr și libertate. Dar cuvintele Mântuitorului ne ajută să înțelegem modul în care aceste două noțiuni se raportează una la alta: adevărul este cel care ne face cu adevărat liberi și libertatea este de fapt întemeiată pe adevăr.

Maestrul și Învățătorul omenirii, Isus Hristos, a expus clar faptul că El a venit să-l elibereze pe om din păcat, însă ascultătorii Săi, orbiți de mândrie și impertinență, l-au răspuns: „Noi... n-am fost niciodată robii nimănui.” Și totuși istoria lor nu era altceva decât un raport al unei continue robii.

1. Adevărata eliberare înseamnă eliberarea din păcat. În pofida respingerii cuvintelor Mântuitorului, chiar în acel moment ei se aflau sub puterea romanilor și pretutindeni în jurul lor puteau fi văzute dovezile neplăcutei dominații. Aceste cuvinte rostite în auzul Învățătorului divin: „Noi... n-am fost niciodată robi” izvorăsc dintr-o înțelegere greșită a libertății. În primul rând, Isus Hristos nu se referea la eliberarea de sub jugul robiei romanilor, ci la eliberarea de sub jugul păcatului, al plăcerilor egoiste și al obiceiurilor înrobitoare.

Aceasta era eliberarea, sau libertatea, pe care Hristos a venit să o aducă omenirii, care constituie, de fapt, cea mai mare eliberare dintre toate. Mântuitorul spunea: „Oricine trăiește în păcat este rob al păcatului” (Ioan 8:34). Orice om păcătos, zicea El, este sclavul păcatului. El se află în robie și are nevoie de eliberare, de eliberarea pe care numai Isus Hristos o poate da păcătosului. „Deci, dacă Fiul vă va face slobozi (liberi), veți fi cu adevărat slobozi (liberi)” (Ioan 8:36).

Păcatul este un factor îngrozitor! El devine un tiran care înrobește viața. Milioane dintre fiii oamenilor sunt cu totul incapabili să scuture groaznica tiranie a păcatului, ei rămânând victimele vanității, lăcomiei, invidiei, ambiției și viciului. Sunt întru totul sclavi plini de mâhnire și remușcare.

De aceea, cu adevărat fericit este omul, bărbat sau femeie, care este conștient de robia sa, căci însăși această conștientizare este începutul eliberării sale. Chiar dorința de a fi eliberat din puterea păcatului constituie un însemnat pas înainte către eliberare, dorință care deschide și înalță mintea și inima către o mai înaltă sursă de putere, o putere din afara omului, care aduce eliberarea. Aceasta nu este altceva decât puterea Aceluia care a zis: „Veți fi liberi!” El este Adevărul, iar Adevărul caută și acceptă serios și sincer mijloacele libertății.

Noi am fost chemați la o slobozenie lăuntrică a mântuirii prin credința în Isus Hristos – o slobozenie opusă căutării aceluiași rezultat prin eforturi proprii, opusă îngăduinței de a ocoli Legea, în numele credinței. Creștinii din timpul apostolului Pavel au trebuit să se elibereze și de practicile ceremoniale ale Vechiului Testament.

Slobozenia biblică a fost prezentată de Mântuitorul unora „care crezuseră în El”: „Dacă rămâneți în cuvântul Meu, sunteți în adevăr ucenicii Mei; veți cunoaște adevărul și adevărul vă va face slobozi” (Ioan 8:30-32). De reținut că adevărata slobozenie îi vizează pe cei ce „au crezut în El” și ea prezintă – prin cunoașterea adevărului – o realitate vie, aceea de a fi „slobozi” în Hristos, trăind adevărul.

Omul devine și se menține liber, sau slobod, în urma recunoașterii stării sale de înrobire, printr-o atitudine progresivă, în măsura treptatei confruntări cu diferitele tendințe de înlănțuire, înrobire. Cel liber, sau slobod, în sensul Evangheliei, face din Dumnezeuul său obiectul închinării și al iubirii, stabilind, prin credință, o relație spirituală cu Creatorul său, ce se evidențiază prin ascultarea de orânduiri divine. În această relație spirituală, fiecare intră individual și nimeni nu se poate opune stabilirii ori menținerii ei.

2. Slobozenia nu înseamnă dezbinare, ci unitate. Libertatea, sau slobozenia, fiecăruia nu înseamnă dezbinare, ci o minunată realizare a dezideratului *Toți – una în Hristos!* (Galateni 3:29). Referirea Mântuitorului la adevărata slobozenie condamna închipuita stare a celor ce gândeau „n-am fost niciodată robii nimănui”, când, de fapt, realitatea era că ei se aflau înrobiți lor înșiși, unor rele proprii, patimilor personale pe care le întrețineau: „Oricine trăiește în păcat este rob al păcatului” (Ioan 8,34).

3. Soluția eliberării – Isus Hristos. Soluția unică a eliberării este Isus Hristos. „Dacă Fiul vă face slobozi, veți fi cu adevărat slobozi” (Ioan 8:36). „Slobozenia... o

avem în Hristos” (Galateni 2:4). „Hristos ne-a izbăvit ca să fim slobozi” (Galateni 4:31). „În El avem, prin credința în El, slobozenia” (Efeseni 3:12).

În urma propriei experiențe – specifică fiecăruia – apostolul Pavel strigă: „O, nenorocitul de mine! Cine mă va izbăvi...?” Apoi, devenit liber, exclamă: „Mulțumiri fie aduse lui Dumnezeu! ...Trăiesc... după îndemnul Duhului..., în Hristos..., izbăvit” (Romani 7:24,25; 8:1,2).

Neînrobitor, apostolul Pavel ajunsese să spună: „Sunt slobod față de toți” semenii. Trăia adevărata slobozenia. În prima parte a experienței sale religioase, cu o practică rituală riguroasă, pe când știa multe despre Mesia – dar nu-L cunoștea – se socotea neîndatorat cuiva. Devenit slobod, spunea: „M-am făcut robul tuturor” (1 Corinteni 9:19). Subliniem că s-a pus în slujba celorlalți când a ajuns „slobod față de toți”.

Declanșarea acestei slobozenii îi aparține omului și se face sub înrâurirea și puterea Domnului. În condițiile de înrobire socială din vremea sa, apostolul Pavel arăta pe „robul chemat de Dumnezeu” – rob social – ca fiind un „slobod al Domnului”, subliniind că „cel slobod” – social – „care a fost chemat de Dumnezeu, este un rob al lui Hristos”, prin ascultarea lui. În același timp, este atrasă atenția la primejdia înclinării spre înrobire voluntară: „Nu vă faceți robi oamenilor” (1 Corinteni 7:22,23).

Această înrobire de bunăvoie se poate face sub multiple aspecte. Toate rămân deopotrivă condamnabile – de tip vechi sau de formă modernă. Ce trist este că omul, creat și născut cu deplină facultate să aleagă liber, se înrobește răului, sieși ori tinde să-i înrobească pe alții! Admirăm persoanele cu o personalitate puternică, ce nu pot fi îngenuncheate, care mor pe picioare, precum mor copacii. Sunt păsări ce nu pot trăi în colivie sau viețuitoare ce pier în grădinile zoologice. Unii dintre negustorii de sclavi au renunțat la vânzarea negrilor din anumite triburi pentru că nu suportau sclavia. Situația aceasta e salvatoare speciilor și neamului din care fac parte. „Nu vă faceți robi!”

4. O experiență a trecutului și o lecție pentru prezent. Sunt „frați mincinoși, furișți printre noi ca să pândească slobozenia pe care o avem în Hristos Isus cu gând să ne ducă la robie”. Dar „noi nu ne-am supus și nu ne-am potrivit lor nicio clipă măcar, pentru ca adevărul Evangheliei să rămână...” (Galateni 2:4,5). Urmărind slobozenia aceasta pe timpul lui Daniel, cei trei tineri au fost văzuți „umbând slobozi în mijlocul focului” (Daniel 3:25). Pârât ca și ei, în slobozenia lui, „Daniel se ruga și lăuda pe Dumnezeul lui, cum făcea și mai înainte” (Daniel 6:10). În același timp, împăratul, înrobitor propriei condamnări nedrepte, îi spune lui Daniel: „Dumnezeul tău să te scape”, apoi întreabă: „A putut Dumnezeul tău să te scape?” Și „s-a bucurat foarte mult” că uneltirea s-a destrămat prin

„Dumnezeul lui Daniel” (Daniel 6:16,20,23). Nimic nou sub soare. În timpul lui Ieremia, compatrioții săi ce nu deveniseră părtași ai acestei slobozenii spirituale oscilau în căutarea slobozeniei pământești, fugind la vreuna dintre cele trei mari și puternice țări vecine, când, de fapt, nu teritoriul străin și regimurile de acolo reprezentau salvarea, ci lăuntru lor spiritual.

Cel liber, sau slobod, în Hristos nu poate să dea impresia acordului cu nedreptatea ori măcar cu compromisul, chiar dacă, în numele slobozeniei, unii săvârșesc răutăți (2 Petru 2:10). „Legea desăvârșită este legea slobozeniei” (Iacov 1:25), adică Decalogul, care ilustrează caracterul lui Dumnezeu, adevăratul standard al îndreptățirii, care reprezintă cadrul corespunzător relației dintre Dumnezeu și om – precum și dintre oameni – și care evaluează just motivele acțiunilor noastre.

Sub masca falsei slobozenii spirituale, se poate ascunde pericolul altei aserviri, putându-ne face vinovați de manifestarea unei autorități personale cu prețul sacrificării izvorului adevăratei slobozenii, cu sacrificarea adevărului – înlocuit prin lucrările unui sistem steril, cu o autocrație de falsă reprezentare, contrară Evangheliei, care zice: „Adevărul vă va face slobozi”, practicând în schimb ignoranța și aroganța. Orice am face, rămâne exemplar sfatul apostolului Pavel: „Măcar că am toată slobozenia, în Hristos, să-ți poruncesc ce trebuie să faci... vreau mai degrabă să-ți fac o rugămintă...” (Filimon 8 și 9).

O experiență colectivă sugestivă se găsește în Vechiul Testament. „Copiii lui Israel gemeau încă din pricina robiei și scoteau strigăte deznădăjduite. Strigătele acestea pe care li le smulgea robia s-au suit până la Dumnezeu” (Exod 2:23). Dumnezeu a făcut ce depindea de El – doar El mai putea face ceva. Eliberarea lor a fost minunată, totală. Slobozenia lor spirituală nu a fost deopotrivă în realizare, pentru că la ea trebuia să se adauge și contribuția lor personală. Împotriva înrobirii sociale, Dumnezeu a rânduit pentru dezrobirea înrobiților fiecare al șaptelea an – „să fie slobod” sclavul (Deuteronomul 15:12) și fiecare al cincizecelea an, numit de veselie: „Să vestiți slobozenia” (Leviticul 25:10). Nicio altă religie n-a avut asemenea legi.

Pentru neîmplinirea planului Său de acordare a slobozeniei, Dumnezeu a transmis mustrarea, care s-ar potrivi și astăzi multora: „Nu M-ați ascultat ca să vestiți slobozenia” (Ieremia 34:17).

„Purtați-vă ca niște oameni slobozi, fără să faceți din slobozenia aceasta o haină a răutății, ci... cinstiți pe oameni, iubiți pe frați, dați cinste împăratului” (1 Petru 2:16,17).

„Fraților, voi ați fost chemați la slobozenie. Numai nu faceți din slobozenie o pricină ca să trăiți pentru firea pământească, ci slujiți-vă unii altora în

dragoste" (Galateni 5:13). „Rămâneți dar tari și nu vă plecați iarăși sub jugul robiei" (Galateni 5:1).

Pentru că, „unde este Duhul Domnului, acolo este slobozenia..." (2 Corinteni 3:17).

*Pastorul Ioan Gheorghe Rotaru,
directorul Departamentului Libertate Religioasă,
Conferința Transilvania de Nord, în perioada 1995-2013*

Isus – Eliberatorul liber

Veress József

Istorisirea despre demonizatul din Gadara (Marcu 5:1-20) prezintă capacitatea lui Isus de a oferi eliberare ca o consecință directă a atotputerniciei Lui. Isus își folosește puterea și libertatea pentru a-i elibera pe oameni.

1. Isus i-a eliberat pe iudei de prejudecățile religioase, demonstrând că El poate curăța pe cel păgân și pe cel întinat (Marcu 5:1-3).

Întâlnirea dintre Isus și cel demonizat are loc după ce Isus trece marea și debarcă pe malul opus Galileii, în partea vestică, într-o zonă locuită mai ales de păgâni. Isus are conștiința misiunii și pentru acești oameni! Contrastul personajelor în cauză face ca această întâlnire să fie și mai dramatică. De o parte este Isus, „Sfântul lui Dumnezeu”, iar de cealaltă parte, o apariție demonică, un păgân cu un stil de viață decăzut: locuiește printre morminte, înclinat spre propria distrugere, dar și a altora. Isus stă de vorbă într-un asemenea context cu un astfel de om și lucrează în favoarea lui – aspect care nu putea fi acceptat de evreii contemporani.

Istorisirea de față are un fundal vechi-testamentar, care ne prezintă prăpastia dintre evreul credincios și lumea gadarenilor. Isaia 65:1-7 vorbește despre un popor care aduce „jertfe în grădini”, „locuiește în morminte și petrece noaptea în peșteri, mâncând carne de porc”. Această relatare se potrivește cu starea demonizatului, care era păgân (aduce „jertfe în grădini”), locuia în morminte și chiar și porcii fac parte din context. Textul profetului Isaia descrie concepția evreilor despre păgâni, ca fiind necurați, idolatri și care au legături cu trupurile moarte și consumă porci.

Isus împacă această contradicție uriașă prin puterea Sa vindecătoare: pe cei păgâni îi eliberează de necurăția fizică și spirituală, iar pe evrei – și implicit pe omul religios din toate timpurile – vrea să îi elibereze de prejudecățile lor religioase, cât și de alte tipuri de preconcepții nefondate.

2. Isus a eliberat bolnavul-demonizat de legăturile lui. Lanțurile rupte nu l-au putut elibera pe demonizat, ci doar cuvintele liniștite ale Domnului Isus (Marcu 5:4,8,13-16).

Cel care l-a întâmpinat pe Isus nu era doar un păgân întinat, ci avea și o putere demonică uriașă! Nimeni nu reușea să-l stăpânească. Versetul 3 conține o triplă negație (*nimeni, nu mai, nici*) care denotă neputința omului în fața puterii demonice. Omul poate să îl lege pe cel bolnav, dar nu pe demon, iar în final bolnavul tot nu a rămas încătușat. Societatea l-a abandonat, l-a expulzat, pentru că orice încercare a fost sortită eșecului. Acest bolnav-demonizat rupe obezile și cătușele. În versetul 4 se găsește cuvântul „a domoli” cu aluzie la îmblânzirea animalelor (Iacov 3:7,8). Nimeni nu a reușit să-l îmblânzească pe acest bolnav! Versetul 5 revine asupra mormintelor, unde se adăpostea demonizatul, și aflăm că acestea se aflau în apropierea munților – probabil zona stâncoasă aproape de malul Mării Galileii. În manifestările de automutilare ale bolnavului – se tăia cu pietre – descoperim încercările de omucidere ale demonului care îl stăpânea.

Isus intervine ca un eliberator. Groaza demonizatului și puterea autodistructivă sunt transferate în porci la cerere. De pe malul abrupt al ținutului Gadarei, turma se repede în mare și piere. Din versetul 13 putem observa puterea și scopul celui rău: goana necontrolată și distrugerea totală (Ioan 8:44). După intervenția lui Isus, îl găsim pe fostul bolnav „șezând” (nu mai aleargă), îmbrăcat (nu mai sfășie hainele de pe el) și întreg la minte (nu mai țipă). Eliberarea este posibilă, dar să nu uităm că presupune o schimbare atât interioară, cât și exterioară.

Doar Isus are putere asupra forțelor demonice, care leagă și astăzi mulți oameni! Isus este mai puternic decât forțele satanice, căci este liber de acestea. Noi, oamenii, am devenit mai mult sau mai puțin legați, fie în interior, fie din exterior, de puterile răutății, față de care El este liber; doar El ne poate elibera. În acest sens, întreaga relatare biblică devine o pregustare a eliberării finale oferite de Isus.

3. Isus le acordă locuitorilor din Decapolis libertatea să-L alunge pe El din ținutul lor. Isus nu-l face fericit pe om fără acceptul acestuia; în schimb El Se folosește de libertatea Sa ca să prezinte un sistem corect de valori (Marcu 5:17).

Versetul 17 ne arată că, în locul recunoștinței, locuitorii din Decapolis au preferat să îl vadă plecat pe Isus din ținutul lor. Turma de porci reprezenta pentru ei o valoare mai mare decât reabilitarea unui om. Prețul este mult prea mare pentru vindecarea unui om, față de pierderea porcilor – acesta este criteriul valoric al celor din Decapolis. Libertatea lui Isus se descoperă prin prezentarea unui sistem de valori neobișnuit: păgânul este la fel de valoros ca un evreu. Dar un om este cu mult mai valoros decât o întreagă turmă de porci!

Este incredibil și revoltător modul în care locuitorii din Decapolis îl tratează pe Isus, după ce îi eliberează și le face o favoare. Firesc ar fi pentru noi să

ripostăm și să anatemizăm, dar Isus Se retrage smerit și lasă loc pentru fiecare locuitor din Decapolis să își asume consecințele alegerii libere. Isus prezintă libertatea religioasă pe baza alegerii proprii și cu asumarea consecințelor alegerii lor.

Aceasta este învățătura biblică despre liberul arbitru, cu care Dumnezeu l-a înzestrat pe om. În Geneza 2:16,17 se prezintă interdicția care conferă credit alegerii omului, dar în același timp îl îndeamnă să trăiască după voia lui Dumnezeu și să asculte de El. Este bine ca omul să știe că viața sau moartea lui depinde de modul în care acceptă conducerea lui Dumnezeu, dar hotărârea îi aparține. Atunci vom fi liberi, dacă trăim pentru El.

4. Isus ne poate elibera de „demonul” urii etnice (Marcu 5:9-12).

Acțiunea se petrece în Decapolis, un teritoriu al ligii cetăților greco-elene și siriană, evreii fiind minoritari. Grecii au ocupat câteva orașe deja prin anul 200 î.Hr. În anul 63 î.Hr. Pompei a fost cel care a eliberat orașul de sub stăpânirea evreilor, dar conflictele etnice existente între locuitorii din Decapolis și evrei nu au încetat. El a anexat aceste cetăți la provincia Siria, dar le-a acordat autonomie de municipii. În jurul anului 1 d.Hr. ele au format o ligă de comerț și de apărare mutuală împotriva triburilor semitice. Pe de altă parte, atât evreii, cât și păgânii care locuiau în Decapolis ar fi dorit să fie eliberați de sub puterea romană. Nu este la voia întâmplării că demonul se autonumea „legiune” (un detașament de 6000 de pedestrași al armatei romane), o aluzie imaginară la ocupația și posesiunea militară, deoarece toți aveau dorința intrinsecă a „retragerii legiunilor” din zonă. Mai mult, nu este la voia întâmplării nici faptul că „legiunea” a intrat întocmai într-o turma de porci, pentru că Legiunea a X-a a Armatei Romane, fiind în garnizoană în provincia Siriană încă din anul 6 d.Hr., avea ca emblemă de luptă porcul mistreț. Ca atare, această istorisire are în vedere și pe demonul urii etnice, de care putem fi eliberați prin Isus.

Indiferent de contextul istoric local-tradițional care a dat naștere la conflictele național-politice și la relațiile defectuoase, Isus poate să ne elibereze de acestea și să le nimicească. Adevărata libertate începe prin excluderea urii din inimă. Doar atunci vom fi cu adevărat și complet liberi dacă, fără ură și cu seninătate, ne arătăm apartenența față de țara noastră, poporul nostru și dacă putem interacționa în mod corect cu alte popoare.

5. Isus are libertatea de a dispune în privința omului vindecat. Nu îi oferă ceea ce solicită omul (ca să fie cu El), ci este trimis pentru împlinirea nevoilor altora: să vestească tot ceea ce a făcut Dumnezeu cu El (Marcu 5:18-20).

Omul vindecat ar fi dorit să îl însoțească pe Isus ca ucenic, atunci când El urma să părăsească ținutul Gadarei. Însă Isus nu îi îndeplinește dorința, ci îi încredințează

misiunea de a mărturisi confracților săi ceea ce Dumnezeu a făcut pentru el. Potrivit psalmistului, aceasta era însărcinarea evreului evlavios vindecat (Psalmul 30). Putem observa aici că Isus a împlinit cererea demonilor, dar pe a omului vindecat nu. Explicația plauzibilă este că Isus, de fapt, i-a oferit omului mai mult decât a cerut el. L-a desemnat să fie mesagerul credinței în ținutul acela, pe un tărâm păgân. El a devenit primul misionar printre păgâni!

Este interesantă schimbarea valorică semnificativă pentru omul vindecat: Isus vorbește despre Dumnezeu (v. 19), iar omul vindecat despre Isus (v. 20), căci în El a găsit pe Iahveh, Dumnezeul lui Israel și al întregului pământ. Omul vindecat și-a exercitat libertatea pe baza poruncii lui Isus, și nu doar în orașul său, ci și în Decapolis, unde propovăduiește eliberarea lui Isus, ca unul care a ajuns să îl cunoască cu adevărat pe Dumnezeu.

Isus este o ființă liberă, de aceea poate să-i elibereze și pe alții; tot El ne poate oferi și principiile unei vieți libere. Hristos să ne elibereze de prejudecățile religioase, de păcat și de puterea autodistructivă a lui Satana, de ura național-politică; să ne confere capacitatea de a ști să luăm decizii corecte, care să ne dea posibilități trainice prin ascultare de El și prin vestirea în libertate a sistemului divin de valori! Amin.

*Pastorul Veress József,
directorul Departamentului Libertate Religioasă,
Conferința Transilvania de Sud, în perioada 2009-2013*

Libertate Religioasă

Mușat Dragoș

Omul a fost creat cu liberul arbitru. Păcatul a afectat creația lui Dumnezeu, inclusiv pe om, iar libertatea sa a devenit una dintre preocupările de bază în cadrul conflictului generat de păcat. Cum poate fi obținută adevărata libertate, care sunt valorile ei, cum trebuie să te închini și care sunt întrebările care cer răspuns și care au legătura cu mântuirea, în toate timpurile, mai ales astăzi, când autoritatea în orice domeniu este contestată. Răspunsurile nu le putem găsi în alta parte decât în cuvântul revelat al Creatorului în Biblie.

„... veți cunoaște adevărul, și adevărul vă va face slobozi.” (Ioan 8:32)

A: Libertatea înseamnă cunoaștere.

Pentru a fi cu adevărat liber, trebuie să știi, să cunoști. (Așa cum declară și Pavel în 2 Timotei 1:12: „Știu în cine am crezut.”)

Pentru a ajunge să cunoști și să gândești liber, trebuie să parcurgi câteva etape: în primul rând sursa, izvoarele pe care le folosești pentru a cunoaște adevărul, trebuie să fie autentice și revelate, nu fântâni crăpate.

A doua etapă are de a face cu demersul pentru a afla adevărul. Trebuie să folosești principii de interpretare corecte și oneste și inima trebuie să fie eliberată de prejudecăți. În al treilea rând, este nevoie de călăuzirea Duhului Sfânt pentru a înțelege și aplica adevărul transformat în voia lui Dumnezeu în viața ta. Este diferența între a ști și a deține adevărul. Ioan și Iacob știau despre adevărul întruchipat într-o persoană, Isus Hristos, dar rugăciunea lor era să coboare foc din cer asupra aproapelui. Isus spune ca erau robi stăpâniți de un duh necurat.

B: Libertatea ține de relația cu Fiul.

„... Fiul vă face slobozi.” (Ioan 8:36)

Doar o relație corectă cu Dumnezeu îți dă siguranța libertății. Relația corectă cu Dumnezeu presupune mântuire, salvare.

Deci e nevoie de mărturisirea păcatului, de părăsirea lui, cât și de o continuă ferire de a le mai face. De aceea ai nevoie de Fiul, care prin crucea Golgotei poate

realiza aceste lucruri în viața ta. Relația cu Isus i-a oferit lui Pavel puterea de a schimba macazul în viață și de a se declara liber în lanțuri, iar lui Moise libertatea în pustiul Sinai.

C: Libertatea e învingătoare.

„... fiul însă rămâne pururea... (Ioan 8:35)

Ce va învinge până la urmă este adevărul. Nu știm data, locul și timpul exact al celebrării victoriei. Există două asigurări: (1) mormântul lui Isus este gol și (2) puterea lui Isus este la îndemâna noastră, așa că, fie în timpul vieții noastre, fie în timpul viitor, Isus va birui și împreună cu el și toți acei care L-au crezut. Până la urmă, victoria finală a adevărului și obținerea adevăratei libertăți au de a face cu ceea ce crezi azi, în condițiile robiei păcatului.

D: Libertatea duce la înviere.

„... Fiul va rămâne pururea ... (Ioan 8:35)

În Luca 15 există o parabolă a celor doi fi robi: fiul cel mic, rob al plăcerilor lumii acesteia și fiul cel mare, rob autodeclarat. Cauzele sunt foarte simple, concepția greșită despre Dumnezeu și o relație deficitară cu el. Fiul cel mic vrea un Dumnezeu care doar să ofere fără să pretindă – exact ceea ce caută oamenii și astăzi. Fiul cel mare crede într-un Dumnezeu dur, pe care îl slujești fără să lase loc la iubire și compasiune. Felul acesta de a trăi te duce la același rezultat – rob la porci sau în propria casa, în biserică sau în afara ei. Salvarea se obține doar prin întoarcere la Dumnezeu, care nu acceptă robia, deși în aparență relația cu Dumnezeu pare o robie, pentru că se bazează pe „să nu faci”, ceea ce oferă Dumnezeu în fond este superior. Oferta lui este haina, care înseamnă autoritate; încălțăminte care înseamnă un anumit statut; și inel care atrage după sine anumite avantaje.

Din această ofertă a lui Dumnezeu, înțelegem că El acceptă doar fii, deci oriunde ai fi, în biserică sau în afara ei împacă-te cu Dumnezeu, acceptă învierea, și vei obține adevărata libertate.

*Pastorul Dragoș Mușat,
directorul Departamentului Libertate Religioasă, Conferința Banat*

Libertatea – sabia cu două tăișuri

Ișvan Gabriel

Sau principiul pe care trebuie să-l respect, nu doar să-l pretind

Dacă vrem să deschidem Biblia și să căutăm principiul libertății religioase, cu siguranță nu am deschide la Iosua. Contextul cărții este binecunoscut. De la Avraam, solul lui Dumnezeu pentru canaaniți, au trecut 450 de ani. Prin Avraam, mărturia despre Dumnezeu a fost dată acestor popoare, dar, profetic, Dumnezeu avertizase că drumul acestora va merge spre escaladarea păcatului (Geneza 15:16). Iosua are datoria de a curăța Canaanul de populațiile nelegiuite și de a da Israelului teritoriul promis în stăpânire (Iosua 3:10).

În mod evident, din Geneza 15:16 reiese că motivul nimicirii „amoriților” este cel moral-religios, nelegiuirea lor – s-ar putea argumenta de aici mai degrabă motivul intoleranței religioase. Totuși, din relatarea biblică, putem desprinde intenția divină și să o aplicăm la discuția noastră.

Iosua – surpriza cerului

Iosua își pregătește poporul pentru intrarea în Canaan: bărbații israeliți sunt tăiați împrejur, ca semn al legământului încheiat cu Dumnezeu care le-a promis țara (Iosua 5:3-9), apoi sărbătoresc Paștele (Iosua 5:10) și mănâncă din grâul țării – moment în care mana încetează să mai cadă, semn că a venit timpul să intre în țara promisă (Iosua 5:12). Știau ce au de făcut: să nimicească ceea ce ține de nelegiuire, obiecte, cetăți și oameni.

Sub povara misiunii sale, Iosua se retrage, pentru a fi singur, pentru a medita, pentru a se ruga*. Deodată, un om cu sabia scoasă, în poziție ofensivă, stă amenințător înaintea lui (Iosua 5:13). Omul acesta îi repetă lui Iosua porunca primită de Moise la începutul misiunii sale: „Scoate-ți încălțăminte din picioare,

* White Ellen, *Patriarhi și profeți*, ediția online – www.egwwritings.org, pag. 487.3 „Când s-a retras din tabără ca să fie singur și să se roage ca Dumnezeu lui Israel să meargă înaintea poporului Său, a văzut un războinic înarmat, de statură înaltă și cu înfățișare impunătoare, «cu sabia scoasă din teacă».”

căci locul pe care stai este sfânt” (Iosua 5:15; Exodul 3:5), adică misiunea pe care o vei conduce trebuie desfășurată cu precauție, pașii pe care-i vei face, să fie făcuți cu multă atenție*.

În acest context al avertizării, la întrebarea lui Iosua: ”Ești dintre ai noștri sau dintre vrăjmașii noștri?” Generalul lui Dumnezeu răspunde: ”Nu, ci Eu sunt Căpetenia oștirii Domnului, și acum am venit” (Iosua 5:14). Răspunsul este clar: Domnul nu e cu „ai noștri” sau cu „vrăjmașii noștri”. Dumnezeu nu este de partea unor oameni, ca să-i nimicească pe alții. E adevărat că, în această situație, Dumnezeu avea să-i folosească pe israeliți pentru a curma nelegiuirea canaaniților, dar Israel era avertizat astfel. Ei nu sunt liberi să exagereze în procesul acesta dureros, nici nu sunt liberi să se considere favoriții infailibili ai lui Dumnezeu, ci trebuie să se tempereze în euforia victoriei, știind că Dumnezeu este Tatăl tuturor oamenilor, că și între păgâni Dumnezeu are copii de-ai Lui și nimănui nu-i e îngăduit să treacă peste ceea ce Dumnezeu poruncește.

Avertizarea apostolică

Continuând ideea, apostolul Pavel ne asigură pe noi toți că adevăratul creștinism este religia libertății: „Rămâneți dar tari și nu vă plecați iarăși sub jugul robiei” (Galateni 5:1). Dar libertatea aceasta are capcanele ei: „Fraților, voi ați fost chemați la slobozenie. Numai nu faceți din slobozenie o pricină ca să trăiți pentru firea pământească, ci slujiți-vă unii altora în dragoste” (Galateni 5:13). Cât de ușor firea pământească, egoistă în natura ei, poate să-l facă pe creștin, ce se consideră slujitorul lui Dumnezeu, să fie intolerant, să creadă că Domnul e de partea lui ca să stârpească nelegiuirea din alții, să-i facă să-și schimbe gândirea, orientarea dar mai ales practica religioasă!

Din cele două pasaje biblice, Iosua și Galateni, reiese clar principiul: suntem liberi să ascultăm și să împlinim principiile divine; dar să avem grijă ca nu cumva firea pământească să decidă acțiunile noastre și să uităm de slujirea în dragoste.

Discuția despre libertatea religioasă este întâlnită, în special, în rândul grupurilor minoritare. Ele se luptă de obicei pentru libertate religioasă, pentru că, în mod natural și fals democratic, presiunea majorității face ca libertățile și drepturile fundamentale ale minoritarilor să fie ușor ignorate, sau chiar încălcate. De aceea aceste grupări încearcă să educe societatea și să atragă atenția asupra drepturilor lor fundamentale.

* Ideea respectului în fața divinității arătat prin descălțare nu reiese din Biblie – în alte întâlniri între divinitate și om, inclusiv la sistemul de închinare elaborat de la cortul întâlnirii, porunca descălțării nu se repetă.

Însă procesul acesta educativ trebuie consolidat și în cadrul grupurilor minoritare. Principiul libertății și al respectului față de o altfel de închinare sau pentru absența acesteia trebuie aplicat în primul rând în cadrul grupurilor minoritare. Discuția despre minoritar și majoritar cunoaște aspecte particularizate. De exemplu, în țara noastră, cum se comportă într-o excursie un grup adventist cu un neadventist, cu unul care are alte convingeri religioase? În această situație, rolurile sunt inversate: minoritarii sunt majoritari, iar poate reprezentantul religiei majoritare este minoritar. Omul acesta probabil că are felul lui de a se îmbrăca, de a se comporta, de a se închina. Ceilalți sunt liberi să nu se supună regulilor de viață sau religioase ale acestuia, dar cum îl vor trata? Ce-i vor arăta? Dispreț sau prețuire? Apreciere sau indiferență? Prietenie sau dușmănie?

Pavel ne avertizează: suntem liberi! Hristos ne-a eliberat! Dar să nu facem din această realitate, argumentul pentru răutate, dispreț, vorbe aspre, față de cel ce încă este rob unor practici religioase mai degrabă păgâne decât creștine. În primul rând, creștinul trebuie să fie eliberat de tot ceea ce ține de rău. Cu o asemenea atitudine cultivată, principiul biblic al libertății religioase este sănătos și se poate consolida.

Așadar Domnul este Domnul tuturor și conduce oștirea cerurilor (nu a mea personală). Discuția despre libertate religioasă și respect are două sensuri: spre mine personal și spre societate, după principiul de aur al Mântuitorului: „Tot ce voiți să vă facă vouă oamenii, faceți-le și voi la fel; căci în aceasta sunt cuprinse Legea și Prorocii” (Matei 7:12).

Libertatea prin creație

Omul a fost creat după chipul lui Dumnezeu. A fi după chipul lui Dumnezeu înseamnă a fi liber. Dumnezeu l-a creat pe om cu liberul arbitru. De aceea, omul este liber să aleagă, dar este întotdeauna responsabil de alegerile sale. Ca ființă creată, omul poate spune „Da” sau „Nu” chiar Creatorului. Astfel libertatea religioasă ne conduce să conștientizăm că omul are dreptul de a alege în chestiuni de credință și practică religioasă.

Libertatea religioasă nu este toleranță religioasă. Toleranța este o concesie, pe când libertatea este un drept, dat prin creație. Toleranța este ceea ce omul acordă; libertatea este dată de Dumnezeu. Toleranța depinde de bunăvoința puterii politice, și tocmai de aceea libertatea religioasă este amenințată în zilele noastre, când societatea și cultura mondială devin tot mai necredincioase, sau în unele zone, radical religioase. Singura obligație a autorităților ar trebui să fie

în protejarea individului de a-și putea exercita dreptul dat de Dumnezeu prin creație, să se închine după cum conștiința sa îi dictează, bineînțeles, fără să facă rău semenilor săi, prin modalitatea lui de închinare.

Libertatea religioasă înseamnă dreptul natural și inalienabil al oricărui om de a se închina lui Dumnezeu conform dictatelor conștiinței lui. Libertatea religioasă nu oferă nimănui dreptul de a molesta sau de a răni pe cineva.

Deși acest principiu, în teorie este recunoscut de majoritatea oamenilor, reflexele acumulate în istoria umană, de a impune altora ceea ce crede cineva că este adevărata religie sunt atât de puternic înrădăcinate în mintea oamenilor, încât o schimbare majoră, globală pare imposibilă. Asistăm la o realitate duală: pe deoparte oamenii vorbesc despre libertate religioasă, despre liberul arbitru, despre responsabilitatea alegerii individului, dar în același timp, biserici importante istorice (tradiționale și protestante) practică pedobaptismul (botezul pruncilor). În sine, acest act ignoră responsabilitatea individului, răpește dreptul individului de a-și alege credința și practica religioasă. În această realitate, este lesne de înțeles de ce ideea impunerii „adevărului” sau a „adevăratei practici religioase” are așa mare putere să contracareze argumentul libertății oferite de Dumnezeu, prin creație.

Influența morală a credinței

Înclinația de universalizare a practicii religioase într-o anumită zonă, însoțește societatea umană, încă de la începuturile ei. Mereu s-a crezut că o religie impusă guvernamental este esențială pentru a menține ordinea socială. Există temerea că, dacă indivizii ar fi liberi să-și aleagă religia, în societate ar fi haos. Pe acest argument s-a clădit, spre exemplu, cultul împăratului în Imperiul Roman – între miile de zeități și forme de închinare de pe teritoriul vastului imperiu, adorarea împăratului era garanția loialității față de stat și a unității imperiale, cel puțin în viziunea autorităților romane. Creștinii și evreii, ce nu se închinau vreunui om, fie el și împărat roman, au fost persecutați pentru că prin opoziția lor față de această practică religioasă, erau considerați a fi anti-stat, pericol de frământări și dezordine socială.

Însă tocmai impunerea unei religii provoacă conflictul, ura și moartea. Realitatea aceasta o vedem atât de bine în zilele noastre, în țările în care creștinismul este persecutat, nu din motive de dezordine socială sau viață imorală, ci doar din motivul impunerii religiei locului. Cine accesează pagina www.persecution.org poate să se convingă singur, zilnic, de această realitate tristă. În general,

musulmanii și hindușii, când sunt majoritari într-o anumită cultură, încă îi ucid pe cei care nu sunt de acord cu ei. În Europa, ne amintim încă de durerea inchiziției medievale, unde principiul era același: nu ai religia majoritară, nu trebuie să trăiești.

Ca exemplu pentru ceea ce au avut creștinii de suferit pentru singura „vină” ce o aveau, de a nu accepta politeismul, vom folosi cazul lui **Pliniu cel Tânăr**.

La începutul secolului al II-lea, în Bitinia (nord-vestul Turciei actuale), este numit guvernator Pliniu cel Tânăr. Instalat în această responsabilitate, observă că mai multe temple păgâne din acest teritoriu nu mai sunt frecventate. Începe să facă investigații și descoperă cauza: mulți oameni se creștinaseră. Începe să se informeze despre creștini și creștinism; își trimite spioni la adunările lor, torturează două diaconițe ce slujeau comunitatea creștină, ca să afle informații. Apoi îi scrie împăratului Traian, îi spune ce face, cum pedepsește/persecută creștinii și cere sfatul acestuia. Din scrisorile lui către Traian aflăm vina creștinilor: (Spionii) „au menționat totuși că toată greșeala și conținutul acesteia a fost aceea că erau obișnuiți să se adune într-o zi anume, înainte de răsăritul soarelui, să cânte un imn lui Hristos ca unui zeu și să se lege împreună, printr-o făgăduință, **să nu comită crime, să nu fure, să nu comită tâlhării sau adulter, să nu mintă și să nu refuze a spune adevărul când li se cere**. Când acestea erau gata, era obiceiul lor să plece și să se adune din nou spre a mânca împreună, mâncare obișnuită și nevinovată...”*

Este remarcabilă „vina” creștinilor: jurau să nu comită adulter, crime sau tâlhării, să nu mintă, să spună adevărul când li se cere. Dar, pentru că nu se închinau statuii împăratului, erau vrednici de moarte, deși judecătorul lor Pliniu cel Tânăr recunoaște într-o scrisoare oficială că acești creștini nu fac niciun rău, nu amenință în niciun fel bunăstarea socială. Privind această istorie, ridicăm întrebări serioase față de capacitatea guvernării strict umane de a discerne binele de rău, însă în același timp admirăm credința trăită de creștinii secolului al II-lea, care învingeau răul cu bine, bine pe care-l plăteau cu viețile lor.

În mod sigur, această realitate transcende timpul. Este la fel în toate timpurile – creștinii sunt chemați să fie drepti, curați, fără vină în societate, iar răspunsul, cel puțin în sistemele totalitare, va fi același: persecuție – nu din motive întemeiate (de stârpire a răului), ci din disperarea de a controla sistemul social prin forță.

Istoria este martor în favoarea libertății religioase. După ce vocea protestantismului a fost suficient de puternică încât să fie auzită, după ce lumea nouă

* mariustepelea.wblog.ro/2012/10/12/pliniu-cel-tanar/

– America – a fost descoperită și a început să-și primească pelerinii, s-a demonstrat că principiul cerului e cel mai bun. Aici, în lumea nouă, în aceeași colonie, puteau trăi împreună quakeri, catolici, prezbiterieni, congregaționaliști, menoniți, evrei și ateii. Societatea nu a intrat în derivă pentru că se practicau atâtea feluri de închinare. Ci din contră, societățile de acest timp au prosperat și chiar au făcut pace cu băștinașii indieni.

Observând această realitate, Alexis de Tocqueville, când a vizitat Statele Unite ale Americii la începutul secolului al XIX-lea, a spus: „Religiile le-au oferit americanilor un caracter moral puternic fără de care democrația lor nu poate funcționa.”* Observația este foarte bună – coloana vertebrală morală a societății o oferă religia, în cazul societății americane și europene, creștinismul! Acesta este unul din rolurile bisericii în societate. De aceea creștinii trebuie să lupte pentru libertatea religioasă, pentru ca, exercitându-și modul de închinare, să influențeze moral societatea, asigurându-i astfel echilibrul de care are nevoie.

Astfel în chestiunile morale, biserica are autoritate și trebuie să-și promoveze valorile, să-și expună învățătura morală în societate, chiar în contextul, spre exemplu, în care se vorbește de căsătoriile homosexuale. Biserica să înalțe vocea Cuvântului Sfânt, să-l predice, și așa, doar așa, nu cu alte instrumente, să influențeze societatea în care este. Biserica nu trebuie să apeleze la instrumente politice, guvernamentale să-și impună crezul, dar nici guvernul nu trebuie să oblige sau să intimideze biserica să renunțe la predicarea homosexualității ca păcat, a avortului ca crimă și în general a denunțării imoralității, așa cum o prezintă Cuvântul Sfânt. Biserica poate și trebuie să fie conștiința morală a societății. Fără această conștiință morală, haosul se instaurează. Însă în același timp recunoaștem că o religie impusă, este o formă de tiranie. Orice religie de stat este o tiranie spirituală.

Libertatea în Hristos – autocenzura morală

Dumnezeu nu forțează individul. Isus expune astfel principiul relației cu omul: „Iată, Eu stau la ușă și bat. Dacă aude cineva glasul Meu și deschide ușa, voi intra la el, voi cina cu el și el, cu Mine” (Apocalipsa 3:20).

Răspunsul pe care-l poate da doar individul arată că el este responsabil de alegerea sa. Suntem liberi în Hristos și de aceea pe deplin responsabili în fața Sa. Isus ne spune: „Veți cunoaște adevărul și adevărul vă va face slobozi” (Ioan 8:32): adevărul lui Isus ne eliberează de manifestările autoritariste ale egoismului, de

* <http://www.doctorsenator.com/AlexisdeTocqueville.html>

bigotismul violent ce-i nimicește pe alții. Adevărul lui Hristos ne arată dușmanul din inima noastră, pe care trebuie să-l învingem, chiar când ni se pare că-l facem lui Dumnezeu un serviciu*, însă apelând la instrumente opuse caracterului divin.

Mântuitorul ne spune că trebuie să fim liberi în El... însă nu trebuie să folosim libertatea aceasta pentru a hrăni impulsurile păcătoase ale firii omenești, nici în domeniul acesta al libertății de conștiință.

Mai presus de toate, rămân principiile divine, modelul hristic. Iar Mântuitorul îi numește fericiți pe cei ce caută și fac pacea (Matei 5:9), indiferent unde se află: într-o societate, într-un grup de prieteni unde se află și câțiva *minoritari*, în biserică, în familie, în inima și conștiința lor! Hristos ne-a eliberat de rău... să trăim ca niște oameni liberi!

*Pastorul Gabriel Ișvan,
directorul Departamentului Libertate Religioasă, Conferința Muntenia*

* „Au să vă dea afară din sinagogi, ba încă, va veni vremea când oricine vă va ucide să creadă că aduce o slujbă lui Dumnezeu.” (Ioan 16:2)

Pledoarie pentru libertate

Niță Petre

Cunoscutul prozator, eseist și jurnalist român Octavian Paler a încetat din viață în luna mai a anului 2007, la vârsta de 81 de ani, în urma unui stop cardiorespirator. Cu câteva zile înainte de deces, nota în jurnalul personal câteva reflecții cu privire la viață: *Mă simt ca într-o barcă, singur, pe un lac necunoscut, dus de curenți din ce în ce mai departe de mal. Chiar dacă aș striga ajutor, nu m-ar auzi nimeni.*

Citind aceste cuvinte conștientizăm finitudinea omului și lipsa unei perspective luminoase în viitor în absența unei dimensiuni spirituale profunde. Exprimarea domnului Paler ascunde nevoia omului după un reper solid și singurătatea inimii în fața necunoscutului. Dumnezeu, Acela care ne-a creat în chip minunat cunoaște orice frământare și orice strigăt al sufletului și s-a implicat activ în numele iubirii pentru salvarea omului din realitatea cenușie în care acesta intrase.

Grăitoare în sensul acesta sunt pildele Mântuitorului dintre care una în mod deosebit revelează caracterul lui Dumnezeu prin prisma atitudinii unui tată de fii risipitori. Parabola aceasta suportă, în funcție de perspectiva interpretării, mai multe titluri, unii au numit-o parabola fiului risipitor, dar la fel de mult dintr-o perspectivă atitudinală ea poate fi numită parabola unui tată liber.

Un Tată și doi fii

Sfânta Scriptură prezintă în capitolul 15 din Luca istoria unui tată ce avea doi fii. Încă de la început se afirmă apropierea tatălui de copiii săi și aplecarea acestuia plină de empatie față de aceștia. Raportându-se la atitudinea tatălui, fiii au exprimări diferite, care sunt revelate pe parcursul desfășurării pildei. Tatăl este aproape de copiii săi, nu ca un simplu act de complezență, în timp ce aceștia oscilează între glasul iubirii părintești și chemarea lumii. Scriptura prezintă aici o pledoarie despre caracterul unui Dumnezeu capabil să facă orice și să suporte orice, chiar umilința, dacă este cazul, în vederea salvării oamenilor. Un Dumnezeu

orientat activ spre oameni și interesat de evoluția lor spirituală. „Cum să te dau, Efraime? Cum să te predau, Israele? Cum să-ți fac ca Admei? Cum să te fac ca Țeboimul? Mi se zbate inima în Mine și tot lăuntrul Mi se mișcă de milă!” (Osea 11,8). Zeii antici, unii cu fețe senine, iar alții oscilanți și răzbunători, sunt nimic în comparație cu Dumnezeuul nostru coborât în țărâna acestui pământ cu intenția de a ne mântui. Cât de mult L-a costat pe El și ce bucurie poate învălui sufletele noastre atunci când Îi spunem bun venit în inimă!

Un Tată liber

În țesătura acestei pilde, descoperim un fir, nu unicul, ce face să se evidențieze caracterul lui Dumnezeu și atitudinea acestuia în raport cu oamenii, indiferent de nivelul spiritual atins. Unul dintre adevărurile evidente ale pildei este acela că Dumnezeu, în speță tatăl din pildă, nu constrânge. Fiul cel mic dorește partea de avere pe care în mod normal o primea la decesul tatălui, iar acesta din urmă i-o oferă. Esența mântuirii se rezumă la acest adevăr sublim, Dumnezeu oferă în relație cu omul care cere. Tatăl, în raport cu fiii săi, a cultivat o dragoste curată, izvorâtă dintr-o inimă curată. Libertatea în dragoste înseamnă a accepta și eventualele derapaje spirituale ale aproapelui. Înseamnă acceptare și toleranță a sistemului de valori diferit promovat de semenul tău, indiferent de cât de alterat poate să fie adevărul pe care acesta îl promovează. Libertate înseamnă respect și reciprocitate, a avea inima deschisă față de cel de lângă tine și a admite eventuale diferențe de ordin teologic, moral, cultural etc. Tatăl, cu toate că este îndurerat de atitudinea fiului său, nu îl repudiază pe acesta, ba mai mult, aleargă în întâmpinarea lui, amănunt important de altfel, deoarece în cultura orientală nu era tocmai potrivit ca o persoană în vârstă să alerge. Tatăl fiului risipitor dovedește compasiune față de acesta, care nu se manifestă doar la nivel declarativ, ci și la nivel comportamental. Frederick Buechner, teolog și scriitor american, spune: „Uneori, compasiunea este capacitatea fatală de a simți cum este să trăiești în pielea altuia. Este cunoștința faptului că pentru mine nu va putea fi nici pace, nici bucurie adevărată, până când nu va fi pace și bucurie și pentru tine!” Libertatea înseamnă așadar iubire, nu constrângere.

Pledoarie pentru libertate

Darul libertății poate fi apreciat punându-l în antiteză cu o realitate dominată de lipsa libertății. Scriitorul Klaus Drobisch, în cartea sa numită *Rezistența la Buchenwald*, povestește care a fost prima cuvântare a comandantului de lagăr

Koch: „Aici, ori te supui, ori ești împușcat! Căruia dintre oameni i-ar plăcea o astfel de societate? Cum ar fi să trăiești în Iran, acolo unde un tânăr pastor protestant își așteaptă condamnarea doar pentru că e diferit în raport cu majoritatea? Cum poate fi exercitată o credință liberă într-o țară precum Coreea de Nord?

Libertatea religioasă nu este o capodoperă ce urmează a fi admirată într-o vitrină, de care să se bucure câțiva curioși interesați mai mult sau mai puțin, ci este mai degrabă un rod de care să beneficieze toți. Atitudinea tatălui din pildă este grăitoare în sensul acesta. În ciuda durerii suferite de plecarea fiului și de acceptarea acestei realități, el era afară când acesta se întoarce. Apoi îl roagă pe fiul cel mare, când acesta face reproșuri, să intre. Această atitudine nu implică doar o deplasare spațială între două puncte, unul în interior și altul din afară, ci și reflectă o anumită mentalitate, o abordare harică a unei relații cu o persoană diferită în concepții. Acest „afară” înseamnă și depășirea barierelor pe care subiectivismul uman sau prejudecățile le pot ridica.

Liber este acela ce ține cont de libertatea celor din jur. Libertatea înseamnă să vii în întâmpinarea celuilalt clădind relații pe fundamentul dragostei și al adevărului. Isus Hristos a făcut aceasta. Sfânta Scriptură spune că El l-a iubit pe tânărul bogat (Marcu 10:21) chiar dacă nu promova sistemul de valori materialist îmbrățișat de acesta. Nu a fost disprețuitor și caustic față de Pilat, romanul politeist ce a contribuit semnificativ la condamnarea Sa. Libertatea înseamnă dragoste, iar dragostea înseamnă respectarea alegerii celuilalt chiar dacă aceasta contravine filosofiei proprii de viață și poate fi chiar o deviere de la voia lui Dumnezeu. Isus a plâns pentru păcătoși chiar dacă aceștia urmau propriile lor căi greșite. Iar atunci când mustra, o făcea oferind perspectiva speranței.

În jurul anilor 1770-1780, un om din Carolina de Nord, numit John Morris, și-a construit o casă în Rutherfordton. Folosind două pietre de cremene, el și-a aprins un foc în șemineu. Impresionat de felul cum focul a înviorat atmosfera casei, Morris a hotărât să păstreze acel foc să ardă mereu. De aceea, cu o deosebită atenție, s-a îngrijit ca focul să nu se stingă niciodată. Mai mult decât atât; atunci când a construit o casă nouă pentru fiul său, a luat un cărbune din focul din șemineul casei sale și a aprins focul și-n noua casă. Mândri de această realizare, membrii familiei Morris au hotărât să păstreze focul aprins din generație în generație, în onoarea tatălui și a bunicului lor. În anul 1920, din întreaga familie Morris a mai rămas un singur urmaș direct, numit William Morris. Acesta era în vârstă de aproape 80 de ani, nu se căsătorise și nici nu avea urmași.

Prin multe încercări, William a dorit să-i determine pe cei care-i erau rude mai îndepărtate să păstreze tradiția familiei și să nu lase focul să se stingă. Dar niciunul nu a fost gata să preia acest angajament. Auzind de frământarea bătrânului, un vecin de-al acestuia l-a vizitat și s-a angajat să păstreze el focul să ardă și în generațiile următoare.

În anul 1948, la moartea lui William Morris, trecuseră deja mai mult de 170 de ani de când focul fusese aprins și a ars continuu.

În această vreme și noi suntem chemați să păstrăm aprins un foc care a început să ardă din veșniciile îndepărtate atunci când Dumnezeu a oferit darul libertății ființelor create. El dorește ca astfel de valori să promoveze copiii Săi pe pământul brăzdat de păcat și nedreptate. Rămân dar cele trei: credința, nădejdea și dragostea, dar cea mai mare este dragostea, iar aceasta înseamnă libertate, reciprocitate și acceptare!

*Pastorul Petre Niță,
directorul Departamentului Libertate Religioasă, Conferința Oltenia*

Cu cântul sau cu legea?

Mateas Ștefan

I. Arma cântecului și a rugăciunii: Faptele apostolilor 16:20-34

1. Pavel și Sila sunt închiși în temnița din Filipi deoarece au „eliberat” o slujnică aducătoare de venit (vezi versetele 18 și 19).
2. La fel ca și Cel pe care Îl urmau, Pavel și Sila nu erau doar niște predicatori ai libertății, ci acționau pentru existența ei (vezi Ioan 8:32; Luca 4:17-21 pentru a sublinia preocuparea Domnului Isus pentru eliberare).
3. Deși motivul real al aducerii „eliberatorilor” în fața dregătorilor era neutralizarea sursei de venit a stăpânilor slujnicei, pretextul este unul religios: „sunt niște iudei, care vestesc niște obiceiuri, pe care noi, romanii, nu trebuie nici să le primim, nici să le urmăm” (versetele 20 și 21).
4. Închiși din motive religioase, Pavel și Sila se văd nevoiți să înceapă lupta împotriva acestei nedreptăți și pentru apărarea libertății de conștiință și religioase.
5. Inițial, nu ripostează în niciun fel, fiind bătuți cu nuiiele („multe lovituri” – deși numărul maxim de lovituri pe care puteau să îl primească era de 39, conform legislației iudaice), smulgându-li-se hainele (la porunca dregătorilor, deși nu exista nicio pedeapsă legală de felul acesta) și fiind aruncați în temniță (deși nu fuseseră judecați).
6. În urma tratamentului aplicat celor doi vestitori ai Evangheliei, cu acordul și sub ochii dregătorilor, chiar la inițiativa lor, descoperim o încălcare flagrantă nu doar a drepturilor religioase, ci chiar și a unor principii elementare de drept roman.
7. Care este modalitatea prin care cei doi înțeleg să reacționeze în această situație? Cum își apără drepturile și ce fac pentru eliberarea lor? Cântă și se roagă (versetul 25).

8. De această dată, se pare că a fost cea mai potrivită reacție și atitudinea care a avut cele mai bune, chiar neașteptate, urmări: temnicerul și toată casa lui au fost botezați! Este posibil ca reverberațiile acestei nopți în temniță să fi fost auzite mult timp, deoarece, pe lângă rezultatul imediat, avem indicii ale unui rezultat ulterior: cei închiși! Datorită rugăciunilor rostite și imnurilor cântate de Pavel și Sila, cei închiși (care ascultau) au fost atât de mișcați și de impresionați încât nu au fugit când aveau posibilitatea evadării. Această înmuiere a inimii deschide posibilitatea unei convertiri depline.

II. Arma legislației: Faptele apostolilor 22:22-29

1. Pavel rostește o predică, întreruptă de „ai săi” (a se citi *iudei*) atunci când spune că a fost trimis să vestească Evanghelia și neamurilor (versetul 21).
2. Conflictul este oprit de către căpitan, care, nefiind în cunoștință de motivul conflictului, încearcă să-l afle de la Pavel, prin metode neprofesionale: versetul 24 – se pregătește un interogatoriu prin constrângere.
3. Din nou apare o încălcare flagrantă, nu doar a drepturilor religioase, ci chiar a libertății persoanei, deoarece arestarea, precum și relele tratamente care se pregătesc pentru Pavel, nu sunt justificate de legea romană. Dacă ar fi fost un iudeu, căpitanul nu și-ar fi făcut mari probleme pentru aceste încălcări, tocmai de aceea încep deja pregătirile, și Pavel este legat cu niște curele: versetul 25.
4. Spre deosebire de situația anterioară, când Pavel nu a rostit niciun cuvânt în apărarea sa, aici intervine, folosind arma prevederilor legale: „Vă este îngăduit să bateți pe un roman, care nu este osândit?” (versetul 25) – Pavel se folosește atât de cetățenia de roman (de care nu se folosisese în situația anterioară pentru a scăpa de suferință), cât și de prevederea din dreptul roman care spunea că nu putea fi aplicată vreo pedeapsă fără existența unei judecăți, în prealabil.
5. Rezultatul? Intervenția lui Pavel schimbă atitudinea soldaților, căpitanul însuși temându-se chiar și pentru faptul că legase un cetățean roman fără să fi fost judecat.
6. Observăm o intervenție extraordinară a lui Pavel pentru apărarea drepturilor sale, o intervenție echilibrată, apărută în momentul cel mai prielnic și cu un succes răsunător: după o singură remarcă, obține eliberarea din

strânsoarea curelelor și nu mai este amenințat de bătaia cu biciul ce i se pregătise!

III. Ce fel de arme trebuie folosite în lupta pentru libertate religioasă?

1. Din experiențele lui Pavel, aflăm că se poate folosi atât arma cântecului și a rugăciunii, cât și cea a prevederilor legale în vigoare.
2. Totuși, când și cum trebuie folosite acestea? Ce scop trebuie urmărit în situațiile în care libertatea religioasă ne este pusă în pericol și în virtutea cărei ținte trebuie acționat?
3. 6 iulie 1415 – în fața martiriului, legat pe rug din pricina nerespectării libertății sale de conștiință, Jan Hus cântă: „Isuse, Isuse, Fiul lui David, ai milă de mine»; și a continuat așa până când glasul i-a fost adus la tăcere pentru totdeauna” (Ellen G. White, *Tragedia veacurilor*, Viață și Sănătate: București, 2011, ediția de lux, pag. 78).
4. Rezultatul cântecului său în fața nedreptății este redat în aceeași carte: „Chiar și dușmanii lui au fost impresionați de acest comportament eroic. Un catolic zelos, descriind martirajele lui Hus și Ieronim, care a murit curând după aceea, spunea: «Amândoi au păstrat o atitudine fermă când li s-a apropiat ceasul din urmă. S-au pregătit pentru foc ca și când ar fi mers la un ospăț de nuntă. N-au scos niciun strigăt de durere. Când flăcările s-au ridicat, ei au început să cânte imnuri, și doar furia flăcărilor le-a oprit cântarea»” (*Ibidem*).
5. Arma cântecului poate fi folosită foarte eficient acolo unde Dumnezeu are o lucrare de făcut prin nedreptatea care se face copiilor săi. Mărturia depusă prin cântec în fața suferinței provocate de cei care nu au intenția de a respecta libertatea de conștiință și religie poate fi una foarte valoroasă. Pavel, probabil prin Duhul Sfânt, era conștient că, în urma încarcerării lui prin cântec și rugăciune, temnicerul și casa lui, cât și ceilalți înțemnițați vor avea cel puțin o șansă de a-L cunoaște pe Domnul Isus.
6. Pe de altă parte, găsim oameni care au luptat cu arma legii, deoarece mărturia depusă prin suferința lor nu ar fi avut vreo valoare ori vreun rezultat.
7. Septembrie 2006. Candidatul adventist se pregătește pentru examenul de admitere în Baroul de Avocați. Dintre cele cinci probe, una este

sâmbăta, iar Baroul răspunde nefavorabil solicitării de a soluționa această problemă. A suferi o nedreptate în cazul acesta nu constituie o mărturie care să fie marcată de eficiență misionară. Astfel, rugăciunea este împletită cu acțiune, și, ca urmare a solicitării candidatului, Uniunea Națională a Barourilor din România obligă Baroul în cauză să-i permită candidatului adventist să susțină examenul în ziua de vineri, anterioară datei programate pentru examen. Dumnezeu a răspuns, însă omul a acționat folosindu-se de prevederile legale în vigoare și care, în momentul respectiv, erau favorabile.

8. Ce fel de arme folosim pentru apărarea drepturilor noastre de conștiință și religie? Înțelepciunea care vine de sus este eficientă pentru a ne lumina ce arme să alegem.

IV. Încălcarea libertății religioase în biserică și armele de luptă: Faptele apostolilor 15:5-12

1. Întâlnim o încălcare a libertății de conștiință și de religie chiar și în cadrul bisericii, în cazurile în care sunt impuse anumite cerințe din partea unora sau chiar a liderilor unei biserici, în dreptul anumitor categorii de membri.
2. Astfel, poate fi vorba de neamuri cărora li se pretinde o tăiere împrejur (paragraful menționat), însă poate fi vorba de copii cărora li se impune tăcere, de femei care sunt lăsate să vorbească doar din fața amvonului sau deloc, de anumite etnii cărora li se pretinde să ocupe locurile din spate ori de membri cu anumite defecte fizice cărora li se spune că nu pot sluji în niciun fel deoarece leviții erau fără cusur.
3. Probabil că sunt multe alte încălcări ale anumitor minorități (etnice, de vârstă sau sex) în biserici, însă cazurile amintite pot constitui un exemplu pe care să-l dezvoltăm în funcție de specificul bisericii din care facem parte.
4. Care este arma de luptă împotriva acestor încălcări? Acolo unde aceste încălcări ajung să se transforme în abuzuri, trebuie acționat ferm și hotărât pentru apărarea celor în suferință, iar cei care comit aceste încălcări ale libertății de conștiință și, până la urmă, de exprimare (libertate garantată de Constituția României și de Tratatul Internațional la care România este parte) trebuie să ia aminte la următoarele texte: „Și Dumnezeu,

care cunoaște inimile, a mărturisit pentru ei, și le-a dat Duhul Sfânt ca și nouă. N-a făcut nicio deosebire între noi și ei, întrucât le-a curățit inimile prin credință. [...] Ci credem că noi, ca și ei, suntem mântuiți prin harul Domnului Isus” (Faptele apostolilor 15:8,9,11).

V. Apel – Concluzie

1. Ca subiecte ale încălcării drepturilor religioase, nu avem doar posibilitatea, ci datoria de a ne apăra: „În victoria finală, Dumnezeu nu va avea ce face cu acele persoane care nu sunt de găsit în vreme de primejdie, când este nevoie de puterea, curajul și influența tuturor pentru a efectua un asalt asupra inamicului. Cei care stau ca niște soldați credincioși pentru a lupta împotriva răului și a apăra binele, războindu-se cu domniile, puterile și conducătorii întinericului din această lume, cu răutatea spirituală din locurile înalte, vor primi, fiecare, lauda din partea Stăpânului: „Bine, rob bun și credincios, intră în bucuria Domnului tău” (Ellen G. White, *Mărturii pentru biserică*, vol. 3, pag. 327).
2. Apărarea drepturilor și libertăților noastre trebuie să fie realizată cu multă înțelepciune și adaptată la circumstanțe, oameni și nevoi: „Lucrătorii lui Dumnezeu trebuie să fie niște oameni multilaterali, adică să aibă o gândire vastă. Ei nu trebuie să fie oamenii unei singure idei, înguști la minte, cu o manieră de lucru stereotipică, incapabili să înțeleagă faptul că metoda lor de a apăra adevărul trebuie să fie diferită în funcție de categoria oamenilor în mijlocul cărora lucrează și în funcție de situațiile în care se află” (Ellen G. White, *Slujitorii Evangheliei*, pag. 119).
3. Dacă vom observa vreodată o tendință de nedreptate în atitudinea noastră, să reflectăm asupra acestui citat: „Fidelitatea față de Dumnezeu implică fidelitatea față de om. Astfel, Legea apără drepturile și individualitatea fiecărei ființe omenești. Îi oprește pe conducători să oprime și pe subordonați să nu dea ascultare” (Ellen G. White, *Educație*, pag. 76).
4. În toate acestea, este nevoie de înțelepciunea divină și de calitatea de „om al lui Dumnezeu”! Încolo, frații mei, toate armele să fie folosite spre slava Sa! Amin!

Pastorul Ștefan Mateaș,
directorul Departamentului Libertate Religioasă, Conferința Transilvania de Nord

